

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\M\May Karel\May Karel - Quimbo.pdb

PDB Name: Quimbo
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 13.4.2007
Modification Date: 13.4.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Název: Quimbo
Autor: Karel May
Nakladatelství: Toužimský-Moravec, 1995

QUIMBO

Kapitola první Vůdce Búrů

JAKO OBROVSKÁ, tajemstvím opředená sfinga, která po tisíciletí čeká na své odhalení, rozvaluje se na jižním konci starého světa, kde ji omývají vody dvou mohutných oceánů, rozlehlá pevnina temné Afriky. Statisíce čtverečních kilometrů země v ní žízni a prahnou, jakoby zaklety podivným kouzlem, nebo v lepším případě tvoří rozsáhlé stepi na náhorních rovinách, kde po období dešťů nacházejí dostatečné podmínky k životu mnohé druhy zvířete.

Množství potoků a řek se zjara řítí s hukotem z hor do údolí, aby se po krátké cestě propadly do vyprahlého písku pouště a jen nánosy štěrku a výmoly naznačují, kudy vedly jejich toky.

Jestliže se nějaký odvážný člověk rozhodl vzdorovat přírodě, a v těchto místech se usadil, musel počítat s tím, že celý život bude zápasit s živly, které vládnou celému obrovskému území smrtí a zkázou.

A přitom v nejtěsnější blízkosti těchto nekonečných pouští vytváří nevyčerpatelná příroda ty nejkrásnější podoby rostlin a zvířat, snad nejhezčí na celé zeměkouli. Zatímco sluneční žár spaluje v horkém písku pouště kořínky i té nejobtížnější trávičky, nedaleko na hladinách obrovských jezer plují spousty vodních rostlin, zelenou stepí se prohánějí nepřehledná stáda zvířete, husté talebové lesy vztyčují své palmovité koruny k modré obloze a mohutný baobab chrání okolí před paprsky tropického slunce svými doširoka rozprostřenými obrovskými větvemi.

V mrtvé poušti se snad ani nedá věřit v přítomnost nějakého červa nebo hmyzu, a přitom na hranicích pustiny se už rozléhá řev lva, žirafy spásají koruny stromů a keřů, v hlubokých bažinách stojatých vod se vyvaluje hroch, a okolní zem se otřásá pod mohutnými kroky slonů a nosorožců.

Nepatrně členité pobřeží Afriky poskytuje mořeplavcům jen málo chráněných přístavů. To byl jeden z hlavních důvodů, proč kolonizace Afriky postupovala pomalu a ještě na konci devatenáctého století znali Evropané africkou pevninu mň než Ameriku a Austrálii. A to přesto, že o existenci americké a australské pevniny neměla Evropa ještě ani potuchy, když už jižní pobřeží Středozemního moře bylo dávno ve službách vyspělé, naneštěstí již zaniklé, lidské civilizace.

Zatímco se na mořích mírného pásma třepetaly a vzdouvaly ve větru nesčetné plachty pobřežních plavidel, odpočíval třetí díl starého světa jako zasmušilý pohádkový obr mezi Atlantským a Indickým oceánem. Jen málokdy se do Evropy donesla zpráva o odvážném mořeplavci, který se odhodlal k plavbě podél pobřeží černého kontinentu.

Existují sice zprávy o tom, že už ve starověku znaly historické národy Evropy a Asie jižní cíp Afriky, ale nejspíš se jedná jen o nepodložené pověsti. Tak se například píše, že v době judského krále Josafata nebyly plavby z arabského zálivu podél jižního mysu Afriky až do Hispánie ničím neobvyklým, a Hérodotos vypravuje, že egyptský král Neko II. vyslal kolem roku 600 před naším letopočtem fénické plavce, aby vykonali tu samou cestu.

Nesmíme ale zapomínat, že tehdy se za dokonalé obeplutí Afriky považovalo i to, když loď pronikla jen k jejímu západnímu břehu. Tak skončila například plavba Hannona z Kartága, který se dostal na guinejské pobřeží. A za naprostou smyšlenku se dá považovat tvrzení, že knidský Eudoxos podnikl plavbu z Gabesu kolem jižní Afriky do Arábie.

Spíš se zdá, že až do konce patnáctého století nikdo ze severu kolem mysu Dobré naděje neproplul. Teprve portugalský král Juan vypravil malé loďstvo pod velením Bartholomea Diaze, které v roce 1487 jižní mys skutečně obeplulo, ale dál nemohl Diaz proniknout, protože se jeho mužstvo vzbouřilo. Diazovy lodě zastihly u nejj jižnějšího cípu Afriky hrozná bouře, a tak ho portugalský mořeplavec nazval Cabo Tormentoso, Bouřlivý mys. Pak král Juan jméno změnil na Cabo de Bona Esperanza, mys Dobré naděje, protože pevně věřil tomu, že našel mořskou cestu do divotvorné Indie. Juanův nástupce, král Manuel, vyslal čtyři lodě, aby v načaté cestě pokračovaly. Kapitán Vasco de Gama se svého úkolu zhostil skvěle. Portugalcům ale šlo pouze o nalezení cesty do Indie, a proto si už jižního cípu Afriky dál nevšímal.

Teprve Holanďané vyslali v roce 1600 kapitána van Kisboeka, aby jih Afriky kolonizoval. Nizozemští přistěhovalci, kteří si sami říkali Búrové -sedláci, vytlačili Hotentoty a znenáhla pronikali na území Bantuů - Kafrů. Počet burských

osad vzrůstal, a to vzbudilo zájem a závist Británie. Angličané usilovali všemi možnými i nemožnými prostředky o vytlačení Holanďanů, a neustali, dokud jim nebyla v roce 1714 jižní Afrika pařížskou smlouvou přirknuta. Tím okamžikem začala, násilná britská kolonizace, která pochopitelně již usazené Búry v každém směru omezovala. Z toho důvodu vzplanulo nové nepřátelství, ve kterém sehrálo podstatnou roli i původní černé obyvatelstvo. Evropané považovali kapské domorodce za nezvládnutelnou a práce neschopnou čeládku, ale boj mezi Angličany a Kafry dokázal, že není dobré černý národ podceňovat.

I když se domnívám, že černoši budou jednoho dne vyhubeni stejně jako původní obyvatelé Ameriky, a že zmizí podle stejného nelidského zákona, totiž toho, že posláním bílé rasy je vykopat hrob pro své barevné bratry, přece jsem přesvědčený, že se obyvatelé Kalahari nebrání pronikání evropské civilizace bezdůvodně. V jejich odporu je ta samá houževnatost, s jakou se američtí rudoši bránili až do poslední kapky krve proti svému silnějšímu evropskému "příteli". Zaniknutí národa nikdy nebylo prudkým pádem do úplného zapomenutí, ale naopak mocným zápasem a smrtelnou křečí, která však stále slábne. Přesto je ale dlouho živena zoufalým odporem, který se snaží ve žhavé nenávisti a v obrovském vypětí sil, až do poslední chvíle strhnout svého nepřítele také do záhuby.

Při své cestě Evropou jsem se v nizozemské provincii Zeeland seznámil s rodinou van Helmersových.

Vyprávěli mi, že jeden jejich vzdálený příbuzný se vystěhoval do Kapské. Rodina s ním a s jeho synem dlouho udržovala písemný styk, ale pak se rozhodl s mnoha dalšími Búry ustoupit před britským tlakem za Drogen-sberge, Dračí hory, kde si chtěli založit nový domov v transvaalské kolonii, a od těch dob o něm nedostali příbuzní v Evropě žádnou zprávu. Rodina na něj ale stále vzpomínala, a když jsem se zmínil, že chci jižní Afriku navštívit, zahrnuli mne všichni prosbami, abych se tam po ztracených Helmersech poohlédl.

Pro případ, že bych měl to štěstí a opravdu se s nimi setkal, jsem pro ně dostal od svých hostitelů dopis. A já jsem skutečně opouštěl Nizozemí s přáním, abych jim za poskytnuté pohostinství mohl prokázat službu a dopis doručit. Doplnil jsem do Kapské, kde jsem se nějaký čas zdržel, a pak jsem se vydal na severozápad, abych navštívil Transvaal, i když poměry, které v této zemi panovaly, nebyly pro cestovatele zrovna nejlepší.

Proslulý zulský král Čaka, kterého právem nazývají Attilou jižní Mriky, si totiž podrobil množství bantuských kmenů a vytvořil z nich jednotný zulský stát s takovou vojenskou organizací, že neobyčejně zvýšil možnost domorodců klást pronikajícím Evropanům odpor.

Čakův bratr Dingaane ho ale zavraždil, aby se zmocnil vlády nad Zuly, a od té chvíle začala mezi ním a Búry nepřetržitá řada bojů, ve kterých holandsští přistěhovalci, navíc pronásledovaní nespravedlivými nároky britské vlády, ukazovali pravé divy statečnosti.

Transvaalská republika se zabírala myšlenkou postavit železniční trať až do delagoiského zálivu, a tím si zajistit samostatnost a nezávislost s konečnou platností. To se pochopitelně Angličanům nelíbilo, a proto se snažili tento záměr zmařit za každou cenu. Že k tomu nepoužívali vždy jen čisté prostředky je jasné.

Britové neváhali proti Búřům poštvat zulukaferského náčelníka z kmene Bapedi Sikukuniho a jeho vojsko, které dokonce vyzbrojili, a pak, když použili domorodé povstání jako záminku k zásahu, anektovali burské republiky ve jménu ochrany civilizace a křesťanství.

A právě v této době se odehrává můj příběh.

V Transvaalu se obvykle cestuje na vozech s volskými potahy, ale já jsem jel veldtem, jihoafrickou stepí, na koni.

Jednak ze zvyku, a pak proto, abych se rychleji dostal dopředu. Spolu se mnou jel Quimbo, basutský černoch, kterého jsem si najal jako průvodce.

Quimbo se dlouho potloukal po různých burských usedlostech, kde pracoval jako námezdní dělník. Mluvil celkem obstojně holandsky s tou zvláštností, že o sobě mluvil vždy jen ve třetí osobě. O běloších nesmýšlel nijak zle, jinak to ale byla dost podivná figurka.

Jediným jeho oblečením byla plátěná zástěra, kterou měl uvázanou kolem boků. Svoje tmavé, svalnaté tělo si natíral mastí, která ho sice chránila před kusadly dotěrného hmyzu, ale také kolem něj šířila pronikavý pach, takže jsem musel hodně napomínat svůj čichový orgán, když jsem se ke svému průvodci chtěl přiblížit na méně než padesát kroků. Nezapomenutelný byl tvar Quimbova účesu. Pravidelným denním používáním akaciové klovatiny a dlouholetou úzkostlivou péčí se mu podařilo slepit vlasy do hustého útvaru, který nejspíš tak připomínal dvě boty, přilepené podrážkami k sobě. Účes vybíhal do vysoké špičky a uvnitř byl dutý a sloužil mu jako skryš, do které schovával všelijaké bezcenné trešky, pro samotného majitele však navýsost důležité.

Ušní lalůčky toho černého chlapíka byly díky navěšování různých ozdob tak prodloužené, že co do délky se mohly měřit s boltci kokršpaněla. Aby tuto svou pochybnou ozdobu využil i prakticky, rozvínoval je Quimbo každé ráno a do jejich dutin si zastrkával tabatěrku.

Další jeho ozdobou byl silný mosazný kroužek v nose a přezka kolem krku. Ta byla určitě vynálezem jeho vlastního estetického ducha - tvořil ji široký řemínek z volské kůže, na kterém se klímaly dva obrovské kravské zvonce, které nejspíš získal na některé farmě způsobem, o němž raději nemluvil.

Vidět ho na koni byl nepřekonatelný zážitek. Seděl na něm tak, jako sedávají v cirkuse opice na velbloudu. A když chtěl během hovoru dodat své tváři pozorný výraz, roztáhl doširoka ústa a vycenil zuby, takže člověk v první chvíli nevěděl, jestli mluví s člověkem, buldokem nebo nějakým přežvýkavcem.

Tento jedinečný krasavec byl vyzbrojen těžkou palicí z mahagonového dřeva, válečným oštěpem a strašlivým, srpovitě zahnutým nožem. Ještě jsem se ale nemohl přesvědčit, jestli se svými nebezpečnými nástroji umí také patřičně zacházet. Jel jsem na dobrém anglickém polokrevníkovi, ale pro černocha jsem nesehnal nic lepšího, než těžkého belgického koně, tedy to plemeno, sjeož pomocí tahalo Napoleonovo dělostřelectvo své zbraně od jedné vítězné bitvy ke druhé. Kůň měl sloní tvar i krok a nebohý černoch na jeho hřbetě se ho křečovitě držel za hřívu a uzdu používal jen v

nejdůležitějších okamžicích své krasojízdy.

Quimbo jel po mé levici a všemožně se mi snažil svou hatmatilkou, složenou z holandštiny, afrikánštiny a domorodého jazyka, vysvětlit současnou politickou situaci v zemi.

"Mynheer už viděl Sikukuniho, velkého kaferského náčelníka?"

"Ne. A ty jsi ho někdy viděl?"

"Quimbo nemohl Sikukuniho vidět. Quimbo je zadobře s Holanďany a s Basuty, ale špatně vychází se Zulukafrý.

Quimbo o náčelníkovi Siku-kunim hodně slyšel a nechce ho ani vidět."

"Ale! Ty se ho bojiš?"

Dobrý černoch otevřel pusku tak, že j sem mu pomalu viděl až do žaludku, a zakoulel očima, jakoby mne chtěl vyhodit do povětří dynamitem.

"Co to říkáš, mynheer? Quimbo že se bojí Sikukuniho? Je vidět, že ty Quimba neznáš. Quimbo je odvážný a silný. Mohl by Sikukuniho sežrat, ale on má kolem sebe spoustu bojovníků a ti zase mají hodně pušek a osa-gqjů, oštěpů.

Angličané dali Zulukafrům pušky a prach, aby zabíjeli Holanďany. A Quimbo nemá pušku, a tak nemůže Zulukafrý zastřelit."

"My ale cestujeme do pohoří Kvatlamba a pak už budeme na zuluském území. Co když se tam se Zulukafrý setkáme?"

"Mynheer přece má pušku i prach a může nepřítele zastřelit. Quimbo má rád mynheera, bude při boji držet jeho koně, a když od něj dostane tabák, pak dá Quimbo za mynheera duši."

Svoje vyznání náklonnosti doprovázel tak rozmáchlou gestikulací, že nakonec ztratil rovnováhu a na poslední chvíli se ještě stačil zachytit dlouhé koňské hřívy, jinak by spadl na zem.

"Je Sikukuni opravdu tak zlý?"

"Sikukuni zabíjí a vraždí bílé muže, ženy a děti. Pobil už strašně moc Basutů a Búrů. Když pobije hodně lidí, radostí tančí a pije krev. Je Sikukuni dobrý?"

Quimbo měl pravdu.

Vzpomněl jsem si na to, co jsem četl o strašné bitvě u řeky Blesbock, kde dal Sikukuni povraždit víc než šest set Holanďanů a Hotentotů. O jeho krutosti se vyprávěly neuvěřitelné věci, třeba to, že na oslavu jednoho svého vítězství dal umučit nejen všechny zajatce, ale protože se mu to zdálo málo, přiřadil k nim i celý pluk svých vlastních lidí. Jeho příbuzný, mírumilovný a Búrům nakloněný Somi, unikl smrti jen rychlým útekem a pak se dozvěděl, že jeho žena a dítě, které poslal napřed, bídě zahynuly hladem v poušti Kalahari.

Sikukuniho rozkazy čpěly krví a v jeho stopách šla smrt. Po odplatě volaly tisíce jeho obětí. Tvrdá přísnost, s jakou svému lidu vládl, udržovala všechny v poslušnosti, ale dobře se vědělo, že Bapedové ve skrytu duše touží po jiném vládcu a snaží se zjistit, kde se skrývá Somi.

"Sikukuni není dobrý a určitě za to bude potrestán. Dlouho už náčelníkem nebude."

"Mynheer, podívej!" přerušil mne najednou Quimbo. "Tam nahoře je muž s koněm. Jezdec jako jsi ty a Quimbo."

Ukazoval před sebe, kde se opravdu v dálce objevil jezdec, který směřoval stejně jako my k horám."

"Je to Angličan nebo Búr?" zeptal jsem se. "Musíme to zjistit! Rychle, Quimbo, dohoníme ho!"

Pobídl jsem svého ryzáka a zvíře rychle přešlo do prudkého klusu. Bra-bantský kůň mého průvodce ho chtěl napodobit, ale házel přitom sebou tak, že nešťastný Quimbo byl hodně blízko pádu.

"Pane!" křičel zoufale. "Ten kůň moc utíká. Quimbo přijde o ruce i o nohy, a nakonec i o koně. A kde Quimbo bude, až ho mynheer bude potřebovat?"

Takové jezdecké školení mu mohlo jen prospět, a tak jsem ani na chvíli nezpomalil, i když černoch za mnou řval víc a víc. Nebylo divu, že neznámý jezdec o nás věděl mnohem dříve, než jsme ho dohonili. Obrátil koně a čekal na nás. Jeho kůň byl dobrý, ale musel nést mnohem větší zátěž než můj. Muž byl totiž vysoký a mohutný. Přímou z něho vyzařovala nezkrotná síla. V široké, dobromyslné tváři, zářily bystré oči, kterými si nás pronikavě prohlížel. V celém jeho chování bylo znát velké sebevědomí.

Muž zvedl ruku k širokému okraji svého klobouku na pozdrav a krátce, i když ne nepřátelsky, se zeptal:

"Odkud?"

"Od věčejšího rána jsme na cestě z Willem Larsenu."

"Willem Larsen? A kam, mynheer?"

"Kousek za Randberge, Okrajové pohoří."

"Co tam?"

Výptával se vlastně víc, než dovoľovala slušnost, ale byla válka a on se tvářil tak blahosklonně, že jsem mu klidně odpověděl:

"Chci jenom trochu poznat tuhle zem, nic víc, mynheer."

Muž si zamyšleně mnul bradu, zamračil se a mnohem přísněji se zeptal:

"Pane, vy chcete poznat naši zem? Nu, dobře. Teď je tady hodně lidí, kteří chtějí poznat zdejší kraj, ale nakonec nepoznají nic jiného než tohle!"

Významně udeřil do pažby své roer, dlouhé ručnice, kterou měl přehozenou přes záda. Ten člověk byl čistokrevný Holanďan.

"Já si myslím to samé, mynheer," odpověděl jsem. "Opravdu není správné štvát jednoho muže proti druhému, aby se shráblo dědictví po obou, až se navzájem zabijí."

Cizincova tvář se hned vyjasnila, a když zase promluvil, zněl jeho hlas mnohem mírněji.

"Vy nejste Angličan, mynheer, nebo mám raději říkat sir?"

"Ne. Jsem z Evropy a k Holanďanům chovám opravdu velké sympatie."

"Tak, tak! V naší zemi je hodně Evropanů, kteří nám pomáhají proti Britům. Vítám vás."

Napřáhl ke mně pravici, mohutně si se mnou potřásl rukou a pak se podíval s úsměvem na Quimba.

"Sluha?" zeptal se.

"Průvodce, tlumočník, sluha. Zázračný chlapík, jakého byste těžko našel, pane."

"Může dělat zadní voj, mynheer, protože teď vás povedu já sám. Míříte přece k průsmyku Bezuidenhout?"

"Ovšem."

"Tak máme společnou cestu, a když budete chtít, můžeme cestovat pohromadě. Jmenuji se Kees Uys."

Udiveně jsem se na něj podíval. Kees je zkratka jména Kornelius a já jsem tedy měl před sebou syna slavného burského velitele, který společně s Potgietrem a Pretoriem vyhrál pověstnou bitvu proti Zulům u Pietermaritzburgu. Nemohl jsem utajit radost nad tak nečekaným setkáním.

"Můžete mi věřit, mynheerUys," ubezpečoval jsem ho, když jsem se i já představil, "že se mi nemohlo stát nic příjemnějšího, než je tohle setkání."

"Asi jste o mně slyšel v Kapsku, že?"

"Hodně, ale už i předtím v Evropě."

"Cožpak nás znají i tam," zeptal se se špatně utajovanou radostí a pýchou.

"Samozřejmě."

"A jak tam o nás mluví? Na čí straně stojí? Přejí víc nám nebo Angličanům?"

"Já nejsem politik ani diplomat, pane, ale ujišťuji vás, že si můžete být jisti sympatiemi všech národů. Už jsem procestoval hodně zemí, a mám mezi Angličany spoustu přátel, ale v tomhle případě se musí dělat rozdíl mezi jednotlivci a státem. Osobně mi na poměrech v Africe nijak nezáleží, ale přiznám se, že když bude potřeba, rád vám proti vašemu nepříteli pomůžu."

Znovu mi podal ruku.

"Děkuji vám, mynheer. Doufám, že vaši pomoc nebudu nikdy potřebovat, ale rád slyším taková slova od člověka, který naši záležitost pozoroval z daleké ciziny a může si proto na celou věc udělat lepší názor než ten, kdo je v boji přímo zapojený."

Jeli jsme dál a on zamyšleně mlčel. Teprve po dlouhé době zvedl hlavu a řekl:

"Znám velkou historickou pravdu, ke které jsem dospěl po dlouhém přemýšlení. Říká se, že námořní panství, tedy osadnické panství, jde jer podél pobřeží. Když se podíváte do minulosti lidstva, poznáte, že to tak je Fénicičané, Řekové, Řím, Španělsko, Portugalsko, před nimi Benátky a Já nov, pak Francie, Holandsko, Anglie - všechny ty státy se vystřídaly v na mořním panství. Jeden dědí po druhém. Mám pravdu?"

"Zatím ano."

"Tak o tom přemýšlejte dál. Holandsko vyrvalo moři víc, než kterákoliv jiná země, ale nakonec se bude muset také podrobit tomu zákonu. Je o to už dávno rozhodnuto. Británie mu vzala vládu nad mořem v Evropě, Ind a tady v Kapsku. Z toho se dá snadno vyvodit, co bude následovat. Bojujeme tady o naši zem, ale nakonec o ni stejně přijdeme."

Uvidíte, že Anglie ovládne celou jižní Afriku. Předtím se ale budeme muset bránit a umíme jak se patří na muže. O našich činech se moc mluvit nebude, protože jsme daleko od vlasti, ale naši potomci, i když odtud budou muset odejít, na nás nezapomenou. Jestli samozřejmě nepodlehnu stejnému osudu jako my.

Každý tvor na zemi má právo někde bydlet a žít. Každá rodina, každý člověk, každé zvíře. Každý národ se má podle svých vlastností, kdysi dávno získaných, vyvíjet tak, aby na stromě lidstva rostly různé květy a plody podle toho, kde vznikly.

Když ale některý národ vyžene jiný z jeho země, nebo když odejde do jiného místa, aby tam vyhladil tmnější lid, pak ztratí své vlastní původní kořeny a nikdy v nové půdě natrvalo nezakoření. Slunce ho bude v cizině příliš pálit, větry ho příliš ošlehají - zkrátka: ten dobyvačný národ onemocní, zemdlí a podlehne. To znamená, že za smrt utiskovaného národa zaplatí svým vlastním životem.

A to všechno se děje s neochvějnou pravidelností, jako třeba změna ročních období. My zmizíme z jižní Afriky, protože jsme se prohřešili na původních obyvatelích, a Británie nás bude následovat, i kdyby dočasně její moc vzrůstala a udržela se několik staletí."

Upřímnost, s jakou mi odhaloval svoje nehlubší myšlenky, mne udivila.

"Já bych proti tomu tvrdil," namítl jsem, "že o nějakém zmizení národa nemůže být ani řeč. Dvě chemické látky, které se sloučí, přece nezmizí, ale vytvoří novou sloučeninu. A to neplatí jen pro anorganický svět, to platí i o člověku."

Podívejte se na Ameriku. Sloučením různých národností se tam vytváří nový, svérázný národ, ve kterém jsou všechny živly..."

"Výborně, mynheer," skočil mi do řeči Uys, "ale musíte uznat, že původní obyvatelé nového světa přitom dopadli hodně špatně. Indián mizí a v Yan-keovi se neobjevuje. Ale to jsme se dostali na pole, o kterém toho zatím moc neznáme. Možná, že mne považujete za blázna nebo fantastu, když vám tady tak vykládám o svých soukromých názorech?"

Jeho vzhled samozřejmě vůbec nenaznačoval, že by mohl být nějakým snilkem nebo bloudem. Spíš vypadal jako jasný, skoro drsný člověk, který se dokonale přizpůsobil praktickému a namáhavému životu. Svědčilo o tom i jeho oblečení.

Na hlavě měl plstěný širák, který si v žádném případě nemohl dělat nárok na označení "elegantní". Přes trochu těsný kabát z hrubého holandského sukna si Uys přehodil prostou šedou pokrývkou z vlny. Nohy si chránil kalhotami z koženky a vysokými botami z hovězí kůže.

I jeho zbraně se vyznačovaly jednoduchostí. Nosil vlastně jen nůž v pouzdře z buvolí kůže a těžkou starou ručnici.

Ten, kdo ale věděl, s jakou jistotou dokážou Búrové se svou roer zacházet, mohl si snadno domyslet, že Uysova puška

už poslala nejednoho Kafra či Angličana na předlouhou cestu bez návratu.

Zkrátka: zevnějšek toho muže byl tak prostý a střízlivý, že jsem mohl jen odpovědět:

"Na blázna nebo fantistu určitě nevypadáte. Myslím, že se se svými názory pohybujete spíš v reálném světě než v klamně říši výmyslů. Když někdo žije takovým životem jako vy, těžko může získat pověst nějakého metafyzika, i když jste tak blahosklonný, že se upřímně vyjadřujete."

"Tak? Případá vám to jako blahosklonnost? A přece bych si pověst fantasy zasloužil, protože vlastně popírám dějiny. Ve skutečnosti totiž doka-zuju, že žádné dějiny nemáme."

"Jestli můžete dokázat to, co tvrdíte, pak nejste snílek, pane."

"Ano, můžu to dokázat. Není to ani tak těžké, jak se může na první pohled zdát. Samozřejmě, zkušenému historikovi bych se svou teorií nemohl přijít na oči, ti stan pánové příliš lpí na svých dogmatech. Sepsali už tisíce knih o smyslu dějin, ale marně byste mezi nimi hledal dějiny pravé a skutečné."

"To myslíte vážně?"

"Samozřejmě! Tak to je. Dovolte, myriheer, abych použil analogii. Přírodní vědy se dělí na tři části: na přírodní jevy, na přírodní síly a na přírodní zákony. Jejich úlohou je dokázat, jak určité síly vytvářejí podle nezvratných zákonů určité přírodní jevy. Podle toho by i historie měla učit o historických zákonech, historických a politických silách a dějinných jevech. Měla by dokazovat, jak určité dějinné síly uvádějí do života podle daných zákonů určité historické jevy.

Které dějepisné dílo ale opravdu vypočítává takové síly a zákony? Kde se dočtete o nutném vývoji nějaké události podle stejných zákonů? Kde je smysl lidských dějin?"

Musím přiznat, že mne jeho argumentace nenechávaly v klidu. To, co ten prostý Búr říkal, nemělo určitě původ v nějakém poblouzněném názoru na svět, ale byl to výsledek pozorných úvah o událostech naprosto reálného života.

"Vaše analogie je opravdu neobyčejná," prohlásil jsem, abych vůbec něco řekl. "Zdá se mi, že umíte dobře přesvědčovat."

"Protože tvrdím jen skutečnost. Řekněte mi, co v knihách o historii najdete. Líčení událostí, které se skutečně kdysi odehrály, nebo se alespoň v době, o které se hovoří, mohly stát. A to je historie? To přece není nic jiného než obyčejná kronika, protože kde se přitom ztratily historické síly a zákony?"

Přírodovědec, chemik nebo astronom může působit i tvořivě, samozřejmě jen ve vymezených hranicích, a to tím, že jemu známými přírodními silami a podle přírodních zákonů buď něco změní, zničí nebo přivede na svět. Co ale dělá historik?

Shromažďuje události, řadí je k sobě a navléká na jakousi nit, stejně jako Kafr svoje skleněné korálky, a nedokáže říct nic o tom, jak se ty události vyvíjely a hlavně, jak se dál vyvinou. Zrovna tak černoch neví, jak vznikly jeho skleněné perličky. A přece se dává takovým letopisům ve školách název "dějiny". A takové dějiny mají být matkou politiky? Vždyť to, co až dosud nazýváme dějinami, je naprosto neplodná věc. Co vlastně jsou t'ínešní politici? Perou se o plody ze stromů, které nezasadili a ani nevědí, jak by takový strom, který v dobách míru přináší ovoce, vůbec zasadit měli. Říkám vám, mynheer, že teprve až naše poznání dospěje do těch tajem-lých hlubin, ve kterých se dějinné události podle nezvratných zákonů zrodily, budeme moci tvrdit, že máme a známe dějiny.

Pak budeme pány všech budoucích událostí, dokážeme je sami tvořit, jako řemeslník dělá svoje dílo a básník skládá verše. Pak porodí historie svoje dítě - politiku míru, která jako královna celé Země přinese lidstvu věčný klid a zamění ostrý meč za pluh a rádl. Tehdy se stanou války a sváry absurdní věci, protože každý člověk bude znát zákony a síly, které svět řídí.

"Místo soutěžení pomocí zbraní, válečných lodí a ničících prostředků, t'íastane mírové soutěžení a rozvoj lidstva se dostane na koleje, které zatím Ježí daleko nad naše chápání. Ale do té doby musíme ze všech sil ty neznámé hlubiny hledat a pokorně si přiznat, že zatím jsme jen obyčejní břídilové." I? Búrovy oči během řeči nadšeně svítily. Nikdy bych neřekl, že ten člověk, napohled prostý, může být tak vynikajícím a výmluvným řečníkem. I kdy-KĚteh se sebevíc snažil, nedokázal bych na jeho otázky najít solidní odpověď. 40čel jsem, a ani on nerušil dojem svého proslovu dalším hovorem. "Tíse jsme jeli vedle sebe. Konečně zvedl hlavu, aby přerušil naše přemítání. Podíval se na mne a už střízlivým hlasem promluvil: "To byl jen takový pohled do budoucnosti, mynheer. Raději se budeme zabývat přítomností. Vy se tedy chcete porozhlédnout po kraji za horami. Máte nějaký určitý cíl? Někoho, ke komu chcete zajet?"

"Nemám tady nikoho. Letím si jako volný pták kam se mi zachce, akdyž najdu příhodný strom, sletím do jeho větvi, abych si odpočinul. Ale jakési doporučení bych přece jen měl," vzpomněl jsem si najednou. "Mám s sebou dopis, ale jeho adresa je hodně neurčitá."

"Hledáte někoho?"

"Totiž... to není to pravé slovo. V Zeelandě jsem se kdysi setkal s rodinou, která má v Transvaalu příbuzné, o nichž už dlouho nedostala žádné zprávy. Ti lidé mne požádali, abych se po nich poptal, když se k tomu naskytne příležitost."

"Jak se jmenuje ta rodina?"

"Van Helmers."

"Hm! Pod mým velením sloužilo tisíce Búrů a skoro všechny znám i jménem. I několik van Helmersů mezi nimi bylo. Můžete mi o nich říct něco bližšího?"

"Vím jen to, že prastrýc té rodiny odešel ze Zeelandu do Kapská a Angličané ho pak vytlačili za Dračí hory. Ted' mohou žít asi tak jeho děti a vnuci."

"Čím byl ten prastrýc?"

"Původně lodníkem."

"Nejmenoval se náhodou Lukáš van Helmers?"

"Ale ano!" vykřikl jsem překvapeně. "Vy tu rodinu opravdu znáte, pane?"

"Počkejte! O nějakém Lukášovi jsem slyšel, ale jak si vzpomínám, je už dlouho po smrti. A jeho příbuzní... hm..."

Při řeči podivně mrkal očima a jeho tvář, jindy vážná, dostala trochu žertovný nádech. Usoudil jsem, že ten Búr ví o Helmersovi mnohem víc, než mi je ochoten prozradit. Jaký důvod může mít k tajnůstkářství?"

Uys najednou zarazil koně a já udělal totéž.

Půdu kolem nás tvořil rozdrčený pískovec, na kterém se tyčilo množství skalisek vulkanického původu. Ta nám bránila v rozhledu, ale nemohla utlumit dusot koňských kopyt, který se k nám blížil.

"Kdo je tam?" vykřikl Búr a strhl z ramene ručnici.

I já jsem si připravil pušku, ale oba jsme se uklidnili, když se kůň dostal na dohled. Byl to malý ponny a na něm seděla dívka, která by upoutala mou pozornost i za úplně jiné situace.

Měla na sobě lehké, červené šaty, které těsně obepínaly její boky a přes plece si přehodila kožešinu z divoké kočky.

Zpod čapky z pestrého ptačího peří jí na ramena padaly husté černé vlasy. Paže i nohy měla obnažené a podle její tmavé pleti se dalo soudit na kaferský původ děvčete. Tvář také

potvrzovala takovou domněnku i přesto, že jí chyběly známé typické černošské rysy.

Dívka nás také spatřila, trhla uzdou a rychle sáhla po zbrani. Když ale poznala mého průvodce, její chování se rychle změnilo. Obavu vystřídal úsměv a dívka radostně zavolala:

"Kees Uys! Jedete k nám?"

"Ano, Mitje. Je matka doma?"

"Doma."

"A Jan?"

"Ten hledá levharta."

"A kam j edeš ty, Mitj e?"

"K sousedovi Zelmstovi. Spěchám, protože matka onemocněla a potřebuji od Zelmsta pomoc."

"Ale k němu nedorazíš před soumrakem a cesta je nebezpečná!" : "Nebojím se, strýčku Uysi, však to víte. A matce je tentokrát tak zle, že Zelmst musí přijet."

"Ten váš soused je lékař?" vložil jsem se do rozhovoru. J. "To ne. Je to sedlák, ale rozumí různým kořenům a bylinkám," odpověděl mi Uys.

"Pak se tedy může Mitje vrátit domů. Pomohu její matce sám."

Dívka se na mne pozorně zadívala. ? "Jste snad qficer van de gezonthqjt?" zeptala se.

"Jsem skoro doktor a hlavně u sebe mám cestovní lékárníčku."

"To je ale neobyčejně šťastná náhoda, mynheer," řekl Uys. "Vrať se zpátky, Mitje. Už si ani nemůžu vzpomenout, kdy byl tady v Okrajových horách naposledy lékař. Pojedme rychleji, pane. Uvidíte, že nám Mitjin poník hravě stačí."

Pobídli jsme koně a já se brzy přesvědčil, že se dívka v jízdě opravdu vyzná dobře. Ta barevná kráska ve mně vzbudila zájem.

Premýšlel jsem, jak mohlo kaferské děvče přijít ke křesťanskému jménu Mitje, tedy Marie? A jak mohla být příbuznou slavného burského velitele? Říkala mu přece baas, strýčku. Podle vzhledu jsem usoudil, že patří k nějakému dobrému kmeni i rodu, snad to byla Amatombaňka nebo Lagoa-ftánka. A co její nemocná matka? To děvče nevypadalo, že by se jí dostalo teďerské výchovy.

Moje úvahy přerušil zoufalý výkřik za mnou. Otočil jsem se. Těsně za námi klusal těžký brabantský kůň, ale bez jezdce.

Quimbo se válel na zemi o kus dál, mával rukama i nohama ve vzduchu a křičel z plných plic:

"Mynheer, zastavte! Nejezděte dál! Quimbo už nemá koně a kůň zase

nemá Quimba. Quimbo má zlomené ruce a nohy, nemůže vstát, musí ležet a umřít tady na zemi!"

Rozesmál jsem se a Kees Uys se mnou. Mitje ale popohnala poníka a dojela ke svému nešťastnému soukmenovci.

Seskočila ze sedla a naklonila se k němu.

"Jmenuješ se Quimbo? Ublížil sis nějak?" zeptala se ho.

"Já jsem si neublížil, mně ublížil kůň," hořekoval Quimbo.

"A co tě bolí? Zdá?"

"Ano, Quimba bolí hřbet. A vlastně všechno Quimba bolí. Nemůže dýchat, nejspíš brzy umře!"

Slezl jsem také z koně, abych se přesvědčil, jestli si černocho opravdu nějak neublížil. Přes podrobnou prohlídku jsem ale nenašel nic, co by stálo za řeč. Ale Quimbo pořád dál odmítal vstát.

Při prohlídce křičel a nařikal a v jednom kuse mne ubezpečoval, že brzy umře, že je vlastně už úplně mrtvý. Kees Uys po chvíli seskočil také ze sedla, přišel k nám a vytáhl velký nůž.

"Quimbo je asi opravdu mrtvý," prohlásil chladně. "Ten nešťastný hoch se zabil. Nevěříte? Jestli dovolíte, mynheer, hned vám to dokážu. Rozříznu ho a uvidíte, že mu už netluče srdce."

Sklonil se, popadl černocho za krk a nasadil mu hrot nože na břicho. Quimbo zavřiskal, vymrštil se do vzduchu a uskočil stranou.

"Ne, ne! Neřezejte Quimba!" vřeštěl. "Quimbo určitě brzy umře, ale teď se ještě posadí na koně a pojede s vámi."

"Tak dělej rychle!" mračil se Búr. "A koukej, ať už podruhé nespadneš, jinak uvidíš! Nezdržuj nás!"

Zázračně oživený rychle sebral ze země tretky, které mu při pádu vyletěly z účesu a vyšplhal se na koně.

"Pojedete zase tak rychle?" zeptal se mne ustrašeně.

Beze slova jsem přikývl. "A co když Quimbo zase spadne?"

"Pak tě rozpáru už určitě," ubezpečil ho Kees Uys hrozivým hlasem.

Všichni jsme nasedli a rozjeli se.

"Cesta nebude už dlouhá," řekl pak Uys konejšivě. "Za půl hodiny jsme na místě a pak můžete ukázat, že víte o léčení víc, než náš soused bylinkář."

Kapitola druhá Kaferský náčelník

ASI PO DESETI MINUTÁCH jízdy jsme dorazili do údolí, které se táhlo j i y šířce asi jeden a půl anglické míle mezi dvěma horskými hřebeny. Byly říjbo nejspíš západní výběžky Okrajových hor
V Údolím protékal dost široký potok, díky kterému se tento odlehlý a skrytý kus světa nápadně odlišoval od krajiny, kterou jsme poslední dny prošli. Všude kolem totiž bujela vegetace. Asi uprostřed údolí jsem spatřil isoucí se stáda ovci a krav a pak rozlehlý dvůr, obklopený ovocným sadem, ke kterému přiléhala obilná pole. "Tak! A jsme doma!" řekl Kees Uys. "Jak se vám tohle hnízdo líbí?"

"Vypadá líp než co jsem do téhle chvíle viděl. Komu tahle usedlost patří?"

řipí; "Synovci Janovi. Je to docela správný chlapík. Je mu teprve dvaadvacet řífeljšt ale dlouho byste musel hledat statečnějšího Afrikandra než je on. Ško-Jífeia, že zrovna vyrazil za levhartem, na tom lovu se může zdržet i několik ř. Určitě by se vám líbil."

Mluvil o něm jako o synovci Janovi, ale neřekl jeho příjmení. Holandský ř, podle kterého se všem starším říká strýček a teto, a všem mladším

a neteři, i když nejsou vůbec příbuzní, přešel i do jižní Afriky. Afrikandr je sice v širším slova smyslu označení osadníka holandského ř úvodu, ale také jen takových Búrů, co umějí dokonale zacházet s ručnicí, J řně se drží starých rodinných tradic a jsou pochopitelně nesmiřitelnými yleřáteli Britů.

Když tedy nazve někdo svého známého Afrikandrem, je to pro něj po- a snad největší možná pocta v Transvaalu. Je to vlastně synonymum ř hrdiny. Dvaadvacetiletý Uysův synovec už tedy musel mít možnost okázat hodně osobní statečnosti, když ho burský velitel neváhal tím vem označit.

"Pan Jan má nejspíš ještě nějaké jiné jméno, že," podotkl jsem. "Samozřejmě," přikývl Búr s lišáckým úsměvem. "Vás člověk jen tak ř chce nedoběhne. Čtěl jsem vám jeho příjmení říct až při vzájemném představování, ale když Jan není doma, je to jedno. Tak se podržte: jmenuje se Jan van Helmers!"

"Van Helmers!" opakoval jsem překvapeně. "Chcete říct, že patří do rodiny, o které jsme spolu před chvílí mluvili?"

"Jestli se nemýlím, tak je to vnuk onoho Lukáše, o kterém jste mi vyprávěl. Padl v bitvě u Pieter Moritzburku. Bojoval tam s ním tehdy i jeho syn, bojovník a střelec bez konkurence. A Jan je přesně takový. Jeho puška nechybí cíl ve dne nebo i v noci, proto mu říkají boer van het roer. V rukách má sílu jako lev, běda tomu, kdo se mu dostane na dosah pěsti."

Děvče nás zatím předjelo a zmizelo nám z očí za plotem dvora.

"Ta dívka je ale Kaferka?" zeptal jsem se.

"Ano, van Helmersovi si ři vzali za vlastní a Jan se s ní brzy ožení."

"To je zajímavé. Jak k tomu došlo?"

"Janův otec se při jedné lovecké výpravě zatoulal až do Kalahari, a tam našel vedle mrtvol y mladé, hezké černošky napůl umořené dítě. Bylo mu děcka líto, a tak ho vzal s sebou, dal ho pokřtít, a vychoval jako vlastní dceru. A po pár letech se Jan rozhodl udělat z nevlastní sestřičky vlastní manželku."

"A rodiče s tím souhlasí?"

"Proč ne? Tady nemáme tak hloupé předsudky jako u vás v Evropě. Je to správné děvče a lepší ženu by Jan těžko našel mezi všemi Búry. Jan je často pryč a Mitje se stará o celou domácnost i o hospodářství. Ted' jela určitě napřed jen proto, abychom při příchodu našli už prostřený stůl. Kdybych byl o pár desítek let mladší, tak bych Janovi takovou nevěstu záviděl."

Ostrým klusem jsme projeli loukou a otevřenými vraty vjeli na velké nádvoří, do kterého ústily dveře obytné budovy. Několik psů, uvázaných na řetězu, nás přivítalo hlasitým štěkotem, ale uklidnili se, když poznali Uyse, kterého dobře znali.

Do psiho štěkotu se mísilo zvláštní mručení a prskání. Zadíval jsem se směrem, odkud ten podivný zvuk přicházel, a uviděl jsem ochočeného levharta, přivázaného řetězem k boudě.

Neuvázaný byl ale jiný hlídač usedlosti. Zaslechl jsem jakési zaskřeho-tání a na dvůr vyrazil veliký pštros. Hnal se k nám, mával křídly a natahoval dopředu svůj dlouhý krk.

Naneštěstí si za cíl svého útoku vybral mého udatného Quimba. Když černoch pochopil, jaké mu hrozí nebezpečí, vyskočil a postavil se koni na hřbet. Přitom řval ze všech sil:

"Mynheer, ten pštros chce Quimba sežrat! Když má takový hlad, ať raději spolkne koně a nechá Quimba na pokoji!"

Jenže křik ptáka ještě víc rozzuřil. Útočil stále divočeji a pokoušel se zasáhnout černochovy nohy zobákem. Quimbo uskakoval z jedné strany koňského hřbetu na druhou, a dařilo se mu zoban cum unikat. Pštros se tedy raději pustil do koně. Čternožec se s tím pochopitelně nemínil smířit a začal vyhazoval a křčit hřbet. Černoch se dostal do nebezpečné situace, kdy mu hrozilo, že slétne přímo k nohám svého pronásledovatele.

"Proč mynheer nechrání Quimba?" stěžoval si třepe můj průvodce. "Chce snad, aby Quimba docela sežral. Vezmi pušku, mynheer, a toho ptáka zastřel. Ale opatrně, ať nezastřelíš Quimba!"

Kees Uys se marně pokoušel rozzlobeného ptáka zahnat. Těžký kůň sebou zmítal, vzpínal se, vyhazoval, uskakoval a řičel bolestí, a Kafr na jeho zádech řval strachem. K tomu se znovu přidali psi svým štěkotem a levhart mručel, prskal, trhal řetězem a mně běhal mraz po zádech při pomýšlení, že se mu podaří utrhnout od boudy.

Vtom se z otevřeného okna ozvalo úsečné zavolání a všechna zvířata rázem zmlkla.

"Robe! Zpátky!" vykřikla Mitje a pštros se hned otočil a pádil dlouhými skoky k oknu, kde se zastavil, aby ho děvče pohladilo po hlavě.

Pro ubohého Quimba tím ale nic neskončilo, protože vyděšený kůň dál vyhazoval, dokud nepřiběhlo několik černých

čeledinů a nepřinutilo ho ke klidu. Hotentoti pomohli Quimbovi ze sedla a postarali se také o naše koně. Vešel jsem s Uysem do budovy, kde jsme kromě Mitje našli ještě starší bělošku, která, zabalená pečlivě do pokrývky, seděla v široké lenošce. Mitje jí o mně už řekla, protože jsem byl velmi vlídně uvítán.

"Je/řufSofje, tenhle pán přijíždí z Nizozemí," upozornil ji Kees Uys.

"Přesněji řečeno ze Zeelandu," podotkl jsem.

"Ze Zeelandu?" zeptala se. "Já se tak nevyznám, ale můj tchán odtamtud pocházel. Často tam psával, ale pak mu přestaly přicházet odpovědi. Neznáte v Zeelandu nějaký Storkenbeek?"

"Celý týden jsem tam bydlel u rodiny van Helmersů."

"U van Helmersů?" zareagovala tak živě, jak bych při její nemoci a postavě nečekal. "Byl jste tedy u našich příbuzných? Nemluvili také o Lukášovi van Helmersů?"

"Hodně často Jefrufl Požádali mne, abych se vás pokusil najít a odevzdal vám tenhle dopis. I oni psali často do Afriky, ale také bez odezvy. Poštovní služba v době anglického vpádu by si asi pochvalu nezasloužila."

"Máte dopis ze Storkenbeeku? Rychle mi ho, prosím, dejte! Mitje mi ho

přečte, zatímco vy se pustíte do jídla. Mrzí mne, že vám nemůžu nabídnout zvěřinu, ale syn je už dva dny pryč z domu - pustil se za levhartem."

Poslední slova pronesla se zvláštním důrazem. Usoudil jsem z toho, že jde o něco naprosto jiného, než o loveckou výpravu na strakatou kočku.

Podíval jsem se tázavě na Uyse a ten prohlásil:

"Chtěl jsem jet s ním, ale zdržel jsem se, a tak jsme se minuli. Pustím se za ním hned, jak si můj kůň odpočine a nažere se. Před tímhle pánem můžeme mluvit bez obav, jejruf. Není to přítel Angličanů. Jan odešel sám?"

"Ano."

"Do Klaarfontainu?"

"Říkal to."

"A nevíte, kdo se toho ještě zúčastní?"

"Všechny neznám, ale jsou mezi nimi van Raal, Zingen, Veelma a van Hoorst."

"Takže tam budou pohromadě pomalu všichni velitelé. Jak se daří Fre-edovi up Zoom?"

"Prý tam přijede taky. Měla jsem ti to říct."

"Opravdu?" zeptal se rychle. "Tak to konečně přivede i člověka, se kterým se nám podaří jednou provždy skoncovat se Sikukunim. Tu schůzku .nesmím propást. Jak dlouho na mne chtějí čekat?"

"Ode dneška čtyři dny."

"To stačí. Abyste rozuměl, myriheer," obrátil se na mne. "Chceme proti Kafrům podniknout rozhodnou akci. Je s nimi sice domluveno příměří, ale Sikukuni je člověk nespolehlivý a krvelačný. Porušuje klidně dohody, přepadá osadníky na jejich farmách a pustoší celou zemi svými nájezdy. : A Angličané ho v tom všemožně podporují, dodávají mu zbraně, střelivo i potraviny. Ty hlupáky snad ani nenapadlo, že vlastně posilují vraždící šelmu, která se dříve nebo později vrhne i na ně. Ted mne tak napadlo -nechtěl byste jet se mnou na tu schůzku? Setkáte se tam jen s pravými Afrikandry a možná také s jedním kaferským náčelníkem, který bude jednou tak slavný, jako je dnes Sikukuni. O něm jsme se dozvěděli, že shromažďuje pluky svých vojáků, aby zahájil válečné tažení proti Búrům."

To pozvání mi přišlo vhodné, ale nemohl jsem nic slíbit, dokud se nepo-vdívám na nemocnou.

"Kdy budete chtít vyrazit?" zeptal jsem se proto.

"Hned jak se najím."

"Za tak krátkou dobu nedokážu nemocnou uzdravit. Slíbil jsem jí pomoc a sliby se musí plnit."

Uznal to pokývnutím hlavy a bez dalšího otálení se pustil do jídla. Všechno mizelo mezi jeho lesklými, zdravými zuby tak rychle, že jsem mu mohl jen tiše závidět. Na jeho místě bych takové tempo při jídle zaplatil životem.

Paní domu zatím otevřela dopis a Mitje ho nahlas předčítala. Divil jsem se, s jakou lehkostí přečetla dopis celkem špatně napsaný. Vždyť neměla žádné jiné učitele než svoje pěstouny. Paní Sofjé asi moje překvapení vycítila, protože po přečtení listu prohodila:

"Mitje umí číst líp než Jan. A ten je o čtyři roky starší! Naučila se to od mého manžela, který byl chytrý a znal všechno, co lidé potřebují vědět. Ale od té doby, co ho Kafrové zabili, už tady není pokoj. A nebude, dokud se Jan nepřestane mstít a Sikukuniho nepotrestá."

Kees Uys dojedl, zvedl se od stolu a popadl ručnici.

"Už půjdu, jejruf," prohlásil. "Ještě vám poděkuji za jídlo, až se sem vrátím s Janem. A s vámi se, mynheer, taky nebudu loučit. Doufám, že vás tady při návratu ještě najdu."

"Určitě," ubezpečovala ho stařena, a zároveň se na mne prosebně podívala. "Doufám, že tak rychle odtud náš host neodjede. Hodně štěstí, Keesi, a dejte si záležet, ať se vám ta věc se Sikukunim podaří."

Podala Uysovi ruku a já s Mitje jsme ho doprovodili ven. Dívka pak zůstala na nádvoří, zatímco já jsem se vrátil zpátky do pokoje.

Požádal jsem paní Sofji, aby mi řekla o svých potížích, abryjsem dospěl k závěru, že se jedná o zanedbaný katar, který, s ohledem na její vysoký věk, nabýval povážlivého rozsahu. Naštěstí jsem měl v lékárnice potřebné léky, které jsem pacientce naordinoval a zároveň jí nařídil, aby si lehla do postele.

Nemocná nedokázala sama k lůžku dojít, a proto jsem vyšel ven, abych sehnal Mitje. Před domem ale nebyla a já tedy zamířil ke stáji, odkudzrovna vyšel nějaký Hotentot.

Na můj dotaz ukázal prstem za stavení a řekl:

"Mitje tam má školu pro malé děti."

"Školu?" divil jsem se.

"Školu!" potvrdil pyšně. "Mitje je moc dobrá učitelka. Učí tam čist, psát a modlit malé děti i velké Kvekveny." Šel jsem dál označeným směrem a brzy jsem zaslechl hlasitý hovor. Uprostřed malého trávníku, obklopeného hradbou z křoví, seděla dívka a kolem ní byla rozsazena černá drobotina, rozdělená do dvou skupinek. Podle vzhledu jsem usoudil, že sedí odděleně proto, že mluví různými jazyky - byli tam totiž Hotentoti i Kaffři. Mitje se právě zaobírala hotentotskými dětmi.

"Budeme se modlit," poručila. "Sepnout ruce!"

Děti bez protestů sepjaly své malé, hnědé ručky.

"Teď!" dala Mitje pokyn a sbor spustil:

"Sida tib, homi na háb, sa sons anu, anu, he - Otče náš, jenž jsi na ; nebesích, posvěceno budiž jméno tvé."

"A teď vy!" obrátila se Mitje na Kaffry.

"Bavo vetu o sezulvim, malipatve ngobungevele igama lako..." spustil druhý dětský sbor.

"Dobře," pochválila učitelka. "A teď se pomodlíme tak, jako to děláme ráno u je/řufSofjé. Všichni najednou!"

"Onze vader, di in de hemelen ziit, uw naam worde geheiligd..."

Děti ani Mitje mne zatím nezpозorovaly. Skoro mi bylo líto, že musím jejich vyučování přerušit. Vyšel jsem z křoví na trávník a řekl dívce, že ji matka potřebuje.

Učitelka poslala děti domů a vydala se se mnou ke stavení. Na čelní zdi hlavní budovy jsem si všiml dvou pověšených kočičích kůží.

"Objevují se tady často divoké kočky?" zajímal jsem se.

"V lese jich je hodně," odpověděla. "A nemyslete si, myriheer, že jejich

lov je úplně bez nebezpečí. První kocour, kterého jsem sestřelila, mě pořádně zřídil. Jenom jsem ho poranila a nemít po ruce nůž, sotva bych teď vámi mohla mluvit."

"Vy umíte zacházet s puškou?" podivil jsem se.

"Naučil mne to Jan. Tvrdil, že v téhle zemi se může jen hodit, když žena H umí zacházet se zbraní stejně, jako muž." f

"Kde je ten les?"

"Projdete údolím a vystoupíte na kopec po pravé straně. Tam ho uvidíte." ! i Les je v těchto končinách vzácnost, a protože jsem neměl nic jiného na

práci, zavola jsem Quimba, který stál v uctivé vzdálenosti od uvázaného levharta a po očku pozoroval nebezpečnou šelmu.

"Quimbo! Je už o koně postaráno?"

"Ano, pane! Koně se nažrali a napili k prasknutí. I Quimbo byl pilný a moc se najedl," ujišťoval mne černoch.

"Tak si vezmi svoje zbraně. Půjdeme spolu do lesa."

Vešel jsem do světnice a oběma ženám řekl o svém úmyslu jít na lov.

Varovaly mne před jedovatými hady a chtěly mi dát jed'noho Hotentota jako průvodce, ale to jsem ve vši zdvořilosti odmítl. Na výpravu jsem chtěl vyrazit jen s Quimbem.

Ten se zatím ověsil všemi svými zbraněmi a už se nedočkavě tvářil.

"Bereš si dvě pušky, mynheer. Copak chceš zastřelit?"

"Slona!" řekl jsem vážně.

Černoch vyděšeně uskočil a překotně mě začal ujišťovat:

"Mynheer, slona raději nech na pokoji. Slon je tlustý, velký a má obrovskou tlamu! Zabije tebe i Quimba!"

Při řeči poskakoval a roztahoval paže, aby mi ukázal, jak velkou tlamu slon má.

"Tak dobře," souhlasil jsem. "Půjdeme tedy na lva."

"Cože? Ale, mynheer! Lev je ještě silnější a horší než slon. Lev dokáže sežrat každé zvíře, slona i člověka. Sežere Angličana, Holanďana, Kaffra, Koikoiba, Hotentota - prostě každého. I tebe a Quimba! A Quimbo nechce, aby ho lev sežral. Quimbo chce hezkou ženu..."

To pro mne byla novinka! I když mám bujnou fantazii, představit si Quimba jako ctihodného manžela jsem si nedokázal.

Pro jistotu jsem se ho zeptal:

"Co to říkáš? Ty se chceš oženit?"

"Ano, Quimbo si chce vzít ženu!"

Prohlásil to tak sebevědomě a s takovým gestem, jakoby za to očekával nejvyšší uznání.

"Tak je to tedy. Hm. A kohopak si chce vzít?"

"Quimbo si chce vzít krásnou Mitje!"

Málem jsem se rozesmál. Adoptivní sestra boera van her roerjistě netuší, jak obrovské štěstí ji čeká!

"A proč zrovna Mitje?" zajímal jsem se.

"Protože je moc hodná. Když Quimbo sletěl z koně, chtěl ho pan Uys rozpárat, ale Mitje měla o Quimba starost, proto šiji vezmu za ženu."

"Už jsi jí to řekl?"

"Ne, Quimbo s ní o tom nemluvil."

"To máš štěstí! Vždyť ani nevíš, jestli by Mitje chtěla být tvojí manželkou."

"Quimbo to ví. Každá žena by Quimba chtěla, vždyť jsem hezký, veliký, dobrý a udatný bojovník."

Proti takovým skvělým vlastnostem se pochopitelně nedalo nic namítat. A také by mě nic na světě nedonutilo, abych takovému žhavému kandidátovi do ženění bral iluze. Raději jsem nebezpečné téma opustil a přidal do kroku, takže můj průvodce měl co dělat, aby mi stačil.

Údolí se směrem nahoru stále úžilo, až skončilo v místě, kde ze země vyvěral pramen. Brzy nato jsme dospěli na okraj údolí, nad kterým se ještě vypínala vysoká sousední hora. Pustili jsme se po jejím svahu a zanedlouho jsme spatřili les, rozprostírající se na protější stráni.

Zdálo se mi, že před námi někdo nedávno šel. Zřetelné stopy už v půdě vidět nebyly, ale zkušenému oku nemohly uniknout neklamně známky, které se tu a tam v hrubozrnném písku zachovaly. Samozřejmě to mohl být někdo z farmy, ale mně ty stopy byly podezřelé, i když jsem k tomu neměl žádný rozumný důvod. Pak ale i ta nejmenší znamení zmizela v kamenité půdě, na kterou jsme se dostali, a já jsem po dalších stopách ne-pátral.

Dorazili jsme do lesa, složeného z morušových, akaciových a assagajových stromů. Mezi jejich kmeny rostly obrovské kapradiny s palmovitými vějíři. Okraj lesa tvořila hroší křoviska, mezi kterými se zelenaly šťavnaté mesembryantény a pelargonie.

Přes všechnu vyprahlost a jednotvárnost země má Kapsko svou zvláštní, na druhy bohatou květenu. Botanikové tvrdí, že jich zde roste na dvanáct tisíc. Tam, kde voda ještě úplně nezmizela a rostlinám se podaří zakořenit, rozvíjí se vegetace neuvěřitelnou měrou a tvoří ostrý protiklad k pustotě bezvodých pruhů země.

Při vstupu do lesa nás přivítala bezpočetná tlupa malých kočkodanů. Křičeli a pitvořili se na nás a Quimbo jim odpovídal živou posunkovou hrou. Ve stínu stromů se můj statečný průvodce hbitě zařadil za mne a s palicí v pravé a oštěpem v levé ruce mi kráčet v patách, jakoby se obával, že na nás za každým kmenem číhá lev nebo slon. Bohužel jsme z těch dvou zvířat nemuseli mít strach, protože jsou v osídlených krajinách Afriky rok od roku vzácnější. Ustupují totiž před bezohledným pronásledováním osadníků do rozlehlých lesů na severu, stejně, jako hroch, nosorožec a další velcí savci.

Les oživovala spousta rozmanitých ptačích druhů. Ptáci poletovali a posedávali v korunách stromů a náš příchod je nijak nevyrušil. To byl jasný důkaz, že sem lidská noha často nevkráčí, a když už, tak jen s mírumilovnými úmysly. Já jsem se chtěl vlastně také jen trochu projít, ale přesto jsem pozorně sledoval okolí a měl jsem pušku připravenou k výstřelu.

Bloudili jsme asi hodinu lesem, když jsme najednou zaslechli v dálce před sebou zvuk výstřelu. Zastavil jsem se a naslouchal tím směrem. Ozvala se druhá rána.

"Mynheer," pozvedl Quimbo výstražně prst, "dva muži po sobě střílejí. Dva lidi se tam chtějí navzájem zabít."

Byl jsem přesvědčený, že to není pravda, protože výstřely nejspíš vyšly z jediné zbraně. Chtěl jsem se tiše plížit dál, abych neznámého střelce uviděl dřív než on nás, ale to, co následovalo, mě popohlo.

"Help! Help! Oh, woe to me!" uslyšeli jsme úzkostlivý výkřik.

Ta nejčistší angličtina v jihoafrickém lese! Tam před námi se nějaký běloch dostal do smrtelného nebezpečí! Bez rozmyšlení jsem vyrazil pralesem kapradin vpřed.

Netrvalo dlouho a mým očím se naskytla zajímavá podívaná. Na mohutném, mechem porostlém vyvráceném kmenu morušového stromu seděla hubená, vytáhlá lidská postava a pažbou se bránila proti vzteklym útokům velkého kance. Zvíře bylo zraněno na stehně a chtělo se lovcem pomstít stůj co stůj.

Zvedl jsem ručnici, abych mužovi pomohl z trapné situace, ale Quimbo mne chytl za ruku.

"Nestřílejte, pane! Quimbo má rád vepřové maso, a proto zabije kance sám!"

Třemi rychlými skoky se ocitl za kancem, který byl tak zaslepený vztekem, že nového nepřítele ani nepostřehl. Černoch zvedl levici a mrštil oštěpem tak prudce, že pevná násada zbraně pronikla zvířeti až do srdce. Kanec se na okamžik zarazil a pak se obrátil proti Kafroví. U tlamy se mu objevila krvavá pěna, neklamně znamení, že Quimbo mřel dobře. Černoch uskočil, aby se vyhnul nebezpečným tesákům, zamával nad hlavou těžkým kyjem a udeřil. Strašná rána dopadla na kanci hlavu a srazila ho k zemi. Quimbovo vítězství bylo úplné - a nezabralo mu ani celou minutu!

"Podívejte se, pane!" křičel nadšeně Quimbo a mával palicí vysoko ve vzduchu. "Quimbo zabil kance! Dočista ho zabil! Už nebude napadat lidi."

Výrval z boku zvířete oštěp, popadl nůž a začal svůj úlovek stahovat. Cizinec, vysvobozený z ostudného obležení, pomalu slezl z kmene a protahoval si ztuhlé nohy a ruce. Choval se, jakoby se zrovna probudil z hlubokého spánku.

"Ha!i, sir! To byla pomoc v pravou chvíli! Ten kanec byl tak zlomyslný a nezdvořilý, že s ním žádný gentleman nemohl navázat styk."

Samozřejmě, Angličan! A to Angličan každým coulem. Světlé vlasy, ohromné licousy, skoro zakrývající tvář a na hlavě vysoká čepice podobná přilbě, nejspíš zhotovená z rohu nosorožce. Hubené tělo vězelo v kostkovaném saku a kalhotách se stejným vzorkem a na nohách měl natažené plstěné kamaše s knoflíky.

Stihlé prsty ještě svíraly zámek vypálené dvojhlaňové ručnice, u levého boku visela muži dlouhá šavle v kožené pochvě a ze shawlu, šátku ovinutého kolem hubených kyčlí, vyčnívaly dřevěné střenky dvou nožů a pažby obrovských jezdeckých pistolí.

"Hilbert Grey," představil se muž a nepopsatelným mávnutím ruky mne vybídl, abych to udělal také.

Vyhověl jsem mu a zeptal se:

"Copak vás zahnalo do těchto nehostinných končin Afriky, sir?"

"Obchody, velmi důležité obchody, o kterých vám ale raději nebudu nic bližšího vykládat, protože jste Holanďan."

"To se pletete. Nejsem ani Holanďan, ani Angličan, ale úplně nezávislý cizinec. Jsem tady vlastně jen na výletě. Ale můžete mi alespoň říct, jaké důležité obchody jste si vyřizoval s tím nevinným zvířátkem?"

"Cože? Zvířátkem? Potvora to je! Drak! Notiing at oR! Žádné obchody. Vyšel jsem se trochu provětrat mezi stromy, aby mi lip vytrávil po beranovi, kterého jsme snědli, a přitom jsem narazil na toho netvora..."

"Který chtěl zase strávit vás," přerušil jsem ho. "Apropos, deor sir, kam se podle vás má zasáhnout kanec, aby už neškodil?"

"Pshaw! Ta obluda se nechtěla ani na chvíli zastavit, abych mohl pořádně zamířit. Vím, jak se má s puškou zacházet, a tak jsem zvíře minul jen jednou. Vám by se to možná podařilo dvakrát."

"Kdybych neměl kromě vzduchu jiný terč, tak určitě. Můžete mi říct, kdo jsou ti lidé, se kterými jste jedl berana?"

"Hm, to není nic pro vás. Řekněte tomu svému černochovi, aby šel stranou od mého kance a pak good bye, sir!"

"Myslíte, mister Grey?" odpověděl jsem chladně. "Kanc patří mému sluhovi, protože ten ho zabil. Právo, které jste získal svým zásahem do zadku, se dá snadno vykompenzovat tím, že vám Quimbo zachránil život."

"Fitdže! Já tvrdím, že to divoké prase je moje a budu."

"Nebudete vůbec nic! Když se v téhle končině setkají dva příslušníci civilizovaných národů, chovají se k sobě obvykle slušněji a přívětivěji než jak to děláte vy, vážený pane Greyi! Říkáte, že mám jít svou cestou. Dobře! Rád vás poslechnu, ale smůlu máte v tom, že moje cesta vede zrovna tam, co vaše, totiž k místu, kde byl sněden jeden beran."

"Nechápu, co tím chcete říct!"

"Však to hned poznáte! Tady má každý nejen právo, ale i povinnost poohlédnout se po tom, kdo se potuluje poblíž. A já to udělám, i když se vám to nebude líbit. Tak si vyberte, doprovodíte mne ke svým společníkům nebo ne?"

Angličan se na mne rozpačitě podíval:

"To nemůžu, sir, živá duše se nesmí dozvědět, že jsem tady."

Už dříve jsem měl neurčité podezření, které teď každým okamžikem nabývalo konkrétnějších forem. Chování toho muže bylo hodně zvláštní. Co vlastně může dělat v kraji, který obývají jen Búrové? S nimi jsou přece Angličané na válečné noze. Tajným emisárem britské vlády nemohl být

člověk jeho typu, už jen ten jeho nemožný oblek! A i kdyby nakrásně byl, proč se potloukal tak sám po lesích, které vůbec neznal?

Kees Uys mi řekl, že na druhé straně Okrajových hor se shromažďují pluky Kafrů. Chtěl jsem si v té věci udělat jasno, a proto jsem se zeptal:

"A kdo se to nesmí dozvědět, pane? Búrové nebo snad i neutrální cizinec jako jsem já?"

"Prostě nikdo!"

"A co když to už vím?"

"Vy? Impossibler"

"Žádné impossible. Jsou to Kafrové."

Pokoušel se vymlouvat, ale podle jeho první reakce jsem poznal, že jsem hádal správně.

"To se pletete, sir! Kde by se tady vzali Kafrové? Kdepak."

Quimbo zatím dodělal svou práci a teď zvědavě čekal, jak dopadne naše rozmluva.

"Zatím nech kance ležet tady!" poručil jsem mu. "Doprovodíme tohoto pána."

"Quimbo tady má nechat prase ležet? To ne, pane! Mám vepřové opravdu rád. Odsesu kance a Mitje uvidí, jak jsem silný..."

"Vrátíš se pro něj později," přerušil jsem proud jeho řeči. "Nikdo ti maso nevezme..."

Silný šramot mě přinutil, abych se otočil. Helbert Grey využil vhodného okamžiku a skočil do houštiny. Měl tedy dost vážný důvod pro krytí svých společníků. V tom se ale přepočítal. Nerozeběhl jsem se za ním, protože jsem věděl, že po sobě zanechá zřetelnou stopu, po které se později pohodlně pustím.

Quimba jsem poslal s uloveným kancem do burské osady, protože by mi při pronásledování Angličana nebyl nic platný. Nechal jsem úplně na jeho vynalézavosti, jak těžký náklad odnese a sám se vydal za uprchlíkem. Cestu jasně ukazovaly jeho šlápoty - sir Grey neměl zřejmě žádné zkušenosti se životem v divočině a ani ho nenapadlo, že otisky jeho sloních chodidel se dají použít k pátrání po něm.

Vypadalo to, že ani sám v první chvíli nevěděl, kterým směrem se má pustit. Jeho stopa se klikatila mezi stromy a teprve za dlouhou dobu nabyla jisté přímocarosti.

Asi po půl hodině jsem se dostal k okraji roklinky. Opatrně jsem nahlédl dolů. Na svahu vyvěral pramen a potůček se vinul jako stříbrný had mezi pískovcovými balvany do údolí.

Na jeho břehu seděl Hilbert Grey ve společnosti čtyř Kafrů. Podle jejich

zbraní a štítů jsem poznal, že patří ke kmeni Bapedi. Co tady dělali a jaké okolnosti je daly dohromady s Angličanem?

Na zemi ležely další tři válečné štíty. Kafrů tedy bylo celkem sedm a tři z nich někam odešli. Jeden štít byl ozdobený pštrosími péry, nešlo zřejmě o obvyklého bojovníka. O kousek dál jsem zahlédl osm koní.

Angličan s černochoy živě rozmlouval, ale já jsem si uvědomil, že mám na práci důležitější věci, než se je pokusit vyslechnout. Nedaleko odtud ležela burská usedlost hlídaná mladou dívkou a tady bylo ležení Kafrů. Tři bojovníci tady nebyli - dostatečný důvod k tomu, abych se rychle vrátil na statek. Co všechno se tam mohlo stát za několik hodin mé nepřítomnosti!

Bez dlouhého přemýšlení jsem se začal plížit podle okraje svahu ke koním. K co nejrychlejšímu návratu jsem se rozhodl zmocnit některého z koní, ať už to někdo nazve krádeží nebo ne. Nebylo pochopitelně těžké vyskočit najedno zvíře a odeválát pryč, ale to by mě uviděli a určitě začali pronásledovat. Nebezpečí pro usedlost by se tím ještě víc zvětšilo. Proto jsem se proplížil kolem koní a zamířil až k tomu poslednímu, na kterého nebylo z místa, kde Kafři seděli, vidět. Dostal jsem se ke koni na vzdálenost pěti kroků, vyskočil a v příštím okamžiku jsem už seděl v sedle. Překvapený kůň zafíkal a vzepjal se, ale pak už poslouchal moje povely uzdou. Sjel jsem údolím dolů, kde jsem zatočil k lesu a cválal směrem k farmě.

Nejel jsem dlouho, když jsem před sebou spatřil Quimba. Udělal si ze silných větví jednoduchý smyk, na něj položil uloveného kance a sám se zapřáhl. V potu tváře se plahočil s těžkým nákladem, a když za sebou uslyšel koňský dusot, polekaně se otočil. Pak mne ale poznal a radostně vykřikl:

"Ty jsi sehnal koně, pane? To je moc dobře, protože teď potáhne maso kůň místo mne."

A hned se začal vypřahat, aby si s koněm vyměnil místo. Rychle jsem mu v tom zabránil.

"Kdopak chce kance sníst? Kůň nebo Quimbo? Kdo bude jíst, ať také táhne. Koně ti půjčit nemůžu, potřebuji ho pro sebe. V lese jsem zahlédl několik ozbrojených Kafrů a pár jich může už být u farmy. Spěchám, abych zabránil nejhoršímu. Ty si na ně dávej také pozor, a hod sebou, ať už jsi pod bezpečnou střešinou."

"Cože, Mitje je v nebezpečí?" vyhrkl černoch. "Ó, to bude Quimbo utíkat i s kancem, aby ji ochránil. Zabiju všechny ty Kafry, všechny."

Zase se zapřáhl, napjal všechny síly a běžel, až se z něj kouřilo. Já na koni jsem ho nechal samozřejmě brzy za sebou. Zanedlouho jsem uviděl usedlost v údolí. Nedbal jsem na obtížný terén a sjel s koněm v plném trysku po stráni dolů k zadní části zahrady. Nechtěl

jsem ztrácet drahocenný čas jejím objížděním, a tak jsem zamířil přímo k plotu, tam jsem koně pobídl a přeletěl s ním plot. Vlastně jsem to měl jen v úmyslu, protože všechno dopadlo jinak. Kůň patřil zřejmě dlouhonožnému Greyovi a těmeny byly tak nízko, že jsem je nemohl použít. Při skoku uvízl pravý těmen na tyčce plotu a kůň se pode mnou svalil. Hned jsme se sice oba zase postavili, ale já jsem se už s koněm nezdržoval, ponechal jsem ho jeho osudu a rozběhl se zahradou k obytné budově.

Tam jsem se srazil s jedním Hotentotem.

"Je někdo u je/řufSofjé?" vyhrkl jsem na něj.

"Oh, pane!" odpověděl muž ustrašeně. "Jsou tam tři Kafři. I veliký náčelník je s nimi."

To mi stačilo. Na nic jsem se už neptal a vrazil jsem dovnitř. V předsíni jsem zaslechl hlasitý hovor z pokoje.

Pootevřenými dveřmi jsem uviděl tři ozbrojené Kafry. Dva stáli kousek ode dveří, třetí byl uprostřed místnosti a držel Mitjé za loket. O dveře ložnice se opírala na smrt bledá paní Sofjé, zahalená do velikého šálu.

"Tady bydlet Jan van Helmers," řekl Kafr špatnou holandsčinou. "Je to Búr s puškou, co zabít hodné Kafrů. Zato zemřít teď' on i jeho žena."

"Nezemře," odporovalo mu neohroženě děvče. "Najde tě a pomstí mě!"

"Ne, umřít stejně jako ty. Ty ale nezemřít tady, jít teď' se Sikukunim," zasípal náčelník a pak ukázal na náhrdelník z hadích zubů, který obepínal dívčino hrdlo. "Odkud mít hadí zuby na řetěz?"

"To je památka po matce."

"A kde být matka?"

"Už nežije. Zemřela v Kalahari."

"Oh! Sikukuni už vědět všechno. Žena Somiho prchnout do Kalahari, ona nosit hadí zuby, ona tam zemřít a dítě odnést Búr. Ty jsi dítě Somiho! Jít teď' se Sikukunim k Bantuům!"

Kývl na dva strážce u dveří a ti vytáhli nože a přistoupili k paní Sofjé. Mitjé vykřikla a chtěla se Sikukunimu vytrhnout, náčelník ji ale sevřel tak pevně, že jí doslova zaryl prsty do paže. Pak vykřikl něco v nářečí, kterému jsem nerozuměl, ale snadno jsem pochopil význam příkazu.

Černoši napřáhli oštěpy. Dál jsem už nesměl váhat. Pušku jsem držel připravenou v ruce, a tak stačilo jen rychle namířit a dvakrát zmáčknout spoušť. Ozvalo se několik zuřivých výkřiků. Vběhl jsem do místnosti a vrhl se na Sikukuniho, který pořád ještě držel levici dívku.

Kaferský náčelník byl muž herkulovské postavy. Hlavu mu zdobila čelenka z levhartí kůže, ze které vyčnívalo pět pštrosích per vedle pírek z pěnkávy. Kolem boků měl zástěru vyrobenou z prachového pštrosího peří a na širokých plecích mu visel plášť ze sešitých volských ohonů.

Věděl jsem, že rána pažbou mé pušky byla vždycky smrtelná, ale zapomněl jsem na výšku stropu. Zvedl jsem pušku nad hlavu, narazil pažbou na trám a přišel jsem o výhodu prvního úderu. Kafr vykřikl, zatočil palicí a spustil zbraň na mou hlavu. Skácel jsem se k zemi.

Naštěstí jsem nebyl v bezvědomí déle než několik vteřin. Mátožně jsem vstal a rozhlédl se po pokoji. Mitjé i Sikukuni zmizeli, dva mrtví černoši leželi na zemi vedle Sofjé, která strachy omdlela.

Nevěnoval jsem pozornost tupé bolesti a hukotu v hlavě, popadl jsem ručnici ležící na zemi a vyběhl jsem na nádvoří. Tam mne uvítal pronikavý řev zbabělých Hotentotů.

"Mitjé i náčelník jsou pryč!" ječeli.

"Kde jsou? Kudy odjeli? Kam?" zavolal jsem na ně.

"Tamhle jede náčelník s Mitjé," ukazovali k rohu budovy. Rozběhl jsem se tím směrem a pochopil, co se v době, kdy jsem ležel v bezvědomí, přihodilo. Sikukuni vyvěkl dívku ven a hned spatřil Angličanova koně, který zřejmě běžel za mnou až k budově. Vyskočil na něj i s Mitjé, projel kolem domu a zamířil směrem, kterým jsem nedávno přijel.

Odhadl jsem vzdálenost mezi uprchlíkem a mnou a vykřikl:

"Vyvedte mého koně ven! Rychle!"

"Koně pro pána!" hulákali černoši a všichni se nahrnuli ke koním a cpali se dovnitř.

V životě jsem tak rychle nenabíjel pušku jako teď. Věděl jsem, že na přesnosti mého výstřelu záleží všechno. I když jsem si byl jistý svým střeleckým uměním, s ohledem na bolest hlavy jsem si tentokrát opřel hlavu o trám v plotě.

Kůň se při pádu přes plot zřejmě lehce zranil a navíc nesl dvojité břemeno. Proto se, přes veškeré náčelníkovy pobízení, pohyboval poměrně pomalu. I tak jsem ale nesměl dlouho váhat, aby se nedostal z dostřelu.

Zamířil jsem, ale před očima se mi dělala barevná kola a v hlavě mi bušilo kladivo. Nejasně jsem viděl, jak dívka zápasí s náčelníkem - nemohl jsem riskovat, že zasáhnu ji.

Musel jsem tedy zasáhnout koně, a to tak, aby okamžitě padl. V tu chvíli se mi udělalo před očima jasno a já uviděl, jak kůň pohodil hlavou k boku. Jeho nozdry se na okamžik ocitly vedle náčelníkova stehna. Byl to sice terč nejistý a nebezpečný, ale přece jen terč. Kůň se už blížil k hranici dostřelu a já měl na takovou vzdálenost zasáhnout koňskou hlavu! Stiskl jsem spoušť - kůň se vzepjal a zapotácel. Zásah!

"Přivedte mi koně!" vykřikl jsem znovu, protože rozčilení lidé si navzájem překáželi a pro samou horlivost se nemohli hnout z místa.

"Mynheer zastřelil Kafru! Ó, Sikukuni je mrtvý!" křičel kdosi a rozběhl se k plotu. Ostatní všeho nechali a pádili za ním. Tím uvolnili vchod do konírny a neosedlaná zvířata vyrazila ven. Znovu jsem nabil pušku, vyskočil na svého ryzáka a popadl brabantského koně za ohlávku, protože jsem zahlédl na návrší Quimba, jak se vleče se svým nákladem. Měl jsem v hlavě plán, ve kterém měl ten dobrý černoch hrát důležitou roli.

Běžte k je/ru/a pomozte jí. Leží v pokoji," nařídil jsem Hotentotům, pobídl jsem koně a vyrazil ze vrat.

Už v lese mě udivilo, s jakou odvahou se Quimbo vyřítal na rozzuřeného kance. Teď jsem dostal další důkaz o jeho statečnosti. Vypadalo to, že Quimbo jen čeká na vhodný okamžik, aby mohl svou odvahu projevít.

Zvolna sestupoval z návrší, když zaslechl můj výstřel. Zvedl hlavu a zpozoroval pád koně a kaferského útočníka. Pak poznal i Mitjé a v první chvíli se zarazil. Hned se ale podíval mým směrem a já mu dal znamení, aby Sikukuniho zadržel. Nechal tedy kance kancem, vypráhl se ze smyku a rozběhl se proti náčelníkovi, který se po pádu rychle vzpamatoval, a když zjistil, že kůň už není k potřebě, chtěl se zajatou dívkou zmizet pěšky. To se mu ale nepodařilo.

Sikukuni spatřil nového nepřítele a viděl i mne. Pochopil, že ho na koni dostihnu nejpозději za minutu, a rychle se rozhodl. S dívkou přehnout nemohl, a tak ji chtěl zabít na místě. Zamával palicí, aby jí rozdrtil hlavu.

Quimbo se ve svém běhu zarazil, rozpráhl se a vymrštil oštěp s obdivuhodnou jistotou. Hrot zbraně se zaryl hluboko do náčelníkova ramene. Sikukuni zařval bolestí, pustil Mitjé, ještě jednou se vztekale podíval po Quimbovi a jako levhart pádil nahoru do svahu.

Těžko by mi unikl, kdyby se pojednou brabantský kůň, vyrušený ze svého klidu ve stáji, nepokusil o vzpouru. Začal vyhazovat a než jsem ho uklidnil, zmizel mi náčelník za horským hřbetem.

"Vraťte se rychle k paní Sofjé a pomozte jí," radil jsem zachráněné dívce. "Omdlela a leží na podlaze."

"Ale co Sikukuni?" namítalo děvče.

Podíval jsem se jí do tváře, ve které nebyla ani stopa po strachu, naopak, zářila z ní odvaha a odhodlání.

"Nestarejte se o něj a běžte k matce!" odpověděl jsem. "A ty, Quimbo, rychle nasedni na koně!"

"Cože? Quimbo má jet na koni? To nejde, musím odtáhnout kance!" odporoval černoch.

"Kanec ti už nikam neuteče. Dělej!"

"Kanec neuteče, to je pravda, ale musím zůstat u Mitjé, kdyby se Ba-pediové vrátili..."

Ani tahle výmluva na mne neplatila.

"Pojed' se mnou a pomůžes mi Kafry pozabíjet. Pak se nebudou moct vrátit. Tak rychle!"

"Quimbo má zabíjet Kafry? Ó, to hned vyskočím na koně a pojedu. Qu-imbo je statečný a moc rozzlobený na Sikukuniho a na jeho Kafry!"

Vyšplhal se na hřbet svého brabantského hřebce se všemi svými zbraněmi. Zvíře se už zatím našťestí docela uklidnilo, a tak proběhla další jízda celkem v klidu. Dorazili jsme na návrší a rozhlíželi se po uprchlíkovi. Spatřili jsme ho hluboko pod sebou v jedné boční roklině.

Byl mazaný. Raději se pustil oklikou ke svým společníkům, protože jsme ho nemohli pronásledovat po příkrém svahu na koních, a také jsme si nemohli zkrátit cestu k němu hustým lesem, který zásah oval až do rokliny.

Do jeho tábora jsme se ale mohli dostat rychleji než on. Nedovolil jsem proto svému koni, aby zmínil rychlost klusu a spěchal tím směrem. Raději jsem se neohlížel, co tomu tempu říká můj doprovod. U lesa jsme uvázali koně v křoví a pěšky chvátali dál.

Dobře jsem si pamatoval cestu, a tak jsme brzy dorazili ke kotlině, ve které sedělo pět mužů. Upozornil jsem na ně Quimba a zároveň mu vysvětlil, co mám v úmyslu dělat dál.

"Půjdu tamhle," ukázal jsem na protější svah. "Obklíčíme je ze dvou stran a jakmile vystřelím, vrhneš se na ně a zabiješ alespoň jednoho Ba-pendiho. Nesmíš ale dovolit, aby ten bflý muž uprchl. Chci ho dostat živého, rozumíš?"

"Quimbo zabije všechny černé bojovníky a toho Anglána chytí."

Popadl přitom nejbližší strom, jakoby ho chtěl vytrhnout z kořenů. Tvářil se tak hrůzostrašně, že by se ho polekal každý nepřítel.

Odplížil jsem se. Dorazil jsem na protější svah a zrovna rozhrnoval křoví, abych si udělal místo k výstřelu, když vtom zapraskaly větve a z místa, kde se ukrýval Quimbo se ozval rachot valícího se kamení. Nešťastný černoch se ve své horlivosti příliš naklonil přes okraj, ulomil větev, které se přidržoval, a zřít se rovnou mezi Kafry.

"Aáá," vriskal Quimbo. "Já hlupák. Větev praskla."

Bapediové byli pořádně překvapení, že se mezi nimi tak najednou ocitl neznámý člověk, ale pak Grey Quimba poznal a něco na své černochoy zavolal. Zulukafrové se na ubohého černochoa vrhli. Quimbo sice při pádu přišel o svůj oštěp, zbyla mu ale palice a v okamžiku smrtelného nebezpečí se opět probudila jeho odvaha.

"Vy, chcete zabít udatného Quimba?" zařval. "Tak pojdte, uvidíte, jak umím zacházet s kyjem!"

A už se po nich rozehnal. Srazil nejbližšího Zulukafru strašným úderem na zem, ale další čtyři ho popadli za ruce i za nohy. Přiběhl jsem blíž a dvakrát vystřelil. S posledním černochem si už Quimbo lehce poradil, zatímco Angličan zhodnotil jediným pohledem situaci a vzal nohy na ramena. Dorazil jsem právě včas, abych viděl, jak mizí mezi kapradím.

Bez váhání jsem se pustil za ním. Grey se hnál ke koním, popadnul nejbližšího, vyskočil na něj a pustil se tryskem kotlinou ke svahu. Zbýlá zvířata, vyděšená výstřely, se naneštěstí rozprchla, a mně nezbylo nic jiného, než se vrátit ke Quimbovi.

Statečný lev se zatím změnil v hyenu bojiště, protože se už horlivě zabýval majetkem přemožených. Vůbec mu nevadilo, že nejsem jeho činností právě nadšený.

"Vidíš, pane, jakje Quimbo statečný a silný? Bez pušky jsem zabil stejně Kafrů, jako ty," radoval se.

"Ale Quimbo je také hloupý, protože spadl a nechal Anglána upláchnout," zchladli jsem jeho nadšení.

"Oh, však on ten Anglán zase přijde, neměj strach, pane," uklidňoval mne Quimbo a mně nezbylo nic jiného, než se tím spokojit.

Sikukuni určitě zaslechl výstřely a možná i viděl průběh boje. Dalo se i předpokládat, že se setkal s prchajícím Greyem. Náčelník se v tom případě zmocnil některého volného koně, ale k návratu do tábora určitě nebude mít chuť.

Schylovalo se k večeru a já se rozhodl, že kotlinu opustíme.

Zabitě Kafry jsem nechal ležet na místě, a druhý den jsem chtěl poslat Hotentoty, aby je pohřbili. Nechtělo se mi tahat s kořistí, a tak jsem nařídil Quimbovi, aby všechno dobře ukryl ve křoví a vzal s sebou jen Sikukuniho štít. Nechtěl jsem o tak skvělou trofej přijít.

Vrátili jsme se ke koním a jeli domů. Dospěli jsme na návrší, kde ležel kanec, a Quimbo slezl z koně.

"Výborně," prohlásil. "Teď potáhne kance kůň a Quimbo připraví velkou oslavu vítězství, upeče prase a sní ho s Hotentoty."

Nechal jsem ho, ať si dělá co chce a rozjel jsem se k usedlosti. Zastřelený kůň už zmizel, později jsem se dozvěděl, že ho odvěkli Hotentoti, aby se zmocnili masa i kůže.

Nemocná paní Sofjé seděla v lenošce. Byla tak vystrašená, že nedokázala usnout. Uklidnil jsem ji a ona mi sdělila, že věci ze sedlové brašny Angličanova koně pečlivě uschovala. Rozhodl jsem se, že později podrobím důkladné prohlídce, abych se pokusil najít vysvětlení nenadálého útoku Bapediů na usedlost.

Slíbil jsem paní Sofjé, že na noc rozestavím hlídky a postarám se o bezpečnost farmy, a přinutil ji, aby si šla lehnout. To totiž potřebovala ze všeho nejvíce. Mitjé dala hned, jak se vrátila, vynést z místnosti zastřelené Kafry a světnici vyčistila. Pak se dala do vaření. Já jsem až do večera odpočíval ve svém pokoji.

Když se setmělo, zaplály na nádvoří dvě mohutné hranice. Kaferští i hotentote ti dělníci opékali na rožních kance, kterého Quimbo na počest svého vítězství obětoval k všeobecnému ochutnávání. Kromě kostí nezbylo vůbec nic.

Kapitola třetí Na Klaarfontainu

NECHAL JSEM SI donést do pokoje sedlové brašny dlouhého Angličana, protože jsem doufal, že mi jejich obsah poskytne vysvětlení k událostem uplynulého dne. Byl jsem trochu zklamaný, když jsem našel jen několik toaletních potřeb, mimochodem v těchto končinách naprosto nepotřebných, levný polní dalekohled a tobolku se zápisníkem. V zápisníku bylo jen několik nevinných poznámek a dopisů čistě soukromého rázu. Byly adresovány na Mr. Gilberta Greye z Kingsfieldu a podle razítka podány na poště v Kapském městě.

Přečetl jsem šije, ale vypadalo to na zbytečnou práci. Teprve v jednom z posledních dopisů mne zarazil podivně šroubovaný sloh, kterým byl napsán. Nakonec jsem se k němu ještě jednou vrátil. Psal ho stejný člověk jako ostatní, ale konceptem byl naprosto odlišný.

Zmateně se v něm mluvilo o dalekohledu a přilbě z hroší kůže, ale unikal mi smysl celého listu. Nedalo mi to. Četl jsem ho znovu a znovu, porovnával ho s ostatními, rozebíral každou větu, až jsem konečně přišel celé věci na kloub. Dopis byl totiž napsaný tak, že dával smysl pouze tehdy, když se nejdříve přečetly liché a potom sudé řádky. Tak získaný obsah listu byl velmi důležitý.

Vysvítalo z něj, že Gilbert Grey je zástupcem zbrojovky, která z příkazu britského guvernéra měla obstarat dodávku zbraní, nábojů a střelného prachu pro Kafry, shromážděné za Okrajovým pohořím. Z Greye se tak rázem stal britský tajný agent, který už začal působit mezi domorodci. V dopise se také psalo o podrobnějších informacích a instrukcích, vyhotovených ve dvou exemplářích a ukrytých v dalekohledu a v podšívce hrošího klobouku pro případ, že by se dalekohled ztratil.

Hned jsem celý dalekohled rozložil a skutečně jsem z něj vylovil popsany arch papíru. List byl adresovaný poručíku Mac Clintokovi. Nařizovalo se v něm, aby přešel s oddílem Kafrů z kmene Bapedi kerský průsmyk a v přesně označený den se setkal u hory Aetterberg s transportem a doprovodil ho přes Okrajové pohoří. Z další poznámky bylo patrné, že Kaffi

by mohli ihned po dodání zbraní obsadit klejský průsmyk a rozdělit tak Búry na dvě části.

Z toho všeho bylo jasné, že očekávaný útok shromážděných Kafrů je důsledkem anglického vměšování, a že britská vláda má v úmyslu vyslat určitý počet důstojníků, aby celý válečný konflikt řídili.

Nedovedl jsem si ale vysvětlit přítomnost Gilberta Greye a náčelníka Sikukuniho ve zdejší kraji. V dopise o tom nic nestálo, ale důvody musely být hodně závažné, když se kaferský náčelník odhodlal přejít hory a pustit se hluboko do nepřátelského území s tak malým doprovodem.

Ale to jsem věděl najisto, že o dnešní události a o britském plánu dopravit Bapediům zbraně a obsadit s jejich pomocí průsmyk, musím co nejdříve informovat Keesa Uyse a Jana Helmerse.

Ještě jsem o celé věci přemýšlel, když mě Mitjé zavolala k večeři. Paní Sofjé si odešla lehnout, a tak jsem u stolu seděl s dívkou sám. Mitjé mi vyprávěla podrobnosti o odpoledním kaferském útoku.

"Vůbec mne nenapadlo, že nám hrozí nějaké nebezpečí, když se objevil osamocený Kafr bez jakýchkoliv kmenových odznaků," řekla. "Pokládala jsem ho za obyčejného fingo, jak se říká tulákům z různých kmenů, jejichž zbytky zůstaly v kraji po zulských taženích."

"Nejspíš ho Sikukuni poslal na výzvědy. Co říkal?"

"Ptal se, jestli by u nás mohl dostat nějakou práci a chtěl vědět, jestli je boer, statkář, doma. Protože je Jan pryč a lidi máme dost, řekla jsem mu, že ho nepotřebujeme."

"Odešel bez řečí?"

"To ne. Zahlédl řetízek na mém krku a zajímal se, jak se ke mně dostal."

"Řekla jste mu to?"

"Ano. Podíval se po mně hodně zle a odešel. Za chvíli se pak vrátil s náčelníkem a ještě jedním Kafrem."

"Zнала jste Sikukuniho už z dřívějška?"

"Ne, viděla jsem ho poprvé v životě."

"Jaký důvod návštěvy předstíral?"

"Sháněl se po Janovi a chtěl vědět kam odešel, s kým a proč."

"Řekla jste mu to?"

"Co vás napadá! Vyhrožoval mi sice smrtí, ale radši bych snad zemřela, než bych Jana prozradila. Vždyť se má sejít s ostatními burskými vůdci jen proto, aby se dohodli na společné obraně proti nájezdu Bapediů a dalších zulukaferských kmenů. A také se chtějí zeptat Somiho, jestli by byl ochotný uchopit se vlády nad Zulukafry místo Sikukuniho."

"Tak Somi se chce objevit na veřejnosti? To je důležitá novina. Myslím, že o jeho úkrytu nikdo neví."

"Somi celou dobu bydlel tajně na severu u kmene Makua."

"A teprve, když jste mu odmítla odpovědět, tak začal Sikukuni mluvit o tom řetízku?"

"Ano."

"A věříte tomu, co říkal?"

"Nevím, co si mám myslet. Jan vždycky tvrdil, že podobné řetízky mohou nosit jen příbuzní náčelníků. Je/řufSofjé se ke mně vždycky chovala jako skutečná matka, ale svého otce bych opravdu ráda poznala."

"Podle Sikukuniho řečí je vašim skutečným otcem Somi. Uvědomujete si, že jestli se Búřům jejich záměr podaří, stanete se rázem kaferskou princeznou?"

"Ujišťuji vás, mynheer, že i kdyby to byla pravda, určitě pak nezpychnu. Bůh ať si se mnou naloží podle své vůle."

"Máte pravdu, děvče. Bůh řídí osudy nejen každého člověka, ale i celých národů. Myslím, že už jsem poznal, co sem Sikukuniho přivedlo."

"Copak, mynheer?"

"Nějakým způsobem se mu podařilo zjistit, na čem se chtějí Búřové se Somim dohodnout. Dokonce se obávám, že ví i o chystané schůzce burských vůdců. Sem nejspíš přišel jen proto, aby se přesvědčil, že se schůzka už začala. Vyhrožoval přece, že Jan zemře. Co když ví, kde se Búřové mají sejít!"

"Naháníte mi strach, pane!"

"Rád bych se mýlil, děvče. Ale vždycky je lepší počítat s možným nebezpečím. Kdo všechno tady věděl o té schůzce?"

"Jenom Jan, matka a já."

"Z kaferských a hotentotských dělníků nikdo?"

"Nikdo."

"To není možné. Možná jste o tom mluvili a někdo vás zaslechl. Sikukuni sem přišel jen se dvěma bojovníky, musel tedy vědět, že se tady nesetká se žádným odporem. Mezi vašimi lidmi musí být zrádce. Přemýšlejte! Nemáte na někoho podezření?"

"Na nikoho," odpověděla po chvíli dívka. "Naši lidé jsou tady všichni už dlouhá léta. Jenom Makololo Čemba přišel teprve nedávno. Je to ale pilný a poslušný sluha, ten nás zradit nemohl."

"Pilný Kafr! Už to je nápadné. Co kdybych si s ním promluvil? Možná, že právě ta pfle a poslušnost má být zástěrka pro jeho zradu a můstek, po kterém se vtírá do vaší důvěry. Zítra vás musím hned ráno opustit."

"Proč tak brzy, mynheer?"

"Hrozí vám velké nebezpečí. Neodcházím, abych se mu vyhnul, ale proto, že ho chci odvrátit. Najdu Jana a ostatní Búry, abych jim pověděl, co všechno jsem zjistil. Angličané posílají Kafrům zbraně a munici a my jim ten náklad můžeme obratným kouskem sebrat."

A navíc ve mně roste podezření, že průvod, se kterým se Sikukuni pustil přes hory, nebude tak malý, jak jsem se domníval. Myslím, že ví, kde se schůzka burských vůdců odbývá a bude je tam chtít přepadnout. Ti lidé, co měl u sebe, je jen nepatrná část velkého oddílu, který se někde blízko ukrývá."

"Pak by ale hrozilo Janovi velké nebezpečí! Nikdy vám nezapomenu, jestli se vám podaří včas ho varovat."

"To taky chci udělat. Na druhé straně je jisté, že čím větší nebezpečí hrozí jemu, tím bezpečnější budete vy tady. Když Sikukuni potáhne na burské vůdce, nemusíte se ho obávat."

"Co když ale bude chtít nejdřív přepadnout nás a teprve pak se pustit za Janem a ostatními?"

"Nechce se mi věřit, že by něco takového udělal. Po dnešku poznal, že jsme připraveni se bránit, a kdyby měl v úmyslu farmu přepadnout znovu, musel by se vrátit ke svému vojsku pro posilu. A to by mu zabralo nejspíš moc času, i když samozřejmě nevím, kde jsou jeho bojovníci schováni."

Sikukuni ale ví, že schůzka Búřů už začala a zamíří nejdřív tam, aby ji nepropásl. Bude se chtít vrátit k farmě jako vítěz. Na bezpečnost farmy ale zapomínat nesmíte, zvláště když jsem se přesvědčil, že na statečnost vašich dělníků se zrovna spoléhat nemůžete."

"To máte pravdu," povzddechla si ustaraně Mitjé. "Hotentoti jsou do jednoho samí zbabělci a těch pár Kafrů, co tady máme, k uhájení tak rozsáhlé farmy nestačí."

"Snad byste mohla požádat o pomoc některého ze sousedů. Máte k nim daleko?"

"Nemáme. Soused Zelmst bydlí asi hodinu jízdy odtud, a další dva jsou zhruba stejně daleko. Hned k nim pošlu někoho se vzkazem..."

"Se vzkazem?" přerušil jsem ji. "Raději nic ústně nevzkazujte, protože jsem přesvědčený, že máte mezi sebou zrádce. Bude lepší, když napíšete několik řádků a poslové je vašim sousedům odevzdají."

"Dobrá, to bude opravdu bezpečnější. Zelmst nejspíš přijede sám, místo Hoblyna přijedou jeho dva synové a Mijer pošle asi strýce Jeremiáše s několika Kafry."

"Teď už jen zbývá, abych se dozvěděl, kudy se dostanu k Janovi van Helmersovi. Jakmile se sem dostane pomoc ze sousedství, vyrazím na cestu."

"Znáte raafské pohoří, mynheer?"

"Je zakreslené na mojí mapě."

"Cestu k němu neznám, ale..."

"Najdu ji sám, ta mapa je dobrá."

"Jsou tam čtyři hory. Mezi druhou a třetí je prýúdolí, rozdělené vysokým horským hřbetem. Je málo zarostlé, rostou tam jen keře a nízké stromy. Jediný vysoký strom je zdaleka vidět. Až k němu dorazíte, pustíte se směrem k západnímu údolí a asi po dvou stech metrech přijdete do krátké, strmé kloof, rokle. Tam je místo schůzky. Rozhodně počítejte s tím, že váš příjezd nezůstane utajený, protože Jan říkal, že nedaleko vysokého stromu bude stát hlídka."

"Popsala jste mi cestu výborně. Určitě nezabloudím. Teď napište zprávu pro svoje sousedy a já zatím rozestavím strážu kolem farmy."

Odešel jsem, ale nejdřív jsem zašel do svého pokoje, abych si vzal revolver. Vstoupil jsem dovnitř a ke svému úžasu jsem zjistil, že zmizel Si-kukuniho válečný štít, který jsem sám teprve před večerí pověsil na zed. Vyšel jsem na dvůr, kde Hotentoti a Kaffi pořád ještě hodovali. Divoký kanec přišel všem vhod.

Quimbo mne zahlédl, vyskočil, popadl z rožně kus masa těžký několik liber a upaloval ke mně.

"To jsem rád, pane, že jste přišel," pokřikoval, roztrhl maso na dva kusy a ten větší mi podával. "Najeďte se s námi."

"Ne, ne, Quimbo. Moc děkuji, ale já jsem se už dost najedl. Jez klidně sám. Pověz mi ale, kam se poděl náčelníkův štít?"

"Sikukuniho štít," vykulil překvapeně oči.

"Ano, zmizel z mého pokoje."

"Ó, štít je pryč? To se mi ani nechce věřit. Já o něm nic nevím, když jsem šel z pokoje, visel určité na zdi."

"Kdy to bylo?"

"Před chvílí. Šel jsem vám říct, abyste si došel vzít maso. Vy jste byl pryč, ale štít jsem na zdi viděl."

To bylo divné. Když Quimbo o štítu nic nevěděl, znamenalo to jen jediné - někdo ho ukradl! Ale kdo mohl mít zájem o takovou válečnou trofej?

Zatím jsem se tvářil, že jsem celou záležitost pustil z hlavy a odcházel jsem od ohně, abych rozestavil strážu. Vtom mě něco napadlo.

"Quimbo!" zavolal jsem k sobě černocha.

Hned přiběhl a já se ho zeptal:

"Znáš Čembu z kmene Makolola?"

"Čemba? Jistě, že Quimbo zná Čemba. Tvrdí o sobě, že je Makolola, ale není to pravda. Viděl jsem, jak si mastí kůži hlínou, a to Makololové nedělají."

Moje podezření rázem zesílilo.

"Kde je Čemba teď? Je tady?"

"Není. Šel se podívat za dům na koně."

"Co může mít za práci v konírně?"

"To Quimbo neví. Jenom jsem ho viděl tam jít."

"A kde je teď?"

"Čemba? No, pořád v konírně."

Už jsem v konírně byl a tak jsem věděl, že v ní je zadní branka do zahrady. Bylo mi krajně podezřelé, že Čemba šel pracovat ke koním právě v době, kdy všichni ostatní hodují. Rozhodl jsem se proto, že se po něm poohlédnu a podívám se mu na prsty. Nevešel jsem ale do konírny nádvořím. Obešel jsem budovu a zamířil k zadnímu průčelí. Zrovna jsem chtěl zahrnout za roh, když jsem ze zahrady zaslechl zvláštní dunění. Vypadalo to, jakoby se dva či tři lidé tiše vzdalovali od budovy.

Kdo to mohl být?

Napjatě jsem naslouchal a zaslechl i tlumené funění koně. To už bylo opravdu podezřelé, a proto jsem tiše spěchal k místu, odkud zvuky přicházely.

Brzy jsem před sebou zahlédl tmavé postavy koně a muže. Člověk se právě pokoušel otevřít malá vrátka v plotě.

Poznal jsem také, proč zněly kroky koně tak slabě. Zvíře mělo kopyta ovázaná slámou a kusem látky, a také přes nozdry mělo přehozený kus hadru.

Muž na sobě měl obvyklou kyčelní zástěru, jakou nosí Kaffi. Byl jsem přesvědčen, že to nemůže být nikdo jiný než Čemba.

Rychle jsem po něm skočil a popadl ho levicí za krk. Muž mi zůstal bezvládně viset v ruce. Svázal jsem ho jeho vlastní zástěrou, pak jsem vzal jednou rukou koně za uzdu a druhou zajatce za vlasy a táhl oba za sebou.

Dovlekl jsem je na nádvoří a tam se strhl hned povyk. Quimbo vyskočil, přiběhl ke mně a podíval se zajatci do tváře.

"Přítáhl jste, pane, koně a chytil muže? Víte, kdo to je? To je Čemba, ale nevypadá vůbec jako Makololo. Kde jste ho našel a co dělal s vaším koněm?"

Otočil jsem se, abych si koně pořádně prohlédl v záři ohně. Opravdu,

byl to můj ryzák. Ten potměšilý Kafr s ním chtěl prásknout do bot! K čemu ho potřeboval? A proč ten tajný útěk?

Quimbo několikrát zajatce ne právě jemně poplácal po tváři a Čemba otevřel oči. Když ale poznal, do jak nepříjemného postavení se dostal, raději zase víčka zavřel.

Nařídil jsem černochům, aby z koně sundali slámu a hadry a zavedli ho zpátky do stáje, a pak jsem zavolal Quimba. S jeho pomocí jsem dovlekl Čembu do mého pokoje. Chlap pořád předstíral mdloby a zůstal ležet na podlaze bez jediného pohybu.

"Čemba je nejspíš mrtvý," prohlásil Quimbo. "Mám se ho pokusit vzkřísit?"

Souhlasně jsem přikývl.

Quimbo zapálil svíčku a přidržel ji nepravému nebožtíkovi u vysokého účesu. Vlasy hned zasyčely a za hrozného zápachu škvareň vzplanuly. Takové zneuctění nejdrahocennějšího Čembova klenotu postavilo zlodějíčka rázem na nohy.

Vykřikl, vyskočil a svázanýma rukama si zajel do vlasů. Skuhral přitom tak, jakoby ho někdo napíchl na kůl.

"Vidiš, pane," zasmál se Quimbo, "falešný Makololo už je živý!"

"Dej na chvíli ten oheň stranou!" poručil jsem mu a obrátil jsem se k zajatci:

"Dám ti několik otázek a ty mi na ně odpovíš. Stačí, když zalžeš jen jedinkrát a nechám ti seškvářit hlavu dohola!"

Na důkaz, že to myslím vážně, přistoupil Quimbo se svíčkou blíž.

"Výborně, myriheer. Quimbo mu rád seškváří vlasy i kůži. Účes bude pěkně hořet, protože je pořádně promaštěný."

"Jak se jmenuješ?" zahájil jsem výslech.

"Čemba."

"To ti chci věřit. Ale Makololo nejsi. Ke kterému kmeni patříš?"

Mlčel.

"Mluv, nebo..."

"Jsem Makololo..."

"Quimbo, oheň!"

Můj černoch poslechl. Čemba vyskočil jako pakůň a v očích měl hrůzu. Účes pro něj musel mít obrovskou cenu a nechtěl ho vystavovat novému ohrožení.

"Řeknu pravdu, řeknu. Jsem... Jsem Bapedi."

"Ty jsi Sikukuniho bojovník?"

"Víš všechno, pane. Ano, jsem Sikukuniho člověk."

"Přesně tak! Vím všechno, Čembo. Sikukuni tě sem poslal, je to tak?"

"Ano, poslal mě k Búrům."

"Proč?"

"Abych dával pozor, co Búrové říkají a dělají."

"Prostě jsi měl vyzvídat a donášet Sikukunimu."

"Nech mi pane moje vlasy a já ti všechno řeknu o Sikukunim. Sikukuni bere krev, životy i ženy, ale Somi je dobrý."

"Když všechno po pravdě povíš, nestane se tvému účesu vůbec nic. Quimbo, dej oheň pryč!"

Quimbo s nechutí uhasil svíčku.

"Povídej!" vyzval jsem Kafru.

"Sikukuni ví, že mynheer Uys je náčelníkem Búrů a často navštěvuje mynheera Jana. Proto mne poslal na farmu a já mu po poslu vzkazoval všechno, co jsem tady viděl a slyšel. Sikukuni se ode mne dozvěděl, že Búrové chtějí jít za Somim, a chtěl proto mynheera Jana zabít. Dneska přišel, ale pán už byl pryč, a tak se vrátil pro ostatní a chtěl zabít je/řufa Mitjé."

"A kde je teď?"

"Utekl do roq/u a čeká na mne."

"Ah tak! Ty jsi chtěl za ním? Kam?"

"Do velkého lesa před raafem. Je tam ležení s mnoha Kafry."

"Mluvil jsi dneska s náčelníkem?"

"Ještě před tím, než se Sikukuni pokusil unést Mitjé."

"Co je to za bělocha, který je s ním?"

"Oh! Toho neznám... opravdu... neviděl jsem žádného bělocha..." vyvalil oči tak přesvědčivě, že jsem mu uvěřil.

"Ukradl jsi štít ze zdi v mém pokoji?"

"Chtěl jsem ho vrátit Sikukunimu. Náčelníkův štít pro nás hodně znamená a Sikukuni by mě za něj určitě odměnil."

"Kam jsi ho dal?"

"Položil jsem ho na zahradě na zem."

"Quimbo, dojdí pro něj!"

Černoch rychle vyběhl z pokoje a za chvíli byl zpátky i se štítem. Zároveň s ním přišla i Mitjé, která právě chtěla vypravit posly k sousedům.

Řekl jsem jí o všem, co nám Čemba prozradil. Děvče pak posly vypravilo na cestu, i když výslech potvrdil, že se brzký útok na usedlost nedá očekávat.

Co se stane se zrádcem musel rozhodnout majitel farmy. Dal jsem tedy

Čembu spoutat a zamknout do bezpečné komory, kde měl počkat na Janův návrat.

Pro všechny případy jsem rozestavil stráž, a teprve pak si šel lehnout. Rozednívalo se, když na farmu přijel Zelmst, a sotva jsme si po snídani zapálili dýmky, objevili se dva mladí Hoblynové a Jeremiáš se šesti ozbrojenými Kafry.

Posádka už byla dostatečná.

Búrové byli opravdu překvapeni, když se dozvěděli, že Sikukuni překročil pohraniční hory a vpadl do země. Zvlášť ani nechtěli uvěřit, že se odvážil jen s malým doprovodem tak hluboko do burského území.

Všichni slíbili, že počkají na farmě až do Janova příjezdu a obě ženy ochrání, a proto jsem se mohl bez obav vydat do raafského pohoří.

Cesta nebyla zrovna bezpečná, protože jsem musel počítat s tím, že se mezi mnou a Búry potlouká spousta Kafrů, ale o to jsem se moc nestaral. Nebyli to první divoši, se kterými jsem bojoval, a byl jsem přesvědčený, že válečnického

talentu moc nemají.

V klidu jsem tedy opustil farmu, doprovázen jen Quimbem. Zase seděl s široce roztaženými nohama na hřbetě mohutného brabantského koně. Za sedlo si připevnil velké kusy včera upečeného, a přes veškerou žravost ostatních černochů ušetřeného vepřového masa.

Odpočítat koně si statně vykračovali, takže jsem doufal, že k raafským horám dorazím už příštího jitra, i když mne Búrové ubezpečovali, že musím počítat i se dvěma dny jízdy.

Většinou jsme projížděli písčitou pustinou nebo zemí, pokrytou břidlicovými úlomky, na kterých se vegetace neuchytila. Teprve večer jsme po rychlé a namáhavé jízdě v dálce před sebou zahlédli modravý nádech zalesněného území. Podle popisu i mých výpočtů to byl les, za kterým se už zvedalo raafské pohoří. V tom lese se měl Čemba setkat se Sikukunim.

Byl to první les, ke kterému jsme měli dorazit, protože jsem jel podle kompasu přesně na sever a nezahnul jsem k jednotlivým dřívům lesa, rozložených stranou od přímé cesty.

Jestli Sikukuni čekal na svého posla v lese před námi, určitě se usadil na jeho kraji a mohl nás lehce zpozorovat. Proto jsem se rozhodl počkat na otevřené rovině až do tmy a teprve pak zamířit k lesu, a to ještě ne přímo ale obklikou.

Sestoupili jsme tedy, zatloukli do země kolíky, ke kterým jsme uvázali koně, a lehli si na sluncem prohřátou zem.

Quimbo, aby zahnal nudu, vytáhl svůj ohromný nůž a začal ho brousit

na kousku břidlice. Tvářil se přitom tak soustředěně a vážně, jakoby před ním stálo celé nepřátelské vojsko, které chce vykuchat.

"Podívej se, pane, Quimbo si brousí nůž na Sikukuniho," řekl.

"Proč zrovna jen na něho?"

"Protože chtěl ukrást Mitjé, a ta bude přece ženou Quimba. Ale nezabiju jen Sikukuniho, ale i hodně dalších Kafrů, až přijdeme do lesa."

Při řeči koulel očima, cenil zuby a hrozivě se mračil. Pak vstal, sundal ze sedla kus vepřového a vztekle z něj začal ukrajovat kousky, které s neuvěřitelnou rychlostí mizely v jeho širokých ústech.

Slunce pomalu klesalo za obzor a naše stíny se prodlužovaly, až konečně docela zmizely. Bylo na čase vydat se na další cestu.

Vyskočili jsme do sedel a zabočili k řadě pahorků, tyčících se trochu stranou od našeho původního směru. Pustili jsme se podél nich, až jsme dorazili k prvním stromům. Tam jsem nařídil Quimbovi, aby zůstal u koní a sám jsem se vydal na prohlídku lesa, abych se ubezpečil, že nám při noclehu nebude nic hrozit. Když jsem se vrátil, nakrmili jsme koně a po večeri jsme ulehli.

Probudil nás jasný hlas jižní pěnkavy, která se za časného úsvitu usadila na větvi přímo nad námi. Bylo sice ještě hodně brzy, ale musil jsem právě těch několik ranních zamlžených hodin využít k pátrání po stopách Zulu-kafrů.

Probudil jsem Quimba a přikázal mu, aby za žádných okolností neopouštěl místo, kde právě je, a pak jsem šel po okraji lesa a pozorně sledoval stromy a křoví, abych našel místo, kde černá armáda vstoupila do lesa.

Bloudil jsem víc než půl hodiny a na žádnou stopu jsem nenarazil. Usoudil jsem tedy, že hledané místo může být spíš pod naším tábořištěm a vracel jsem se zpátky.

U koní jsem se marně sháněl po Quimbovi. Nahlas jsem na něj volat nesměl, protože se mi nechtělo věřit, že by svoje stanoviště opustil bez vážného důvodu jen z lehkomyšlnosti. Raději jsem se pustil po jeho stopách, abych ho našel. Šlápoty směřovaly docela opačným směrem, než jsem šel prve já. Zpočátku mířily po okraji lesa, ale po nějaké době odbočily hlouběji mezi stromy. Tam se připojily k množství dalších stop, které mě nakonec přivedly až na mýtinu, vzniklou patrně lesním polomem.

Na palouku jsem uviděl tlupu Kafrů ve válečné zbroji. Celkem jsem jich napočítal dvacet čtyři. Seděli ve skupině se Sikukunim uprostřed. Kolem postávali jejich koně, uvázaní k silnějším větvím nízkých křovin, které vyrážely mezi kmeny vyvrácených stromů.

Kousek od místa, kde jsem ležel za křovím, se táhly osamocené stopy po obvodu mýtiny. Přemýšlel jsem, jestli je zanechal Quimbo, nebo některý z kaferských bojovníků. Ten by na mě mohl snadno narazit, a proto jsem si musel v té věci udělat jasno. Sledoval jsem stopu a po několika krocích zjistil, že se připojily k jiným šlápotám a mířily kolmo pryč od kaferského tábora. Zvedl jsem se a rychle kráčel dál. Po několika minutách se stopy opět oddělily. Pozorně jsem si je prohlédl, protože jsem se musel rozhodnout, kterou budu sledovat. Jedny zanechaly bosé nohy, druhé veliké boty. Byl snad někde nablízku dlouhán Grey? Z toho jsem strach neměl a tak jsem se raději pustil po druhé stopě.

Ale jen jsem ušel deset metrů, uviděl jsem dvě hnědé nohy, trčící ven z křoví. Zbytek těla byl schovaný, ale podle hranatého lýtkového svalstva jsem si byl jist, že se tam neskrývá nikdo jiný než můj "krásný, dobrý, udatný Quimbo". Šel jsem kněmubližanaschvál jsem dělal šramot, abych ho na sebe upozornil a nepolekal ho. Opravdu, nohy sebou prudce trhly a z křoví se vysunulo tělo, které k nim patřilo. Quimbo mi s vyvalenými očima naznačoval, abych byl potichu.

"Pane, to byste nevěřil, kdo tamhle sedí," šeptal a ukazoval dál mezi stromy.

"Kdo by tam seděl? Angličan," řekl jsem lhostejným hlasem.

"Jak to můžeš vědět, mynheer? Kdo ti řekl, že je Anglán tady?"

"Viděl jsem jeho i tvoje stopy. Proč jsi nezůstal u koní?"

"Nezlob se, pane! Quimbo slyšel koňské kroky. Šel se podívat a tam byl Kafr na koni. Quimbo za ním běžel a našel Sikukuniho, Kafrý a Anglána. Běloch pak vstal a šel do lesa a já za ním."

Mávl jsem rukou, protože mi už bylo všechno jasné a šel se podívat na Greye. Lenošivě seděl v trávě a bylo zřejmé, že z tábora odešel jen proto, aby na chvíli unikl zápachu z masnotou natřených Kafrů.

Musel jsem se okamžitě rozhodnout. Zmocnit se Angličana znamenalo možnost našeho prozrazení. To by bylo

nebezpečné. Na druhé straně, kdyby se nám podařilo dokonale zahladit stopy, mohli by Kaffi hledáním nezvěstného Greye ztratit třeba i celý den, a to by stačilo k tomu, abych na ně přivedl Búry.

Věděl jsem, že Kaffi nejsou tak dokonalí stopaři jako například severoameričtí indiáni. Zmizení Greye nemohlo mít vliv na příjezd transportu zbraní - proto jsem se dlouho nerozmýšlel a rychle se plazil k Angličanovi, zasněně hledícímu do oblak. Nečekaně jsem se před ním vztyčil s nožem v ruce a oslovil ho:

"Good morning, mister Grey! Špatně jste se vyspal, že si hledáte koutek stranou od ostatních přátel?"

Nechtěl jsem ho napadnout nějak hrubě, a kromě toho jsem předpokládal, že mi od něj nehrozí prázdné nebezpečí. Opravdu jsem se nepřepečítal.

Angličan otevřel užasle ústa a zatvářil se, jakoby uviděl strašidlo. Nevydal ze sebe jedinou hlásku, dokonce se nepokusil ani postavit.

"Nechtěl byste se zvednout, sir? Nebo jste v téhle divoké zemi zapomněl na slušnost?"

Teprve teď se začal pomalu zvedat. Zdalo se, že se probouzí z těžkého snu. Pak ze sebe vysoukal:

"Proboha, to jste vy?"

"Yes! Jsem to já, nepletete se. Uděláte pro mne malou laskavost?"

"Jakou?"

"Zujte se!"

"Proč?" ptal se udivený do krajnosti.

"Protože to chci a nemám čas rozebírat tady svoje důvody. Sám je ostatně zjistíte později. Tak rychle, ano?"

"Nechápu..."

"To od vás taky nechci, drahý pane. Podívejte se na tenhle nůž! Za půl minuty vám vjede mezi žebra, jestli neuděláte okamžitě to, co jsem řekl. Rozumíte?"

Pokynul jsem a z houští vystoupil Quimbo. Nadhodil si v ruce oštěp a zeptal se:

"Mynheer, mám do toho Anglána vrazit oštěp jako včera do kance?"

To už se zdálo i pro Greye nebezpečné žertování, a proto ustrašeně prohlásil:

"Vám opravdu nejde nic odepřít. Nechápu sice k čemu boty chcete, ale podrobím se vašemu podivnému rozmaru."

"To je vaše štěstí. Jednou jste nám už vyklouzl, ale podruhé se vám to nepovede. Také vás prosím, abyste mluvil co nejtíšeji a bez řečí šel s námi."

Chtěl jsem, aby se vyzul a tím zmátl případné kaferské stopaře. Angličan držel svoje obrovské střevice v podpaží a zamlkle klusal za námi. Když jsme došli ke koním, mohl jsem s ním už mluvit hlasitěji.

"Včera jste nechtěl dovolit, abych se seznámil s vaším osobním doprovodem. Já jsem si ale zjistil, kdo to byl. To, co jste udělal, vám jen tak lehce neprojde. Vpadl jste s nepřáteli do svobodné země Búrů, pomáhal jste Sikukunimu přepadnout soukromou usedlost a jestli se od této chvíle nebudete chovat jak se patří, jsem přesvědčen, že přijdete o život. Jak jste se sešel s náčelníkem kaferských Bapediů?"

"Good, good, to je velmi prosté, sir," odpovídal sklesle Grey. "Měl jsem něco vyřídít za horami a cestou jsem ho potkal."

"Co jste měl vyřídít?"

"To byla čistě obchodní záležitost. Můžete mi věřit."

"Já vám věřím, ale každý obchod není stejný. Komu jste měl vyřídít to poselství?"

"Komu? Hm... jednomu... Holanďanovi."

"Nelžete! Zbytečně si zhoršujete svoji situaci."

"Říkám pravdu, SÍT; čistou pravdu!"

"Pravda je něco úplně jiného! Totiž to, že jste byl poslán za poručíkem Mac Clintokem."

Zbledl jako stěna a mlčel.

"Tak odpovězte! Proč mlčíte?"

"Kdo... Kdo vám to řekl?"

"Vlastně vy sám! Jste hrozně neopatrný a pro tak důležitý úkol by se hodil docela jiný člověk než vy. Tak se zeptám znovu: Jak jste se potkal se Sikukunim?"

"Nu... opravdu jen čistou náhodou. Věřte mi!"

"Vaše poselství je pro něho asi radostná věc, ale určitě ne pro Búry. Nechcete mi o tom vyprávět podrobněji?"

"Nesmím, sir, nesmím, protože bych ztratil svoje postavení."

"Dobrá, jak chcete. Nebudu vás do ničeho nutit. Jenom abyste neztratil kromě postavení i hroší čapku, jako jste přišel o dalekohled a zajímavou korespondenci. Mohl by to najít třeba někdo, kdo čte nejdřív liché a pak teprve sudé řádky."

Teď zbledl jako stěna.

"Co... co... co tím chcete říct?" vyjekl ustrašeně.

"Opakuji jen to, co jsem už řekl: Buďte dělat přesně to, co vám řeknu, nebo se blíže seznámíte s kulkou mojí pušky a oštěpem přítele Qu-imba. Obujte se a vylezte na toho ušlechtilého brábantského oře."

Pochopil, že nežertuji, a bez zdráhání mě poslechl.

"Wett, sir," řekl. "Vy jste tedy přesvědčený, že s vámi pojedete?"

"Určitě!"

"Ale já mám svou pokrývku a zbraně u Kaffů."

"Nebudete to potřebovat. Je dost teplo na to, abyste nezmrzl, a kdyby vás přepadnul zase nějaký kanec, sedíte teď výš a bezpečněji než včera."

Kromě toho si myslím, že svoje zavazadla uvidíte možná už zítra. Tak! A teď nastavte nohy, prosím!"

Vylovil jsem ze sedlové brašny řemen a svázal mu jeho nekonečné nohy pod břichem koně.

"Quimbo, vylez si na koně a jedeme!" poručil jsem.

Černoch se na mne zadíval napůl tázavě a napůl posměšně.

"Co má Quimbo udělat? Na koni sedí Anglán. To si mám sednout na něj?"

"Neposadíš se na něj, ale za něj. A budeš ho pevně držet!"

"Výborně, mynheer. To je pro mne výhodné, protože když se budu Ang-lána držet, nemůžu spadnout a pan Uys už mne nebude chtít podříznout."

Nato se vyšplhal na široký koňský hřbet a objal hubené Angličanovo tělo.

"Tak!" pokračoval jsem. "Ted pojedíš po té břídlíci rovnou na západ. Já tě brzy dohoním."

Quimbo poslechl, ale jel dál jen pomalu a s námahou. Počkal jsem, až se dostatečně vzdálí a pak jsem začal zahlazovat naše stopy. Když jsem byl hotov, vyšvihl jsem se na ryzáka a ujížděl za Quimbem.

Na tvrdé břídlíkové půdě nemohl nikdo naše stopy najít, a když jsme měli mezi sebou a Kafry dostatečně velký výběžek lesa, byl jsem přesvědčený, že o naši přítomnosti nebudou mít ani tušení.

Brabantský valach byl dost silný, aby unesl dvojnásobnou zátěž, a tak jsem chytil jeho uzdu a táhl ho za sebou směrem k severu tak rychle, že koním odletovaly pod kopyty jiskry.

Angličan nebyl špatný jezdec a Quimbo se ho pevně držel, takže jsem mohl bez obav nasadit ostré tempo. I tak byl při jízdě čas na zábavu - Quimbo nešetřil žertovnými poznámkami o jízdě ve dvou. Grey se zase co chvíli dožadoval, abych mu pověděl co ho čeká. Je pochopitelné, že jsem mu nemohl odpovědět, protože soudit ho museli jiní než já.

Velmi ostře jsme ujížděli asi dvě hodiny, aniž by nás potkala sebemenší nehoda. Na severním obzoru se vynořily čtyři tmavé horské štíty, které se každou minutou přibližovaly a brzy jsem v nich poznal raafské pohoří. Zamířili jsme přímo k jeho prostředku. Po další hodině jízdy jsme dorazili k rozdělenému údolí a nad ním jsem spatřil vysoký osamělý strom, vyčnívající z horského masívu.

Další cesta už byla obtížná, protože půda začala prudce stoupat a co chvflí jsme museli objíždět rokliny a strže nebo se proplétat hustým křovím. Nakonec jsme se ale šťastně dostali na jakési návrší, ze kterého byl celkem obstojný rozhled.

1

Vyndal jsem z brašny dalekoMed a zamířil s ním k osamělému stromu. O jeho kmen se opíral muž, který nás také pozoroval dalekohledem. Sejmul jsem klobouk a zamával s ním na pozdrav. Muž mi odpověděl a pak rychle zmizel někam dolů po svahu.

Nejspíš běžel ostatním oznámit náš příjezd. My jsme pokračovali dál směrem ke stromu a brzy jsme zahlédli osm lidí, kteří nám šli naproti.

V jejich čele byl Kees Uys, který se tvářil hodně udiveně, když mne poznal.

"Vy jste tady, mynheer?" přivítal mě otázkou. "Co vás sem k nám tak žene, že jste dorazil v tak krátké době? Stalo se snad nějaké neštěstí?"

"Stalo se toho dost, ale zatím všechno skončilo dobře," uklidnil jsem ho.

"A koho to vedete s sebou?"

"Muže, který vám bude vyprávět plno zábavných a zajímavých věcí. Zaveďte mne k ostatním, ať můžu vyprávět všechno najednou."

Kees Uys mne dovedl ke svým přátelům, kde nás navzájem představil. Jeho drsní, dobromyslní společníci mne vlídně přivítali. Pak jsme vzali Angličana mezi sebe a kráčeli ke Jcioq/u, zatímco Quimbo zůstal u koní na hlídce ve stínu stromů.

V rokli seděli další čtyři muži, zabraní do tak vážného rozhovoru, že se nedali vyrušit ani naším příchodem. Tři z nich byli Búrové a čtvrtý byl vysoký, svalnatý Kafr.

Hned jsem uhodl, že to je Somi, zapuzený Sikukuniho bratr. Dva silní, rozložití muži byli Holand'ané van Zingen a van Hoorst, třetí Búr byl učiněný obr - Jan van Helmers.

Převyšoval mne o celou hlavu a jeho síla a svalstvo výšce odpovídaly. Levhartí kožešina, kterou měl přehozenou přes plece jako nějaký karos, pláštík, mu dodávala bojovný výraz, ale z obličeje mu zářily mírné, modré oči, které působily tak dobromyslně, že jsem si ho na první pohled oblíbil.

"Jane, tenhle pán přijíždí od je/řufSofjé a od Mitjé," oznámil mu Kees Uys.

"Je to pravda?" ozval se radostně.

"Doslova. Přivedl jsem ho na farmu já sám a zaslouží si, abys ho náležitě uvítal."

"To bych udělal i tak, protože musí být jeden z nás, když zná místo i čas schůzky," odpověděl obr a pevně mi stiskl ruku.

"Úplně tak to není," opravil ho Uys. "Je to cizinec, který Kapském jen projíždí, aby poznal cizí kraje. Doprovodil jsem ho k vám a paní Sofjé ho sem poslala."

"Ale," lekl se van Helmers. "To se muselo stát něco vážného. Posad'te se, pane, napijte se a rychle vyprávějte!"

Sáhl za sebe a vylovil z jámy v zemi láhev a sklenici. Nalil do ní pověstné kapské víno. Napil jsem se a láhev zatím kolovala družinou až k Uysovi, který ji dopil do dna.

Gilbert Grey stál vedle mne a bylo vidět, že si uvědomil nemožnost útěku. V jeho tváři se zračila rezignace a smíření s osudem.

Sáhl jsem do kapsy pro jeho tobolku a vyndal z ní dopis.

"Přečtete si to," podal jsem papír Uysovi.

Sáhl po dopise, pečlivě ho přečetl a s trochu nechápavým výrazem ho podal dalšímu muži.

"Co je na něm tak zvláštní?" zeptal se.

Počkal jsem, až se do listu všichni podívají a znovu ho dal Uysovi.

"Čtete nejdřív liché a pak sudé řádky," podotkl jsem.

Poslechl a brzy se v jeho tváři objevilo takové napětí, že vzbudilo zvědavost všech přítomných.

"Tak to je něco jiného!" vyrazil ze sebe Kees Uys. "Za tenhle dopis vám nemůžeme ani dostatečně peníze zaplatit."

Jedenáct pravic hmátlo najednou po kousku papíru.

"Dej to sem!" volali muži jeden přes druhého.

"Pomalů, pomalů! To by trvalo moc dlouho. Raději přečtu dopis nahlas," rozhodl Uys a začal číst.

Ostatní napjatě poslouchali.

"Kdo vám prozradil, mynheer, jak se má číst?" ptal se van Raal.

"Nikdo, přišel jsem na to sám."

"Pak jste ale znamenitý chlapík! Jak jste se k němu dostal?"

"To až později. Nejdřív si ještě přečtěte tenhle vojenský rozkaz!"

Rozebral jsem Greyův dalekohled a vytáhl z něj další papír. Uys ho opět přečetl nahlas. Když se odmlčel, snesla se na mě sprška žádostí o vysvětlení.

Obrátil jsem se k Angličanovi a mírným hlasem mu řekl:

"Tady jsme ve stínu, sir, můžete si klidně klobouk sundat. A podejte ho těm pánům!"

Grey mě rozechvěle poslechl. Uys popadl čapku a pokýval.

"Tak to je tedy ten člověk! Nu, podíváme se na kopii!"

Nožem rozřízl podšívku klobouku a vytáhl dopis. Porovnal ho s prvním exemplářem a prohlásil:

"Přesně souhlasí. Jak jste toho chlapa zajal a proč, mynheer?"

"Našel jsem ho ve společnosti Sikukuniho a jeho Kafrů."

"U Sikukuniho?" vykřiklo několik mužů nevěřicně.

Dokonce i Somi, který až do té chvíle seděl naprosto klidně, teď rozrušeně vyskočil.

"To není možné," vykřikl. "Sikukuni je u svých vojáků za Okrajovými horami."

"Říkám vám, že je kousek odtud. Jestli se ho chcete zmocnit, dovedu vás k němu."

Ted už se rozčilení zmocnilo úplně všech. Muži, které jinak hned tak něco z rovnováhy nepřivedlo, vzrušeně vyskakovali a mluvili jeden přes druhého.

"Žertujete nebo to je doopravdy tak?"

"Mluvim naprosto vážně. Sikukuni vnikl až do vaší farmy, mynheervan Helmersi a chtěl zavraždit paní Sofjé a zajmout Mitjé. Tady s Quimbem jsme mu v tom zabránili a pronásledovali ho až do lesa, který je odtud daleko asi tři hodiny jízdy."

Pobledlý Helmers mi položil těžkou ruku na rameno.

"Jestli se něco matce nebo Mitjé stalo, je to jeho konec," pronesl hrozivým hlasem. "Rychle vypravujte!"

"Ano, vypravujte! Nenechte nás čekat!" přidali se k němu ostatní.

Stručně jsem jim řekl o všem, co se přihodilo od včerejšího dne až do našeho příchodu k Búrům. Napjaté, se zatajeným dechem poslouchali, a když jsem skončil, byl dojem z mé zprávy takový, že všichni popadli zbraně a chystali se k okamžité akci.

"Půjdeme tam! Vzhůru! Dostaneme ho hned teď!" vykřikl van Helmers.

"Správně," přizvukoval mu Zingen. "Zajmeme ho a tím padne i celé ka-ferské povstání a Angličané utrou hubu!"

"Na koně!" poručil van Hoorst. "Nesmíme už ztratit ani minutu..."

"Stůjte!" zařval jsem do toho zmatku. "Nejdřív si poslechněte, co vám chci ještě říct, než se do něčeho bezhlavě pustíte!"

"Má pravdu. Vyslechněme ho!" napomínal své společníky Kees Uys. "Podle toho, jak jsem mynheera poznal, nám jeho nápady můžou být jen k prospěchu."

"Sešli jste se tady, abyste se na něčem důležitém domluvili. Už jste se dohodli na všech podrobnostech?" zeptal jsem se.

"Ne."

"A trvalo by to ještě dlouho?"

"Vlastně ne. Vcelku jsme se dohodli a zbývá jen několik maličkostí."

"Tak máte dost času, abyste svou poradu dovedli do konce."

"Ale to nám zatím Sikukuni uteče!" namítali někteří.

"Proč by utíkal, když vás chce tady přepadnout? Možná by stačilo tady na něj počkat, ale protože mohl po Greyově zmizení dostat podezření, že se něco proti němu chystá, i já myslím, že bude lepší napadnout ho v lese. Musíme ale počkat na tu nejvhodnější dobu."

"A to bude podle vás kdy?" zeptal se nedočkavý Jan van Helmers.

"Kafří sem určitě nepojedou dřív než večer, a i my bychom odtud měli vyjet až kolem půlnoci a udeřit na ně hned za úsvitu. V obou případech máte ještě dost času na ukončení porady. A už se sem nebudete muset vracet, ale všichni zajedete do van Helmersovy usedlosti a pak se vypravíte do atterských hor, kde přepadnete britský transport zbraní."

"Mluvíte správně," ozval se Zingen. "Jen kdybychom měli jistotu, že ráno najdeme Sikukuniho tam, kde ho chceme mít."

"To je pravda," přidal se Helmers. "Nemůžeme vědět, jak se Sikukuni rozhodne. Co když ho napadne, aby nás také přepadl hned za úsvitu?"

"A co by se pak stalo?" zeptal jsem se.

"No, mohlo by se stát, že bychom se v noci minuli někde dole na pláni."

"Taková možnost tady opravdu je," připustil jsem.

"Pak by ale bylo lepší, abychom se hnuli hned..."

"A nepřítel by nás spatřil?" vpadl jsem mu do řeči. "Promiňte, že říkám nás, ale i když jsem cizinec, zapletl jsem se do celé věci víc jak dost a nemůžu stát jinde než na vaší straně. Nerad bych opouštěl jeviště dřív, než spustí oponu."

Van Hoorst ke mně přistoupil a podal mi ruku.

"Už nemusíte nic říkat, pane," prohlásil. "Zachoval jste se jako pravý Búr, a my vám za to jsme vděční. Sám vidíte, že nemáme zbraní ani rukou nazbyt, a tak jen přivítáme, jestli vaše roer prohodí za nás nějaké to slovíčko. Pokud jde o dobu přepadení, budeme se řídit vaší radou."

"Dobře. Ale pan Helmers má pravdu. Nebezpečí, že bychom se ve tmě minuli opravdu existuje, a my bychom je pak zase pracně hledali. Proto navrhuji, abychom tady zůstali hodinu po západu slunce, ale už za soumraku obsadili celý východ do údolí. Jestli se Bapediové do té doby neobjeví, vyrazíme proti nim. Myslím si ale, že Sikukuni ztratí celý den tím, že bude pátrat po Greyovi, o kterém bude přesvědčený, že v lese zabloudil. A to vůbec nemluvím o tom, že čeká na Čembu, který k němu nedojede."

Búrové můj návrh přijali, i když na Janovi bylo vidět, že by proti Kafrům vyrazil nejráději hned. Dokonce se od nás nahněvaně oddělil jako Achilles od Řeků před Trójou a opustil klopf. Další porady se už nezúčastnil.

Jednalo se také o dalším osudu zajatého Greye. Búrové usoudili, že nemůže za rozkazy svých nadřízených, a protože osobně nic proti holandským usedlíkům nepodnikl, dohodli se, že ho propustí na svobodu hned po tom, co se zmocní transportu zbraní.

V poledne porada skončila, všichni jsme se najedli a pak se natáhli do trávy, abychom se prospali před nadcházející noční námahou. Přidal se k nám i zachmuřený van Helmers, ale s nikým nepromluvil ani slůvko.

Spali jsme několik hodin. Já jsem se probudil první. Vstal jsem a vyšel ven z klopfu, abych se od vysokého stromu rozhlédl po okolí.

Pod stromem stál Quimbo a hrdě se opíral o těžkou ručnici.

"Co tady děláš?" zeptal jsem se ho udiveně.

"Co by Quimbo dělal? Cožpak nevidíš, pane, že držím stráž?"

"No, ale hlídat má, tuším, van Hoorst."

"To ano. A před ním měl být na stráži mynheer Raal. Ale oba moc tvrdě spali, a tak jsem si řekl: Quimbo, vezmi si pušku a hlídej u stromu místo nich."

Žádné nebezpečí nám v tuto denní dobu nehrozilo, a tak jsem nedbalost obou Búrů přešel mlčením.

"Doufám aspoň, že se nic nepříhodovalo?" zeptal jsem se ještě.

"Ne, nestalo se nic, vůbec nic. Vlastně... jen ten velký, silný pán si vzal koně a odjel pryč."

"Velký a silný? Jan van Helmers?" lekl jsem se.

"Ano."

"A odjel? Byl to opravdu Helmers?"

"Byl mnohem větší než ty, pane, a na sobě měl přehozený levhartí kožich."

"Kdy se to stalo?"

"Hned jak jsem přišel na stráž."

Nebesa! Před dvěma hodinami! Běžel jsem do rokliny a nešetně probouzel spáče. Jakmile se dozvěděli, co se stalo, ospalost je přešla. Lekli se, že horkokrevný boer van het roer zmaří celý jejich plán. Nezbyvalo nám nic jiného, než mu spěchat na pomoc. Všichni jeho přátelé byli přesvědčeni, že se nechá svou odvahou a nedočkavostí strhnout k útoku na Sikuku-niho tábor. Jeden proti dvaceti!

Angličanajsmo zase přivázali na valacha, Quimbo si sedl za něj ajakmile byli i ostatní připraveni, sjeli jsme do údolí, kde pramenil čistý potok, který dal celému údolí i jméno - Klaarfontain.

Koně a lidé se napili a vyrazili jsme přímo na jih. Hned, jak jsme se ocitli na rovině, pobídlí jsme koně do cvalu. Porada a odpočinek zabraly velkou část dne a slunce už klesalo k obzoru.

Burští koně byli odpočatí, ale naše zvířata za sebou měla nedávnou

namáhavou cestu. Ryzák na sobě nedal ani při rychlé jízdě únavu znát, ale horší to bylo s brabantským valachem.

Těžké zvíře nebylo zvyklé na tak rychlé tempo, a navíc na něm seděli dva lidé. Kůň se proto plahočil za námi jen s přemáháním, ale musel to ještě nějakou dobu vydržet. Slunce zapadlo a kolem nás se setmělo. V tu chvíli jsem zaslechl Quimbovo naléhavé volání:

"Mynheer, mynheer! Pojd' rychle ke Quimbovi!"

Zastavil jsem se a čekal na něj.

"Co se děje?"

"Kůň ani Anglán nechtějí jít dál."

"Cože! Vy úmyslně zdržujete, Greyi? Myslíte si snad, že v noční tmě utečete? To jste se spletli! Dejte sem ruce!"

"Co chcete dělat?"

"Svážu vám je pro větší bezpečnost mého sluhu."

"To si nedám líbit!"

"Já se vás ptát nebudu. Je mi úplně jedno, jestli se vám to líbí nebo ne. Nemám na vás čas. Bud se necháte svázat, nebo vás z koně sestřelím, jako vrabce ze střechy. Tak honem!"

Svázal jsem mu řemenem ruce a spěchal dopředu za ostatními. Brzy jsem je dohonil a zamířil s nimi k místu, kde jsme den předtím s Quimbem přenocovali.

Při svém vyprávění jsem Búřům dokonale popsal, kde se Kafři usadili, a byl jsem přesvědčený, že van Helmers zamířil rovnou k nim. Na okraji lesa jsem seskočil z koně a řekl:

"Tady sestupte a přivažte koně. Vezměte si pušky a pokud možno tiše postupujte za mnou."

Poslechli. Ale ještě přivazovali koně, když se lesem rozlehly dva výstřely. Přicházely od kaferského ležení.

"Kupředu, pánové!" vykřikl jsem. "Rychle! Jan van Helmers je v nebezpečí!"

Ted' už se nedalo na nějaký opatrný postup ani pomýšlet. Prodírali jsme se křovím jak to jen šlo, ale byla tma a neviděli jsme na překážky v cestě. Proto nám trvalo dost dlouho, než jsme se na mýtinu dostali.

A tam se nám naskytlo divadlo, nad kterým muselo zajásat srdce každého opravdového bojovníka. Plameny velikého táborového ohně ozařovaly vysokou postavu van Helmerse uprostřed klubka kaferských válečníků.

Klobouk už dávno ztratil a jeho dlouhé, světlé vlasy mu poletovaly kolem hlavy jako lví hříva. Kolem něj už leželo několik poraněných či zabitých černochů a ostatní udržoval v patřičné vzdálenosti pažbou své ručnice.

Kdo se odvážil příliš blízko, padl pod mohutným úderem na zem. Bylo ale jisté, že by nedokázal dlouho přesile vzdorovat, kdybychom mu nepřišli na pomoc.

Vystřelili jsme a vrhli se do bitevní vřavy. Černoši se rozprchli a na bojišti zůstal pouze Jan a několik těžce zraněných Kafrů.

Van Helmers se na nás podíval vytřeštěnými očima a pak zařval:

"Já ho musím dostat!"

Mohutným skokem zmizel v houštině. Rozběhl jsem se za ním. Nedaleko se ozvalo koňské zaržání, obrátil jsem se tím směrem a doběhl právě včas. Tlupa Kafrů se hnala podél okraje lesa. První z nich se otočil v sedle a zavolal na ostatní několik slov, ze kterých jsem ale zaslechl pouze:

"indiu... het roer..."

Tolik jsem věděl, že indiu znamená obydlí a het roer se vztahuje na van Helmerse. Podle toho se prchá) ící náčelník rozhodl jet přímo na Helmersovu farmu a pomstít se tam za dnešní porážku.

Vracel jsem se k opuštěnému bojišti. Kousek od místa, kde jsme nechali koně, jsem zaslechl známý hlas:

"Ticho, Angláne! Nic Quimbovi neříkej! Quimbo nechce ani peníze ani dary. Quimbo má rád svého mynheera a udělá to, co mu řekl. Poručil, abych hlídal Anglána a tak budu Anglána hlídat."

"Tak dobře! Ještě ti přidám úplně novou pušku."

"Buď už zticha! Jak můžeš mít dobrou pušku, když se ani nestrefíš do kance?"

"Nech mne odejít a dám ti k tomu i celý vůz sádla na kůži a vlasy. Sádla, které voní..."

"Ticho!" křičel už rozčileně Quimbo. "Sežer si svoje sádlo, ať voníš sám!"

Vyšel jsem jim naproti. Černoch okamžitě sklouzl z koně a napřáhl oštěp:

"Teta Hizvi - Kdo je tam?"

"To jsem já," uklidnil jsem ho.

"Ach, mynheer, to jsem rád, že tě vidím. Kůň už nechtěl jít a spadnul na zem i s Quimbem a s Anglánem."

"Tak počkej zatím tady!" poručil jsem mu a spěchal na bojiště, kde se zatím shromáždili všichni Búrové. Také Jan se vrátil a stál tam mlčky, zatímco se na jeho hlavu snášel příval výčitek.

"Pánové, Kafrí nám upláchli na koních," oznámil jsem jim. "Musíme sehnat jednoho nebo dva koně pro Greya a Quimba. Chvilí tady počkejte, než se vrátím!"

Vyskočil jsem na ryzáka a pustil se na pláň. Asi po deseti minutách

jsem zastavil, seskočil a položil ucho na zem. Byl jsem nedaleko od prchajících Kafrů. Slyšel jsem dusot jejich koní a mohl jsem přesně určit směr, kterým se pustili. Už jsem nepochyboval, že se Sikukuni, soptící vztekem, chce vrátit na Helmersovu farmu a zpusťšit ji.

Kafrů zbylo asi dvanáct a dalo se čekat, že s nimi obránci farmy budou mít dost práce, jestli usedlost oblehnou a zaútočí na ni.

Vrátil jsem se do lesa. Angličan tam právě nabízel Búřům směnky jako výkupné, ale ti mu pochopitelně nemohli vyhovět. Hrozilo totiž nebezpečí, že prozradí jejich plán na přepadení transportu.

Podánilo se jim chytit tři kaferské koně, takže si nebohý brabantský valach mohl vydechnout. Oznámil jsem Búřům, co jsem zjistil, a Jan van Helmers se hned drápal na koně.

"Pojedu za nimi," volal. "Kdo za něco stojí, pojede se mnou, mynheeren!"

Chytil jsem koně za uzdu a prchlívého Holanďana zadržel.

"Aspoň chvíli počkejte," požádal jsem ho. "Už jste se mohl přesvědčit, že unáhlenost způsobuje jen škody. Nechtě svého koně trochu odpočinout, nakrmte ho a napojte. Jinak tak dlouhou cestu nevydrží. A na koni bude teď záležet nejvíc."

"Máte pravdu, mynheer," připustil váhavě. "Ale počkámejen půl hodiny, déle určitě ne. Na tom trvání!"

Sesedl z koně a dovedl ho k nedalekému prameni.

"Quimbo, vezmi koně a dojdí s nimi také k vodě!" zavolal jsem na svého černocho.

"Ano, pane. Dám koním napít a nažrat, ale nevezmu jen naše dva, ale přiberu i třetího."

A vzal za uzdu ryzáka, valacha a ještě jednoho kaferského koně. Neměl jsem čas přemýšlet, co svým jednáním sleduje, a raději jsem si prohlížel druhé ukořistěné koně.

Patřili k malému mozambickému plemeni, které se vyznačuje velkou vytrvalostí. Užívají ho kaferští náčelníci, jinak se jejich vojsko skládá jen z pěchoty.

Koně měli po obou stranách sedla slušně velké pytle s drcenou kukuřicí, vydatným krmivem, které je mnohem kvalitnější než suchá tráva, zdejší vyprahlou zemí nabízená.

Quimbo se brzy vrátil a popadl koně, které jsem si prohlížel. Když s nimi odcházel, prohodil:

"Tihle koně chtějí taky pít."

Určitě měl něco za lubem. Asi pro něj byl brabantův hřbet přece jen mocrl

široký a rád by ho vyměnil za kaferského koně. Proti tomu jsem nic neměl a tak jsem jen podotkl:

"Dávej pozor na ty pytle, Quimbo! Je v nich kukuřice, která se pro koně znamenitě hodí."

"Kukuřice? Ó, to ji dostane jen Quimbo a mynheer, Búrúm ji nenechám," rozhodl a odešel. Já jsem zašel za Holandány, abych si s nimi pohovořil. Byl tam i Jan, který nechal koně na starost Quimbovi. Všichni jsme se chtěli pustit za Sikukunim, ale báli jsme se, aby koně tak namáhavou jízdu vydrželi. Helmers netrpělivostí nadskakoval, a tak jsme se nakonec rozhodli, že já s ním pojedou napřed a druzí pojedou za námi tak rychle, jak budou moci.

Zašel jsem k prameni, abych o tom řekl Quimbovi.

"Quimbo pojedě s tebou," prohlásil ihned.

"To nejde, musíš přece hlídat Anglána."

Bez jediného slova se prudce otočil.

Pak přišel Jan van Helmers a vzal si svého koně. I já jsem nasedl a všiml si, že jeho i můj mají u sedel pytel s kukuřicí - pozornost mého dobrého Kafra.

Rozloučil jsem se s Búry, kteří chtěli vyčkat v lese do rána. Ještě jsem je poprosil, ať dohlédnou na Quimba a dobře se k němu chovají, a pobídl jsem ryzáka ke klusu.

Jan jel vedle mne mlčky. Jeho vlastní myšlenky ho dostatečně zaměstnávaly. Asi po půl hodině jsem za námi zaslechl koňský dupot.

Zastavil jsem a čekal na osamělého jezdce. Přihnal se tryskem a sotva se mu podařilo koně zarazit. Byl to samozřejmě Quimbo.

"Och, och, Quimbo už myslel, že vás nedohoní."

"Zbláznil jsi se? Co tady chceš?"

Neřekl jsem to nijak rozzlobeně, protože jsem něco takového čekal.

"Quimbo nezůstane s Búry, protože přijel s tebou. Quimbo si vzal ka-ferského koně i s kukuřicí."

"A kde jsi nechal brabanta?"

"Od něj bolely Quimba moc nohy, ani pak nemohl pořádně chodit. Nechal jsem valacha Búrúm."

"A co Angličan?"

"Anglán? Sedí u Búrů na valachovi..."

Co jsem s ním měl dělat? V duchu jsem se zasmál a řekl:

"Tak pojed', když už jsi tady. Zpátky tě nepoženu. Ale jestli si zlomíš vaz, bude to jen tvoje chyba."

Rychle jsme pokračovali v jízdě a nezastavili dřív, než po úsvitu, kdy jsme dopřáli koním chvíli oddechu. Jen se nakrmili, vyrazili jsme dál.

Našli jsme také stopu Sikukuniho a jeho lidí. Museli mít dobré koně, protože jinak bychom je už dávno dohonili. Nejspíš počítali, že je budeme pronásledovat, a tak hnali koně jak jen to šlo.

V poledne jsme zastavili na půl hodiny, a když jsme krátce před soumrakem zase zastavili, byli jsme už blízko lesa, kde jsme se poprvé setkali s Gilbertem Greyem.

Koně vydechovali kotouče páry a leskli se potem. Jejich boky se v rychlém rytmu vzdouvaly. Bylo jasné, že bez krátkého odpočinku dál nemůžeme. Pro farmu ale mohlo být osudné, že jsme Kafry nepředhonili, a proto jsme po několika minutách vyjeli.

Cestu, která obvykle zabrala dva dny, jsme urazili za necelý den, a to se nesmí zapomínat, že můj kůň absolvoval celou tu vzdálenost dvakrát bez pořádného odpočinku. V krajině tak chudé na vodu i píci, a na půdě většinou kamenité, to vlastně bylo nad síly i toho nejlepšího koně.

Nikdo se tedy nemohl divit, že jsme do návrší šli jen krokem. Za vrcholem se pak už prostíralo údolí s Janovou usedlostí.

Dovlekli jsme se zrovna nahoru, když se dole rozlehlo několik výstřelů.

"Quimbo! Vezmi koně a jdi krokem za námi! Vy, pane, seskočte! Pěšky se tam dostaneme dřív," vykřikl jsem a svezl se ze sedla.

Jan poslechl a už jsme pádili po svahu do údolí s ručnicemi připravenými ke střelbě.

Výstřelů přibývalo. Dokazovalo to, že na farmě byli obránci připraveni a Sikukunimu se nepodařilo její obyvatele překvapit nenadálým útokem.

Pomalu bez dechu jsme dorazili k zahradě, přešli plot a zahrnuli kolem nároží do dvora. Byli jsme přesvědčeni, že cílem útoku je hlavně brána, ale spletli jsme se. Sotva jsme doběhli k bráně, uslyšeli jsme střelbu od zadního průčelí obytné budovy.

"Přešli ohradu a jsou už na dvoře a v zahradě. Našije ostřelují z horních oken! Pojd'te!" vykřikl Jan a vracel se podél zdi zpátky. Přelétli jsme ohradu a už jsme narazili na Kafry.

Zaslechl jsem tupý úder pažbou a Jan zasykl:

"První!"

Přede mnou se objevilo tmavé tělo a rychle se blížilo. Bleskově jsem zamířil a zmráčkl kohoutek.

"Druhý!"

"Hej, kdo je to tam dole?" ozval se mohutný bas z okna nad námi.

"To jsem já, Jeremiáši!" odpověděl mu Jan a vzápětí vystřelil na terč, který jsem ve tmě nerozpoznal. Výkřik, který se hned nato ozval, mne přesvědčil, že můj společník mířil dobře.

"Třetí! A kde jsou ti ostatní lumpové?" volal Jan a rozhlížel se kolem sebe.

"Dva nebo tři byli ve dvoře..."

"Ti už jsou pryč!"

"...a ostatní v zahradě."

"Fajn, pošlu jim tam návštěvu!" rozhodl se Jan a zamířil k levhartí boudě.

"Tuffele!"

Šelma v radostném očekávání zamručela.

"Poběž, Tuffele! Už jsi hodně dlouho neviděla Kafru."

Vytáhl levharta z boudy a sundal mu řetěz z obojku.

"Pojďte blíž, mynheer! Tuffel je ochočený a nikomu z domácích neublíží. Dokud budete u mne, nic se vám nestane. Jeremiáši! Hej!"

"Jsem tady. Co potřebuješ?" ozvalo se z okna.

"Je někdo z našich venku? Pouštím Tuffela z řetězu!"

"Jen ho pusť, Jane! Všichni jsme v domě."

"Běž, Tuffele!" pobídl Jan šelmu. "Chytej, trhej!"

Levhart zařval a tiše zmizel ve tmě. Za okamžik jsme zaslechli výkřik umírajícího člověka a pak spokojené zařvání velké kočky - levhart se už pustil do práce.

"Další!" pochválil si van Helmers. "Pojďte, pane, pošleme Tuffelovi ještě pomocníka."

Priskočil k úzké, vysoké kůlně, vyrazil skobu a doširoka rozevřel dveře.

"Robe!"

V okamžiku u něho stál pštros.

"Robe! Trhej a drápej!" zavelel muž a popostrčil mohutného ptačího běžce k zahradě.

Pštros zamával křídly a pádil označeným směrem.

"Neublíží mu levhart?" obával jsem se.

"Kdepak! Oba pijí mléko z jednoho kbelíku. Jdeme! Musíme se dostat ke kaferským koním a sebrat je. Pak budou útočníci úplně ztraceni."

Znovu jsme přeskočili plot, zatímco se zahradou rozléhaly vyděšené výkřiky lidí a řev šelmy.

Koně byli určitě poblíž usedlosti, a proto jsem řekl:

"Rozdělíme se a obejdeme ohradu z obou stran!"

"Ne, ne!" odporoval živě Jan. "Už kvůli levhartovi se nesmíme rozdělit. Mohl by přeskóčit ohradu a pak byste se mu neubráníl."

Najednou se kolem nás mihla temná postava a za ní druhá. Poslal jsem za nimi kulku. Třetího Kafru, který chtěl kolem nás proklouznout, srazil k zemi van Helmersův výstřel. A hned nato jsme zaslechli koňské zafunění a vzdalující se dusot koní.

"Tamhle stáli!" vykřikl zuřivě Jan. "Dva nám utekli, jestli jste některého z nich nezasáhl."

"Do toho druhého jsem se střelil," odpověděl jsem, "ale stejně nám upláchl dva. Zapomněl jste na toho, co hlídal u koní."

"Ale všichni další jsou mrtví - to bych nesměl znát Tuffela."

Ještě mluvil, když zapraskaly tyčky v plotě. Myslel jsem, že se žene ještě čtvrtý Kafr a obrátil se tím směrem s pozdvihnutou pažbou, ale pořádně jsem se spletl. Na zem dopadl levhart, jako blesk se vrhnul na mne a srazil mne na zem.

"Tuffele! Zpátky!" zařval Jan van Helmers, ale bojem a krví rozdivočené zvíře ho neposlechlo.

Ostré drápy jeho přední tlapy se mi zaryly do ramene a strašný chrup se pokoušel o to, dostat se do nepříjemně těsného styku s mým hrdlem. Tiskl jsem bradu k hrudníku, abych mu takové kousnutí znesnadnil a zároveň jsem se pokoušel levharta odstrčit. Nohy jsem si tiskl k žaludku, aby mě nemohl zadními tlapama rozpárat.

Přes veškerou zoufalou obranu bych ale šelmě brzy podlehl, kdyby mi Jan ihned nepřiskočil na pomoc. Mladý obr uchopil zvíře za obojek, mo--hutně trhl, zatočil levhartem ve vzduchu a mrštil jím k plotu. Praskot, který jsem zaslechl, nepocházel asi jen ze zlomených tyček, protože levhart ztratil o další útok zájem.

V bibli se vypráví o několika mužích, kteří dokázali holýma rukama zardousit lva. Vždycky jsem pochyboval o pravdivosti takových zpráv, ale tenhle mladý Búr mě přesvědčil, že na světě opravdu existují lidé, kteří se mohutností svých svalů vyrovnají svalstvu kočkovitých šelem.

Vzpamatoval jsem se, vytrhl z opasku nůž a rozběhl se k ležící šelmě.

"Musíme ho zabít, zase by zdivočel!"

"To není potřeba, mynheer!" zarazil mne Jan klidně.

Klekl si k levhartovi, který jen temně skučel a přivázel ho za obojek ke kamennému sloupu plotu.

"Nechám ho tady do rána a do té doby se už vzpamatuje a bude poslouchat. Zranil vás?"

"Jenom na rameni."

"Tak rychle pojďte, ať vám ránu obvážou. Byla to ode mne neopatrnost, že jsem Tuffela pustil, ale bez něj by nám zase hodně nepřítel utekl."

Přeskočil lehce plot, zatímco já se přes něj dostával jen pomalu a se značnou bolestí.

"Jeremiáši! Otevřte nám!" zavolal Jan.

"Hned to bude," odpověděl nám zhora hlas. "Jak to vypadá s Kafry?"

"Je to dobré. Utekli nám jen dva."

Dveře se otevřely. Chtěli jsme vejít do předsíně, když jsme uslyšeli dusot příjíždějících koní a současně se nádvořím rozlehl zoufalý Quimbův hlas:

"Pomoc! Quimba chce sežrat zlý duch!"

Jan se obrátil a rozběhl se k vratům. Odstrčil závoru a otevřel. Za chvilku se kolem přehnal Quimbo na kaferském koni, za ním cválali další dva koně a to všechno hnal před sebou pštros s roztaženými křídly a s krkem nataženým dopředu.

"Zlý duch chce chytnout ubohého Quimba! Hned ho, pane, zastřelte!" nařikal Kafr, když se zastavil přede mnou.

Mezi dveřmi stál starý Jeremiáš s velkou lucernou, a tak jsme si celé divadlo mohli docela dobře prohlédnout. Quimbo se ohlédl a pochopil, jaké strašidlo ho to pronásledovalo. Zmužilost se mu hned vrátila. Seskočil z koně, popadl oštěp a rozehnal se proti svému opeřenému pronásledovateli.

"Cože? Tenhle pštros si hrál na zlého ducha? Ted' z něho Quimbo udělá ducha doopravdy!"

Ale to se přepočítal. Pštros bývá na svobodě plachý a bojácný, ale v domácnosti vychovaný jedinec je ostražitý a statečný hlídač, který šíje vědom své síly. Quimbo se o tom hned přesvědčil. Jen pozvedl oštěp, srazil ho pták k zemi úderem své mohutné tříprsté nohy a zobákem ho chtěl klovnout do hlavy. Naštěstí se strefil jen do úcesu, který ihned ztratil svou pbdobu. Nešťastný černoch se pronikavě rozkřičel:

"Pomoc! Pane, pomozte mi! Zastelte toho pštroso! Quimbo přišel o svoje krásné vlasy!"

"Robe, zpátky!" poručil Jan a popadl ptáka za vlající křídlo.

Zvíře poslechlo a nechalo se Búrem odvést do kůlny, která byla ještě pořád otevřená. Quimbo chtěl pokračovat v naříkání nad svým úcesem, když vtom uviděl moje zakrvácené rameno a roztrhané šaty. Hned zapomněl na svoje trápení a přiskočil ke mně.

"Ale pane, ty jsi zraněný!" vykřikl starostlivě. "Někdo ti ublížil! Quimbo ti hned ránu ošetří a zaváže."

Búrové zatím vyběhli ze stavení a s nimi i Mitjé a dělníci. Po Quimbově křiku nechali všechny otázky, které měli na srdci, stranou, a obklopili mne. Ihned mne donesli do světnice a prohlíželi moje zranění.

Rána byla sice hodně bolestivá, ale naštěstí ne nebezpečná. Mitjé přinesla obvazy, a teprve když mne ošetřila, začali na mne útočit svými dotazy. Nakonec si Búrové sehnali svítilny, vzali zbraně a šli si prohlédnout bojiště.

Na nádvoří leželi tři Kafři z kmene Bapedi, ale za budovou slavila levhartova lovecká vášeň hotové žně. Nalezli jsme tam pět černochů. Na dvou z nich jsme našli také stopy po pštrosím zobáku. Nejspíš na ně Rob zaútočil dříve, než mohl levhart dokončit dílo zkázy.

Šli jsme dál směrem, kde předtím stáli kaferští koně. Také tam leželi dva černoši - naše výstřely tedy cfl neminuly.

Ale k velkému zklamání a zlosti Jana van Helmerse nebyl mezi padlými Sikukuni. Náčelník nám zase unikl.

Den předtím pohřbili Helmersovi sousedé tři Zulukafrý, kteří zemřeli v lese a na příští den nás čekal další pohřeb, tentokrát daleko větší.

Dál nám už nezbyvalo nic jiného, než zůstat až se vrátí další burští vůdci. Teprve pak se rozhodne o tom, co se zrádcem Čembou, jak stíhat Sikukuniho a jak přepadnout britský transport zbraní pro vzbouřenou Zulukafrý.

Kapitola čtvrtá Kaferský hrob

DRUHÝ DEN jsem vstával hned za svítání, i když jsme šli spát hodně pozdě. Proto mne překvapilo, že jsem na dvore zastihl Mitjé už v plné práci. Starost o hosty jí ubírala čas na odpočinek.

Myšlenka na to, že náčelník Sikukuni nám zase unikl, mě popoháněla ven ze statku. Cestou jsem prošel kolem levharta, pořád ještě uvázaného u plotu. Šelma lačně mžourala po obětech svého nočního řádění, které ležely nedaleko.

Brzy jsem našel koňské stopy, které směřovaly údolím dolů a pak odbočovaly na východ. Napadlo mne, že by nebylo marné vědět, kam uprchlíci zamířili. Vrátil jsem se tedy zpátky a vzbudil Quimba, aby osedlal ryzáka.

Při nasedání na koně jsem se musel přemáhat, tak mne rána bolela a páčila. Pustil jsem se po stopě a jel tak douho, až už jsem nemohl mít o cíli Sikukuniho a jeho bojovníka žádné pochyby.

Zastavil jsem se asi čtyři anglické míle od statku na nízkém kopci a zadíval se na východ, kde slunce právě ozářilo vrcholky Okrajových hor, zatímco úpatí hor a krajina směrem ke mně byly ještě ukryty v šeru.

Daleko za náhorní rovinou byl vidět kerský průsmyk, směřující přes hory, a ještě dál klejský průsmyk, který byl jedinou dostupnou cestou do země za horami. O jiných přechodech přes hory se tehdy nevědělo.

Stopa prchajících Kafirů směřovala přímo ke klejskému průsmyku a mně bylo jasné, že už Sikukuniho nedohoním.

Přesto, že jeho koně museli být dlouhou jízdou od Klairfontainu unavení, měl jich dost na vystřídání a od večera před námi získal pořádný náskok.

Při návratu jsem zahlédl nedaleko usedlosti skupinu asi třiceti jezdců. Přijížděli postranní cestou a směřovali stejným směrem jako já. I oni mne uviděli a zastavili, abych je dohonil.

Dojel jsem k nim. Byli to Búrové. Statní, s obličejí ošlehanými větrem a s těžkými ručnicemi v rukách.

Pozdravil jsem je a oni mi vlídně odpověděli. Jejich vůdce se na mne zvědavě podíval a zeptal se:

"Kam jedete, cizince?"

"Z procházky domů," odpověděl jsem.

"Tak z procházky? Hm! Bydlíte tedy někde blízko?"

"Jsem hostem Jana van Helmerse."

"To je něco jiného! Vítám vás, pane!"

Naklonil se, aby mi podal ruku. Srdečně jsme si potřásli pravicemi a Búr se zajímal, jestli jsem také Holanďan.

"Ne, to už vám můj přízvuk určitě prozradil. Ale byl bych rád, kdybyste mě za řádného Nizozemce považovali."

"To uděláme rádi, mynheer. A jak, synovec Jan je doma?"

"Ano. Má tam spoustu návštěvníků."

"Kohopak?"

"Souseda Zelmsta, dva mladé Hoblyný a strýce Jeremiáše. A dneska přijedou ještě van Zingen, van Raal, Vellmar, van Hoorst, Kees Uys a další."

"Opravdu? To tedy budou všichni naši přátelé pěkně pohromadě. To se zrovna hodí. Víte proč se tady chtějí sejít?"

"Ano."

"Pak musíte být opravdu dobrý přítel, když vám to prozradili, přesto, že jste cizinec. Můžete nám říct, jestli se dostaví i

Somi..."

"K Jasnému prameni? Ano."

"Určitě?"

"Mluvil jsem tam s ním."

"Cože? Směl jste s nimi do raafského pohoří?"

Byl opravdu udivený. Neušlo mi, že tahle okolnost mi u nich dodala jakousi úctu.

"Jinak bych tam přece nebyl. Ale už pojdte, pánové! Jan van Helmers vám všechno poví sám."

Popojel jsem vpřed a celá skupina mě následovala. Teprve teď si mne lépe prohlédli.

"Vý jste zraněn, mynheer!" vykřikl jejich vůdce.

"Ano," odpověděl jsem klidně.

"Kulka?"

"Ne. Janův levhart si na mne brousil zuby."

"Aha! To jste musel provést nějakou neopatrnost, protože to zvíře je ochočené a dávají mu tolik žrádla, že nikomu z domácích neublíží. Víte, jak Jan k té kočce přišel?"

"Ne."

"Bylo to před pěti lety. Janovi bylo zrovna sedmnáct. Jel na sever do hor, protože potřeboval břidlici na střechu. Bouře ho zahнала ve skalách

do jakési jeskyně. Posadil se v ní, když vtom se za ním ozvalo prskání a mňoukání. Jan lezl dál a našel tam malého levharta. Kotě se bránilo a nechtělo na sebe dát sáhnout, ale Jan ho nakonec popadl za kůži na krku a táhl ho ke vchodu. Nebyl už daleko od otvoru, když uslyšel zvenku vzteklé zařvání. Stará levhartice se vracela domů. Bez váhání se vrhla na vetřelce. Jan neměl čas popadnout pušku nebo nůž a musel se bránit holýma rukama. Nechápu jak, ale nakonec se mu podařilo levhartici zardousit a její kožešinu nosí dodnes na plecích jako karos. Levhartí kotě si přinesl domů a ochočil ho. A to je právě zvířátko, které vás takhle pošramotilo."

"Vypadá to, že tu šelmu čas od času používají jako hlídače a obránce usedlosti."

"Vyzkoušeli to už dvakrát a vždycky s úspěchem. Jenom bych Janovi neradil, aby kočku vypouštěl na noc. To by se nemusela dát tak lehce zkrotit."

"To se stalo zrovna včera večer."

"Chcete snad říct, že statek někdo přepadl?"

"A vypadalo to dost vážně."

"No tohle! Nenahánějte nám strach. Kdo to byl?"

"Sikukuni."

"To přece není možné!"

"Ale ano, pane."

"Sikukuni je přece u svých Zulukafrů za horami."

"Tyhle stopy, které před sebou vidíte, udělal jeho kůň. Zrovna jsem je sledoval, abych se dozvěděl, kam má namířeno. Pojedte se mnou na statek a tam vám řeknou další podrobnosti."

Pobídl jsem koně do mírného klusu. Z usedlosti nás už zpozorovali a vyšli nám naproti.

"Hálo! Cumpeer Huyler!" houkl Jeremiáš. "To je ale překvapení. Copak vás sem k nám přivádí?"

"Zulukafrové, co jiného? Vezměte pušky a pojedte s námi! Sousedé za horami nám oznámili, že černoši táhnou ke klejskému průsmyku. Vydali jsme se proto na cestu, abychom jim pomohli."

"To je od vás hezké, Cumpeere, ale udělejte pro mne tu laskavost, že než se pustíte do Kafrů, promluvíte si s Janem a s několika dalšími našinci. Na chvíli slezte z koní a zajděte dovnitř."

O koně se postaralo černošské služebnictvo a Búrové vešli do prostorné místnosti. Chtěl jsem jít za nimi, ale přišel za mnou Quimbo a zadržel mne.

"Pane!" zašeptal. "Búrové se vracejí domů a s nimi jde i Somi."

"Opravdu? Viděl jsi je?"

"Quimbo viděl všechny Búry, Somiho i našeho tlustého koně."

Otevřel jsem zase bránu, kterou jsme před chvílí vjeli dovnitř, a běžel před vnější ohradu. Quimbo viděl dobře. Búrové sjížděli dolů ze svahu a už zdaleka nám mávali svými širáky na pozdrav. Uviděli mne stát venku a pochopili, že události na farmě dopadly dobře.

Jejich příjezd vyvolal na statku rozruch. Málokdy se tam sešlo tolik lidí pohromadě. Muži vynesli stoly a lavice na nádvoří, aby se k nim celá sešlost vůbec vešla. A pak už létala vzduchem smršť dotazů, vysvětlování a vyprávění. Skupina, která jela za námi od Klairfontainu, měla o osud farmy starost a spěchala proto, jak to jen bylo možné. Búrové teď zahrnuli Quimba výčitkami, že je zdržel tím, jak bez jejich vědomí utekl za mnou. Zdrželi se prý jeho hledáním. Černoch poslouchal jejich výtky s neobyčejným klidem a pomalu se ani nesnažil něco vysvětlovat. Búrové toho tedy nechali a postarali se raději o zajatého Greye. Spoutali ho a zavřeli do komory, kde už čekal na svoje odsouzení zrádný Čemba.

Jediný, kdo si nesedl s ostatními ke stolu, byl Somi. Jakmile se dozvěděl o mém zranění, předal koně jednomu z Hotentotů a vyšel ven z farmy. Vrátil se až po delší době a v ruce držel tlustý svazek rostlin. Poznal jsem mezi nimi jen několik druhů - polygalu a erythrinu corallodendronu. Přišel ke mně a rostliny mi podával.

"Jste zraněný a já vím, které byliny vám ránu vyhojí. Nedostanete horečku a rychle se uzdravíte. Ukažte, zavážu vám to."

Už dávno jsem zjistil, že přírodní národy mají o léčivých účincích mnoha rostlin takové vědomosti, o jakých se dodnes našim vědcům ani nezdá. Proto jsem ochotně přijal nabízenou pomoc a poodešel jsem s Kafrem kousek stranou, aby mi

mohl ránu převázat.

Když ale Somi moje zranění uviděl, začal se tvářit ustaraně.

"Ta rána vypadá špatně," prohlásil. "Poranění od šelmy se hojí hůř než bodnutí nebo postřelení. Vymačkám z rostlin šťávu a ošetřím vás, ale bude to hodně bolet."

Rozdrtil byliny, nakapal mi do rány jejich šťávy, pak přiložil rozdrcené rostliny a dobře obvaz zase upevnil.

"Každý den nasbírám čerstvé byliny a vyměním vám je," podotkl, když svou práci skončil. Podíval jsem se mu do sympatického obličej. Bylo vidět, že jsem si nějak získal jeho důvěru. Najednou se výraz jeho tváře neuvěřitelně změnil. Celý ztuhl a užasle se díval někam za mne. Otočil jsem se a uviděl Mitjé, která právě vycházela ze dveří.

"Čarga!" vykřikl Somi a přiskočil k ní.

Jeho výkřik vzbudil pochopitelně pozornost ostatních u nedalekého stolu a všichni sledovali, co se děje. Dívka se udiveně dívala na Kafra, který ji chtěl obejmout, ale pak rezignovaně spustil ruce a ustoupil zpátky. Výraz neuvěřitelné radosti a štěstí, který se mu na okamžik objevil na tváři, ustoupil hlubokému smutku.

"Ach ne, ty nemůžeš být Čarga! Ta by teď byla už stará, kdyby žila. Ale jak to, že vypadáš úplně jako kdysi ona? A odkud máš její řetízek s hadím zubem?"

"Vy jste Somi?" zeptala se dívka.

"Ano, jsem."

Mitjé si rozechvěle pohrávala se řetízky.

"Tenhle řetízek a hadí zuby mám na památku po své matce," odpověděla až po chvíli mlčení.

"Kdo je tvoje matka? Jak se jmenuje? Rychle!"

"To nevím. Pan van Helmers mne našel v Kalahari u vyschlé studny. Matka už umřela a já neměla ke smrti daleko."

"U studny? U jaké studny?"

"Říkalo se jí Ulvimi." \K

"Ulvimi!" zajíkal se vzrušením Somi. "Jak je to dlouho. Mluv rychle, děvče!"

"Vlétě před šestnácti lety."

Jshumut ti tantatu - deset a šest! Tak je to pravda! Tehdy jsem musel uprchnout před Sikukunim, ale před tím jsem poslal svou ženu Čargu s dítětem ke studni Ulvimi. Když jsem tam dorazil, našel jsem jen čerstvý hrob. Otevřel jsem ho a našel jen ženu, dcera tam nebyla."

Mluvil rychle a rozrušeně. Pak sevřel dívku do náruče a pevněji k sobě přitiskl. Podíval se do jejího vzrušením zarudlého obličej a radostně vysvětloval:

"Ty jsi moje malá Čarga. Konečně jsme zase spolu."

Plačící dívka ho vzala kolem krku a prudce ho začala líbat. Nijak přitom nedbala na Búry, kteří stáli mlčky kolem a dojatě sledovali celý výjev.

"Jak se tec! jmenuješ?" zeptal se po chvíli Somi. "Musím vědět, jak ti mám říkat."

"Mitjé."

"Mitjé?" zabručel nespokojeně. "Co je to Mitjé? Takové jméno se mi nelíbí. To je jméno dobré pro Búry, ale pro mne budeš zase Čarga."

Potom se zadíval tázavě na Jana, který vyslechl celý rozhovor a teď k nim přistoupil se zjevně smíšenými pocity.

"Tvůj otec našel malou Čargu?" zeptal se ho.

"Ano," odpověděl bílý obr a s rozpaky pokračoval. "Mitjé se měla stát mojí ženou."

Jan van Helmers měl jako každý jiný Búr pevně zakořeněný pocit nadřazenosti bělochů nad černošským obyvatelstvem, ale nyní bylo znát, že ho zaskočil objevený původ jeho snoubenky. Somi se přece měl stát kafer-ským králem.

"Tvoji ženou?" vykřikl překvapeně Somi. "Chtěl jsi si vzít za ženu dítě bez otce? Dobrá, vezmi šiji, ale musíš vědět, že Čarga už není ubohý sirotek. Já jsem její otec a mám hodně... Počkej..."

Černoch se odmlčel a sáhl do svého pláště. Vylovil tam malý kámen a podal ho Janovi.

"Podívej se, abys věděl, kdo jsem," řekl mu přitom.

Búr chvíli zaražené mlčel. Pak tiše řekl:

"Diamant. Černý, kapský diamant. Za víc než pět tisíc guldenů. Uysi! Ty jsi odborník. Podívej se, jestli mám pravdu!"

"Máš, hochu! Spíš bych ještě nějakou tisícovku přidal," odpověděl mu Kees Uys.

"Je to černý diamant," řekl Somi pyšně. "Mám takových kamenů spoustu, i mnohem větších než je tento. Mám je schované v jeskyni, kterou nikdo nenajde. Tenhle ti dávám za to, že jsi měl rád ubohé kaferské dítě bez otce."

Byla to pochopitelně neobvyklá událost a trvalo dost dlouho, než se Búrové zase vrátili k přerušenému rozhovoru.

Somi s Mitjé a s Janem zmizeli v budově, kam šli nejspíš za matkou, aby jí sdělili významnou věc.

Búrové se zatím začali radit o tom, jak zabránit Britům v dopravě válečného materiálu. Dalo se očekávat, že tak důležitou zásilku bude doprovázet silný ozbrojený oddíl, a tak byl příchod Huylerovy skupiny opravdu vítaný. Síly Búrů a Britů se tak mohly vyrovnat.

K Atterským horám to bylo zhruba den jízdy, a protože transport zbraní měl přijet pozítří, rozhodli se Búrové vydat ještě tento večer na cestu. Naše koně ale byli znavení, a tak jsme museli vyslat posly do sousedních statků, aby přivedli svěží zvířata. Huyler si vzal celou tu věc na starost.

Vrátil se asi za čtyři hodiny a ostatní mezitím odstranili všechny stopy po včerejším nočním boji, a pak si dali předvést Čembu, aby nad ním vynesli rozsudek.

Kafr se hodně divil, když uviděl tolik známých burských vůdců pohromadě. Tvářil se vydešeně, když se dozvěděl, že ho budou soudit za zradu.

Opakoval jim to samé, co už řekl mně, nic důležitého se z toho ale zjistit nedalo, protože o záměrech náčelníka

Sikukuniho nevěděl vůbec nic. Jeho provinění bylo jasné a většina Búrů hlasovala pro okamžitou Čembovu smrt. Já a Jan van Helmers jsme s tím nesouhlasili. Argumentovali jsme tím, že Čemba plnil jen rozkaz svého panovníka, kterému se vzepřít nemohl. Všichni přece věděli o kruté Sikukuniho povaze. Navíc se hned ke všemu přiznal a usadil mi tak pronásledování kaferského náčelníka.

Po chvíli se na naši stranu přiklonil i Somi, kterého Mitjé prosila o milost pro zajatého Kafra. Búrové se tedy rozhodli, že Čembu nechají naživu, ale do doby, než se vrátí z výpravy proti britskému transportu, zůstane ve vězení.

Smutno mu tam nebylo, protože v jedné místnosti s ním seděl i Angličan. Oba jsme upozornili, že je v noci hlídá levhart, který je roztrhá, jakmile vystrčí jen nos ze dveří. Mitjé slíbila, že nedá klíč od vězeňské komory ani na chvíli z ruky.

Pak jsme se začali připravovat na výpravu, která měla tentokrát trvat delší dobu. Z Atterských hor jsme se nemohli vrátit přímo na farmu, protože bude nutné dopravit ukořistěné zbraně přes hory a doplnit tak výzbroj burské armády. Hned potom bylo potřeba vyrazit proti Kafrům.

Helmersova usedlost byla dost bohatá na to, aby nám poskytla dostatečnou zásobu potravin. Když jsme vyrazili na cestu, měli jsme nákladní soumary tak naložené, až se zdálo, že spíš podnikáme výpravu do nejtemnější části afrických pralesů.

Další útok černochů na Helmersovu farmu se už dal jen těžko čekat, protože Sikukuni měl teď za horami jiné starosti než plánovat další výpravu proti burské usedlosti, ale přesto jsme podnikli všechna možná opatření na její ochranu.

Somi se s právě nalezenou dcerou jen těžko loučil, a také Jan van Helmers odjížděl od nevěsty a nemocné matky nerad. My ostatní jsme se tedy vydali na cestu s tím, že nás oba dohoní. Přihnali se k nám až pozdě v noci.

Cesta proběhla bez potíží a na místo jsme dorazili druhý den večer. Atterské hory se táhnou od Okrajových hor daleko na východ, kde znenadání přecházejí v rozlehlou náhorní rovinu. Východní část pohoří pokrývají lesy, zatímco západní část je pustá a holá, s ostrým, několik tisíc stop vysokým přechodem do nížiny. Velké množství roklí, srázů, úžlabin a strží rozrývá horstvo od jihu k severu. Mohutná skaliska a osamocené skupiny balvanů vyčnívají z nehostinných svahů, nebo se povalují v tmavých lesích

mezi trouchnivějšími zbytky vyvrácených stromů a pomalu zarůstají vysokým kapradím a silnou vrstvou mechu.

Takový terén pochopitelně poskytuje dokonalý úkryt i pro mnohem větší karavany než byl očekávaný anglický transport, a kdyby se Britům podařilo dostat do těchto míst před námi, což bylo konečné docela možné, čekala by Búry těžká práce s jejich hledáním.

V dopise nebyla naneštěstí ani zmínka o místě, kde se má poručík Mac Clintok s transportem setkat, dalo se ale čekat, že si s vybíráním nějakého zvláště bezpečného úkrytu nikdo starosti nedělal.

Jestli ale britský náklad zbrani ještě do hor nedorazil, nebude nic snadnějšího, než ho včas zpozorovat pomocí dobře rozmístěných hlídek na horských hřebetech, odkud se daly krásně přehlédnout celé západní svahy a širokou náhorní rovinu před nimi.

Zastavili jsme se pod mohutným návrším a slezli z koní, abychom se poradili, kde by bylo nejvhodnější se utábořit. Neměli jsme moc času, protože se už silně stmívalo a nový měsíc nedával tolik světla, kolik by bylo potřeba. Museli jsme se rozhodnout rychle.

"Tak kam?" ozval se van Hoorst.

"Zajeďme do nejbližší rokliny, kde se dá rozdělat oheň. Tam si pohodlně odpočineme," navrhl Huyler.

"Oheň zapálit nemůžeme," odporoval mu Kees Uys. "Angláni by nás mohli uvidět."

"Co myslíte vy, mynheer?" obrátil se na mne Veelman.

"Myslím, že ve dne je vedro a v noci zima, a tak by se menší ohniček určitě hodil. Nemělo by být těžké najít tady někde místo, kde bychom se mohli utábořit v teple a nemít strach, že nás zpozorují. Bude ale potřeba vystoupit až k lesu. Koně nám ale budou při výstupu vadit, a proto navrhuji, abychom je nechali v některé roklí a postavili k nim hlídku. Ostatní se sesednou v hustém lese u ohniště a nebudou se muset bát přepadení, zvláště když důkladně prohlédneme okolí tábora.

Brzy zrání vyjedu se dvěma dalšími do roviny, abychom zjistili, jestli se Angličané už blíží..."

"Kde ale budeme hledat tu roklinu?" přerušili mne.

"Taje už nalezená! Jen záleží na tom, aby byla dost prostorná pro naše zvířata a poskytla jim možnost pastvy. Podívejte se, pánové! Tamhle nalevo se táhne do hor."

Rozjeli se za mnou a na místě jsme zjistili, že je pro naše účely jako stvořená. Zavedli jsme do ní koně, nechali tam dva muže na hlídce, a my ostatní jsme šli dál pěšky k lesu.

Kraj lesa byl řídký a nehodil se nám. Museli jsme vystoupit výš až k houštinám, které byly tak husté, že při pohledu zdola úplně zakryly i táborový oheň. Našli jsme si vhodné místo ke spaní, a když jsme zjistili, že celé okolí je bezpečné, pohodlně jsme se usadili.

Po večeri jsme rozestavěli několik stráží a ulehli, abychom se prospali. Spal jsem asi hodinu, když mne probudilo lehké zatřepání. Otevřel jsem oči a uviděl vedle sebe Somiho.

"Vstaňte, pane, a pojdte za mnou," zašeptal.

Udiveně jsem vstal a poslechl ho. Na nic jsem se neptal, i když jsem byl pořádně zvědavý, co to vyrušení ze spánku má znamenat. Za chvíli jsme došli k dalšímu muži, který nás už očekával. Byl to Jan van Helmers.

"Co to všechno znamená?" zeptal se mne.

"Já o tom nic nevím," ujistil jsem ho. "Somi mě vzbudil a nabídl mi večerní procházku. To je vše."

Bez jediného slůvka vysvětlení nás černoch vedl stále výš a výš. Směřoval přitom západním směrem, takže jsme dorazili na úplné holé vrchol kopce. Les zůstal za námi.

Tady se Somi najednou zastavil. Z jistoty, s jakou dosud krácel, se dalo poznat, že zdejší krajinu velmi dobře zná. Chvilí stál, jakoby se rozhodoval k něčemu důležitému, a pak promluvil:

"Oba poslouchejte! Povím vám velké tajemství. Když jsem prchal před Sikukunim, našel jsem tady na hoře Atters černé diamanty, o kterých jsem mluvil včera. Nechci o nich mluvit před ostatními Búry. Tobě, pane, důvěřuji, protože jsem poznal, že jsi statečný a opatrný muž, a ty, Jane van Helmersi, se brzy staneš mým synem. Budeš si moci vzít diamanty všechny."

Dovedl nás skoro až na vrchol skály a tam se zastavil před velkým balvanem, zdánlivě zarytým hluboko do země.

"Zvedni ten kámen, jsi dost silný," vybídl Somi van Helmerse.

Jan se opřel o skálu a napnul svoje obrovské svaly. Kámen se nadzdvihl a černoch pod něj rychle vsunul ruku. Pak se zase napřímil a poručil:

"Můžeš kámen pustit! Diamanty jsem už vytáhl."

V jeho ruce jsme uviděli váček z hadí kůže. Otevřel ho a vysypal si na dlaň jeho obsah.

"Tady jsou," ukázal nám dlaň plnou diamantů. "Jshumi třinci mboxo, dvakrát deset a osm. A teď vás dovedu do klooju, kde jsou jiné kameny."

Už se obrátil, aby nás vedl dál, pak se ale ještě otočil a sáhl do váčku

"Ty jsi, pane, chránil Čargu, a za to ti jsem vděčný. Chci ti proto darovg diamant."

Ustoupil jsem a bránil se jeho štědrostí. I kdyby mi dal ten nejmenší diamant, byl bych příliš bohatě odměněný za to málo, co jsem pro jeho dceru udělal. Kafr věděl, že diamanty mají nějakou cenu, ale o jejich sku tečné hodnotě na trhu neměl určitě ani ponětí.

"Proč ten kámen nechceš?" divil se Somi. "Vím ještě o spoustě diamantů, a jestli si tenhle nevezmeš, klidně ho zahodím. Co jednou daruji, ne smím si vzít zpátky."

Byl jsem přesvědčený, že svou výhrůžku myslí naprosto vážně, a ta jsem jeho dar přijmul.

Somi přerušil moje díky tím, že se prostě otočil a začal rychle sestupová po svahu na druhé straně. Šli jsme dost dlouho, ale Kafr se tady zřejmě dobře vyznal, protože šel noční tmou jistým krokem. Najednou jsem učit ve vzduchu zápach, který pocházel buď od mastnoty nebo od smoly. Za stávil jsem se, několikrát natáhl vzduch a přesvědčil jsem se, že mne číel neklame.

"Stůjte!" poručil jsem tiše svým společníkům. "Někde pod námi hoi oheň."

Oba chvíli čichali a potvrdili mojí domněnku. Dál jsme museli postupe vat s krajní opatrností. Zanedlouho jsme už spatřili zář ohně, která vychá zela z rokliny, do které nás Somi vedl.

Černošský náčelník se zastavil.

"Někdo je v rokli s mými diamanty. Kdo to může být? Co tam hledá?"

"To hned zjistíme," odpověděl jsem. "Připlazíme se až k okraji rokle, al opatrně, aby nás nikdo neslyšel."

Pomalů, krok za krokem, jsme postupovali dál. Dávali jsme pozor, aby chom neuvolnili nějaký kamínek a nezpůsobili tak hluk. Konečně jsme se ocitli na kraji úzké, nepřilíh strmé rokliny, která se táhla několik stove] kroků a končila příkrou strží.

Lehl jsem si na zem a opatrně vyhlédl. Jan a Somi mne následovali.

Pod námi sedělo u ohně asi dvacet lidí. Mezi černochoy tam byli také ti bílí muži. Jeden byl oblečen podobně jako Gilbert Grey, dva na sobě mě] vojenské uniformy. Nebyli od nás dál než na dvacet stop, a proto jsme jin dobře rozuměli.

"Ten Grey mi nepřipadá zrovna dvakrát spolehlivý," řekl právě jede: z britských důstojníků. "Mohl být v ležení už aspoň před třemi dny."

"To víme," odpověděl mu civilista. "Naši zprávu jsme ale museli vyhotovit dvojmo, a nikdo spolehlivější než Grey po ruce zrovna nebyl. I když musím přiznat, že ten snad neměl za celý život jediný chytřejší okanzík."

"Jak je možné, že vy už jste tady, a on ne."

"Šel jsem kratší, i když mnohem nebezpečnější cestou. Věděl jsem, že se naše zpráva musí dostat do vašich rukou za každou cenu. Grey nebyl do celého podniku úplně zasvěcený, a tak ani neměl důvod příliš spěchat."

To, co jsem se za tak krátkou dobu dozvěděl, mne náramně překvapilo. Tak obchodní firma, která měla dodávku zbraní na starosti, vyslala z opatrnosti posly dva. A my jsme chytli jen jednoho! Poručík Clintok tedy dostal potřebné informace včas a nyní sedí kousek před námi s šestnácti Kafry, aby zásilku převzal.

Somi, ležící vedle mne, spokojeně zašeptal, že Angličané tady jen odpočívají a o jeho diamantech nemají ani tušení.

Přítomnost těch lidí ale byla nebezpečná pro náš společný podnik. Angličany i Kafry v roklině jsme museli nějak zneškodnit.

Pak se na nás ale usmálo štěstí, protože jsme zaslechli pár dalších, pro nás hodně důležitých vět.

"Zbraně se tedy převezou přes kerský průsmyk?" zeptal se zástupce obchodní firmy.

"Ano," odpověděl poručík. "Tam nás k zajištění větší bezpečnosti čeká silný oddíl Kafrů, protože se dá očekávat, že Búrové se pokusí průsmyk obsadit."

"A klejský průsmyk?"

"Tam jsou taky naši lidé. Jejich tam ale míň než v kerském průsmyku, který je užší, má hodně zatáček a dá se proto snadněji hájit. Ostatně nejde ani tak o přepravu důležitého Zboží, jako spíš o to, abychom odrazili případné burské útoky."

"Já si ale myslím," vložil se do řeči druhý důstojník, "že se pouštíme do hodně pochybného podniku."

"Tomu nerozumím."

"Dvanáct tisíc Zulukafrů bude stát proti sotva tři tisícové armádě Búrů. To vypadá na dostatečnou přesilu, ale zapomínáte na to, že Búrové jsou na mnohem vyšší vojenské úrovni, mají kvalitní výcvik, jsou spolehliví a i jejich taktika nemívá chyby. A pokud jde o to, jak se chovají v bitvě, umějí se svými těžkými ručnicemi zacházet čertovsky dobře. A v boji zblízka vydá každý z nich za pět Kafrů."

"Pshaw!"

"Pshato? Jen si, prosím tě, vzpomeň na toho boera van het roer, který stál při poslední válce na skále a pobíjel jednoho černocha po druhém, aby nakonec, když mu došly náboje, skočil do největšího chumlu a řádl tam jako zuřivý Roland. Kolik Kafrů počítáš jen na něho?"

"O pár víc než na druhé. Nesmí se ale postavit na odpor mně nebo tobě, protože my bychom s ním dlouhé řeči nedělali. A navíc, náš plán je tak dobrý, že Búrové budou ztraceni dřív, než se ozve první výstřel."

"To myslíš pořád na tu past v Groote Kloofu?"

"Samozřejmě. Přece víš, že mně nařídili, abych ji prozkoumal, a přitom jsem objevil, že neexistuje druhé tak dobré místo pro past, jako je tahle propastová roklina. Mimochodem, to jméno nechápu, žádná propast tam totiž není. Je to jen větší kotlina ohraničená vysokými, příkrými srázy. Vede do ní jediný vchod, jak se mi alespoň zpočátku zdálo. Pořádně jsem se tam ale porozhlédl, a když jsem nějakou dobu pátral, našel jsem další stezku, strmou a skoro neznatelnou. Zadní část kotliny je hustě porostlá stromovitými kapradinami a skalní stěny vypadají nedostupně. Když ale proniknete houštím, zjistíte, že se tam skály zvedají stupňovitě. Dá se po nich vyjít nahoru, i když to dá hodně práce. Ale na druhé straně se dá pohodlně sestoupit z kopce dolů. Kafrové stojí v kerském průsmyku a Groote Kloof je kousek od průsmyku klejského. Jakmile nás Holanďané napadnou, dáme se na útěk a budeme směřovat ke kerskému průsmyku. Zatímco naše hlavní armáda bude schována v údolí Zvartenrivier, potáhne jiný oddíl, který bude nepřítel považovat za celé vojsko, do Groote Kloofu, vystoupí vzadu na skaliska a obsadí všechny výstupy. Búrové se za ním poženou a hned jak vběhnou dovnitř, zahradí jim naši Kafrové ústupovou cestu. Budou se muset vzdát a my vyhráme bez jediného výstřelu. Nic jiného jim nezbyde, když nebudou chtít umřít hladem a žízni."

"Ten plán mi připadá hrozně složitý a nepraktický. Snadno se může stát nějaká nepředvídatelná věc, která ho zmaří. A jestli Búrové náš záměr prohlédnou a odříznou nás od Zvartenrivieru, budeme ztraceni my."

"Na nic nepřijdou. O celém plánu vím jenom já a Sikukuni. Žádný jiný člověk o něm nemá ani tušení."

"A já snad nejsem člověk, co? Holanďané můžou tušit nějakou léčku a vůbec se za námi do Groote Kloofu nehnat."

"Tomu nevěřím. Jsou přece přesvědčeni, že jejich nepřítel je tak strategicky neschopný, že žádnou léčku není schopný vymyslet."

"Ale také dobře vědí, že obliba Sikukuniho je u Kafrů stále menší. Dokonce jsem zaslechl, že Búrové hledají jeho bratra Somiho, aby ho prohlásili králem. Obávám se, že se Bapediové rádi zbaví krvelačného Sikukuniho a vymění ho za mírnějšího náčelníka."

"To je jen burská štvavá kampaň, která má do našeho vojska zanést zmatek a nekázeň. Ale jejich snaha bude marná, protože Somi zmizel tak bezpečně, jako zmizí tenhle kus masa."

A muž si ze skopové kýty nad ohněm uřízl pořádnou porci a začal maso pokojně žvýkat.

Slyšeli jsme už dost, a tak jsem dal tichý povel k návratu.

"Pojďme, vrátíme se co nejrychleji k ostatním," zašeptal jsem.

"Rozuměl jste tomu?" zeptal se mne Helmers. Byl vyslechnutým rozhovorem překvapen stejně jako já.

"Všemu," přikývl jsem a požádal Somiho, aby nás zase vedl zpátky.

Závažnost toho, co jsme se dozvěděli, nás popoháněla tak, že jsme se do tábora dostali neuvěřitelně rychle. Hned jsme začali naše spolence budit a ti se překvapeně ptali, proč je vyrušujeme. Stačilo pár slov, aby vyskočili a chopili se zbraní.

Se Somim v čele jsme vyrazili směrem k roklině. Naše zpráva zaujala Búry natolik, žeje ani nenapadlo ptát se, proč jsme vlastně tábor opouštěli.

Dlouhá, mlčenlivá řada brzy dorazila k okraji rokle. Búrové se rozestavili po obou jejich stranách, zatímco já, Somi a van Helmers jsme zamířili ke vchodu. Pásli se tam tři koně, kteří patřili Angličanům. Kafrové přišli všichni pěšky. Mohli jsme je hned napadnout, ale chtěl jsem si celou věc vychutnat a dát samolibým Britům pořádně za vyučenou.

Angličani i Kafrové se uložili ke spánku. Nechali se tak ukoľébat pocitem naprostého bezpečí, že nepostavili ani jediného muže na hlídku. Klidně jsme prošli roklinou až k ohni. Jeden z černochů se probudil, a když nás spatřil, poplašeně vykřikl. Všichni ostatní se hned zvedli a sáhli po zbraních.

Angličané si lehli kousek dál od svých černošských spojenců. Přistoupil jsem k nim a vlídně je pozdravil:

"Good evening, mister Clintok! Můžeme vás na okamžik vyrušit?"

Poručík zrovna sahal po své pušce a teď se nejistě a rozpačitě napřimil, protože nevěděl, jestli mne má pokládat za přítele nebo nepřitele.

"Znáte mne? Kdo jste?" vyhrkl. "Jak jste se sem dostal a co chcete?"

"To je trochu moc otázek najednou, drahý pane. Nemůžu na ně odpovědět jedním dechem. Především jsem tady proto, abych vám vyřídil pozdrav od Gilberta Greye. Znáte ho přece, ne?"

"Grey! Kde je?" zeptal se rychle.

"Jestli má štěstí a ještě ho nesežral levhart, tak je pod zámkem. Nebojte se, je v dobrých rukou - v burském zajetí."

"V zajetí? A... vy přicházíte od něho? Patříte snad k Holanďanům?" "Tak trochu, sir! Dostalo se mi totiž vzácného potěšení, že jsem ho sám

vlastní rukou chytil za límec."

Poručík Clintok a oba další Angličani se postavili tak, abych nemohl z rokle odejít.

"Pak jste zatčen, pane!" prohlásil.

"Proti tomu nic nenamítám. Alespoň budu mít možnost pohodlně sledovat, jakým chvályhodným a čestným způsobem se chováte k malému burskému náručku, proti kterému podporujete a štvete nekulturní divochy."

"Do toho vám nic není. Nejspíš vám přiskočilo. Položte ihned pušku na zem!"

"Když vám to udělá radost."

Odložil jsem ručnici, kterou jsem stejně pro své zranění nemohl používat, a Jan se Somim udělali totéž.

"A teď je řada na vás, abyste udělali radost zase nám," pokračoval jsem. "Doprovodíte nás totiž do Groote Kloofu, abychom viděli, jak Búrové vlezou do pasti."

"Tak vy jste tady slídili a poslouchali! Proč?" vykřikl Clintok hrozivě a přistoupil k nám blíž.

"Protože máme uši. Chtěli jsme se také přesvědčit, co je to za lidi, ke kterým máme jít na návštěvu. Něco vám totiž neseme."

"Co to je?"

"Jenom tři listiny, které jsme našli u pana Greye."

Sáhl jsem do kapsy a podal mu tři papíry.

"Četl jste je...?"

"Pochopitelně. Sloh dopisu ale nesvědčí zrovna o duchaplnosti. Je to tam páté přes deváté. Vlastně spíš první přes třetí a přes páté..."

"Nežvaňte! Vidím, že máte ještě nože a revolvery. Odložte všechno!"

"Rádi vám vyhovíme. Ale napřed mi dovolte, abychom se představili. Tenhle mladý muž, který je pomalu dvakrát vyšší než vy, se jmenuje Jan van Helmers..."

"Boer van het roer!" přerušil mne překvapený poručíkův výkřik.

"Přesně ten," pokračoval jsem klidně dál. "Jak jsem zaslechl, nebudete se s ním dlouho párat. A tento černý muž je ten, který měl zmizet tak bezpečně, jako kýta ve vašem žaludku. Říkají mu Somi."

"Sorni!"

"Ano. Somi, nový král Bapediů, jestli dovolíte, sír/" Ohromený poručík nemohl pochopit, co se to kolem něj děje.

Přinutil se ale do klidu a zařval na Kafrý: "Svažte ty muže!"

"Pomalů, pomalů, poručíku Clintoku!" zasmál jsem se. "Musíte být pořádný zelenáč, když si myslíte, že jsme sem vlezli bez patřičné ochrany."

Chtěl jsem ho popadnout, ale Jan van Helmers mne předešel. Chytil oba anglické důstojníky najednou a srazil jim hlavy k sobě. Pak s nimi mrštil o zem a klekl si na ně. Držel je tak pevně, že se nemohli ani nadechnout. Somi zatím strhl k zemi třetího Brita.

V tu chvíli se začalo sypat olovo ze všech burských pušek na hlavy ubohých Kafrů. Hromová ozvěna blízkých skal ještě nedozněla, když zahřměl druhý hromadný výstřel. Nemusel jsem se ani ohlížet, abych věděl, že v rokli nezůstal jediný živý Kafr.

Během jediné minuty jsme se stali pány situace. Roklina se zahemžila burskými širáky a pak se Angličanům stalo to, co chtěli udělat nám. Protože se přes veškerou beznadějnost svého postavení odhodlali k obraně, byli svázáni. Na zbytek noci jsme si s nimi vyměnili místo u ohně. My jsme ale pro jistotu stráž postavili.

Jakmile vysvitlo slunce, vyčistilo několik Búrů bojiště, a protože jsme mohli od vchodu do rokly přehlédnout celý kraj na západ až k obzoru, rozhodli jsme se počkat na příjezd transportu zbraní tady. Pár dalších Búrů se vydalo pro naše koně na protější stranu hor.

Somi neviděl zrovna rád, že se v rokli, kde má ukryté diamanty, prohání tolik lidí, ale Búrové byli příliš zaujati svými válečnými záležitostmi, než aby se ještě mohli zabývat geologickými a prospektorskými průzkumy.

Náčelník neměl co na práci, a tak vyhledal další léčivé bylinky na moje zranění. Opravdu jsem byl díky jeho péči ušetřen horečky a hluboká rána po drápech se kupodivu rychle a dobře hojila.

Quimbo se už od příchodu do hor tvářil tak stísněně a zamlkle, až to upoutalo mou pozornost. Teď, když konečně nastal klid a černoch se vedle mne posadil na zem, zeptal jsem se ho, co mu vlastně chybí.

"Quimbo je moc smutný, mynheer. Už nikdy od něj neuslyšíš smích nebo zpěv."

"Proč? Co se stalo?"

"Quimbo má velkou zlost na Jana van Helmerse. Má na něj zlost a pomstí se mu."

"Čím ti mohl ublížit takový dobrák?"

"Dobrák? On není vůbec dobrý. Naopak, je zlý, protože vzal Quimbovi Mítjé. Quimbo slyšel, co říkal Somi a Jan. Mítjé je Sorniho dcera a stane se Helmersovou ženou. Nebude ženou Quimba, ale zlého Jana. Oh, oh!"

Vztekle si zajel všemi deseti do vlasů, ale hned si uvědomil, jak by mohl jeho účes utrpět a spustil ruce zase do klína.

Jeho myšlenky se zase rozletěly jiným směrem.

"Mítjé určitě nechce Quimba, protože není dost hezký. Pštros Quimbovi sežral vlasy, ale Jan taky nemá krásný účes.

Quimbovi vlasy zase narostou a Janovi začnou vypadávat. Potom bude Mítjé plakat, že si nevzala Quimba, ale Quimbo se bude jen smát a vezme si nějakou jinou krásnou a dobrou ženu."

Nemohl jsem dělat nic jiného, než ho nechat samotného s jeho smutkem nad zhrzenou láskou ke zrádné Mítjé a s pomstychtivostí, ze které nemuselo mít strach ani kuře. Mou pozornost totiž zaujal černý pohyblivý bod na západním obzoru.

Vystoupil jsem o trochu výš a vytáhl z pouzdra dalekohled. S jeho pomocí jsem v dálce rozeznal dlouhýpruh jezdců a vozů. Karavana směřovala k horám. Zavolal jsem Búry a půjčil jim dalekohled. I oni poznali očekávaný transport zbraní.

Rychle jsme se poradili a shodli se na tom, že zůstaneme v úkrytu tak dlouho, než si karavana najde místo k zastávce.

Odebrali jsme se do rokliny a pozorovali postup karavany z úkrytu. Vozy, tažené volskými potahy, se zvolna blížily.

Bylo vidět, že zvířata jsou už dlouhou a obtížnou cestou unavená a zchvácená.

První jezdci se dostali k úpatí hor až těsně před polednem. Neztráceli čas hledáním nějakého úkrytu a jen utvořili z vozů kruh, ve kterém se seskupila tažná zvířata se svými poháněči a koně s jezdci.

"Teď je ta pravá chvíle," ozval se Jan van Helmers. "Sjedeme do údolí, prorazíme vozovou hradbu a všechno tam postřílíme."

Ta myšlenka se mi vůbec nelíbila.

"Vystavili bychom se nebezpečnému boji," odporoval jsem proto. "Dokonce se může stát, že dojde k výbuchu, který nás všechny roztrhá. Není nic jednoduššího, než jediným výstřelem zapálit střelný prach. Už to je lehkomyšlné, že se ti lidé utábořili tak blízko vozů se střelivem. Ostatně, není nic jednoduchého prorazit na koních hradbou z vozů. A pak by nás teprve čekal boj muže proti muži."

Vtom se hloučkem Búrů protlačil Quimbo. Tvářil se náramně lišácky, když prohlásil:

"Ty, pane, nevíš nic, ale Quimbo ví, co udělat."

"Ano? A co tedy?"

"Quimbo půjde k jezdcům a řekne, zeje Bapedi. Potom celou karavanu přivede až k vám."

"To se nemůže povést, protože..."

"Ale povede se to. Quimbo to hned ukáže."

A než ho mohl kdokoliv zadržet, proklouzl kolem nás a hnal se dolů po svahu. Brzy nám zmizel z očí.

Samozřejmě jsem měl z toho svévolného černochova jednání strach, ale Quimbo nedal nic na moje varovné volání. Celý ten podnik měl naději na úspěch jen tehdy, bude-li se Quimbo vydávat za předsunutou kaferskou hlídku. Musí příjíždějícím jezdcům tvrdit, že ostatní ještě karavanu nezahledli.

Ještě jsme se ani nestačili dohodnout na opatřeních pro všemožné potíže, které mohou z Kafrová nedomyšleného jednání vzniknout, když jsme uviděli, že Quimbo dorazil k vozové hradbě.

Nezbývalo nám nic jiného, než trpělivě čekat, jaký bude průběh dalších událostí. Co se děje za vozy jsme samozřejmě neviděli, ale netrvalo dlouho a vozy se rozestoupily. Jezdci opustili svůj bezpečný úkryt a vydali se za odvážným Kafrem.

Vypadalo to, že je vede přímo k nám, ale po chvilce jsem si oddechl. Viděl jsem, že jezdcí nestoupají přímo do vrchu, ale pomalu projíždějí kolem úpatí. Minuli nás a zmizeli za houštinami táhlého svahu.

"Quimbo je chytřejší, než jsem si myslel," prohlásil van Hoorst.

"A vůdce těch lidí je hloupější než náš Kafr," dodal jsem já. "Moudrý důstojník by nenechal toho, koho očekává, přijít k sobě dolů a také by s celým mužstvem nenásledoval úplně cizího člověka. Necháme koně tady a půjdeme do houštiny za karavanou. Necháme jich přejít asi polovinu."

"Tím je dostaneme mezi dva ohně a uvidíme, jestli se někomu podaří probít se pryč," doplnil mne van Hoorst. "Ale vy, mynheer, počkáte tady u koní. Jednak jste zraněný a pak bude jen dobře, když u zajatců zůstane někdo spolehlivý."

Ten návrh mi moc neseděl, ale když se k němu přidali i ostatní Búrové, musel jsem se podvolit. Búrové mi brzy zmizeli z očí za houštinou a já zůstal se zajatými Angličany sám.

Zajatci pozorně sledovali všechno, co se kolem nich děje, a pohledy, které na mne upírali, výmluvně svědčily o tom, co se v jejich nitru odehrává. Žádný neřekl ani slovo. Pochopili, zeje marné pokoušet se nějak zasáhnout do našich plánů. Teprve asi za čtvrt hodiny k nám vítr donesl vzdálené rachocení pušek a po něm hned druhou salvu. Útok byl zahájen.

O výsledku boje jsem neměl ani nejmenší pochyby. Cizí jezdcí pod velením britského důstojníka totiž patřili k mysliveckému hotentotskému pluku, zvanému cape mounted rifles, a o tom jsem věděl, že neoplývá právě zdatností a statečností. Spíš jsem měl strach o osud Quimba, který se mohl dostat do nebezpečného postavení. Mohl se lehce stát obětí pomsty ze strany Angličanů nebo burské bezohlednosti. Dlouho jsem se ale bát nemusel, protože jsem ho spatřil v čele vracejících se Búrů. Vyběhl z houštiny, přeskakoval balvany a přihnál se bez dechu ke mně.

"Ach, pane, Quimbo je tady!" volal už z dálky. "Quimbo tě dlouho hledal a nikde tě neviděl. Už si myslel, že jsi zemřel, když mu mynheer Uys konečně pověděl, kde jsi zůstal."

"Nu, a jak to skončilo?"

"Výborně, opravdu, moc dobře. Hotentoti jsou všichni pryč. Hned jak začali Búrové střílet, skočil Quimbo do houštiny. Angličané vypálili za ním, ale to už byl pryč. A teď, pane, řekněte, jestli je Quimbo hloupý, nebo jestli jednal chytře."

"Musím přiznat, že jsi opravdu chytrý chlapík, Quimbo. Hned jak se dostaneme do nějakého města, dostaneš za to do nosu kroužek velký jako můj širák."

"Kruh do nosu! Oh, pane! Ty jsi ten nejlepší pán. Quimbo s kruhem v nose bude nejkrásnější na celém světě."

Během našeho hovoru jsem zahlédl skupinu Búrů, jak chvátá na ukořistěných koních směrem k vozové hradbě.

Ostatní za nimi spěchali pěšky. Chtěli se patrně domluvit s poháněči volů a získat je pro sebe. Podařilo se jim to rychle a snadno.

Pak se Búrové vrátili pro mne a pro zajaté Angličany, načež nastala prohlídka vozů. Bylo jich celkem patnáct a každý táhlo osm silných volů. Ručnice uvnitř nepatřily k nejnovějším, zato zásoby prachu, olova a nábojů byly úctyhodné. Museli jsme dopřát zvířatům odpočinek a krmivo. Búrové je odpřáhli, nasypali jim obrok a do věder nalili vodu. Potom je vyhnali na pastvu a sesedli se k poradě, co dělat dál.

Podle toho, co jsme zaslechli v noci z rozhovoru mezi anglickými důstojníky, nebylo dobré pouštět se do kerského průsmyku. Musíme se tedy s karavanou dostat do klejského průsmyku a navíc je potřeba co nejrychleji uvědomit burské vojsko o nepřátelských plánech. Rozhodli jsme se proto, že hned vypravíme několik posílů k vojsku. Pro ten úkol vybrali Búrové Uyse, Helmerse a mne. Uyse proto, že měl převzít velení nad burskou armádou, Helmers se měl stát jeho pobočníkem a já jsem prohlásil, že se mi nic na světě neprotiví tak, jako zdoluhavá jízda hovězím tempem. Všichni čtyři, Quimbo jel pochopitelně se mnou, jsme se vypravili hned na cestu. Quimbo dostal za svou odvalu od Búrů ručnici, na kterou byl ohromně pyšný, a jel za námi jako středověký panoš, který byl zrovna za svou statečnost pasován na rytíře.

Poznal jsem už mnoho průsmyků v jihoamerických Andách a v severoamerických Skalistých horách a musím prohlásit, že klejský průsmyk si s nimi, co se týká divokosti scenérie, v ničem nezadá. Mezi příkrými, vysokými skalami jsme jeli prudce nahoru a pak zase cesta padala téměř kolmo dolů. Příznávám, že mě jízda průsmykem unavila víc, než cokoliv

jiného.

Dosáhli jsme vrcholu pohoří a nezpozorovali zatím nic, co by naznačovalo přítomnost nepřátel. Přesto jsme byli připraveni na útočníky v každém záhybu cesty.

"Jenom jestli budeme mít dost sil na to, abychom se zmocnili hlídky na některém vnějším strážném stanovišti," podotkl jsem.

"To záleží na okolnostech," odpověděl Kees Uys. "Tady musíme mít na zřeteli nejen počet nepřátel, ale i tvar a povahu okolní krajiny a půdy."

"Nepřátelé už nejsou daleko," šeptl Jan a zastavil koně.

Ukázal přitom na tmavý předmět, který ležel na skalním výběžku zrovna v místě, kde stezka ostře zabočovala.

"Počkejte! Prohlédnu si pořádně to místo," dodal ještě a slezl z koně.

Opatrně se přikradl ke skalisku, aby si předmět dobře prohlédl. Vyhlédl za skalisko a zadíval se někam za něj. Určitě zpozoroval něco zvláštního, protože sebou překvapeně trhl. Pak na nás kývl, abychom šli k němu. Přiblížili jsme se a poznali, že ten předmět je kaferský plášť, fcaros. Nejspíš tady stál na hlídce někdo, kdo si ve slunečním žáru plášť sundal a při odchodu na něj zapomněl.

Za skaliskem se úzká stezka rozšiřovala a tvořila mezi kolmo vystupujícími skalními stěnami a hlubokou, do tmavé temnoty spadající propastí, jakýsi kruh. V jeho středu sedělo a odpočívalo dvanáct kaferských bojovníků.

Měli nejspíš střežit tuto důležitou soutěsku, kterou mohl i malý počet mužů dlouho bránit proti mnohonásobné přesile, protože soutěska byla přístupná jen po krkolomné stezce, na které bylo místo pouze pro jednoho jezdce. Bylo vidět, že se hlídka nudila, a tak odešla na chvíli ke svým společníkům, aby s nimi prohodila několik vět.

Je opravdu otázka, jak bychom dopadli, kdyby byl na hlídce nějaký zodpovědnější Kafr!

Jan se vrátil a nasedl na koně.

"Pojedu napřed a vrazím mezi ně. Projedu mezi nimi až na druhý konec. Kees a Quimbo vyjedou za mnou a vy zatím čekejte tady, aby žádný neunikl."

Kývl jsem na souhlas a uchopil pušku. Mohl jsem ji použít, ale musel jsem si kleknout a hlavě opřít o malý skalní výstupek. Sotva jsem se připravil, vyrazila trojice mých společníků s Janem v čele do útoku.

Obrovitý Búr projel se svým koněm mezi Kafry a už jen tím vyřadil několik černochů z dalšího boje. Uys a Quimbo zastavili a oba dvakrát vypálili do zmateného klubka před sebou. Pak zarachotily moje výstřely a vzápětí i Helmersovy. Další už nebyly potřeba. Stali jsme se pány důležité soutěsky.

V rychlosti jsme prohlédli kaferské tábořiště a vydali se na další cestu. Asi po hodině jízdy nás zarážá Quimbův výkřik. Černoch jel ustavičně několik metrů před námi a teď počkal, až k němu dojedeme.

"Podívejte se," ukazoval. "Je tam hodně lidí a koní."

V dále před námi se opravdu vyrojila velká tlupa jezdců. Muži nás zpozorovali a překvapeně se zastavili. Pak jeden z nich pozvedl k očím dalekohled a díval se směrem k nám. Najednou něco hlučně zavolal a cválal k nám. Ostatní v závěsu za ním.

"Baos Uys! Vítáme vás!" volal jezdec už zdaleka. "Už jsme na vás netrpělivě čekali."

"Neef Velten? Co tady ve skalách, proboha, tropíte?" vítal ho Uys.

"Čistím je. Poslali mne, abych se zmocnil průsmyku a vyřval ho Kafrům, protože jinak byste se k nám nemohli dostat. A jak to, že přijíždíte sám? Kde jsou ostatní? A cožpak není soutěska za vámi obsazená?"

"Byla. Hlídkal ji asi tucet hlupáků, které jsme snadno rozprášili. Ostatní jdou za námi. Cestují pomaleji, protože s sebou táhnou celou hromadu střelného prachu, olova, nábojů a ručnic."

"Střelný prach! Ten se nám zrovna hodí. Všeho máme dost jen prach nám chyběl. I my jsme o něco níž narazili na silnou kaferskou hlídku, ale všichni spali a už se nikdy neprobudí. Uvidíte je až pojedeme kolem."

"Jak se daří vojsku?"

"Dobře. Všichni mají chuť se rvát. Chybí jim jen vůdce, a tak se k nim snažte dostat co nejdřív. Kafrů je asi dvanáct tisíc a rozložili se kolem kerského průsmyku."

"Čekají tam na slíbenou anglickou karavanu, ale té jsme se už cestou zmocnili my. Kde je burské ležení?"

"Půl dne cesty odtud."

"A jak to vypadá tady v klejském průsmyku?"

"Jen několik stovek Kafrů, které jsme tiše obešli. Jsou na skalách nalevo od ústí průsmyku a nezpozorují ani vás, když se budete snažit jim vyhnout."

"Tak dobře! Obsadte výšiny! Nechám Kafry vyhnat z hor."

Krátce jsme se rozloučili a pokračovali dál v cestě. Večer jsme bez nehody prošli vchodem do průsmyku. Nepřítele se nám nepodařilo ani spatřit. Jeli jsme celou noc, po cestě se k nám přidávali jednotliví Búrové, takže když jsme konečně dorazili k burskému vojsku, byla nás už pěkná řada.

Zpozoroval jsem, jaké vážnosti se moji průvodci těší u ostatních Búrů. Všude je vítal radostný jásot a i na mne padlo trochu z jejich slávy. Nejvíce ovšem její odlesk zářil na široké tváři mého dobrého Quimba. - Kees Uys se hned ujal velitelské funkce a jeho prvním opatřením bylo vyslání velkého oddílu do průsmyku, aby od jeho vchodu vyhnal Kafry.

Pak se konala velká válečná porada, které jsem se nemohl zúčastnit, ale některá rozhodnutí se dotýkala také mne.

Bylo totiž rozhodnuto, aby se dvě stě pěších Búrů vydalo ke Groote Kloofu a ještě před Kafry tam obsadilo výhodná místo. Já jsem tam měl jít s nimi.

Kees Uys se mne ptal, jestli s tím souhlasím. Já jsem přisvědčil, protože jsem se za tu krátkou dobu natolik vžil do burských záležitostí, že jsem považoval za nevyhnutelné vydržet u nich až do konce této podivné války.

Ještě před mým odchodem jsem se od Uyse dozvěděl, jaké jsou jeho další plány. Hodlal hned po příjezdu ukořistěného

transportu s britskými zbraněmi rozdělit všechno mezi vlastní vojáky a neprodleně vyrazit proti Sikukuniho Kafrům. Chtěl černochoy předejít a udeřit jako první. Ještě předtím se však mělo obsadit údolí Zvarten riviera.

Poradil jsem mu, aby se pokusil mezi Bapedie rozšířit zprávu, že v burském vojsku je Somi, který přijme na milost každého, kdo k němu od Sikukuniho přejde. Uys slíbil, že to udělá. Pak jsem nastoupil k oddílu, kterému velel burský plukovník.

Groote kloof jsme našli přesně v takovém stavu, jak ho popisoval poručík Mac Clintok. Také jsme objevili stezku vedoucí příkře vzhůru a Búrové se drápali nahoru, aby si vyzkoušeli, zeje opravdu schůdná.

Z návrší, kde bylo pro každého jednotlivce určeno pevné místo, jsme se mohli dostat do zvartenrivierského údolí asi za dvě hodiny. Tato okolnost nám později hodně prospěla.

Zatím jsme ale neměli na práci nic jiného než čekat. Pochopitelně, že jsme celou dobu byli ve spojení se štábem burské armády a přesně za týden jsme se dozvěděli, že karavana šťastně dorazila do tábora. Válka mohla začít.

O dva dny později se vrátili naše přední stráž s tím, že se k nám blíží rychlým pochodem oddíl Kafrů. Zahladili jsme všechny stopy, které mohly prozradit naši přítomnost a mezi kapradím jsme se vyšplhali na strmý svah, odkud jsme mohli celou kotlinu ovládnout svými puškami.

Dlouho jsme nečekali. Přesně podle dohody mezi Sikukunim a Clinto-kem vnikli kaferští bojovníci do rokliny a v hustě sražených řadách se vydali k zadním skalám, kde je uvítala naše střelba. Děsil jsem se jen pomyslet na masakr, jaký tím vznikl, ale věděl jsem už, že v burské válce něco jako milost neexistuje.

Černochoy naše střelba nezazabila. Naopak! Na chvíli se sice vyděšeně zastavili, ale pak se vrhli vpřed přesto, že teď na ně dopadalo olovo i zezadu. Za takový boj bych já nikdy nebyl přijal zodpovědnost.

Celé to ubohé, lidské stádo, skládající se ze dvou pluků po patnácti stech mužích, bylo obětováno. Bílí důstojníci v jejich čele věděli, že s nimi v případě zajetí bude nakládáno jako se zrádci, a proto neprosili o milost, ani se nesnažili zachránit mužstvo. Pobízeli vojáky znovu a znovu k marnému útoku na návrší. Pak ale nastal nevyhnutelný okamžik, kdy se jim vojsko rozložilo pod rukama. Za necelou hodinu bylo po všem. Zem pod námi byla pokryta mrtvolami a Groote Kloof získal nové jméno - Kaferský hrob.

Hlavní burská armáda zatím postupovala zdánlivě směrem ke Groote Kloofu. Ve skutečnosti ale spěchala za kaferským vojskem ke Zvarten rivieru a k nám jen poslala velký oddíl Búrů, který měl za úkol zmást nepřátelský průzkum.

Bapediové vešli do údolí a netušili, zeje už obsazené Búry. Dostali se pod zničující palbu a zdálo se, zeje postihne stejný osud jako jejich spojence v Groote Kloofu.

Byl s nimi ale Sikukuni a to stačilo, aby se u napadených pluků podařilo udržet kázeň. Přesto, že měli obrovskou početní převahu, řádila v jejich řadách smrt hrozným způsobem. O nějakém ústupu se ale nedalo mluvit. Vojáci věděli, že mají dvě možnosti: buď se slávou zvítězit nebo padnout v boji. Každého vojáka, který chtěl uprchnout z bitevní vřavy, Sikukuni

vlastnoručně zabil. Proto se pluk za plukem dál vrhal do nesmyslného boje, který se spíš podobal jatčím.

Jakmile skončil boj v Groote Kloofu, sestoupil náš oddíl, který neztratil jediného muže, dolů do kotliny, kde jsme se setkali s Janem van Helmersem. Velel totiž tomu oddílu, který byl do rokle poslán za Kafry. Obě skupiny se spojily a daly se na rychlý pochod směrem k údolí Zvarten rivieru, kde právě zuřila bitva v plné hrůze.

Búrové bez meškání napadli Kafry zboku. Boj se rázem změnil v pusté, vysilující vraždění stísněných, unavených kaferských houfů, špatně vyzbrojených, nevycvičených a přece hrdinských. Snad by ty hrůzy trvaly až do noci, kdyby se nestala věc, která zasadila Sikukunimu poslední ránu.

Jeden kaferský pluk právě postupoval proti našim oddílům, když najednou z místa, kde stál Kees Uys se svým štábem, vyrazil proti útočníkům osamělý jezdec. Byl to Somi, který se chtěl postavit s královským pohrdáním smrti sám celému pluku. Na jeho pokyn se Kafrové zastavili a jejich řady se hustě srazily k sobě. Somi dojel až k nim a promluvil na ně. Jeho odvážný čin měl úspěch. Bojovníci začali jásat a mávat zbraněmi, pak se obrátili proti vlastnímu vojsku a volali Somiho jméno. Ostatní pluky se zmateně zastavily.

"Musíme využít jejich nejistoty!" zahřimal van Helmers. "Rychle kupředu!"

Kule začaly hvízdát v kaferských řadách. Vojáci pochopili, že u Sikuku-niho je čeká jen smrt, zatímco se Sornim se mohou zachránit - a další pluk složil zbraně a přešel na naši stranu.

Sikukuni byl svědkem toho neuvěřitelného obratu a rozrušeně opustil svoje bezpečné stanoviště, aby se postavil do čela třetího pluku a ztrestal odpadlíky.

Jan van Helmers skočil na kolem pobíhajícího koně.

"Nesmí mi uniknout!" vykřikl. "Já ho dostanu!"

Hnal se jako bouře proti útočícímu pluku. Kaferští vojáci byli ozbrojeni jen palicemi a oštěpy, ale i tak to byl šílený čin. Jediný muž proti patnácti stům! Kolem Janovy hlavy svištěly oštěpy, ale ten si jich nevšímal. Za Helmersem se ozval křik. To se vzpamatovali i ostatní Búrové z překvapení a hnali se svému hrdinovi na pomoc.

Jan zatím doletěl až k Sikukunimu a mávl pažbou po jeho hlavě. Náčelník jeho ránu odrazil palicí. Úder byl ale tak silný, že mu zbraň vyletěla z ruky. A v příštím okamžiku už ho van Helmers uchopil za vysoký účes, strhl ho dolů z koně a cválal zpátky k místu, kde stál Kees Uys se svým

štábem. To všechno ve chvíli, kdy se houf dalších Búrů přihnal na bojiště a začal do Kafrů bušit pažbami.

Sikukuni byl zajat! Obrovitý Búr ho táhl za sebou za vlasy a náčelník se nezmohl na nic jiného, než že řval. Zpráva o jeho potupném porážce se jako blesk rozletěla mezi kaferskými bojovníky. Vojsko se rázem změnilo ve stádo bez pastýře a bez ovčáckého psa. Pluk za plukem přecházel k So-mimu a kladl mu k nohám zbraně. Dřív než nastal večer, stali se Búrové pány v údolí, které vypilo tolik kaferské krve.

Osadnická politika velkého, kulturního evropského státu, oloupila zdravý národ budoucnosti o několik tisíc životů.

Dva nepřátelené bflé národy si daly válečné výlohy zaplatit krví černého plemene.

Pozdě večer jsme se sesedli u vysoko plápolajícího táborového ohně. Seděli jsme tam všichni, kteří jsme se seznámili za horami. Hrdinou dne byl pochopitelně Jan van Helmers, boer van het roer. Jediným odvážným stiskem své obří pěsti vyrvál Sikukunimu královské žezlo z ruky a zbavil ho tak vlády i života.

Krvácel za to ze tří ran, které mu kaferští bojovníci zasadili oštěpy, ale jeho královský tchán Somi mu je už vlastníma rukama ošetřil a zavázal.

To, že Búrové uštědřili Britům ještě hodně porážek a nadrobili jim spoustu ostudy, je všeobecně známé. Jejich malý stát, bráněný jen odvahou a statečností svých obyvatel, byl nazván Jihoafrickou republikou.

Později se Búrové opravdu konstituovali v batavsko-africkou maačapii, která se ovšem proti tajným i zjevným britským útokům nemohla dlouho udržet. Bodří, drsní a silní Búrové po čase zmizeli z Kapské přesně tak, jak to Kees Uys při našem prvním setkání předpověděl.

Zavítá-li dnes cestovatel do Storkenbeeku v Zeelandu k rodině Helmer-sů, spatří tam v pokoji napravo i nalevo od zrcadla dvě tužkou provedené kresby. Když se zeptá, komu ty nakreslené hlavy patří, dozví se, že to jsou podobizny Jana a Marie van Helmersových. Bělocha a černošky, kteří se stali manžely, a v Africe tak zbohatli, že kdysi poslali svým chudým příbuzným do Evropy pouzdro se šesti drahými černými diamanty.

A na další dotaz zjistíte, že ty obrázky nakreslil jeden mynheer, který byl nějaký čas q/iceruandegezonthattvTransvaalu a zúčastnil se s Janem j Helmersem řádné bitvy mezi Búry a Zulukafrý.

Ten člověk pak později prodal v Kapském Městě diamant, který mu daroval král Somi, a získal tak peníze pro svoje další dobrodružné výpravy. Na jeho psacím stole dodnes stojí mezi různými kuriozitami tabatěrka, kterou kdysi nosil černoch Quimbo ve svém ušním lalůčku. Dal mu ji na památku při loučení s těmito slovy:

"Ty se, můj milý, dobrý pane, vracíš domů, a Quimbo s tebou nesmí. Quimbo bude prolévat velké slzy, ale dá ti něco na památku, abys nikdy nezapomněl na nešťastného, krásného a statečného Quimba..."

Kapitola pátá Hon na člověka

OD VYLÍČENÝCH DOBRODRUŽSTVÍ v zemi Búrů uplynulo pět let. Psal se rok 1881.

Na parníku Východní společnosti jsem připlul ze Suezu na Cejlon a vystoupil jsem v Point de Galle. Nechtěl jsem se tam zdržet příliš dlouhou dobu, protože cílem mé cesty byla Bombaj, odkud jsem měl v úmyslu podniknout výpravu do Přední Indie. Různé okolnosti ale způsobily, že jsem na Cejlonu pobyl delší čas než jsem původně zamýšlel. Zase tak moc mi to nevadilo, protože jsem byl naštěstí neomezeným pánem svého času.

Kdo strávil delší čas ve žhavém ovzduší Arabského moře a pak se octne v klimatu, jaký má Cejlon, cítí se tělesně i duševně tak spoutaný s okolím, že se jen těžko později s ostrovem loučí. Nádherné přírodní bohatství Cejlonu probouzí v člověku touhu po jeho poznání, a národopisné poměry ostrova jsou tak zajímavé, že se dá těžko odolat a nevěnovat jim delší pozornost.

Stál jsem právě na majáku u Point de Galle a kochal se nádherným pohledem, který se přede mnou rozevíral.

V přístavu stálo velké množství lodí a daleký obzor oživovaly odplouvající a přijíždějící plachetnice. Daly se tady vidět nejrozumnější plavidla - od přepychových zaoceánských lodí z Evropy až po nejnuznější čínské džunky a zajímavě stavěný čingalský člun. Pode mnou proplouvaly švédské a dánské velrybářské lodě, které se vracely z lovu v jižním polárním moři, těžké holandské trojstěžníky s vysokými stožáry, anglické dreadnoughty, lehké : francouzské obchodní lodě a útlé, elegantní americké jachty. To všechno j se v přístavních vodách projíždělo nebo lehce kolébalo, připoutáno na pev-; ných řetězech z anglické ocele.

Pozornost případného diváka upoutal i život na pobřeží.

Malé pobřežní ostrůvky s palmami a vonnými pandany vystupovaly: třpytivé, věčně neklidné hladiny. Za nimi narušovaly hladinu četné korá love útesy, oddělené navzájem úzkými pruhy vody. Mezi nimi se proháněl pestře zbarvené rybky a nedaleko od pobřeží se několik žraloků rvalo o mršinu psa, kterou kdosi hodil do moře. Na písku se leskly vyplavené mušle a hejna krabů se svým typickým způsobem pohybovala na hranici moře a písku pobřeží. Domy a chaty města se ukrývaly pod korunami palm a ovocných stromů, a tam, kde končily čisté a upravené ulice, naskytlo se zraku diváka pestré divadlo. Pásly se tam krávy zebu a na stavbě průplavu pracovali ochočení sloni, kteří se silou a chytrostí vyrovnají dvaceti dělníkům. Po ulicích se procházely dámy a bílé děti anglických rodičů, svižné francouzské chůvy a vychrtlé britské guvernantky i domorodé hnědé kojné. Mohli jste tam zahlédnout černého strážníka, pokuřující čingalské dívky a hochy, hrdě si vykračující muslimy, židovské obchodníky ověšené nejrozumnějšími, zdánlivě bezcennými cetkami, copaté Malajce i budhistické kněze v dlouhých žlutých hávech s oholenými hlavami a vousy, anglické námořníky v červených kabátech a s hlučně zvonícími těžkými šavlemi a krásná hindská děvčata, která si na nohy, ruce, uši, čela i nosy zavěsila korálky a škeble.

A všechno kolem dýchalo sladce opojnou vůni jihu. Slunce se už sklánělo k mořské hladině a vrhalo své paprsky, přesycené purpurem a zlatem, na neklidné vlny. Byl to pohled, kterým se může člověk bavit celé hodiny a neunaví se. Vedle mne se o zábradlí opíral Sir John Raffley. Z věcí, které jsem právě obdivoval, neviděl ani jednu. Nádherné barvy, kterými hýřilo nebe, zářící mořská hladina, oživující balzámová vůně svěžího vánku a pestré, vlnící se davy lidí ho nezajímaly ani v nejmenším. To všechno mu bylo naprosto lhostejné a jeho smysly nic podobného nevnímaly. Proč? Divná a zbytečná otázka. Čím pro něj byl Cejlon? Ostrovem s určitým počtem lidí, zvířat a rostlin a... kolem jen samá voda, která se nehodí k mytí a dokonce ani k přípravě šálku čaje. Nic zajímavého nebo obdivuhodného to určitě není. Čím nakonec je Point deGalle vedle Hullu, Plymouthu, Portsmouthu, Sout-hamptonu nebo dokonce Londýna? Čím je kolombický guvernér v porovnání s britskou královnou Viktorií? Čím je vůbec celý Cejlon vedle Velké Británie? A čím je, celkem vzato, vlastně celý svět vedle hradu Raffleyů?

Dobrý a počestný Sir John Raffley byl Angličan nejčistšího zrna. Přesto, že mu patřilo pohádkové jmění, nepomýšlel

zatím vůbec na sňatek a na možnost usadit se. Patřil stále k těm upjatým, zamlklým Englishmenům, kteří prolézají všechny kouty světa a ohrožují i ty nejvzdálenější země, přičemž je z duševní pohody nedokáže vyvést ani to nejodvážnější dobrodružství a největší nebezpečí. A nakonec se vracejí z cest zpátky do vlasti, aby tam v nejproslulejších aristokratických klubech prohodili tu a tam pár slov o svých příhodách. Vysoká, kostnatá postava Sira Johna téměř odpuzovala, byl ale velmi dobrosrdečný, a to poněkud zahlazovalo hranost jeho podivínství. Nějaké vnitřní vzrušení u něj neexistovalo a jediné, co ho dokázalo trochu oživit, byla možnost s někým se vsadit. Záliba v sázkách byla jeho jedinou vášní - pokud se u něj o vášni vůbec mohlo mluvit. Promeškat někde možnost zúčastnit se dostihů se u něj rovnalo téměř konci světa. Poznal jsem dost Angličanů se stejnou vlastností.

Když zcestoval bůhví které země, přišel Sir John i do Indie, kde byl jeho příbuzný nejvyšším guvernérem. Procestoval subkontinent křížem krážem, několikrát byl i na Cejlonu, kam se nyní vrátil, protože si tady potřeboval vyřídit různé úřední záležitosti s místodržitelem. Poznal jsem ho v hotelu Madras a připojil se k němu ze dvou důvodů. Hlavně proto, že to byl opravdu milý chlapík, a pak jsem si uvědomoval, že mi jeho zkušenosti a známosti mohou přijít vhod. Zastoupení evropských států v cizině nefungovalo tehdy tak dobře jako dnes, proto společnost Angličana, kterého jeho vláda všude do krajnosti chránila, nebyla bez výhod. Pozvolna jsme se seznámili a zjistili, že se shodujeme v mnoha věcech. Ale přesto, že jsme už byli dobří přátelé, nepovedlo se mu ještě uzavřít se mnou jedinou sázku. Nyní se tedy opíral vedle mne o zábradlí a ani v nejmenším si nevšímal přírodních krás kolem. K očím si tiskl zlatý skřípec, jakoby se chystal učinit převratný objev. Svůj deštník, který používal také místo slunečníku, si postavil vedle sebe. Byl to kouzelný předmět, který mohl sloužit zároveň jako hůl, dýka, polní židle, dýmka a dalekohled. Tu vzácnost mu darovali v Traveller Clubu, který sídlil v Londýně na Near Street 47. Raffley se od ní ani na okamžik neodloučil a nevyměnil by ji za nic na světě. Říkal jí chair and umbrella pipe a choval k ní pomalu tak vřelý vztah, jako ke své skvěle zařízené a podivuhodně rychlé jachtě, která kotvila dole v zálivu. Raffleyova loď byla vyrobena v nejlepší anglické loděnici, v proslulé firmě v Greenocku na Clydu. Byla určena k jeho osobní potřebě, protože chtěl být vždy pánem svého času, nezávislým na povelch kapitána.

Najednou jsem uviděl skupinu domorodých vojáků, která mířila ke skále, tyčící se nad mořem. Vpředu kráčet mezi dvěma vojáky muž s pouty na rukou. Podle oděvu to byl Čingalec. Z toho, jak úzkostlivě ho hlídali, jsem usoudil, že ho vedou k nějaké exekuci. Věděl jsem, že takové věci mého přítele neobyčejně zajímají, a proto jsem se ho pokusil vyrušit z jeho světodějného pozorování.

"Sire John!"

Neodpověděl.

"Sire John Raffley!" zavolal jsem hlasitěji.

"Yes!" odpověděl a ani nepohnul hlavou.

"Všiml jste si toho, co se děje tam dole?"

"Proč?"

"Mám dojem, že ho chtějí hodit do vody!"

"Koho? Psa, koně nebo člověka?"

"Člověka!"

"WeU! Jen ho nechtě, ať se vykoupe a nezávidíte mu!"

Odmklčel se a opět upadl do svého zadumání. Zástup zatím došel až na temeno skály a tam se zastavil. Vojáci utvořili kolem zajatce kruh.

"To by mne zajímalo, co ten ubožák udělal," prohodil jsem, abych upoutal přítelovu pozornost.

"Ublížil vám nějak?"

"Ne."

"Good God, tak ho nechtě na pokoji, Charley!"

"Má ale obě ruce svázané!"

Teprve teď jsem ťal do živého. Nic tak sir John Raffley nenáviděl, jako i ten sebemenší útok na osobní svobodu člověka.

"Ze je spoutaný? Zounds! To je ohavné, zbabělé a sprosté! V Anglii by se něco takového stát nemohlo!"

"Máte pravdu, Britové jsou velkomyslní. Když někoho odsoudí k smrti, alespoň mu dovolí, aby zemřel bez pout.

Vypadá to, že tady takové ohledy nemají. Jen se podívejte, jak veliká stráž toho nešťastníka doprovází!"

"Kde, Charley?"

"Tam na té skále!"

Teprve teď se podíval směrem, kterým jsem ukazoval. Čekal jsem nějakou lhostejnou poznámku, ale tentokrát mne překvapil. Nasadil si totiž zase skřípec a pozorně si celou skupinku prohlížel.

"To snad ani není možné," vyhrkl.

"Co?"

"Že by to byl Kaladi."

"Kaladi? Kdo to je?"

"Teď na to není čas. Počkejte, přesvědčím se."

Uchopil hůl, otočil na ní několika šroubky a dalekohled, který se najednou z duté hole vynořil, zamířil na místo exekuce.

"Vsadíte se, Charley?" zeptal se a v jeho tváři se objevilo napětí.

"O co?"

"Že toho člověka neutopí."

"Prosím vás!"

"Já vím, že to zní jako nesmysl, ale vsadím se o sto liber!"

"A s kým?"

"Pochopitelně s vámi!"

"Víte, že se nikdy nesázím, sire Johne."

"No ano, já zapomněl. Vy jste dobrý chlap, Charley, ale dokonalý gentleman přece jen nejste, jinak byste se tak nevyhýbal sázkám. Ale aspoň vám dokážu, že bych vyhrál."

Pronikavě zahvízdal na dva prsty. Odsouzený písknutí zaslechl a zdálo se, že Angličanův signál zná. Prudce trhl hlavou a podíval se směrem k nám. Raffley znovu pískl a zamával deštníkem.

Výsledek se objevil okamžitě. Muž odsouzený k smrti se rychle a nečekaně prodral kruhem svých strážců, doběhl na okraj skály a vrhl se do vody.

"Vidíte, Charley, vyhrál bych!" zajásal John Raffley.

"Nevidím vůbec nic," zchladil jsem jeho nadšení. "Leda snad to, že se utopil sám."

"Utopil? Vy jste ztratil rozum!"

"A vy jste snad viděl něco jiného?"

"Jiného? No pochopitelně! Ale počkejte, brzy uvidíte sám. Behold, podívejte se! Už vyplaval na hladinu. Tak co tomu říkáte, Charley?"

"To je neuvěřitelné! Žije! Ten chlap plave jako ryba, i když má spoutané ruce!"

"Jako ryba? To je slabé přirovnání. Plave zrovna jako pstruh. To je Ka-ladi, můj bývalý sluha. Nejlepší plavec a potápěč v celém okolí tohoto smutného a nudného ostrova. Ten hodný mudelier, který ho odsoudil, to zřejmě netušil."

"Byl to váš sluha? Tak proto poznal váš signál!"

"Ovšem. Musel se ale dopustit nějakého ďábelského zločinu, protože zdejší úředníci nechávají jinak každého domorodce vyklouznout. Jsou to konec konců všechno Čingálci. Podívejte se! Plave na zádech a svázané ruce mu vůbec nevadí. Míří přímo k věži!"

Muž, jindy tak mlčenlivý, znenadání ožil. S napětím sledoval každý plavcův pohyb, rozčileně mával rukama, jakoby mu chtěl pomoci, a přitom mi rychle vysvětloval:

"Vidíte, jak mohutně se odráží nohama? Tamti lidé ho pronásledují, ale než obejdou záliv, bude už tady. Známo dobře. Minulé jaro jsme přeplavali Kalina Gang, Kalu Gang i prudký, zrovna rozvodněný Mehavella Gang."

"Co dělal, než vstoupil do vašich služeb?"

"Byl to ten nejohroženější lovec perel na březích Negomba. Ke mně šel jen proto, že jsme si navzájem padli do oka. Zachráním ho."

"Jak to chcete udělat? Jestli se dopustil nějakého těžkého zločinu, těžko se vám to povede."

"Tak to neznáte tuhle podivnou zem a její poblázněné obyvatele, Char-ley. Jsem Sir John Raffley of Raffley Čas tle ve staré Anglii a rád bych poznal zdejšího soudce, který by se mi chtěl postavit do cesty. Podívejte, už doplaval ke břehu. Měl štěstí, že nikde poblíž nebyli žraloci. Těm by se těžko ubránil se svázanýma rukama. Půjdeme mu naproti, Charley! Poznal mne a běží sem k nám."

To byla pravda. Kaladi vystoupil na břeh a rozběhl se směrem k pahorku, na kterém stál štíhlý maják. Rychle jsme sestoupili po schodech a sešli se s ním ve dveřích.

"Višnu vám žehnej, sáhíbe," vyrazil muž ze sebe. "Už jsem měl namále. Chtěli mi také spoutat nohy a zavázat oči! Vy jste velký a mocný muž, maharadža, vy určitě zachráníte svého věrného sluhu."

"Well, zachráním," přikývl Raffley.

Vytáhl nůž, aby přefezal provaz na Čingalcových rukou a přitom se vyptával:

"Co jsi vlastně provedl?"

"Nic, nic, sihdi, skoro nic. Můj křis byl ostrý a zajel trochu víc, než jsem chtěl."

"Vražda! U všech čertů, a ty tomu říkáš nic? Je mrtvý?"

"Myslím, že ano."

"Kdo to byl?"

"Číňan!"

"Číňan? Co ti udělal, že jsi na něj vytáhl dýku?"

"Přišel a chtěl mi uloupit Molamu, květinu a štěstí mého života!"

"Fudgel Štěstí tvého života! To je k smíchu. Devadesát devět hloupostí ze sta, kterých se člověk dopustí, zavíní ženy. Láska je ta nejhorší mono-manie jakou znám a miliony lidí se kvůli ní chovají jako bez rozumu. Myslím, zeje ti po té lázni zima. Znáš hotel Madras?"

"Jak bych neznal, sáhíbe! Dvakrát jsem tam přece bydlel, když jsem sloužil u vás."

"Bydlím tam zase. Tvoji pronásledovatelé se už blíží. Schovej se a asi za hodinu za mnou přijď!"

"Ach, můj dobrý pane! Jak vám mám poděkovat? Jsem živý a zase uvidím Molamu, potěchu mých očí! Višnu vás odmění!"

"Zmiz, darebáku, nebo tě zatknou!"

Kaladi seskočil dolů ze schodů a zmizel v bambusovém houští.

Už byl nejvyšší čas. Vojáci se blížili a za nimi se táhl zástup zvědavců. Měl jsem opravdu obavy, jak se celá ta věc skončí. Raffley si ale s naprostým klidem prohlížel velitele stráže, který k nám přicházel.

"Kde je vězeň, který nám utekl?" zeptal se ho voják.

"Co mu chceš?"

Otázka byla pronesena tak velitelským tónem, že se muž, který se domníval, že právo je plně na jeho straně, zmateně zarazil.

"Musím ho chytit," odpověděl po chvíli nejistě.

"Tak si ho hledej!"

"Vy ale víte, kde je!"

"Myslíš?"

Raffley si pohladil licousy a zasmál se tak, že bylo hned jasné, jak moc se celou záležitostí baví.

"Ano, víte kde je, protože jste na něj mával a pískal. Vy jste ho přiměl k útěku!"

"Asi to tak bude. Máš snad proti tomu něco?"

"Zatknu vás!"

Sir John Raffley pootevřel radostí ústa a oči mu zazářily.

"Zatknout? Mne? Britského občana a peerce Tady na Cejlonu, v tomhle ještěřčím hnízdě? Ty jsi se snad, chlape, zbláznil! Klid se odtud! Kaladi je můj a já si s ním naložím, jak budu chtít!"

"Jak to, že je váš?"

"Je to můj sluha a co dělá, dělá na můj rozkaz! Bez mého souhlasu mu nikdo nesmí zkřivit ani vlas na hlavě. Nikdo, ani mudeUier, slyšíš?"

"Když je to váš sluha, proč nezůstal u vás a utekl?"

"Poslal jsem ho pryč. Do toho ti nic není, proč! Ted půjdeš k mudeil'eroi a řekneš mu, že s ním chci mluvit."

"Nebudete mluvit vy s ním, ale on s vámi!"

"Jak to myslíš?"

"Zatknu vás a odvedu k němu. A toho, o kterém tvrdíte, zeje váš sluha, dopadnu také. Pojd'te se mnou!"

"Hrome, uхни mi z cesty!"

"Když nepůjdete dobrovolně, donutím vás!"

"Jen to zkus!"

A John Raffley v příjemném rozčilení vytáhl dva revolvéry.

"Chcete se snad bránit?" zeptal se polekaně voják.

J

"Kdepak bránit, chlapče! Prostě té zastřelím, jestli mnebudeš ještě chvíli obtěžovat."

Muž se dostal do nepříjemné situace. Pocit povinnosti splnit úkol v něm bojoval se strachem před hlavními revolvéry. Rozpačitě přešlápl. Nakonec zvítězil strach.

"Odkud že jste, pane?"

"Z Anglie."

"Z Anglistanu, kde bydlí velká královna? Opravdu?"

"Ovšem!"

"A půjdete k mudellierovi sám?"

"Ano!"

"Nepodvedete mne?"

Raffleyův obličej zářil radostí. Hladil si licousy způsobem, který svědčil o jeho nejlepší náladě. Potom odpověděl:

"Jsem maharadža z Anglistanu a tento sáhib tady vedle mne je ještě větší maharadža. Jestli mi nevěříš, dokážu to. Umíš číst?"

"Ano," odpověděl velitel váhavě.

Vsadil bych se, že nerozezná ani písmenko a chce si jen zjednat u podřízených úctu.

Sir John sáhl do kapsy a vyndal složený papír. Byl to jídelní lístek z hotelu Madras.

"Tak čti!"

Velitel vojáků popadl list, uctivě ho rozložil a vážně do něj nějakou dobu koukal. Pohyboval i rty, aby naznačil čtení.

Potom list zase opatrně složil, přitiskl ho na hrud' a vrátil Raffleyovi.

"Mluvil jste pravdu, pane. Oba jste velcí maharadžové ze západu. V listě se o tom píše. Mohu vás tedy propustit, protože jsem přesvědčený, že navštívíte mudettiera a řeknete mu o tom, jak jsem nechal zajatce uniknout jen proto, zeje to váš sluha.

Zkřížil ruce na prsou, uctivě nás pozdravil, obrátil se ke své četě a na jeho rozkaz všichni odpochovali směrem k městu. Také shromážděný dav zvědavců se začal rozcházet.

Od přístavu k nám doléhal zvláštní monotónní zpěv. Zdálo se, že vychází z neobyčejně veliké čínské lodi, na které právě pět mužů zvedalo pomocí vratidla kotvy. Podle taktu svých kroků popěvovali u čínských námořníků obvyklou melodii: tten omma omma tien voosing.

Raffley si přistrčil skřípec blíž k očím a upřeně se na loď zadíval.

"Charley!" promluvil.

"Sire John?"

"Chcete se vsadit?"

"Proč?"

"Že se kapitán té džunky zbláznil nebo že cestuje se špinavou vlajkou."

"Jak to myslíte?"

"Well, je vidět, že nejste námořník. Nemáte cit pro takové věci. Už jste někdy viděl džunku se třemi stěžni?"

"Myslím, že ne."

"A s tak podivným lanovím?"

"Co je na něm divného?"

"Nu, je to spojem čínského a amerického systému. A ta výška stěžňů! Nevidíte, že vratiplachtový je vyšší než hlavní a

čelní stožár? A k čemu je to dlouhé ráhno s dvojnásobnou pardunou?"

"Hm, je to opravdu divná věc. Parduna nasvědčuje, že loď má brázdící plachty, které mají za úkol prorážet vítr, a výšku stěžňů bych vysvětloval tím, že vzadu vystupující a plnější plachtoví slouží k vystupňování rychlosti. K tomu se ale zase nehodí trup lodi."

"Charley, myslím jsem, že nejste námořník, ale přesvědčil jste mne, že se v lodích vyznáte. Tahle džunka je hodně nepovedenou napodobeninou americké úzkoboké lodi. Nezůstal bych na ni za bouřky ani za všechny poklady světa."

"Zeje ta džunka takhle upravená určitě nějaký důvod má, ale jaký, to je pro mne záhada."

"A navíc si vezměte, že loď právě vyplouvá, i když příliv ještě neklesl. To by normálně žádný námořník neudělal. Vsadil bych klidně sto liber, že kapitán té lodi má v hlavě nebo v podbalubí džunkky něco nekalého. Co vsadíte?"

"Nikdy se nesázím."

"Aspoň deset liber!"

"Ne!"

"Opravdu? Styďte se, Charley, styďte se! Je to neštěstí, když se tak slušný chlapík jako vy odmítá vsadit. Strašně mne to mrzí, ale z vás nikdy nebude gentleman. Nu, snad se mi podaří ještě vás zachránit. Podívejte! Ten španělský parník chce také vyplout na moře."

"Nejspíš chce vyvléct džunkku z přístavu."

"All right, předejel ji a přiřazuje k ní. Dokážete přečíst její jméno?"

"Je to moc daleko."

"Tak musím použít svou chair and umbrella piper

Zvedl deštník, upravil skla a pozoroval džunkku.

"Hajang-dze, čert vezmi Čiňany! Kdousevtéjejich řeči má vyznat? Pojdte, Charley! Vsadit se nechcete, a tak mi už na té lodi nezáleží."

Vydali jsme se k městu. V hotelu Madras jsme zašli do Angličanova pokoje, abychom počkali na Kaladiho.

Hodina uplynula a Kaladi nikde.

"Charley!"

"Ano?"

"Chcete se vsadit?"

"Ne."

"Aspoň si poslechněte proč! Tvrdím, že se tomu hochovi stalo něco zlého. Vsadím padesát liber."

"Nevsadal bych se, ani kdybych chtěl. Já si totiž myslím to samé. Jinak by tady už dávno byl."

"WeW. Co se týká sázení, jste opravdový a nepolepšitelný ignorant. Skutečný gentleman by můj návrh přijal, i kdyby si myslel to co já. Počkáme ještě pět minut, a když nepřijde, vyrazíme a... haló, co se to venku děje?"

Z ulice, kde večerní šero už zápasilo se svitem četných svítilen, zavěšených na verandách, k nám dolehl nezvyklý hluk. Slyšeli jsme ostré výkřiky a dupot pádícího davu.

Vyšli jsme ven. Před budovou se už tísnilo hodně lidí, ale přece jen jsme přišli včas, abychom zahlédli zoufale pádícího člověka, kterého několik lidí zuřivě pronásledovalo.

Raffleyovi překvapením spadl skřípec z nosu a houpal se teď na černé hedvábné tkanici.

"Charley!"

"Sire Johne?"

"Víte, kdo to je?"

"Nevím."

"Pak mám tedy lepší postřeh než vy."

"Kdopak to tedy byl?"

"Kaladi!"

"Ale ne!"

"Byl to on! Poznali ho a chtěli ho nejspíš zatknout."

"To nemohl být Kaladi."

"Proč?"

"Ten by přece běžel k nám."

"Pshaw! Je to hodný hoch, který nás nechtěl s takovou maličkostí obtěžovat."

"To by byly přehnané ohledy. Tady nejde o maličkost, vždyť může přijít o krk!"

"Co vás to napadá, milý Charley! Je vidět, že Kaladiho neznáte. Není to jen nejlepší plavec, jakého jsem kdy poznal, ale také nejvytrvalejší běžec. Nechytí ho. Ale moji pomoc přece jen potřebuje, a proto půjdu ihned k mu-dellierovi. Půjdete se mnou?"

"Jistě!"

Vrátili jsme se do pokoje pro klobouky a Raffley se navíc ozbrojil svou chat'r uncí umbreUa pipe. Byli jsme ještě uvnitř, když se prudce otevřely dveře a v nich se objevil udýchaný a zpocený Kaladi.

"Promiňte, sáhbe, že jsem nepřišel dřív," vyrazil ze sebe.

"Poznali tě?"

"Ano, pane. Abych se k vám dostal, musel jsem jít ulicemi, kterými mě předtím vedli. Poznali mě a chtěli mě chytit."

"Well, hochu, ale vidím, že jsi jim uletěl!"

"Ano. Doběhl jsem až k vodě a obešel celé město, abych se dostal do hotelu zahradou. Ztratil jsem se jim a tady mne hledat nebudou."

"AU righí! Sedni si a koukej se zase rychle vzpamatovat! Vidíte, Charley, že jsem měl pravdu? Nedohonili ho. Kdepak,

Kaladi je obratný a odvážný chlapík, což se v žádném případě nedá tvrdit o zdejší čingalské sebrance. Právě proto se mi tak zamlouvá."

"Sáhíbe, vy jste ten nejlepší maharadža.?" vpadl mu Kaladi do řeči.

"Ale bud zticha! Už bych dávno sloužil žralokům za potravu, kdybys mne nezachránil. Abyste rozuměl, Charley, jednou jsem vyplul se svou jachtou na menší výlet. Dorazili jsme zrovna k negombskému pobřeží, a protože jsem chtěl vidět, jak se loví perly, nařídil jsem plout blízko u pobřeží. Neznali jsme ale cestu a narazili na podmořské skalisko. Ztratil jsem rovnováhu a spadl do moře."

"Doufám, že okamžitě zastavili stroj?"

"To byl právě ten malér, Charley! Kormidelník byl příliš zaměstnaný tím, aby odrazil od neviditelné skály, a tak si na palubě mé nehody nikdo nevšiml. Když tvrdím, že nikdo, není to ale naštěstí pravda. Kaladi zahlédl, jak jsem spadl přes palubu, zrovna když se vynořil s těžkým nákladem mušlí. Byl tři minuty pod vodou, ale nezaváhal ani na okamžik. Pustil mušle a plaval mi na pomoc. Byl jsem od něj ale daleko a trvalo to dost dlouho, než se ke mně dostal. Nejsem nějak špatný plavec, ale byl jsem už vysílený a sotva jsem se držel nad vodou. Pomohl mi vydržet do chvíle, než na jachtě konečně zjistili, co se stalo a spustili na vodu člun.

Ted' zůstaneš tady, Kaladi, a počkáš na nás! A vy pojd'te se mnou k mu-dellierovi, Charley!"

Zamkli jsme Kaladiho v pokoji a odešli.

Před úředníkem soudce tábořil celý zástup poddaných. Každý muž se slušným postavením má totiž v těchto končinách pro každý výkon jiného sluhu. Vyžadují to místní zvyklosti a jen neuvěřitelně laciná pracovní síla takový přepych umožňuje.

"Vy chcete mluvit s velkým mudcdliierem?" zeptal se nás jakýsi muž.

"Ovšem!"

"Musíte přijít až zítra. Dnes už je pozdě!"

Raffley chytil chlapíka za rameno a prudce ho odstrčil stranou.

"Táhni, hlupáku!" osopil se na něj.

Hned nás oklopili vojáci. Někteří nás dokonce chtěli chytit za ruce. Sir John s ledovým klidem zvedl svůj deštník a udeřil nejbližšího vojáka do hlavy tak silně, až zavrával. Tím činem si okamžitě zjednal náležitou úctu a mohli jsme vstoupit do domu.

"Vidíte, Charley, k čemu všemu poslouží má chair and umbreUa pipe? Je to jedinečný pomocník na cestách, jaký hned tak někdo nemá. Možná se ještě naskytne příležitost, abych vám to dokázal," smál se spokojeně Angličan.

Verandou jsme vešli do předsíně. Její stěny nedosahovaly až ke stropu, ale jen do výšky člověka. Otvorem nahoře tak mohl neustále proudit čerstvý vzduch. Takový způsob stavby, vhodný pro zdejší podnebí, se používal po celém Point de Galle.

V předsíni seděli na rohožích dva sluhové, kteří se zvedli a začali nás zase vyslýchat.

"Chcete k velikému mudettierovi?"

"Ano."

"Večer s ním nemůžete mluvit. Kdo vás sem pustil?"

"Pustili jsme se sami!"

"Vraťte se a přijďte zítra!"

"To nejde, hoši!"

Raffley se s nimi přestal bavit a zamířil ke vchodu do nejbližší místnosti. Sluhové mu ale zastoupili cestu.

"Stůjte! Vraťte se! Tam nesmíte jít!"

"WeU. Jak chcete, hoši. Tak pojd'te!"

Každého chytil jednou rukou a odtáhl je ke dveřím, kde je vyhodil mezi ostatní sluhy. Ti byli jeho jednáním pořádně překvapeni a hned spustili

poplašený křik. Raffley si jich ale nevšiml. Narovnal si skřípec a chytil mne za rameno.

"Pojd'te, Charley, než se soudce schová ze strachu, abychom ho taky nevyhodili."

Vstoupili jsme do sousedního pokoje. Jeho stěny z bambusových tyčí byly pokryté banánovníkovými listy. Uprostřed pokoje bez podlahy visela lampa, jejíž matné světlo se rozlévalo po drahocenném perském koberci, na kterém seděl hledaný soudce se skrčenými nohama jako Turek. Takový způsob sezení se nazývá rahat otarmak, odpočinek nohám. Malá, vyzáblá úřednickova postava byla zahalená do žlutého hedvábí. Muž si nás udiveně prohlížel vypoulenými očima. Jeho pootevřená ústa nasvědčovala, že nepokládá náš vstup, doprovázený pokřikem sluhů, za všední událost.

"Good day, sirr pozdravil John Raffley anglicky, i když věděl, že mluví s domorodcem.

Muž poděkoval a na mou úklonu odpověděl pokývnutím. Pak se zeptal:

"Co si přejete?"

"Sednout si," odpověděl Raffley stručně a bez okolků si sedl po soudcově pravé straně a mně naznačil pohybem ruky, abych usedl po úřednickově levici. Pak pokračoval:

"Ty jsi moudrý mudellier, který ukládá tresty za přečiny spáchané v Point de Galle?"

"Ano."

"Jak se jmenuješ?"

"Orinava ono Javombo."

"Well! Máš vznešené a lahodné znějící jméno. Ale přesto ti říkám, Orinava ono Javombo, že soudcem už dlouho nebudeš!"

Úředník sebou trhl:

"Co to říkáš? Nerozumím ti!"

"Na něco se zeptám. Komu patří tento ostrov?"
"Velké královně v Anglistanu."
"A kdo tě jmenoval soudcem?"
"Guvernér velké královny."
"Z funkce tě může tedy také odvolat?"
"Když bude chtít, tak ano."
"On bude chtít."
"Proč?"
"Protože jsi se prohřešil na majetku těch, kteří ti mohou poroučet."
"Tak nemluv, pane! To není pravda! Jsem věrný syn velké mocné královny."
"Říká ti něco jméno Kaladi?"
"Ano. Ten člověk dvakrát uprchl, aby se vyhnul trestu smrti. Ale moji muži ho hledají a zatknou ho."
"Proč ho pronásleduješ?"
"Zabil člověka!"
"Znal jsi toho zabitého?"
"Ano. Byl to Čňan z džunky Hajang-dze. Urazil Kaladiho snoubenku a ten ho za to probodl. Kapitán džunky ke mně přišel a žádal o spravedlnost."
"Poskytl jsi mu ji?"
"Poskytnu mu ji hned, jak se Kaladiho zmocním."
"A to je právě to, co jsem říkal. Prohřešuješ se na mém majetku. Kaladi je můj sluha."
"Tak to jsi ty ten Angličan, který mu pomáhal při útěku?"
"Ano."
"Čekal jsem na tebe. Potrestám tě, jestli nedokážeš, že byl tvým sluhou ve chvíli, kdy uprchl ze skály."
Raffley se usmál. Skřípec se mu zase svezl na špičku nosu. Sáhł do kapsy a vytáhl revolver.
"Už jsem řekl, že je to můj sluha. Věříš tomu?"
"Dokaž mi to!"
"Takže mi nevěříš. Promluvím si s tebou tedy jako s gentlemanem. Víš kdo to je?"
"Řekni mi to."
"To je muž, který vyzve na souboj každého, kdo mu nevěří. Vezmi si tenhle revolver. Až napočítám do tří, oba vystřelíme. Jedna... dvě... tři..."
"Přestaň! Ani nevím, jak se s tímhle hrozným nástrojem zachází," vykřikł mudelliera v hrůze vyskočil ze země. "Co jsem ti udělal, že mne chceš zavraždit?"
"Nevěřil jsi tomu, co jsem řekl. Jeden z nás musí zemřít. Jestli budu žít já, budu spokojený a odjedu klidně domů."
"Já ale přece věřím tomu, co říkáš! Jen si už vezmi tu bambitku!"
"Tak věříš, že Kaladi je můj sluha?"
"Ano, věřím. Vím to určitě."
"Proč ho tedy honíš?"
"Hned vydám rozkaz, aby ho přestali pronásledovat."
"To je zbytečné. Kaladi je už v bezpečí."
"Kde bydlíš?"
"V hotelu Madras."
"A jaké je tvoje jméno?"
"John Raffley."
"Cože? John Raffley, synovec generálního guvernéra?"
"To jsem já."
"Už jsem tě dal hledat, ale nebyl jsi k dosažení!"
"Proč jsi mne hledal?"
"Mám pro tebe dopis od guvernéra z Kandy. Psal mi, že přijedeš."
"Neubytoval jsem se ve vládní budově, alevhotelu. Proto jsi mne nemohl najít."
Raffley otevřel dopis a zběžně ho přelétł očima. Když dočetł, spokojeně roztáhl ústa od ucha k uchu a skřípec se opět ocitł v nebezpečí, žp spadne ze špičky nosu.
"Charley!"
"Sire Johne?"
"Viděl jste někdy slona?"
"Dvounohého nebo čtyřnohého?"
Zasmál se.
"Ale žádného jste ještě neulevil?"
"To se pletete, Sire Johne! Například v Africe na sever od Kalahari."
"Hm. Myslel jsem, že vám udělám radost něčím novým. Korralová honba by vás tedy nepotěšila?"
"Ale ano! Ještě jsem na žádné nebyl."
"Pak je to v pořádku! Mám tady pozvání od guvernéra. Půjdete se mnou?"
"Ovšem!"
"A ty," obrátil se Raffley na soudce, "doprovodíš mne také?"
"Bude to pro mne velká čest," uklonil se úředník pomalu až k zemi. "Vzkaz mi, kdy odjedeš a já se připojím k tvému

průvodu."

"A Kaladi?"

"Je volný!"

"Tak zatím žij blaze!"

"Žij blaze!"

Vysoký úředník nás doprovodil až přede dveře, tam dal pokyn a hned k nám přiskočilo šest mužů, kteří nám svítili na cestu. Služebnictvo, které nás před chvílí nechtělo vpustit dovnitř, jen nechápavě zíralo na náš slavnostní odchod a srdečné loučení s mudetiierem.

Doma nás už netrpělivě čekal Kaladi.

"Nu, jak to dopadlo, sáhibe?" ptal se hned, jak jsme vešli. "Mluvil jsi se soudcem?"

"Ano. Jsi volný a už ti nic nehrozí."

Čingalec vyskočil radostí tak vysoko do vzduchu, že by se za takový výkon nemusel stydět ani tygr.

"Sáhibe, děkuji ti! Vy jste..."

"Bud zticha! Život za život. Zachránil jsi můj, já tvůj. Zůstaneš u mne, dokud budu na Cejlonu?"

"Zůstanu u tebe tak dlouho, dokud mne nevyženeš."

Wett, tak se připrav! Půjdeš s námi do Kornegallu lovit slony."

"Slony? K tomu je ale potřeba mnoho lidí, sáhibe. Mužů, žen i dětí. Dovolíš, abych s sebou vzal Molamu, květinu mé duše?"

"Vezmi ji s sebou!"

"Děkuji, pane! Jsi plný dobra jako vláha mraků a plný lásky jako hvězdy noci. Víšnu vám žehnej, vám i maharádžovi, vašemu příteli!"

Kapitola šestá Na lovu slonů

CEJLON, Angličany nazývaný Silon, má i jiná jména. Staří Indové mu říkali Silandiv, Řekové Taprobane a sami domorodci Singhala. Od údičké pevniny ho odděluje průplav široký šedesát anglických mil. Od pobřeží jeho povrch neustále stoupá až do nadmořské výšky dva tisíce pět set metrů. To, že se Cejlonu také říká "Malta indického oceánu", se dá vysvětlit jen jeho strategicky významnou polohou.

V době našeho vyprávění byl Cejlon britskou korunou zemí a vládu na něm vykonával zvláštní guvernér. Všechny významnější úřady byly svěřeny Angličanům, přesto, že na ostrově žilo sotva sedm tisíc bělochů. Domorodí Čingalové jsou budhisté. Do velké míry se smísili s pozdějšími přistěhovalci - Hindy, Malajci, Javanci, Maury a Portugalci, černocho z Mozambiku a Madagaskaru. Tu a tam se objeví i čínský obličej, ten se ale brzy ztratí, protože jeho majitele sem nepřivedly zrovna nejpocitivější úmysly k "lidem s rovnými nosy".

Čiňany v těchto končinách nikdo nevidí rád. Plným právem si tady získali označení "židé východu". Nenechají si ujít ani ten nejmenší výdělek a ve jménu zisku obětují všechno, co se obětovat dá. Čiňané se dokáží přizpůsobit každé situaci a nezaleknou se ani mořských vln, když jim z toho může vzniknout užitek. Jsou stejně úskoční jako odvážní a stejně tak energičtí jako nesvědomití. Jen opravdu zdatný soupeř dokáže zmařit jejich úmysly buď ještě větší chytrostí nebo násilím.

Už delší čas se na ostrově mluvilo o nové organizaci mořských lupičů, kteří se na svých rychlých, úzkých lodích odvážili až k Andamanským a Ni-kobarským ostrovům u thajského pobřeží a ohrožovali dokonce i dobře vyzbrojené evropské lodě. Jejich vůdcem byl prý čínský kapitán, který uprchl před policií své země na jakýsi osamělý ostrov, kde dal dohromady tlupu sobě podobných, se kterou pak přepadl především menší plavidla. Těmto pirátům Čínského moře se říkalo Yang-dzeu, Mořští ďáblové a podle pověstí, které o nich kolovaly, to byl název opodstatněný, protože k zajatcům se prý chovali skutečně ďábelsky.

Tohle všechno mi prolétlo hlavou, když jsem se druhý den probudil a vzpomněl si na Čiňany, kteří za tak podezřelých okolností opouštěli přístav. Jeden muž z jejich posádky ohrožoval Kaladiovu snoubenku - už to svědčilo o tom, že na palubě džunky mohou být lidé, kteří nemají daleko k násilí. Právě byla doba neustálého severovýchodního monsunu. Vál už plných šest měsíců a mnoho plachetnic nemohlo plout na severovýchod. Dokázala by se džunka, vybavená svými zvláštními stěžni a plachtami, dostat tím směrem? Připadalo mi, že se Čiňané chtěli vydat na západ ostrova. Ale proč by mířila tam, kam zatím nevplul ani jediný čínský člun?

"Čík, čík, čík!" zaznělo najednou za zrcadlem.

Malé, sotva tři palce dlouhé zvířátko, které mne svým křikem vyrušilo zmyšlenek, byla malá ještěrka gekon, jaké často v cejlonských bytech najdeme. V noci byla na lovu a teď se vracela do své skrýše za zrcadlem, což mi asi chtěla důvěrně sdělit.

Cizinci může gekon zpočátku připadat nepřitažlivě, možná i odporně. Tato malá, štíhlá ještěrka žije často v lidských obydlích. Ve dne se zdržuje ve skulinách zdí nebo v rozích nábytku, a jakmile se sešere, začne její honba za hmyzem. Jako noční zvíře má gekon úzké zřetelnice, které se ve tmě rozšiřují. Na konečcích prstů má zvláštní přísavky, se kterými se dokáže snadno pohybovat po kolmých stěnách i po stropě. Je to velmi mírné a přítulné zvíře, které si snadno zvykne na lidskou společnost a rádo se účastní i oběda, kde se mu podaří ulovit nějaké sousto.

Vstal jsem, abych se ustrojil. Sotva jsem byl hotov, objevil se sluha se vzkazem, že mě Sir John Raffley očekává. Našel jsem ho u stolu nad ranním čajem.

"Good morning, Charley!" vykřikl. "Připravte se, vyrazíme! Vzkázal jsem už mudellierovi, aby se vydal na cestu, a dal jsem znamení kormidelníkovi, aby ke mně přišel."

Ukázal přitom na kus látky, který visel z okna jako vlajka. Bylo na něj vidět z lodi, a šlo o účinný způsob dorozumívání,

protože jsme ještě ani nesnědli snídaní, když se ozvalo zaklepání. Dbá pokoje veselý muž, který nezapřel námořnickou krev. Byl vysoký, hubený a chodil kolébavým krokem, typickým pro staré mořské vlky. Přes velký, ostře klenutý nos se na svět díval pronikavě, neobyčejně chytrým a bystrým očima.

"Wellcome, Tome!" přivítal ho Raffley. "Co je nového na palubě?"

"Na palubě je všechno v pořádku, pane," ujišťoval kormidelník. "Všechno je tak, jak se sluší a patří."

"Uhlí máme dost?"

"Ano, pane! Stačilo by nám na plavbu až do Japonska."

"Potraviny a střelivo?"

"Všeho dost, pane! Potraviny budeme potřebovat, ale náboje zahálají. Od doby, co jsme v Bahii trochu zatopili těm lotrům, jsme nevypálili jedinou ránu. Naše dlouhá harrietka, i když je tak báječně spolehlivá, stojí teď na palubě jako Lotova žena, která se, nevím už při jaké příležitosti, proměnila v solný sloup. Čert aby to vzal! Jsem dobrý dělostřelec a byl bych vám hrozně vděčný, kdybyste mi už dal příležitost ke střelbě. Rád bych zase uslyšel naši harrietku zazpívat, jinak už nudou vyletím z kůže!"

"Jen trpělivost, starý medvěde," zasmál se Raffley. "Brzy se naskytne příležitost vypálit kloudnou ránu."

"Tady určitě ne, pane! Mám už tisíc chutí vyrazit na moře. Kdyby ta nádherná jachta, které se žádná jiná lod nevyrovná, patřila mně, už dávno bych vytáhl kotvy a vyplul na volné moře."

"Wett! Tak tedy, Tome, vytáhni kotvy!"

"To myslíte vážně, pane?"

"Jistě! Dneska odcestuji vozem do Colomba. Vy se pusťte okamžitě na moře, abych vás brzy našel v colombském přístavu."

"Dobře, mylorde! Jak daleko je po pevnině do Colomba?"

"Šedesát mil."

"Než tam dorazíte, budu už na místě. Dnes večer tam jsem."

"To doufám, Tome."

Kormidelník se rozloučil.

Po jeho odchodu přišel posel od soudce. Úředník nám vzkazoval, že můžeme použít jeho vůz. Samozřejmě jsme to uvítali. Nakonec dorazil i Ka-ladi, aby nám popřál dobré jítro.

"Mluvil jsi s Molamou?" zeptal se ho Angličan.

"Ano, sáhíbe."

"Pojede s námi?"

"Vyprávěl jsem jí o dvou moharádžích ze západu, kteří jsou silní a dobří. Půjde, aby vám mohla sloužit."

"Její otec s tím souhlasí?"

"Molama nikoho nemá, jenom mne."

"Tak se k ní vrať a za hodinu nás čekejte u soudcova domu. Vyjedeme odtamtud."

"Nezatkne mne mudeřít?"

"To bych mu neradil. Nemusíš se bát."

Brzy jsme se pohledem z okna k přístavu přesvědčili, že jachta se připravuje k vyplutí. Hustý, černý kouř vycházel z komína, plachty byly napnuté, kotvy vytažené a ve chvíli, kdy jsme opouštěli hotel, směřovala už stihlá loď na širé moře a zamířila směrem k Beruwale, Kalutaře a hlavnímu městu Colombu.

I my, co jsme jeli po souši, jsme se drželi stejné trasy. Projížděli jsme tak rajsce krásnou krajinou, jakou jsem v životě neviděl.

U modelliera nám nabídli nejlepší občerstvení, jaké může zdejší země poskytnout. Potom přijely dva anglické vozy, každý tažený šesti koni nejlepšího indického plemene. První vůz byl určen pro Raffleye a pro mne, druhý pro soudce. Bylo tam připraveno i několik dalších místních povozů, do jednoho z nich usedl Kaladi a Molama. Podle cejlonského mravu čekalo před domem asi stovka kuliů - běžců, kuchařů, sluhů a tak podobně. Někteří seděli na koních nebo v povozech, jiní nás měli doprovázet pěšky. To všechno proto, aby každý, kdo nás potká, hned věděl, že ve vozech sedí vznešení lidé, kterým je nutné uhnout se uctivě z cesty.

Konečně se dal průvod do pohybu. Opustili jsme Galle a vydali se po dobře udržované silnici vpřed. Míjeli jsme velké množství vesnic i osamělé domky, které místy vyčnívaly z bohaté jižní vegetace.

Na světě snad není místo, které by se rostlinným pozadím vyrovnalo městu Point de Galle. Nejrozšířenějším stromem v této oblasti je papaja, Carica pa.pa.ya, se stíhlým, vysokým a pravidelně rostoucím kmenem, na jehož špičce se rozkládají dlouhé, lesklé listy jako slunečník a poskytují stín pro množství světlých, melounům podobných plodů. Bylo ještě časně jítro, a jen ten, kdo byl svědkem svítání v jižních mořích, může pochopit jeho nádhru. Do tváří nám vanul svěží, mírný větřík, přinášející vůni z milionů květů. Azurová modř oblohy se odrážela ve vodách a naše srdce byla naplněna rozkoší a údivem nad krásami světa kolem nás.

Na člověka, který se nechá snadno dojmout, působí Jihomoří zvláštním způsobem. Máte pocit, že tady už žijete řadu let, a že sem odedávna patříte. Všechno vám připadá svěží a nádherné. Uprostřed cejlonských vesnic, osad, polí a lesů se ztrácí vzpomínky na Západ. Jižní rostliny společně s půdními útvary tvoří zvláštní charakteristiku zdejšího kraje. Právě vegetace na nás svými obrovskými tvary, nádhrou barev a neuvěřitelnou bujností působí největším dojmem. Čím silnější a čerstvější je nějaký dojem, tím více oslabuje naše dřívější představy, ale právě jen jeho mohutnost mu dává nádech věčnosti. Světlo a zvláštní magičnost ovzduší způsobuje, že tady pod jižním nebem je všechno krásnější, dokonce se nám líbí i to, co by na méně malebných místech vzbuzovalo spíše odpor. Slunce tady neposkytuje jen jas svých paprsků, ale zbarvuje každý předmět zvláštním obláčkem, který neruší průhlednost vzduchu, ale zároveň sladuje barvy

a odstíny. Zmírňuje účinek oslňujících, pronikavých paprsků a šíří kolem nás zvláštní klid, který ukolébává duši. Scenérii Cejlonu může nejlépe ocenit lovec nebo cestovatel. Při pronásledování slona nebo tygra se často ocitne v místech, jejichž nepřekonatelná krása upoutá jeho oči. A pak ještě snad voják, který do takových končin zabloudí při boji se vzbouřenými domorodci. I cesta kolem ostrova na malém parníku nebo výletní jachtě, která zakotví v každém větším i menším přístavu, může poskytnout milovníkům přírodních krás hojnost nádherných prožitků.

V každém případě cestovatelé, kteří ostrov navštívili, shodně tvrdí, že Cejlon je perlou východu, zázrakem a rájem. Silnice z Point de Galle do Colomba se vine podél pobřeží. Mezi ní a mořem se rozkládá les kokosových palm, v jejichž stínu leží malé vesničky. Nejsou tady vidět velké koruny jako v našich ovocných sadech. Kokosové palmy, které se pravidelně sklánějí k moři, rostou osmdesát až sto stop do výšky a teprve na hrotech jejich štíhlých kmenů vyrazejí vějířovité koruny. Obrisy krajiny se stávají pestřejší než kdyby kokosovníky tvořily rovné, pravidelné čáry, jako to dělají koruny nádherných arekových palm.

Cestovali jsme rychle a spokojeně. Ještě daleko před Colombem naznačovaly lépe stavěné příbytky, sousedící tu a tam i s vilkami evropského typu, že se blížíme k hlavnímu městu. Kokosové háje se střídaly s vládními skořicovými zahradami, tak důležitými pro obchod. Keře skořicovníku dosahují výšky čtyř až pěti stop a barvou i tvarem listů se podobají jasmínu.

Jak jsme se blížili k městu, byla silnice čím dál živější, až jsme se ocitli na colombském předměstí, které bylo od vlastního města oddělené hradbami a velkou, nezastavěnou plochou.

Konečně jsme minuli i pověstný, domorodci uctíváný benjaminový fíkovník. Jeho hlavní kořen vyrůstá na jedné straně silnice a od nádherné obrovské koruny se na druhou stranu cesty spustil další, tak zvaný vzdušný kořen. Vznikl tak druhý, nahoře s původním spojený kmen. Benjaminové fíkovníky jsou nádherným výtvozem mezi tropickými rostlinami, jsou vskutku královskými potomky mateřského lůna tohoto, přírodním bohatstvím požehnaného, ostrova. Do Colomba jsme dorazili před západem slunce. Přivítal nás tam guvernérův zástupce, který nás uvedl do Queens House, vládního paláce. Tam nám poskytli vše, co jsme po celodenní jízdě potřebovali - chladné pokoje, lázeň, klid a jídlo. Po večeři jsme si s Raffleyem vyšli před pevnost na mořské pobřeží. Bylo to místo, kde se shromažďovala colombská smetánka lidé se v příjemném ovzduší projížděli ve vozech, na koních nebo se pěšky procházeli po břehu. Na velkém vojenském cvičišti vedle cesty trénovala právě část posádky, složená z indických domorodců a z britských důstojníků. Jak jsem se později dozvěděl, cvičilo se tady jen brzy zrána nebo večer.

Sedli jsme si na lavičku. V krátkém soumraku jižního nebe doléhalo k mým uším hučení moře jako nějaká vznešená hudba. Hlavou se mi honily divné myšlenky. Cvíleli jsem se díval na malé korýše u svých nohou, chvílemi zíral na nekonečnou mořskou hladinu. Po mé pravé ruce se rozkládalo město se svými hradbami, po levici vynikal z lesíka palem velký anglický hotel. V korunách palm šelestil lehký vánek... Jako ve snu jsem se díval kolem sebe a stále jsem se musel ujist'ovat, že jsem opravdu na Cejlonu. Minulost, prožité příhody, budoucnost a moje představy se spojily v podivnou přítomnost, kterou jsem si uvědomoval jen napolovic. V takových chvílích je člověk ze všeho zmatený, ale právě to jsou okamžiky, na jaké se nezapomíná.

Už se úplně setmělo a řady vojáků odtáhly dávno za zvuků hudby do města, když jsme se vydali na cestu do Queens House. Na prahu stál kormidelník Tom, který nás doma nezastihl a teď čekal na náš návrat.

"Zakotvil jsem, pane," prohlásil stručně.

"We'i, kde ale jachta je? Díval jsem se po ní a nikde ji neobjevil."

"Je za skálou vedle přístavu, pane. Vítr nám znemožnil vjet do přístavu. Tady se často stane, že prudký poryv větru převrhne i velký trojstěžník."

"V pořádku! Je něco nového na palubě?"

"Ne, ale uviděl jsem něco, o čem bych vám měl asi říct."

"Co?"

"Pozoroval jsem Čiňana, který včera opustil přístav v Galle."

"Ano?"

"Stavbajeho lodi a plachtová upoutaly moji pozornost. Bylo mi nápadné, kam chce v tomhle stálém větru plout. Potom mě napadlo, že v Černé čtvrti v Point de Galle, kde bydlí jen domorodci, zmizelo několik děvčat. Zakotvil jsem vedle čínské lodi a opravdu jsem zpozoroval několik Čingalek na palubě."

"Obchod s lidmi? To snad ne!"

"Ano, pane. Je to kidnapper, únosce dívek. Vkrčmě mi o něm hodně vyprávěli. Je to čínský námořní lupič a občas vyhledává pobřeží, aby uloupil děvčata pro své muže, kteří bydlí na nějakém osamělém ostrově."

"To je možné, ale mně po tom nic není."

"Ani mně ne, ale přece jen jsem si na toho piráta vzpomněl, když mi o něm lidé povídali. Viděl jsem ta děvčata na palubě Hajang-dze a jsem přesvědčen, že se už zpátky na břeh nevrátí. Pak jsem si vzpomněl na vašeho Kaladiho a jeho snoubenku, kterou jeden muž z džunky napadl a dnes..."

"Co dnes?" probudila se v Raffleyovi zvědavost.

"Bylo zrovna poledne a moře bylo trochu rozbourané, takže jsem dal svinout plachty a jel pomalu bez kouře. Z dálky nás proto nemohl nikdo zpozorovat. Najednou jsem přímo před sebou uviděl Čiňana. Napjal všechny plachty a hnál se dopředu jako kuň na dostizích. Jachtě se pochopitelně ale vyrovnat nemohl. Pustil jsem se za ním a brzy ho dohnal. Zjistil to, až když jsme od něj byli tak sotva na čtvrt míle. Hned nařídil svým lidem, aby zakryli průvlastky pro lana, ale já už viděl v dalekohledu dost."

"Co jsi viděl, Tome?"

"Větral právě podpalubí a kromě průvlastků bylo otevřeno ještě osm otvorů, kterými by tak proletěla dělová koule. A na palubě seděla čtyři děvčata se spoutanými rukama, která se musela hned vrátit do podpalubí, jakmile nás ten pirát

zpozoroval."

"Mluvil jsi s ním?"

"Ovšem!"

"Co ti řekl?"

"Že jeho džunka se jmenuje Hajang-dze a pluje do Čilahu."

"Lhal! Co by hledal v Čilahu. Podle toho, jak snadno včera vyjel z přístavu, neměl na palubě žádný náklad. Av Čilahu není zrovna nic k vidění. Ten chlap je opravdu podezřelý a nebude vadit, když se na něj trochu podíváme."

"Budeme ho pozorovat z jachty?"

"Ovšem. Jedeme odtud přes Kandu do Kornegallu až na břeh Krokodýlí řeky, které Čingálci říkají Kimbu Oya. Nazpátek nepojedeme po souši, ale v člunu po řece až do Čilahu. Tam na nás bude jachta čekat. Než se vrátíme, budeš mít dost času, abys zjistil, co ten Číňan vlastně provádí."

"Kdy přijedete do Čilahu, pane?"

"To zatím nevím."

"WeU. Máte pro mne ještě nějaké rozkazy?"

"Ne, můžeš jít."

Druhý den ráno jsme se vydali na cestu do Kandy, která byla původně hlavním městem ostrova a sídlem domorodých králů. Z Colomba do Kandy trvá cesta asi osmáct hodin. Silnice, směřující jižně od Point de Galle, zahýbá za Colombem na východ. Háje kokosových palm vystřídala rýžová

pole, která osvěžovala náš zrak svou jasnou zelení. Později jsme uviděli arekové a surivanové sady, ve kterých mezi listím vesele vykukovaly žluté plody. Chlebovníky posléze nahradily plantáže kávovníků a pak jsme kolem sebe zase uviděli neproniknutelné, množstvím květů poseté plochy popínavých rostlin a křovin.

Konečně silnice zase ožila. Potkávali jsme mnoho kár, tažených voly, ochočení sloni si klidně kráčeli prostředkem silnice s jezdci na hřbetě, nebo pracovali vedle cesty, která se vinula po stráních hory Kadagavana stále vzhůru a poskytovala nám ustavičně bohatství pohledů na krásnou krajinu kolem nás. Na vrcholu hory se před námi rozevřelo panorama, jaké se dá sotva najít v Alpách. Mohutná skaliska a hřebeny hor se svahy plnými kvetoucích stromů, které působily dojmem rozkošných hájů, nádherné kamenné sochy s vodopády a kaskádami, hravé, hadovitě se vinoucí potoky, zvlněná rovina v popředí - to všechno zalité jasným zlatým slunečním světlem... Byl to pohled, jaký se nedá vypočítat ani barvami ani perem.

Okolí města Kandy se podobá obrovské zahradě. Množství divoce rostoucích stromů se mísí s ovocnými a vytvářejí stinná loubí. Pozornost upoutávají především taliputové stromy, myrty a vavříny. Skvostné, zlatem zářící květy slunečnic a bujné netýkavky vytvářejí takové směsi barev, že je nedokáže zachytit svým štětcem ani nejobratnější malíř. A v těchto divech rostlinné říši se prohánějí zajímavá a hezká zvířata. Opice poskakují z větve na větev, papoušci a další pestří ptáci poletují buď osamoceně nebo ve velkých hejnech v hustých korunách, a podobají se velkým květům, které se právě rozvíly. Nikde nejsou nádherněji zbarvení velcí motýli jako na Cejlonu. Každou chvíli se před očima poutníka objeví malá žabka, sedící v kalichu květu, pestře zbarvená ještěrka, lezoucí po kmenu stromu nebo had s mramorovanou kůží, který vylezl ze stínu na výsluní. A v dálce vážně kráčí slon a pohupuje svým dlouhým, silným chobotem, nebo se ve stínu křovin plíží levhart za kořisti.

Večer jsme dorazili do Kandy, kde na nás už čekali. Guvernér, jeho zástupce, vyšší úředníci a důstojnický sbor od velícího plukovníka až po nejmladšího poručíka. Jedli jsme a pili, žertovali a smáli se, hráli a tančili. Těch pár večerních hodin uteklo neuvěřitelně rychle.

Následujícího rána se vydala celá naše společnost na pochod do Kor-negallu, Čingálci nazývaného Kurinai Galle. Je to jedno z nejstarších měst na ostrově a v letech 1319 až 1347 v něm sídlili cejlonští králové. Palác nejvyššího místního úředníka byl postaven právě na místě, kde kdysi stával královský palác. Proto je jeho okolí ještě ozdobeno zbytky sloupoví původního paláce. Nové město tvoří především domy Evropanů. U každého takového domu je zbudována pěkná zahrada. Dvě nebo tři ulice obývají potomci Arabů a Holanďanů a ve městě je postavena i velká tržnice se zbožím pro domorodce.

Krása města spočívá především v jeho nádherné poloze. Kornegalle stojí ve stínu mohutného rulového kopce, úplně holého a podobného ležícímu slonovi. Proto se také pahorku říká Aetagalla, Skála klů. Aetagalla je poslední článek celého řetězu podobně utvářených kopců, a každý z nich nese jméno podle toho, čemu se nejvíc podobá. Tak se zde setkáme se skálou želví, hadí, orlí, tygří i rybí. Podivuhodné skalní útvary zapůsobily na mysl Čingalců do té míry, že například podle zachovaných listin byla různá práva propůjčována obyvatelům v dávných dobách s přidanou formulí dokud slunce a měsíc budou svítit a Aetagalla a Andagata budou stát.

Kornegalle je poutním místem buddhistů. Scházejí se sem z nejvzdálenějších koutů ostrova, aby navštívili starý chrám, postavený na vrcholu kopce. Z údolí se k němu dá dostat jen po strmé stezce a po schodech vytesaných ve skále.

Hlavním předmětem uctívání jev chrámu zřetelný otisk nohy, podobný posvátné šlépěji na Adams Pike.

Někdy bývá v Kornegalle neobyčejně vedro, protože okolní skalní stěny udržují sluneční žár. K večeru už bývá teplota k nevydržení a noc je příliš krátká na to, aby se krajina do východu slunce ochladila.

Proto také často kolem města vysychají řeky a jezírka. Divoká zvířata pak trpí do té míry, že přemohou strach a vydávají se do města, aby tady uhasila žízeň ze studní. V takové době se můžete potkat na ulici s krokodýlem nebo s medvědem. Půda je v této části ostrova velmi úrodná a ve velké míře se tady pěstuje rýže, bavlna a jiné tropické plodiny. Každý domek je obklopen zahradou s kokosovými a arekovými palmami, kávovníky a podobnými stromy.

Stráně a pahorky kolem Kornegallu jsou pokryté bohatou vegetací a kam oko dohlédne, všude jsou velké, řekami rozbrázděné lesy, v jejichž tajemném příšeří žije množství divokých slonů a dalších zvířat.

Ochočení sloni se používají k rozličným pracím, u kterých je zapotřebí nejen velké síly, ale i rozvahy. Jakmile nastane

nedostatek zdomácnělých zvířat, podnikají se hony, kterých se nezúčastní jen lidé, kteří se slony přímo pracují, ale také obyvatelé města a širokého okolí. Ti totiž chtějí zažít trochu vzrušující zábavy, kterou takový lov nabízí. Velký nedostatek ochočených slonů nastal právě v době, kdy jsem byl na Cejlonu. Proto si vedoucí hlavního zemědělského a zeměměřičského úřadu vyžádal od guvernéra povolení k odchytu. Jeho žádost byla kladně vyřízena a guvernér navíc využil příležitost a jako pozornost pozval na lov i sira Johna. Když jsme dorazili do města, byly už všechny přípravy skončeny a my jsme se mohli hned další ráno odebrat na místo vzdálené asi dvacet minut jízdy, kde měl být postaven corral. Zem, po které jsme jeli, byla suchem vyprahlá a pole ležela většinou pro nedostatek vláhy ladem. Dna vyschlých jezírek pokrývaly růžově zbarvené květy lotosů. Naše společnost vypadala tak exoticky, že dokonale zapadla do krajiny, kterou jsme projížděli. Rodinní příslušníci guvernéra a jeho štábu tvořili dlouhý průvod, zakončený domorodým služebnictvem. Ženy byly nesený v palankinech a nejmenší děti ve zvláštních pohovkách, připevněných na tyčích, nad kterými se rozprostírala střecha z čerstvých listů taliputů. Prošli jsme částí obdělávaného kraje a cesta se dál vinula plání a nakonec lesem. Ubírali jsme se stínem mohutných, starých stromů, jejichž kmeny byly od země až po koruny opleteny plazivými rostlinami a girlandami svačců a orchidejí. Lesní ticho rušil jen bzukot hmyzu a chvílemi i pronikavý křik papouška nebo zapískání zlaté žluvy. Překročili jsme dvě vyschlá koryta širokých řek, nad kterými se skláněly koruny velikých stromů. Nejzajímavější z nich byly kombuky *Pentaptera paniculata*, z jejichž vápenité kůry vyrábějí domorodci klíh na žvýkačky, a kolosální bob *Entada pursaetha*, jehož obrovité lusky, dlouhé až tři lokte a široké šest palců, visely z větví stromů nad korytem. Chvilí potom, co jsme překročili písčité dno druhého koryta, zastavili jsme se před průčelím narychlo postavené budovy. Ta měla sloužit pro náš dočasný pobyt v bezprostřední blízkosti corraiu. Příjemné přibytky byly postaveny z větví a pokryty střechou z palmového listí a vonících větviček citronovníků. Kromě velké jídelny a několika ložnic byla v budově také kuchyně, skladiště a stáje. Domorodým dělníkům trvalo jen několik dní, než celý ten areál postavili. Místo k lovu se volí vždy vedle cesty, kterou chodí sloni pravidelně k napajedlu. Blízkost vody u corraiu je nutná nejen k napájení zvířat v době, kdy jsou v ohradě uzavřena, ale také ke koupání a ochlazování během ochočování. Při stavbě ohrady se musí dbát především na to, aby stromy a keře v ohrazeném místě nebyly poškozeny, a aby na straně, odkud jsou sloni přiháněni, byla ohrada zakryta křovím. Kmeny, které se pro stavbu ohrady používají, mají až dvanáct palců v průměru a bývají zapuštěny až tři stopy do země. Celkem jsou dlouhé patnáct až osmnáct stop. Sloupy se zatloukají tak daleko od sebe, aby mezi nimi prošel člověk. Navzájem se spojují příčnými trámy, připevněnými pletivem z lián. Zvenčí je ohrada ještě zpevněna silnými operami, aby odolala náporu divokých slonů. Na jednom konci corraiu je východ, který se dá rychle uzavřít posunutím příčných trámů. Z každého rohu té strany, odkud mají sloni přijít, je natažen silný plot až k protějším východům, aby sloni nemohli uniknout stranou a museli do vchodu vběhnout. Nedaleko ohrady byla na skupině silných stromů postavena tribuna pro diváky. Odtud se dal pozorovat celý lov od příchodu slonů až do chvíle, kdy budou zkrocena zvířata odváděna. I když je stavba pevná, přece jen vždycky neodolá útokům rozrušených slonů, a už se stalo hodně případů, kdy se stádu slonů podařilo corraí prolomit a při jejich útěku došlo k zabití a poranění lidí. Ve skutečnosti není při tomto lovu rozhodující pevnost ohrady, ale spíš strach polapených zvířat, která si neuvědomují svou sílu. A také se samozřejmě uplatní odvaha a lstivost, s jakou si lovec chyceného slona podmaňuje. Průběh lovu bývá obvykle následující. Jakmile je corraí dokončen, začnou honci nahánět slony. Často musí utvořit kruh o několika mílech v průměru. Při lovu se lidé musí vyhnout tomu, aby udělali něco, čím by vzbudili u zvířat nedůvěru a podezření. Slon je zvíře, které netouží po ničem tak jako po klidu a bezpečí a před sebenepatrnějším podezřelým hlukem nechá pastvy a prchá pryč. Proto také honci způsobují jen takový hluk, aby přinutili stádo k odchodu žádoucím směrem. Tak se postupně zazené několik stád na malý, honci ze všech stran obklopený prostor, a pak už zbývá jen přimět slony, aby vešli do ohrady. Jestliže začnou zvířata projevovala nepokoj a podezření, použijí honci zaručeného prostředku: v malé vzdálenosti od stád rozdělají oheň. Počet honců se zvýší, někdy až na tisíc lidí. Houštinami jsou prosekány stezky pro strážce, které kontrolují, jestli každý honec plní svůj úkol. Sebelepší nedbalost by totiž mohla zmařit několikátý denní námahu. Čára obležení se stále víc zužuje, až konečně sahá k samé ohradě. Potom už honci čekají na povel, aby vehnali slony dovnitř. Tyto přípravy mnohdy zaberou i celé měsíce času a v rozhodujícím okamžiku je na místě několik tisíc lidí, toužících pokochat se pohledem na zvláštní divadlo. Když jsme dorazili na místo lovu, byla nejdříve každému přidělena jeho ložnice. Potom se celá společnost odebrala do jídelny a po obědě na tribunu. Tam pak dal guvernér znamení k lovu. Pod námi odpočívalo stádo ochočených slonů, bez kterých by se lov jejich divokých příbuzných nemohl podařit. Honci obklopili celkem čtyři stáda o sedmdesáti kusech. Sloni se ukrývali opodál v pralese. Věděli jsme, že v žádném případě nesmíme předčasně poplašit. Dorozumívali jsme se na tribuně jen šeptem a také honci dole zachovávali naprosté ticho. Slyšeli jsme jen praskot větví, když některý ze slonů utrl, aby se napásl listí. Po guvernérově ostrém písknutí se rázem všechno změnilo. Vzduch se naplnil ohlušujícím křikem, střelbou z ručnic, trubením a bubnováním. Ten hluk způsobili nejvzdálenější honci, a jak se pomalu blížili, stahovali se sloni ke vchodu do corraiu. Honci po stranách se chovali klidně, a teprve když zvířata minula, vpadli stádu s divokým křikem do zad a hnali ho před sebou. Hluk vždy zesílil v těch místech, kde se zmatení sloni pokusili prorazit svírající se kruh lidí.

Najednou zapraskaly větve v našem bezprostředním sousedství. Jeden slon vyrazil z houštiny a hnál se divoce vpřed. Celé stádo se mu drželo v patách. Vůdce uviděl vchod do ohrady, ale zdálo se, že v něm vzniklo nějaké podezření. Obrátil se a zahnal stádo zpět mezi stromy. Hluk honců se ještě zvýšil a poplašené stádo se zase objevilo, ale do corralu nevniklo ani teď.

Po tomto druhém neúspěchu se na tribunu přihnál domorodý úředník, který měl na starost honce, a omlouval se guvernérovi za nezdar. Vysvětloval, že vůdce stáda už zřejmě podobnou honbu zažil a zachránil se proražením řady nadháněčů. Úředník požádal guvernéra, aby se závěr lovu odložil na noc, kdy oheň a pochodně zvířata dvojnásob poděsí a bude pak snadnější je do ohrady dostat. Guvernér Jeho přání vyhověl a zároveň nařídil, aby do večera zajistil potřebné pochodně.

"Charley!" řekl Raffley, když bylo přerušeno honby oznámeno.

"Sire Johnne?"

"Do večera máme dost času."

"Ano. Myslím, že nejlepší bude vzít pušky a podívat se do lesa."

"Souhlasím. Kaladi!"

"Sáhibe!"

"Půjdeš s námi! Jsi dobrý střelec a můžeš si vzít mou pušku. Kde máš Molamu?"

"V kuchyni."

"Ať hlídá naše pokoje. Nechal jsem tam svou chaír and umfareřa pťpe. Na tu musí dát zvlášť velký pozor."

Kaladi vyřídil příkaz, my jsme se rozloučili se společností a vydali se k lesu. Náš věrný Čingalec šel před námi s puškou na rameni a tvářil se, jakoby chtěl co nejdřív dokázat svoje střelecké umění.

Nejvíce zvířat jsme mohli zastihnout u napajedla, proto jsme postupovali podél téměř vyschlého koryta řeky až tam, kde ústila do Kimbu Oya. V té řece voda nevysychá, a tak na jejích březích je vždy víc zvířete než v místech, kterými jsme právě prošli.

Každou chvíli nám nějaké zvíře překřížilo cestu, ale zařekl jsem se, že nevystřelím dřív, než půjde opravdu o zvíře, které stojí za ránu. Chodili jsme už možná dvě hodiny, když se před námi ozval hlučný sloní ryk."

"Charley! Pozor! To může být slon samotář!" varoval tiše Raffley.

Tak se říká sloním samcům, kterým se ostatní vyhýbají pro jejich zlou a útočnou povahu.

"Počkáme si na něj?"

"Myslím, že ano. Go on!"

Plížili jsme se směrem, odkud řev zazníval. Podle troubení muselo být zvíře rozzuřeno na nejvyšší míru. Rozhrnuli jsme větve a pochopili, o co jde. Nad starým sloním samcem se krčil na větvi levhart a slon se na něj pokoušel dosáhnout chobotem.

"Charley, vy mřte na kočku a já střelím slona," rozhodl tlumeným hlasem Raffley. Nejspíš ho lákaly nádherné sloní kly.

Namířil jsem a zmáčkl kohoutek. Šelma sebou trhla, zaťala drápy pevně do kůry stromu, pak se zachvěla a spadla na zem.

Zároveň zazněl i Angličanův výstřel. Slon se k nám překvapeně otočil. Kule mu vnikla do hlavy za uchem.

"Tak se na slony nestřílí, sire Johnne! Rychle zpátky, nebo jste ztracen!"

Raffley měl těžkou jednohlavňovou ručnici a v její druhé hlavní byl malý náboj. Nic jiného než útěk nám nezbývalo. Vletěl jsem do křoví a Raffley těsně za mnou. Slon nás ale uviděl a těžko bychom mu unikli, kdyby nezasáhl náš Kaladi. Zůstal stát klidně na místě, a když se slon přiblížil na vzdálenost délky chobotu, vypálil. Kule zasáhla zvíře do srdeční krajiny, ale nepronikla dost hluboko.

Teď už byl slon opravdu rozzuřený. Vrhel se na Kaladiho, aby ho rozdupal a umlátil chobotem, ale Čingalec bleskově odhodil pušku, vytáhl nůž, vyhnul se slonímu chobotu a oběhl zvíře, aby zabodl tesák hluboko do jeho zadní nohy. Přesekl zřejmě hlavní šlachy, protože slon bolestně zařval a začal poskakovat na místě.

Já jsem tím získal čas, abych zatím nabí, namířil na místo, kde se chobot poji s hlavou a vystřelil. Kolos se zastavil na místě jako zasažený

bleskem, několik vteřin stál bez hnutí, pak se roztřásl a s hlučným heknutím padl konečně k zemi.

"O stratye, to byla rána!" vykřikl Raffley. "Je vidět, že na slona nestřílíte poprvé, Charley! Chtěl jsem si z lovu přinést kly a zatím jste je získal vy i s levhartí kůží."

"Co bych s nimi dělal? Jen šije nechtě!"

"To mne ani nenapadne! Nebudu se chlubit cizím úlovkem. Stáhněte kočce kůži a slona přikryjeme větvemi. Ráno sem pošleme lidi. A teď dál. Chci také dneska něco střílet."

Chtěli jsme mu vyhovět, a tak jsme se vydali na další cestu, i když se už stmívalo. Šli jsme podél řeky asi čtvrt hodiny, když jsem uviděl na břehu stopy.

"Pozor!" zastavil jsem ostatní. "Tady šli lidé?"

"Co by tady kdo dělal?" divil se Raffley.

"Zůstaňte stát, ať si stopu pořádně prohlédnu."

"WeU, spočítejte, kolik jich bylo."

"Dva... tři... čtyři... pět... šest..."

"Zounds! Co tady mohlo pohledávat šest lidí? Je mi to podezřelé!"

"Sedm... osm," pokračoval jsem, "deset... dvanáct... třináct jich bylo!"

"Třináct? To je celá tlupa! Co si o tom myslíte, Charley?"

Skřípec se mu svezl údivem až na špičku nosu. Díval se na mne tak nedočkavě, jakoby čekal, že mu vyzradím nějaké

důležité státní tajemství.

"Až po vás, sire!"

"Pshaw! Na moři se sice vyznám víc než vy, ale v pralese nechám hlavní slovo vám. Kdo se potuloval po všech koutech světa, dokáže určitě přečíst stopy v bahně a vyvodit z nich patřičné závěry."

Sklonil jsem se, abych si otisky pořádně prohlédl.

"Všechny stopy jsou mužské... jeden Čínan a dvanáct Čingalců, možná dokonce Malajců."

"Bless mé! Jak to můžete poznat?"

"Dvanáct mužů nemělo boly, a protože jejich palec hodně odstává od ostatních prstů, mohlo by jít o Malajce. Třináctý měl na nohách ha-prong, kožené boty, jaké nosí jen Číňani."

"Jak se sem dostali a co tady chtějí?"

"Co mají za lubem bychom možná zjistili, kdybychom stopu sledovali. Odkud přišli, to zjistíme ihned."

Sestoupil jsem z vysokého, příkrého břehu. Stopa směřovala podél vody proti proudu. Šli jsme po ní, já dole u vody, moji dva společníci nahoře na

břehu. Asi po deseti minutách jsem doslova zakopl o člun, vytažený z vody a pečlivě zakrytý větvemi.

"Pozor! Tady vystoupili. Nejspíš pluli proti proudu a člun schovali a ... Tady je ještě jeden!"

"Schovali? Dva čluny? A nenechali u nich stráž? To je ale opravdu podezřelé," přemýšlel nahlas Angličan. "Kdo cestuje s poctivými úmysly, nemusí člun skrývat a nechá u něj hlídku. Slezte dolů k vám, Charley!"

"Pojďte! I mně je to podezřelé, ale z jiného důvodu. Proč ti chlapi nevystoupili přímo na břeh? Okliku použili nejspíš proto, aby zahladili stopy. Kdo ví, k čemu tyhle čluny mají posloužit."

"Prohlédneme šije!"

Ve člunech byla jen vesla, nenašli jsme nic, co by nám poskytovalo nějaké vysvětlení.

"Co budeme dělat, Charley?"

"Hm, to je těžké. Čluny nám nepatří!"

"Ale co když tady jsou schované k nějakému zločinnému podniku?"

"Přesvědčili jsme se o tom?"

"To ne, ale mám sto chutí je poškodit, aby se nedaly k další plavbě použít. Jsem opravdu pevně přesvědčen, že ti muži jsou darebáci."

"Jak byste se tvářil, kdyby čluny patřily vám a po návratu bychom je našli rozbité?"

"Jasně, že bych zuřil a chlapovi, co by mi to udělal, bych s chutí prostřelil lebku."

"Tak vidíte!"

"Wett, necháme čluny být. Ale už jsme se opozdili a brzy bude tma. Musíme se vrátit, aby nás guvernér nepostrádal."

Vydali jsme se na zpáteční cestu. Nebylo právě lehké najít v houstnoucím šeru správný směr, ale po několika hodinách jsme šťastně dorazili ke corraíu, kde nás už postrádali.

Samozřejmě jsme se nejdřív došli do stanů převléknout a trochu vylepšit svůj zevnějšek. Sotva jsem vešel dovnitř, zaslechl jsem z vedlejšího stanu Angličanův výkřik:

"Kaladi!"

"Sáhibe?"

"Kde je Molama?"

"Nevím, ještě jsem ji neviděl od našeho návratu."

"A kde je moje chatr and wnbreUa pípě?"

"Cože?"

"Moje chatr and umbreUa pipe, říkám! Je pryč! Nikde ji tady nevidím! A přitom jsem ti kladl na srdce, aby ji měla pořádk na očích!"

"Najdu Molamu a hůl přinesu, sáhibe!"

Po několika minutách jsem zašel k Raffleyovi.

"Půjďme?" zeptal jsem se ho.

"Ani nápad! Moje hůl je pryč. Nejdřív musím zjistit, co se s ní stalo!"

"Guvernér nám ale řekl, že máme rychle přijít, jinak zmeškáme začátek nahánění do ohrady!"

"Na tom nezáleží! Chci mít svou pipe! Co znamenají všichni ti honci a sloni vedle mého patentního deštníku? Kaladi!"

Kaladi! K čertu, kde ten chlap vězí?"

Čingalec jeho křik uslyšel a za několik vteřin vrazil celý udýchaný a červený do stanu.

"Volal jsi mne, sáhibe?"

"Kde je?"

"Molama?"

"Molama? Čert ji vem! Co je mi do nějaké Molamy? Kde je moje chaír and umbrella pipe?"

"Máji Molama!"

"Tak? A kde tedy je?"

"Já nevím, sáhibe."

"Nevíš? Chlape, nemáš ani ponětí, co se s tebou stane, jestli se moje umbreUa pipe ztratí! Kde je ta ženská?"

"Opravdu to nevím, ale brzy všechno zjistím. Poptával jsem se a lidé mi řekli, že několik dívek přišlo pro Molamu, aby se s nimi šla projít do lesa. Šla a hůl vzala s sebou, protože ji nechtěla spustit ani na chvli z očí..."

"Nech toho," přerušil ho Angličan. "Vzala si mou umbreUa pipe proto, že se s ní chtěla chlubit a ne, aby ji hlídala."

Koukej mi hůl přinést, nebo se tobě i tvoji Molamě stane něco, co tě bude do konce života pořádně mrzet!"

Čingalec rychle odešel, ale bylo vidět, že mu osud jeho snoubenky, která se tak lehkovázně pustila do pralesa, působí

přece jen víc starostí než Raffleyovy vyhrůžky.

Hned jak zmizel, přišli guvernérovi lidé, aby nám vyřídili, že máme rychle jít na tribunu. Dorazili jsme tam v poslední chvíli, abychom mohli pozorovat vyvrcholení a zakončení lovu.

Bylo to neobyčejně zajímavé. Malé ohně, ze kterých bylo za denního světla vidět jen obláčky kouře, teď planuly do značné výšky a šířily kolem sebe zář, která osvětlovala shromážděné skupinky diváků. Kouř z ohňů šelestí! listím v korunách stromů a kromě bzučení hmyzu nebylo nic jiného slyšet, protože lidé zachovávali hluboké mlčení.

Najednou jsme zaslechli vzdálené bubnování a salvu výstřelů. Bylo to znamení, že honci mají začít se svou prací. Lidé vstoupili s křikem do kruhu. Ohně, přiživené suchým listím a větvemi, vyšlehly a vytvořily ohnivou zeď, takže jen vchod do ohrady zůstal v temnotě. Vyděšení sloni spěchali do tmy, kde hledali záchranu. Za nimi běželi s pekelným hlukem honci. Zvířata, se blížila k nám. Cestou lámali větve a stromy, které jim překážely v běhu. Vůdce stáda se zastavil u vchodu do corraiu, pátravě pohlížel do tmy a pak vběhl dovnitř. Ostatní sloni se řítily za ním.

V tu chvíli, jakoby mávnutím kouzelného proutku, ozářily ohně celou ohradu, která až do té doby tonula v naprosté tmě. Jakmile poslední slon zmizel ve vchodu do corraiu, rozestoupily se stovky honců s hořícími pochodněmi kolem ohrady. Zajatá zvířata, vyděšená k smrti, se hnala na druhý konec, ale tam narazila na plot. Sloni běželi zmateně dokola a ustrašeně troubili. Několik se jich pokusilo prorazit plot, ale honci je odrazili holemi a pochodněmi. A když nepomohly hole, zazněla salva výstřelů, která je zahнала určitě.

Konečně se všichni sloni shromáždili uprostřed ohrady, jakoby se chtěli poradit - a pak vyrazili jedním směrem. Zdálo se, že všechno, co jim přijde do cesty, rozdrtí na prach. Ale plamenná hradba vyšlehla do ještě větší výšky a výstřely opět zaburácely. Sloni se odevzdaně vrátili.

Ten výjev zapůsobil mocně nejen na shromážděné diváky, ale i na ochočené slony, stojící venku.

Při příchodu stáda do ohrady projevovali živou účast. Hlavně dva samci, kteří stáli nejblíže corraiu, dávali najevo silné vzrušení. Dupali, kývali hlavami a čím víc se hluk divokého stáda blížil, tím byli nepokojnější. Když pak sloni vběhli do ohrady, vyrazil jeden z nich z řady a hnál se k nim. Strom, který mu stál v cestě, jednoduše vyvrátil náporu svého mohutného těla.

Chycená zvířata podnikala útoky na palisády téměř hodinu. Každý nepodařený pokus o únik doprovázeli ostatní sloni zlostným troubením. Několikrát zaútočili na vchod, kterým se dostali dovnitř, ale vše bylo marné. Pokusy o proražení ohrady slábly, pak už jen jednotlivá zvířata pobíhala zlostně z místa na místo, aby se nakonec všichni lapení sloni shromáždili uprostřed corraiu a utvořili ochranný kruh kolem mláďat.

Lovci rychle udělali vše potřebné k hlídání chycených zvířat do rána. Kolem ohrady byly rozestavěny silné hlídky a na ohně bylo naloženo tolik

dřeva, aby hořely až do východu slunce. Dokončení dramatu bylo odloženo na druhý den, a tak jsme odešli do svých ložnic.

Hned, jak jsme vešli do budovy, sháněl se Angličan po Kaladim. Nikdo ale o Čingalci nevěděl, a to zkazilo Raffleyovu náladu do nepopsatelného stupně.

"Charley!"

"Sire?"

"Chcete se vsadit?"

"Proč?"

"Že těch třináct lumpů má něco společného se zmizením mého chaír and umbrella pípě."

"To nevím jak. Proč si to myslíte?"

"Chcete se vsadit?"

"Vždyť víte, že se nikdy nesázím!"

"Jistě! Vy jste, Charley, docela dobrý chlap, ale jako gentlemana bych vás poctivému Angličanovi představit nemohl. Co mají společné dva ukryté čluny a moje hůl, to vám samozřejmě říci nemohu, ale mám tušení, že to tak je, a moje tušení se většinou vyplní."

"To by byla hodně velká náhoda, spíš myslím... podívejte, Kaladijetady!"

Opravdu! Dovnitř vstoupil Čingalec, ale jaký na něj byl pohled. Vlasy měl rozčuchané, šaty roztrhané a pot mu stékal po celém těle.

"Sáhibe/" vykřikl a s vyděšeným výrazem na tváři se vrhl Angličanovi k nohám.

"Co se stalo?"

"Sáhibe, jenom vy mi můžete pomoci!"

"Co to meleš? Vyjádři se jasně!"

"Ukradli mi Molamu. Světlo mých očí, útěcha méj duše, hvězda mého života je pryč!"

"Unesli ti Molamu? K čertu! A kde je moje chaír and umbrelia pípě? Mluv!"

"Je také pryč!"

"Kde?"

"To nevím!"

"Nevíš? A kdo ti řekl, že Molamu unesli?"

"Dívky, kterým se podařilo uprchnout."

"Dívky? Já to tušil! V každé čertovině vězí ženská!"

Skřípec spadl Raffleyovi z nosu. V tu chvíli vypadal, jakoby přišel o veškeré jmění, hrad Raffleyů i smysl života.

"Před kým utíkaly?"

"Před lupiči!"

"To je jasné. Ale kdo byli ti lupiči?"

"Číňan a dvanáct Malajců."

"Charley!"

"Sire Johne?"

"Slyšíte? Sázkou bych vyhrál!"

"Vypadá to tak."

"Nevypadá. Je to tak doopravdy! Vyprávěj, Kaladi! Co se přesně stalo?"

"Pobíhal jsem kolem corrofu," začal Čingalec, "a všude jsem se vyptával na Molamu. Lidé mi řekli, že šla s dívkami do lesa na květiny. Víc jsem se nedozvěděl, ale jak jsem chodil, zabloudil jsem na místo, kde stálo několik mužů a žen. Všichni naslouchali dvěma dívkám, které vyprávěly, že je v lese přepadli cizí muži. Těm dvěma se podařilo uprchnout, ale ostatní takové štěstí neměly a lupiči je odvěkleli. Molama byla s nimi a stále držela vaši hůl. Sáhibe, zachraňte Molamu a já vám budu vděčný až do smrti."

Angličan mu neodpověděl, ale otočil se ke mně.

"Charley!"

"Sire?"

"Slyšel jste, co mi vyprávěl kormidelník?"

"Ano."

"Víte, kdo jsou ti lupiči?"

"Piráti, kteří bydlí na nějakém osamělém ostrově a hledají pro sebe ženy."

"Správně. A těm mám nechat svou chair and umbreUa pipeT

"Jak chcete!"

"Ani mne nenapadne! Už dávno jsme se dohodli, že nazpátek poplujeme po Kiumbu Oya. Proto jsem vzal s sebou skládací čln. Kaladi, brzy svou Molamu zase uvidíš."

Sáhibe, vy jste..."

"No dobře, dobře! Charley, rozlučte se s guvernérem! Za hodinu vyrazíme. Ať si dělají se slony co chtějí, mně je to naprosto jedno. Já musím dostat zpátky svou chair and umbrellapipe, kdybych se měl za těmi lumpy plavit třeba třikrát kolem světa."

Kapitola sedmá Honba za piráty

JEDINÁ NOC, strávená v corrolu, zlomila odpor chycených slonů. Ráno stála zvířata vysíleně a tiše. Nezvyklé divadlo je naplnilo údivem a strachem.

Ohně uhasly a ohradu hustě obsadili muži s bodci a s dlouhými bílými pruty, ze kterých oloupali kůru. Potom začaly přípravy k zavedení ochočených slonů do ohrady, aby s jejich pomocí byla zajatá zvířata odvedena pryč. Nedaleko ohrady vyráběl hlouček domorodců spoustu lan a provazů, nutnou k odvedení a ke spoutání obrovských zajatců. Všechny přípravné práce byly skončeny, muži u vchodu odsunuli závory a lovci pustili dovnitř dva ochočené slony s jezdci na hřbetech. Zvířata měla na krku pevný obojek z kokosového pletiva, na kterém bylo přivázáno několik silných lan s oky na konci. Za slony jdou kuřimi, vrhači smyček. Bylo na nich vidět, že hoří touhou, aby se jim podařilo spoutat prvního slona. To byl totiž čestný čin, ohodnocený zvláštní odměnou.

Ochočený slon jde klidně a pomalu směrem ke svým lapeným příbuzným. Lenivě se vleče, tu a tam si utrhne trochu listů z keřů nebo trávu. Když se přiblížili ke stádu, vystoupil jeho vůdce kupředu a chobotem ohmatával hlavu přicházejícího slona. Bylo zajímavé, že si vůbec nevšímal muže na jeho zádech. Jezdci opravdu nebezpečí. Vůdce se pak vrátil ke svým a ochočený slon šel za ním. To byla chvíle pro vrhače provazů. Jakmile nejbližší zvíře zvedlo zadní tlapu, mihla se vzduchem smyčka a zatáhla se na ní. Oba ochočení sloni přistoupili k chycenému zvířeti a nenápadně ho oddělili od ostatních. Mírně ho dotlačili k nejbližšímu stromu. Tam ho muži přivázali a postupně mu spoutali i ostatní končetiny. Přední nohy přitom vázali k vedlejšímu stromu. Slon byl úplně v moci lovců, protože se nemohl pomalu ani hnout.

Podobným způsobem se lovci zmocnili celého stáda. Dokud stáli ochočení sloni mezi ostatními, probíhalo všechno v klidu. Jen ale poodešli stranou, začali sebou lapení chobotnatci trhat a divoce sebou zmítat, aby se osvobodili. Chobotem se pokoušeli rozvázat uzle a snažili se vyprostit přední tlapy ze sevření provazu. Mohutné stromy se pod jejich nárazy chvěly jako osiky.

Snaha slonů o vysvobození z pout trvala několik hodin. Chvillemi se zdálo, že se vzdali naděje, protože leželi bez hnutí na zemi, pak se ale zase vzchopili a zápas začal s novou silou. Odpor ale přece jen slábl, výbuchy vzteku obrovských zajatců byly stále mírnější, až nakonec zůstala zvířata rezignovaně ležet bez hnutí. Poskytovala obraz naprostého vysílení a zoufalství.

Při tomto divadle se dají rozeznat různé povahy chycených slonů. Někteří nekladou příliš velký odpor a vzdají se brzy, jiní se ale vrhají zuřivě na zem a v nezkrotném vzteku vyrvou kolem sebe každý keř. Někteří se pokoušejí vysvobodit potichu, jiní hlasitě troubí a řvou, další jen bolestně mručí. U stromu stojí slon, kterému tečou z očí proudy slz žalostí a jeho soused zatím v sebevražedné snaze buší hlavou do kmenu.

Jednu věc ale dělali všichni - předními nohama hrabali ze všech sil v zemi a vyhrabanou suchou hlinu nabírali chobotem a házeli šiji na celé tělo. Potom si strčili chobot do tlamy, vytáhli poměrně velké množství vody a tou si kropili záda. To dělali tak dlouho, až byl prach úplně mokry.

Těšil jsem se, že budu mít příležitost takové divadlo podrobně sledovat, a proto jsem neměl z náhlého odjezdu žádnou radost. Záhadné zmizení děvčete se muselo objasnit.

Šest mužů si hodilo na ramena Raffleyův přenosný člun, několik kuliů neslo naše nářadí, náboje a potraviny, konec průvodu jsem tvořil já s Raffleyem a Kaladim.

Angličan měl utkvělou představu, že lupiči dívek musí být muži z lodi Hajang-dze a kapitánem džunky že není nikdo jiný, než pirát, o kterém se vyprávělo tolik hrozných zázraků.

Guvernér se s námi nerad loučil a nabízel nám početný doprovod a vojenskou pomoc. S díky jsme jeho nabídku odmítli, protože jsme chtěli lupiče pronásledovat sami.

"Vezměte si pohodně a najděte místo, kde k přepadení dívek došlo," radil nám guvernér. "Snadno pak budete moci sledovat stopy jejich únosců."

"To nebude třeba, pane," odpověděl Raffley. "Víme, kterým směrem se vydali a jsem přesvědčen, že je brzy dostihneme. Chcete se vsadit?"

Guvernér se zasmál:

"Vsadím sto liber, že je nechytíte, když se nebudete řídit mou radou."

"A já sázím pět set proti vaší stovce, pane! Tento gentleman je svědkem naší sázky, i když se zatím sám nedal ani k jedné přemluvit. Musím je

dopadnout! Jak jinak bych se mohl objevit v londýnském Traveller Clubu bez mé chair and umbrella pipe, kterou mi ti lumpové odnesli? Go on, Charley, kupředu!"

Noc byla temná, ale když jsme zapálili pochodně, šlo se nám celkem pohodlně. Dorazili jsme na místo, kde jsme večer našli oba čluny, ale byly už pryč.

"Vidíte, že jsem měl pravdu?" triumfoval Raffley. "Kdybychom ty čluny poškodili, byla by teď hračka vyrvat jim děvče a moji umbretta pipě!"

"Ale nenaříkejte," uklidňoval jsem ho. "Snad se nám i tak podaří dostat vaši hůl zase zpět."

Spustili jsme člun na vodu, uložili do něj všechny věci a poslali zpátky všechny muže, kromě dvou veslařů, kteří tvrdili, že dokonale znají celý tok řeky. Pak jsme upevnili na před a na zád člunu pohodně a naše pětice mohla vyrazit na další cestu.

Řeka byla hluboká, ale místy hodně divoká. Naše malé plavidlo letělo po hladině jako šíp. Veslaři byli natolik spolehliví, že jsme jim mohli bez obav svěřit řízení člunu a sami se věnovat pozorné prohlídce pobřeží. Tak pomalu uplynula noc a začalo svítat. Uhasili jsme pochodně a jeli dál. Bylo už poledne, když jsme se ocitli v Čilahu. Během cesty jsme nenarazili na nejmenší stopu po pirátech.

V přístavu kotvila Raffleyova jachta. Ničím jsme se nezdržovali a zamířili rovnou k ní. Kormidelník stál u schůdků, když jsme vystupovali na palubu a vítal nás. Z kotelny se ozývalo dunění, které napovídalo, že předvídavý maat připravil hned při našem spatření stroj k činnosti.

"Oheň pod kotly?" zeptal se úsečně Raffley.

"Yes, sir!"

"Hajang-dze jste viděl?"

"Yes, sir!"

"Kde?"

"Sledoval jsem ji od Colomba až k ostrovu Kalpetti. Potom jsem musel zastavit tady a čekat na váš příchod. Číňan také zakotvil a poslal proti proudu řeky dva čluny."

"Ale! Už se vrátily?"

"Při východu slunce."

"S nějakým nákladem?"

"Nevím s jakým. Vnitřek člunu byl zakrytý plachtou."

"Džunka potom hned zvedla kotvy?"

"Ano."

"Kterým směrem plula?"

"Přesně na sever. Jel jsem za ní asi hodinu a jsem si jistý, že se snaží dostihnout Palkskou trať. Kdyby se vydala na jih, vzbudilo by to ve mně podezření, které... které..."

"No copak?"

"Které by bylo aspoň částečně odůvodněné. Jen jsem se totiž vrátil, oznámilo mi mužstvo jedné uhelné barky, že předevčírem večer došlo na ostrově Karetivu ke zvláštní loupeži perel. Nějaká loď přistála v noční temnotě u břehu a vyslala tři čluny s posádkou, která určitě nebudila důvěru. Ti muži přepadli skladiště a odnesli zásoby i peníze."

"Co to bylo za lidi?"

"Malajci, které vedl Číňan."

"Alod?"

"Ve tmě nebyla moc dobře vidět, ale popis se docela dobře hodí na Ha-jang-dze."

"Vsadím se, že to byli ti ničemové!"

"Hm... Ale to by pak těžko jeli na sever."

"Přemýšlej trochu, Tome! Později změní kurs a zamíří na jih. Ten Číňan je odvážný chlap! Dokázal to, když u Karetivu, kde řadí nebezpečný vítr, stočil jen naplano plachty a ani nezakotvil."

Postavit plachty naplano znamená stočit je tak, aby zadní plachty braly vítr plachtám předním.

"Takovou odvalu můžeš čekat u Američana, kterému nezáleží na tom, když loď poničí prudkým nárazem vichru. Dej dopravit věci ze člunu na palubu a postarej se, abychom brzy vyrazili. Dáme se přímo na západ!"

"Na západ? Proč?" divil se kormidelník Tom.

"Udělej, co jsem ti řekl!" odpověděl mu prudce Raffley, který nesnášel, když někdo nepochopil, co má v úmyslu.

Naše věci přenesli námořníci na loď a Raffley zaplatil veslařům, kteří se pak vrátili do města. Zanedlouho nato zaskřípělo kotevní zdvihadlo, lodní šroub se zavrtal do vody a krásná jachta se gráciézními oklikami propletla mezi kotvícími plavidly. Vypluli jsme na širé moře.

Tehdy ke mně Raffley přišel a zeptal se:

"Víte, Charley, proč jsem zvolil západní směr?"

"Myslím, že ano."

"Nu?"

"Chcete nadběhnout Číňanovi, který se obrátí na jih."

"Souhlasíte s tím?"

"Naprosto. Ze začátku jsem sice měl pochybnosti, ale po tom, co jsme viděli sami, a co nám vyprávěl váš kormidelník, jsem se přesvědčil, že Číňan je pirát. O tom, že ho budeme pronásledovat, nemusíme vůbec diskutovat. Ale myslím si, že budeme potřebovat pomocníky."

"Bojíte se, Charley?"

"Pshaw!"

"No ták! Zakročíme proti džunce sami. Když urazíme šedesát uzlů na západ a čínskou loď nevidíme, znamená to, že už budou pryč. Potom bychom se museli stočit na jih."

"V tom případě nás předstihnou o pět hodin a nebude snadné je dohonit, protože poplují po větru."

"To mi tak moc nevadí. Hajang-dze nemůže plout blízko pevniny a o směru její plavby se nedá pochybovat."

"Objede ostrov východním směrem..."

"A to na jihu, protože severovýchodní monzum by jí znemožnil zabočit na Palkskou dráhu."

"A potom zatočí na východ..."

"Přímě na východ? To sotva. Spíš se bude držet severovýchodu. Tam někde leží ostrov, na kterém má skrýš."

"Zapomínáte na pasát, který by té lodi váł přímo do zubů, sire! Otočí se na východ a pak pravým úhlem na sever."

"Věry well, Charley, vidím, že se na moři vyznáte."

"Myslíte? Potom bych tedy radil, abychom se nehnali moc na západ, ale radši se snažili zkrátit vzdálenost, o kterou je před námi tím, že se vydáme přímo k Point de Galle, který musí objet velkým půlkruhem. Pak bychom pluli kolem mysu Thunder Head, Tangally a Hambantottu až na osmdesátý stupeň délky. Tam bychom křižovali tak dlouho, než seji dočkáme."

"Good luck, to není špatný nápad, Charley! Mám skoro chuť říct, že by z vás byl dobrý námořní důstojník. Váš názor je úplně správný, a proto se jím budeme řídit. Pojdte!"

Šli jsme na zadní palubu, kde stál Tom v budce u kormidelního kola.

"Na jihovýchod, Tome!"

"Dobře, pane! Potom ale narazíme na Point de Galle!"

"Nesmíme narazit, ale proplout těsně kolem. Je harrietka v pořádku, Tome?"

"Jak by ne, pane! Vyleštěná jako panenka," ukázal kormidelník na lesklou hlavěň děla, které bylo připevněno na pohyblivé lafetě uprostřed jachty. "Ale k čemu je ten lesk, ta nádhera a pořádek, když pro ni nemáme žádnou práci? Jestli seji nenaskytne brzy příležitost vystřelit si, tak ať raději zrezaví."

"Počkej, hochu, dočkáš se! Můžeš ji nabít, ale zatím jen naslepo!"

"Mám, sire?"

"Ovšem!"

Kormidelník upevnil kolo a odešel k dělu. Byla skutečně radost dívat se, s jakou nábožnou pozorností a oddaností obsluhuje dělo. Jednal s ním jako s nevěstou a také se na něj tak usmíval.

"Čekáte nějakou srážku?" ptal se přitom dychtivě.

"Možná."

"To je dobrá vyhlídka, pane! Myslím, že ani jedna koule nepadne vedle, až začne harrietka mluvit."

"No, pošli někoho ke kormidlu! Nemůžeš přece zároveň střílet a řídit loď!"

"Řeknu Billovi. Ten má všech pět pohromadě a na povel zachází s kormidlem znamenitě. Tomu můžete ve všem důvěřovat, pane!"

"I v boji, kdy záleží na přesnosti a rychlosti?"

"Iv tom případě."

Odpoledne uteklo a nastal večer ozářený hvězdami jižního nebe. Odebrali jsme se do kajut, a když jsme se druhý den ráno probudili a vyšli na palubu, zjistili jsme, že jachta už proplula kolem Tangallu. Z boku k nám připlouvala francouzská loď. Nechali jsme stroj běžet jen na poloviční výkon a také Francouzi zmírnili rychlost. Jejich kapitán stál na můstku a zavolal na nás:

"Ahoj! Parník?"

"Parní jachta Swallow z Londýna."

"Kapitán?"

"Lord John Raffley. Soukromá loď. A vy?"

"Parník La boutouse z Brestu. Kapitán Jardin. Přes Battíkaloa a Trin-komali do Kalkaty. Kam vy?"

"Pobřežní plavba. Nepotkali jste čínskou loď?"

"Džunku Hajang-dze, kapitán Re Jong, jede na Baniacké ostrovy."

"Děkuji! Šťastnou cestu!"

"Adieuf"

Francouzská loď proplula plnou parou kolem nás. My ale zrychlovat nepotřebovali, protože jsme věděli, že Číňan je za

námi. Střední rychlostí jsme pokračovali v plavbě a zanedlouho jsme se ocitli u hambantottske výšiny, kde jsme začali křižovat.

Na obzoru jsme zahlédli poměrně dost lodí - pluly buď z Trinkomali a Battikaloi, nebo z Indie, Číny a Japonska, aby se za příhodného pasátu dostaly na západ. Nezajímali jsme se o ně, protože Hajang-dze mezi nimi nebyl. Jachta se proplétala jako šipka mezi vlnami a teprve v poledne změnila směr. Raffley poručil, aby byly vytaženy všechny plachty, apotomjisme s obdivuhodnou rychlostí a přes nepříznivý vítr sledovali přesně zeměpisnou délku.

Raffley zakýval na Kaladiho a zeptal se ho:

"Chceš dostat zpátky Molamu?"

"Bez ní umřu, sáhíbef

"No, tak hrozné by to snad nebylo! Máš dobré oči?"

"Jako sokol, sáhíbe/"

"Well! Vyšplhej se tedy na stožár a pozoruj lodě, které potkáme. Číňan by měl být mezi nimi, jestli se nepletu."

Čingalec se vyšplhal jako kočka na stožár a usadil se tam jak mohl nejpohodlněji. Já jsem si ale myslel, že Angličan nedělá dobře, a proto jsem považoval za nutné ho varovat.

"Jak chcete křižovat, sire Johne?" zeptal jsem se.

"Nerozumím."

"Rád bych věděl, na které trase chcete křižovat?"

"Na osmdesátém stupni délky. Sám jste to přece navrhl!"

"A jen jižně od šestého stupně šířky?"

"Ovšem!"

"Tak nám tedy unikne!"

"Proč?"

"Jsem přesvědčen, že se ve dne neodvází tak blízko k pobřeží. Jestli má v úmyslu provést nějakou lumpárnu, určitě počká na noc. Proto také řekl kapitánovi Jardinovi, že pluje k baniackým ostrovům. Určitě zabočí víc na sever. Jestli mám pravdu, tak nám upláchne."

"Charley, tomu nerozumíte! Nesmíte si hrát na chytráka jen proto, že jsem vás předtím pochválil. Hajang-dze se bude držet směru, kterým jel Francouz a padne nám rovnou do náruče."

Mohl mít konec konců pravdu. I když se mi způsob, jak mi to sdělil zrovna nelíbil, nechal jsem si všechny námitky pro sebe.

Bili teď stál u kormidla a Tom se držel své harrietky. Bohužel uplynulo celé odpoledne a my jsme nezahlédli ani kousek plachty z čínské džunky. Konečně se začalo stmívat a Raffley nemohl udělat nic jiného, než si přiznat, že tentokrát jsem měl pravdu já.

"Charley, myslím, že nám ten chlap opravdu unikl."

"Já si to nemyslím!"

"Chcete snad říct, že je ještě za námi?"

"To ne. Dávno už nás předstihl."

"Pak vás nechápu. Já přece tvrdím to samé. Je už před námi, a proto nám unikl!"

"Je samozřejmě před námi, protože jsme ho pustili, ale přiblíží se k pobřeží, jakmile se setmí."

"Proč si to myslíte?"

"Směr k baniackým ostrovům by zavedl Číňana dál na jih jako Francouze. Ale protože se džunka držela víc na sever, dá se z toho bezpečně usuzovat, že měl před očima nějaký jiný cíl. V případě, že tím cílem je ostrov na západě, nechce se k němu přiblížit po trase, kterou jsem vám popsal, protože by se s námi setkal. Z toho vyplývá, že se rozhodl přiblížit k ostrovu podél pobřeží bengálského moře, kde nevané monzum tak silně jako na volném moři. Proklouzl tedy mezi námi a pobřežím a pak se dal na východ, aby se mohl za tmy obrátit a plout na sever. Jestli ho ale nenapadlo ještě předtím někde přirazit ke břehu a nabrat nějaký náklad."

"Charley, je docela možné, že máte pravdu. Co teď dělat?"

"Plout podél pobřeží až k mysu Palmýra. Na zpáteční cestě se s Číňanem potkáme."

"Myslíte?"

"Určitě!"

"Pak bych dnes udělal velkou chybu. Napravím ji tím, že vás poslechnu."

Zatočili jsme na sever, a protože se nedalo očekávat něco mimořádného, odešli jsme dolů do kajut. Bylo už po půlnoci, když nás kormidelník přišel vzbudit.

"Dorazili jsme k palmýrské výšině, pane!" oznamoval.

"Kolik délky?"

"Osmdesát jeden stupeň. Držel jsem se trochu směrem na severovýchod, protože se nám to při zpáteční cestě hodí."

"V pořádku. Obrať! Přijdu nahoru."

Vystoupili jsme na palubu, kde už námořníci stáli u lan. Loď se půlkruhem obrátila a plula dál jihozápadním směrem. Pasát se opřel přímo do plachet. Stroj pod námi dusal plnou parou a jachta letěla, až pěna rozrážených vln omývala palubu na přidi i po stranách.

Kaladi pořád seděl na vrcholku stěžně. Touha po unesené dívce způsobila, že necítil únavu. Jen jedenkrát slezl dolů na palubu, aby si od kormidelníka přinesl jeho noční dalekohled.

Raffley poručil, aby na zadní palubě upevnili dvě rohože. Usadili jsme se na nich a dívali se do vlhde teplé noci. Tak nádherné noci jsou vzácné v monzunovém období, které s sebou přináší deštivé počasí. Vychutnávali jsme proto noční pohodu a jediné, co nás znepokojovalo, bylo přání co nejdříve najít čínskou džunkou.

"Charley!"

"Sire Johne?"

"Chcete se vsadit?"

"O co?"

"Že svou chair and umbrella pipe už nikdy neuvidím. Ten zatracený ničema zmizel, jako by se nad ním moře zavřelo."

"Nesázím se, i když jsem přesvědčen, že bych sázku vyhrál."

"Myslíte, že ještě pořád je nějaká naděje?"

"Ještě ano. Brzy budeme u battikaloanské vysočiny. Zatím jsme ani setkání s Číňanem moc čekat nemohli. Určitě se bude vyhýbat všem frekventovanějším trasám. Počkejte ještě tak půl hodiny, to se už octneme v opuštěnějších končinách."

"Charley, jestli mluvíte pravdu, budu ve vás vidět pravého gentlemana, i když se nikdy nechcete o nic vsázet. Strašně mi záleží na tom, abych dostal svou pipe zase zpátky. Bez ní bych se snad ani nemohl ve staré Anglii objevit."

"Doufám, že ji budete držet v ruce za několik málo hodin."

"Wett! Ale na mou duši, jestli ještě uvidíme tu ženskou, tu Molamu, ručím za to, že do smrti na můj deštník nezapomene!"

Svou rozzlobenou řeč doplnil tak výmluvným pohybem rukou, že nikdo nemohl pochybovat, co nešťastné děvče čeká. Neuběhlo ani půl hodiny, když ze strážní budky zazněl výkřik:

"Oheň přímo na západ!"

"Jak daleko?" ptal se Raffley.

"Asi tři míle."

"Jaký oheň?"

"Nejspíš na pevnině."

To už jsem byl u stěžňového žebříku a šplhal jsem ke Kaladimu.

"Dej mi dalekohled!"

Podíval jsem se západním směrem. Dalekohled byl znamenitý. Rozeznal jsem několik hořících bodů a množství lidí, zmateně pobíhajících kolem. Najednou jsem zahlédl několik postav, jak vlečou k moři jiné postavy. Vzáří ohně byl patrný divoký zmatek, který tam panoval.

"Hej!" vykřikl jsem. "Vesnice byla přepadena a zapálena!"

"Číňanem?"

"Možná. Je to příliš daleko, abych viděl podrobnosti."

"K plachtám!" neváhal Raffley. "Všechny plachty vzhůru! Stroj na polovinu otáček! Kormidelníku, přímo na západ!"

Plachty byly bleskově vytaženy a jachta se zvolna a bez hluku blížila k pobřeží. Čím víc jsme se přibližovali, tím lépe jsme mohli pozorovat, co se u ohňů děje. Zář byla stále jasnější a nakonec jsme už viděli plameny prostým okem.

Dalekohledem jsem mohl snadno zkoumat, co se děje na pevnině, ale ten pohled mne moc nelákal. Raději jsem pátral po lodi, která útočníky přivezla. Pozorně jsem prohlížel zatemnělé pobřeží a skutečně - stála tam loď právě ve směru, kterým jsme pluli.

"Hej! Loď!" oznamoval jsem.

"Kde?" zajímal se Raffley.

"Přímo před námi."

"Pluje? Jakým směrem?"

"Stojí!"

"Zakotvená nebo jen stočené plachty?"

"Zdá se, že zakotvená."

"Well, ta nám neuteče. Co je to zač?"

"Je to těžké poznat... ale... vypadá na Hajang-dze!"

"U všech koček! Kormidelníku, přímo k ní a otoč se u její zádi!"

Přiblížili jsme se k zakotvené lodi a poznali, že je to opravdu čínská džunka Hajang-dze.

"Tome, pozor! Všechno připravit na ostrou střelbu!" zavelel Raffley.

Nemínil zřejmě přinutit Číňana k vyvěšení bílé vlajky střelbou naslepo, ale chtěl rovnou zaútočit. Rychle, jak jen to bylo možné, jsem se spustil dolů na palubu.

"Sire Johne!"

"Charley?"

"Chcete džunku napadnout?"

"Ihned! Její mužstvo je na pevnině a já bych už rád měl svůj deštník u sebe. Těch pár chlapů, co zůstalo na palubě, překvapíme."

"Jistě, ale budou mít dost času, aby utekli a varovali ostatní."

"Tomu nemůžeme zabránit."

"Můžeme! Zatím nás z džunky nezpозorovali, protože jachta má palubu nízko nad hladinou. Mohli bychom stočit plachty a dostat se k džunce tak, že nás neuvidí."

"Správně, Charley! Zastavit stroj! Kormidelníku, otočit o čtvrt kruhu!"

Jachta opsala malý kruh a její rychlost se stále zmenšovala. Když se dostala zase na svoje původní místo, zastavila se. Raffley ke mně přistoupil.

"Mám dát spustit člun?"

"Ne, sire Johne. Podívejte se dalekohledem! Na palubě jsou jen dva muži, víc jich tam asi nezůstalo. Doplavu tam s

Kaladim a umlčíme je."

"Souhlasím. Jste ale tak dobrý plavec?"

"Na džunku se dostanu. Kaladi!"

"Ano, sáhíbe?"

"Dolů!"

Kaladi slezl ze stěžně a přišel k nám.

"Chceš uvidět brzy Molamu?"

"Dovol, sáhíbe, abych ji šel hledat. Každý, kdo je tam na palubě, ucítí mou dýku!"

"Půjdem spolu!"

"A co potom?" zeptal se Raffley.

"Nic se nám nemůže stát. Jakmile budeme pány jejich lodi, dáme vám svítilnou znamení, které bude vidět jen z vaší strany. Pak připlujete k nám. Potom se uvidí, co bude potřeba udělat."

"Dobře! Vpřed, hoši!"

"Přineste mi potom moje zbraně," požádal jsem ho ještě, než jsem se spustil za Kaladim do vln.

Kaladi byl znamenitý plavec a já měl co dělat, abych se držel pořád po jeho boku. Blízko džunky jsme už museli plavat hodně opatrně. Nechali jsme se unášet vlnami, abychom zabránili zbytečnému šplouchání a cákání. Zanedlouho jsme se dostali šťastně až k lodi.

Oba muži na palubě se dívali směrem k pevnině, a proto nás nezpозorovali. Lano s okovem bylo spuštěné z paluby do vody - to se nám hodilo. S nožem v zubech jsem se vyšplhal nahoru. Opatrně jsem přešel zábradlí a ohlédl se po Kaladim. Byl těsně za mnou. Dostali jsme se na palubu a opatrně prohlíželi všechny kouty.

Na lodi zůstali opravdu jen dva muži, pokud samozřejmě nebyl někdo v podpalubí. Mohli jsme začít.

"Tak do toho, Kaladi!"

Jako stín se Čingalec přilízl vpřed. Nikdo ho nemohl vidět ani slyšet. Za několik vteřin už stál za oběma piráty. Chytil jednoho za krk a stočil ho zajímavým chvatem pod sebe. Neozval se přitom jediný zvuk. Kaladi zřejmě výborně ovládal malajský způsob pěstního boje.

Druhý muž se v příštím okamžiku kroutil v mých rukou jako had. Ka-ladiho soupeř se nehýbal.

"Provazy!" poručil jsem Čingalci.

Kaladi se rozhlédl a za chvíli se objevil se svazkem lan. Oba piráty jsme svázali. Tomu, který byl při vědomí, jsem přimáčkł nůž na prsa a pohrozil mu, že bodnu, když nahlas promluví.

"Rozumíš zdejší malajštině, Kaladi?" zeptal jsem se.

"Trochu, sáhíbe."

"Tak se ho zeptej, jestli je někdo v podpalubí a kolik mužů je na pevnině."

Kaladi vychrlil na zajatce několik vět a pak naslouchal jeho odpovědi.

"V podpalubí nikdo není a na břehu j e dvacet tři mužů," přeložil po chvíli pirátovy věty.

Potom jsem došel k signální budce, vyndal žlutou svítilnu, obalil ji ze tří stran a zapálenou lampu vyvěsil na vlajkové návěští.

Moje znamení na jachtě zpozorovali, protože za deset minut byla loď u nás a zakotvila u boku čínské džunky.

"AU. right?" zeptal se nás Raffley.

"Všechno v pořádku, sire John. Pojdte sem s několika muži a jachtu pošlete pryč, aby ji lupiči ze břehu hned nezpозorovali."

Za chvíli jsem zaslechl, jak Raffley dává příslušné rozkazy. Na jachtě zanechal jen nezbytně nutný počet námořníků, pak loď odrazila od džunky a tiše zmizela ve tmě.

Zůstalo nás jen šest, ale nepřipouštěl jsem si myšlenku, že by nás mohl nepřítel přemoci, i když pirátů bylo čtyřikrát víc.

"Kde je Molama? Můžu ji jít hledat?" ptal se Kaladi.

"Teď ne!" poručil Angličan. "Podívej, první člun zrovna odrazil od břehu. Musíme všichni zůstat na palubě. Sežeň provazy, abychom mohli svázat každého, kdo vkročí na loď."

Člun, o kterém Raffley mluvil, byl zřejmě plný žen a dívek, protože u vesel bylo jen šest lodníků. Když se přiblížil, ozvalo se z něj volání, na které Kaladi krátce odpověděl a hned spustil provazový žebřík. Jeden muž zůstal ve člunu, ostatní lezli nahoru k nám. V okamžiku, kdy vkročili na palubu, jsme se na ně vrhli a přemohli je tak bleskově, že ze sebe nestačili vyrazit j ediný varovný výkřik.

Kaladi nečekal na rozkaz a sestoupil do člunu, kde se zmocnil i šestého muže. Potom dopravil na palubu i ženy.

Pokládaly nás za piráty a úpěnlivě nařikaly, dokud je Raffley přísně nenapomenul, aby mlčely. Sice mu nerozuměly, ale z jeho gesta pochopily, co jim říká.

Druhému člunu, který se po chvíli přiblížil, se vedlo stejně. I tady jsme Malajce překvapili a spoutali. Nemuseli jsme se bát, že zápas na palubě někdo zpozoruje, protože třetí člun byl ještě hodně daleko. Oba čluny jsme zavlékli na druhou stranu, aby bylo na boku dost místa.

Konečně se přiblížil třetí člun. Seděl v něm vůdce pirátů. Vystoupil nahoru první. Měl obrovskou postavu a ozbrojený byl až po zuby. Ani s ním jsme se příliš nebavili. Raffley mu stiskl hrdlo a Kaladi ho rychle spoutal. Ostatní čekal stejný osud a zakrátko jsme byli neomezenými pány lodi.

"Svítilny nahoru!" poručil Raffley a zakrátko byla paluba osvětlená.

Zajatce jsme dotáhli na přední palubu a postavili k nim stráž. Potom jsme začali loď prohlížet. V podpalubí jsme našli pořádné zásoby rýže, skořice, tabáku, kávy, ebenového dřeva a žen - to všechno pocházelo z dřívějších loupeží. Mezi ženami byly i dívky z Point de Galle a samozřejmě také Molarna. Radost ze shledání Kaladiho se svou květinou života se nedá popsat. Ani to, jakými květnatými slovy oba projevovali svou vděčnost velkým maharádžům z Anglistanu.

Ženy uloupené této noci brzy pochopily, že jim už žádné nebezpečí nehrozí, a jejich pláč a křik se změnily v jásot. Vylíčily nám, co všechno se přihodilo. Jejich muži utekli před lupiči v domnění, že ženám se v osadě nic nestane. Piráti si ale vybrali ty nejhezčí, dopravili je do člunů a před odjezdem ještě zapálili domorodé chýše. Raffley ale brzy jejich vyprávění přerušil a přikázal, aby je námořníci dopravili zpátky na břeh. Radost žen se zvětšila, když jim ještě řekl, že si mohou ponechat všechny tři čluny. Domnívám se, že čluny pro ně měly větší cenu, než všechny spálené rákosové chaty.

Pak jsme se vydali do kapitánovy kajuty. První předmět, který jsme uviděli, byl Raffleyův deštník. Angličan na něj v návalu události pozapomněl, protože se ještě ani nezeptal Molamy, kam se ten vzácný předmět poděl.

"Oh, wonderjul! Má chairand umbrella piper vykřikl Angličan nadšeně a přiskočil k deštníku jako lev. Uchopil ho, roztáhl a pozorně zkoumal, jestli není poškozený. Výsledek prohlídky ho zřejmě uspokojil, protože si narovnal skřípec, podíval se na mne a zvedl tři prsty pravé ruky.

"Charley!"

"Sire John?"

"Přisahám při všech čínských banditech a námořních lupičích, že už nespustím oči ze své nádherné chairand umbrella pípě, dokud se nevrátím do Traveller Clubu, Near Street 47, London!"

Tvářil jsem se tak vážně, jak to jen šlo.

"A já slibuji, sire John, že vám budu pomáhat při ochraně vaší vzácné umbreUapípe, jediné na celém světě, pokud země stojí a mraky se vznášejí."

Kapitola osmá Duch pirátské džunky

KAPITÁNOVA KAJUTA byla celá zařízena, s pravou orientální nádherou. Naši pozornost ale upoutala hlavně nenápadná krabice z měděného plechu. Hned jsme ji vypáchili nožem a před námi se objevila poměrně slušná částka ve zlatých mincích a hromada perel. Obojí patrně pocházelo z krádeže na ostrově Karetivu.

Dopravili jsme zajatce do podpalubí, stáhli na džunce všechny plachty a připoutali ji k vlečnému lanu jachty. Pak jsme se vydali jihozápadním směrem na zpáteční cestu. Pluli jsme podél Hanbantottu, Tangally a mysu Thunder Head, proslulého pradávnou zříceninou chrámu, a odpoledne jsme zakotvili v Point de Galle. Náš příjezd vyvolal veliké vzrušení. Nikdo nemohl pochopit, že se malý soukromý parník odváží napadnout loď pověstného piráta a dokonce se celé posádky i s kapitánem zmocnit bez jediného výstřelu.

Ctihodný mudéifier se právě vrátil z lovu na slony. Když jsme mu řekli o našich příhodách, nemohl údivem nějaký čas ani promluvit. Bez odporu snášel Raffleyovy výčitky, že kvůli lupičovi chtěl dát utopit jeho věrného Kaladiho. Lord mu odevzdal zajaté piráty k potrestání a džunku do opatrování až do doby, kdy si ji guvernér prohlédne a rozhodne, komu se má odevzdat.

Jak ale odsoudit piráty, to byl značný problém. Že si zaslouží přísný trest, o tom nikdo nepochyboval, ale podle jakých zákonů jim trest vyměřit?

Na Cejlonu totiž všichni obyvatelé, domorodci i Evropané, spadají pod všeobecně používané staroholandské zákony.

Pro Tamuly ale dosud platil zvláštní zákoník, který se jmenoval Thesavalamy, a například v Kandy byly v platnosti domácí zákonná ustanovení. Podle anglického práva rozhodovali soudci pouze v otázkách námořních a obchodních.

Mudéifier stál před složitým rozhodnutím - má piráty soudit podle anglického nebo staroholandského práva? To ovšem mně a Raffleyovi pramálo zatěžovalo hlavu. Mudéifier nakonec rozhodl jako pravý úředník. Rozhodl se počkat na příjezd guvernéra a zatím se starat jen o to, aby mu zatčení

lupiči neutekli. Domníval se, že nejlepší by bylo ponechat je na džunce a hlídat je tam. Obrátil se o radu na Raffleye, i když tomu vlastně do celé věci nic nebylo.

Polichocení Angličan se na mne obrátil:

"Charley!"

"Sire John?"

"Co tomu říkáte?"

"Nic."

"Hm. Někáký názor na to přece musíte mít."

"Neznám zdejší věznice, sire John."

"Nestojí za nic."

"Pak samozřejmě nezbývá nic jiného, než nechat piráty na lodi, ale s pořádnou, silnou stráží."

"Well já si myslím to samé. Ať zůstanou na džunce, mudelliere!"

Soudce vstal, hluboce se uklonil a odešel s tím, že nás pozval k brzké návštěvě. Když za ním zaklaply dveře, Raffley se ironicky zachechtal a zeptal se:

"Co si o tom člověku myslíte, Charley?"

"Myslím, že vás pokládá za významnější osobu, než je on sám."

"Také bych mu neradil, aby mne pokládal za něco menšího. Nebo na to snad máte jiný názor?"

"Já si o vás myslím to, co vy o mně."

"Weíí, very wett. Doufám, že budete stejně moudře mluvit, až uslyšíte, co vám chci navrhnout."

"A to je?"

"Chcete odtud do Suez a domů?"

"Ne, pojedu do Bombaje."

"Tak to tedy ne!"

"Ale, pročpak?"

"Určitě ne! Z Bombaje jsem zrovna přijel a nerad bych se tam vracel. Co tam vlastně chcete dělat?"

"To, co všude jinde."

"Aii right! Je vám tedy úplně jedno, jestli pojedete do Bombaje nebo někam jinam."

"Můj cestovní plán..."

"Cestovní plán? K čertu se všemi plány! Rozumný člověk si neplánuje nic, co by musel pořád rušit. Pije takové víno, jaké je zrovna v poháru. Jste nejlepší chlap, s jakým jsem se dosud setkal. Máte sice spoustu vrtochů a děláte jednu chybu za druhou, ale člověk vás prostě musí mít rád. Zkrátka vás ještě nepustím a hotovo!"

"Myslíte, že mi můžete v odjezdu zabránit?"

"Ano!"

"Jak?"

"Hm! Chcete se vsadit?"

"Nesázím se!"

"To je hloupost! Počkejte přece, než vám řeknu, o co se chci vsadit. Sázím sto liber, že u mne zůstanete. Řekněte, kolik vsadíte proti mojí stovce."

"Nic!"

"Bídny chlap! Tu sázku bych určitě vyhrál. Chcete se mnou cestovat?"

"Kam?"

Sklopil rychle hlavu, až mu skřípec poskočil na špičce nosu, podíval se na mě přes něj a s náležitým důrazem vyslovil jediné slovo:

"Jabadiu!"

Nezapírám, že na mne to jméno zapůsobilo, ale pokusil jsem se to před jeho lordstvem zakrýt. Lhostejně jsem se zeptal:

"Nu, a co dál?"

"Co dál? To je otázka! Nevíte, co jméno Jabadiu znamená?"

"Je to staré označení Jávy. Ostrov se tak nazýval v dobách Ptolemaiov-ců."

"Správně. Tedy Jáva. Co na to říkáte?"

"Chcete cestovat na Jávu?"

"Jestli chci? Pojedu! Nevím, kdo by mi v tom mohl zabránit! Žije na světě člověk, který by to dokázal zakázat vám?"

"Myslím, že ne."

"Ujednáno! Hotovo, konec řečí. Poplujeme na Jávu!"

"Pomalu, pomalu, sire Johnne! Ted jsem si uvědomil, že přece jen existuje někdo, kdo mi musí k takové cestě dát povolení."

"Kdo?"

"Já sám!"

"Pshaw! Vás se nikdo nebude ptát! Rád bych věděl, co proti tomu můžete namítat."

"Moc ne, ale čas, času se mi nedostává!"

"Nemluvte mi o času! Toulavý pták jako jste vy má vždycky dost času. Apokud jde o všechno ostatní, myslíte si, že jste můj host až do posledního špendlíku."

"Na to jsem nemyslel."

"A na co tedy?"

"Že Jáva je moc daleko od mé vlasti."

"Tím se zrovna moc nechlubte, Charley! Všechny cesty vedou do Říma a vám musí být úplně jedno, jestli přijedete domů od západu nebo od východu. Hrozně se divím, že..."

Zarazil se. Venku se ozval zpěv doprovázený hudbou a do pokoje vstoupil sluha. Přinesl světlo, protože venku se už stmívalo. Zároveň nás vyzval, abychom šli na verandu, protože nás tam chce někdo vidět.

"A kdo nás chce vidět?" zeptal se Angličan udiveně.

"Dav lidí, který vám přišel vzdát svou úctu a poděkovat vám, mahará-džové!"

"Za co?"

"Dívky, které jste zachránili, byly slavnostně vedeny městem. A ty z nich, které piráti uloupili v době lovu na slony, budou doprovázet posla, kterého mudeUier vyšle do Colomba."

Raffley se podivně usmál, posunul si podle svého zvyku skřípec až na špičku nosu a zeptal se:

"A my máme také slavnostně pobíhat po městě?"

"Kdo by si, vaše lordstvo, na něco takového jen odvážil pomyslet?"

S těmi slovy vyrazil muž rozpačitě z pokoje. Raffley se za ním díval a pak se zasmál:

"Wett, tak se jim půjdeme ukázat. Ještě předtím vám ale chci říct, že pevně počítám s vámi na cestě na Jávu. Přípravy na cestu zaberou tak tři dny. Máte tedy dost času na rozmyšlení. Ale běda vám, jestli mne zrádně opustíte!"

Venku stál velký průvod lidí v čele s dívkami, ozdobenými květinami. Sotva jsme se ukázali, zazněly z mnoha hrdel hlasité pozdravy a hudebníci začali hrát. Trvalo dlouho, než se dav uklidnil a my se mohli vrátit zpátky do pokoje.

Brzy potom jsme využili soudcova pozvání a navštívili ho. Vyprávěl nám, že poslal na džunku poručíka s deseti muži, aby zajatce hlídali. Zeptal jsem se, jestli jedenáct mužů není málo, ale mudettier mne uklidnil poznámkou, že silnější stráž není zapotřebí, když jsou piráti spoutaní a přivázaní ke stěžňům.

Protože jsme byli celou minulou noc vzhůru, zdrželi jsme se u soudce jen krátkou dobu a odešli se do hotelu vyspat.

Unaveně jsem usnul tak tvrdě, že jsem se probudil až ráno, když se mnou někdo třásl. MudeUier s námi chtěl mluvit.

Muselo se stát něco důležitého! Když jsem uvažil, jak pyšní a nepřístupní jsou zdejší úředníci, musel jsem známost s

Raffleyem

pokládat za veliké štěstí. Jeho příbuznost s generálním guvernérem byla, když ne jedinou, tedy určitě nejpodstatnější příčinou úcty, kterou nám soudce prokazoval.

Vypadal velmi vážně a slavnostně, když vstoupil do Raffleyova pokoje. A jeho první věta, kterou pronést potom, co nás pozdravil a sedl si, zněla hodně divně.

"Sire, kde žijí duchové?"

Raffleyův obličej se po té otázce prodloužil tak, že jsem měl strach o jeho skřípec. Angličan si chvíli pátravě prohlížel našeho hosta, pák zakroutil hlavou a řekl:

"Duchové? Hm, tedy duchové..."

"Ano, duchové," přisvědčil mudellier.

"Ajací duchové? Jsou přece různí duchové."

"Různí?"

"No, jistě. Jsou duchové lidí, vína, pramenů..."

"Ale, sire, já nežertuji! Mám na mysli duchy."

"Opravdu? Hm... to myslíte jako strašidla?"

"To je stejné, duch nebo strašidlo."

V Raffleyově obličejí se objevil záblesk ironie.

"To není stejné. Člověk může vypustit ducha, tedy zemřít, a se strašidly to nemá nic společného. Řádilo snad minulou noc někde strašidlo?"

"Ano."

"Kde?"

"Na džunce."

"Opravdu věříte tomu co říkáte?"

"Jistě."

"Já ne. Strašidla nejsou a jestli některý váš voják něco takového viděl, tak se rád vsadím o tisíc, ne, o pět tisíc, že to bylo buď strašidlo v jeho obrazotvornosti nebo strašidlo z masa a kostí. Pak v tom ale vězí nějaká čertovina. Netýká se to náhodou zajatců?"

"Ne!"

"Že ne? Ale na lodi přece kromě zajatců a vašich vojáků nikdo není."

"Nebyl to žádný z pirátů, protože ti jsou všichni přivázaní tak pevně, že se pomalu ani nemůžou hnout. Proto jsem přesvědčený, že po lodi chodí duch."

Řekl to tak přesvědčivě, že Raffley pokýval vážně hlavou a obrátil se na mne.

"Charley!"

"Sire?"

"Jsou duchové?"

"Ano."

"Strašidla?"

"Ne. Kdo si myslí, že je viděl?"

"Strážci," odpověděl soudce.

"Jeden nebo víc?"

"Všichni. Poručík mi to právě oznámil. Vzal jsem ho s sebou a čeká venku. Může vám to říct sám."

Vstal jsem a zavolal vojáka dovnitř. Nevypadal zrovna jako strašpytel, ale zdejší domorodci jsou od narození pověřiví.

Na naši pobídku začal vyprávět svůj příběh.

Samozřejmě se všechno stalo o půlnoci. To je přece čas duchů a strašidel všude na světě. Tedy právě o půlnoci se podle našeho vojáka zvedl na džunce velký vítr a objevil se duch.

"Odkud přišel?" zeptal jsem se.

"To nikdo neviděl. Prostě se objevil."

"Jak dlouho jste ho viděli?"

"Jen několik minut."

"Kam odešel?"

"To nevíme. Najednou zase zmizel."

"Jak vypadal?"

"Hrozně! Trásli jsme se po celém těle."

"Hrozně? Jak to myslíš? Popiš mi ho pořádně!"

"To nejde. Jak bych mohl popsát ducha?"

"Vyhlížel jako zvíře?"

"Ne."

"Jako člověk?"

"Ne."

"Tak čemu se to podobalo?"

"Ničemu!"

Víc jsem z něho nedostal. Pro jistotu jsem se ještě zeptal:

"Nezmizel náhodou nějaký zajatec?"

"Ne."

"Jsou všichni pevně spoutáni?"

"Ano."

"Nedostal se některý z pout a vy jste ho zase přivázali?"

"Ne, sáhibe."

Podívali jsme se s Raffleyem na sebe a oba jsme vyprskli smíchem.

"Nesmějte se, pánové," varoval nás soudce úzkostlivě. "Duchové se pomstí za každý žert."

"Druh duchů, o kterém je tu řeč, se nemstí, ale je šťastný, když mu nikdo neublíží," odpověděl mu Raffley. "Vlastně nám po něm nic není, ale protože jsme lod zajmuli my, pokusíme se zjistit, o co vlastně na džunce jde. Půjдете se mmou, Charley?" "Samozřejmě." "Tušíte, kdo je ten duch?" "Zatím ne." "Chcete se vsadit?" "Ne."

"Ale máte velkou šanci vyhrát. Sázím..." S "Ne. Namáháte se zbytečně."

"Hm. Je to s vámi špatné, opravdu špatné! Člověk vás nepřinutí k sázce j ani když jde o strašidla."

Rychle jsme se nasnídali a pak se vydali do přístavu. Včerejší hlídku m ještě nevystřídali, a tak jsme se setkali s těmi, kteří v noci ducha viděli. Jf Bohužel jsme se ani od nich nedozvěděli nic konkrétnějšího. Ale ujistili I nás, že ducha viděli a slyšeli všichni.

Sestoupili jsme do podpalubí, abychom přeproverovali zajatce. Jejich ; pouta byla v pořádku a vyprostit se z nich bez cizí pomoci nemohl nikdo. í A o tom, že mezi strážci spojence neměli, se nedalo pochybovat. Když jsme f džunku opouštěli, nebyli jsme o nic chytřejší než předtím. Ostatně - kdo S ví, co se těm pověřčivým Čingalcům honí v hlavě!

Druhý den ráno nás ale mudellier pozval k sobě a sdělil nám, že se duch v noci zase objevil. Jeho návštěvu mu nahlásil jiný důstojník, který vystřídal předchozí strážný oddíl. I druhý voják vylíčil případ stejně. Nejdřív se zvedl vítr, pak se zjevil duch, ale jeho postavu nedokázal ani on popsat.

"Byl to opravdu vítr?" zeptal jsem se.

"A jak silný!" odpověděl důstojník.

"Cítil jste ho?"

"Moc!"

"Odkud přišel duch?"

"Nevím. Najednou se objevil."

"A kudy odešel?"

"Také nevím. Prostě zmizel."

"Viděl jste, jak se pohybuje?"

"Ano."

"Tak musíte vědět, kde všude na lodi byl!"

"Přišel až k prostřednímu stěžni."

"Odkud?"

"To jsem neviděl."

"Nejspíš jste spali nebo vás strach zbavil zraku. Půjdemo ještě jednou nalod'."

Naše pátrání ale zase nic nepřineslo. Všechno bylo v pořádku jako včera. U prostředního stěžně stálo několik košů s melouny a podobným ovocem. Patřily k nákladu čínského kidnappera. Všiml jsem si jich, ale nedával jsem je do žádné souvislosti se strašidlem. Měl jsem zlost - ne snad na strašidlo nebo hloupost Čingalců, ale na sebe. Myslel jsem si, jak jsem dobrý, kolik záhad jsem už rozřešil, a tady mě dostane obyčejné strašidlo!

Rozloučili jsme se se soudcem a vrátili se domů. Když jsme už seděli sami, podíval se na mne Raffley s lišáckým úsměvem a prohlásil:

"Je mi vás líto, Charley!"

"Proč?"

"Strašidlo se přestěhovalo z lodi do vaší hlavy. Myslím, že brzy ucítíte silný závan větru."

"Jen se smějte! Kdo by se nezlobil, když nemůže přijít na kloub takové hlouposti?"

"Nemůžete? Hml Opravdu nemůžete?"

"A vy jste si snad na to nějaký názor udělal?"

"Jistě!"

"Tak povídejte!"

"Strašidlo přichází z pevniny."

"A já tvrdím, že je v džunce!"

"Nesmysl! Chcete se vsadit?"

"Ne!"

"Sázím sto liber, že mám pravdu. Někdo chce Číňany osvobodit, proto si hraje na strašidlo, aby vojákům nahnal strach. Nemyslíte?"

"Nemyslím."

"Tak vsadte deset liber proti mým sto!"

"Nemám libry a už vůbec ne na sázení!"

"Půjčím vám!"

"Děkuji. To strašidlo nestojí ani zajeden šilink. Dnes večer ho chytíme."

Podánilo se mi Angličana překvapit.

"Jak že! Kdo ho chytne?"

"Já."

"Chcete jít v noci na džunku?"

"Ano."

"Sám?"

"Půjdete se mnou, sire Johnne?"

"To je snad jasné! Půjdu rád! Polapit strašidlo... Charley, to je kolosální nápad. Škoda, že se nechcete vsadit. Prál bych si, abyste se narodil na hradě Raffley."

"To bych byl váš starší bratr. Přišel byste o titul a dědictví."

"Nepotřebuji ani jedno ani druhé. Uživil bych se lovem strašidel."

"Výborně! Myslíte, že to naše strašidlo bude tlusté a chutné?"

"Přináší ho vítr, tak asi moc vážit nebude."

"Na vítr zapomeňte! Ten fouká jen v bujně fantazii Čingalců. To strašidlo je buď nějaké zvíře nebo..."

"Nebo člověk, který chce strážu zahnat a dostat se pak na džunku, aby piráty vysvobodil," přerušil mne.

"To se mi nezdá. Jsem přesvědčen, že ten člověk, který dělá strašidlo, je na palubě."

"Důkaz!"

"Dám vám ho dnes v noci. Ducha viděli u prostředního stěžně. Kdyby přišel z pevniny, těžko by se spokojil s doplžením jen na tohle místo."

"Na tom něco je. Ale, Charley, co když je to všechno jen vtip?"

"V obou případech?"

"Ano."

"Žádný voják ale nebyl na stráž oba večery."

"Pak jsou mezi nimi dva vtipálkové."

"To sotva. Čingalci projevují až nábožnou úctu k představeným. Nedovolili by si takový žertík. Nezdá se mi, že j de o vtip, a proto budu tu záležitost se strašidlem brát vážně."

"Prozradíme svůj úmysl mudeUierovf?"

"Ovšem. Bez jeho souhlasu přece na džunku nesmíme."

"Pshaw! Kdybych chtěl, šel bych tam i bez povolení. Ale jak chcete, Charley. Vezmeme si zbraně?"

"Na co?"

"Tak aspoň pořádný klacek."

"Pěsti budou stačit."

"Well! Ten chlap bude mít štěstí, když ho chytne vy. Jestli se dostane do mých rukou, vyplatím ho tak, že už ho přejde chuť hrát si s námi na strašidlo."

Když jsme soudci řekli o svém úmyslu, souhlasil sice se vším, ale považoval za nutné nás před tak smělým kouskem varovat. Sám byl pevně

přesvědčený o tom, že hlídanou džunku navštěvuje nějaká nadpřirozená bytost.

"Zrovna mi nahlásili," řekl nakonec, "že hlídka, která je určená pro dnešní noc, nechce na džunku vstoupit. S vámi snad budou mít vojáci víc odvahy. Ale v žádném případě na ducha nevolejte! Nejlepší bude, když se spokojíte s tím, že zjistíte kudy přišel a kudy odchází."

"Pustíme se hned za ním," smál se Raffley.

"Jen se neposmívejte, mylorde. Existují i zlí duchové a tenhle asi zlý bude, když se objevuje na pirátské lodi."

"To bychom museli být také zlí duchové, protože jsme se džunky zmocnili. Uvidíme, kdo o loď dnes v noci přijde, jestli my nebo strašidlo."

Bylo už jedenáct hodin, když jsme vylezli na palubu. Vzali jsme si s sebou jen revolvery, ale ani ty ne na strašidlo, ale proto, že na pobřeží nebylo v noci radno chodit beze zbraně. Vojáci seděli na zadní palubě. Byli namačkaní vedle sebe jako ovce, které očekávají útok šelmy. Poručík seděl uprostřed - měl zřejmě pocit, že tak se mu nemůže nic stát, popřípadě, že alespoň nebude první, koho hrozný duch spolkně.

Zeptal jsem se ho, jestli se před naším příchodem stalo něco zvláštního a byl jsem ujištěn, že ne. Měl jsem chuť říct vojákům, co si o nich myslím, totiž že to jsou zbabělci a lenoši, ale pak jsem toho nechal. K čemu by mi to bylo?

Radili jsme se, kam si máme sednout. Raffley trval na tom, že strašidlo přijde z pevniny, tedy po kotevním řetězu, a proto si sedl vedle něho. Já se zase rozhodl pozorovat především tři místa Přední a zadní palubu u prů-vlaků a prostřední stěžně, ke kterému se strašidlo včera dostalo. Byl jsem si jistý tím, že strašidlo přišlo z některého průvlatu, ale netušil jsem z kterého. Proto jsem se schoulil u zábradlí uprostřed lodi, odkud jsem mohl pozorovat oba vchody k průvlatům, ale ne tak zřetelně, jak bych si přál.

Noc byla poměrně jasná. Měsíc sice nesvítal a oblohu halily mraky, ale tu a tam zazářila trhlina mezi oblaky hvězda a loď se dala celkem dobře přehlédnout. Vzduch stál, jak říkají námořníci. Nezavanul ani nejslabší větrík. Podle toho se dalo čekat, že nebude těžké pozorovat "strašidelný vítr", který by měl objevení strašidla oznamovat. Hrozně jsem se na ten závan těšil a jediné, co mně dělalo starost, byla možnost, že duch si svou návštěvu rozmyslí a nepřijde.

Na nedalekém kostele odbila dvanáctá - hodina duchů nastala. Zostřil jsem pozornost. Uplynulo pět, deset minut. Vypadalo to, že strašidlo dnes nepřijde. Duch byl zřejmě vševědoucí a nestál o setkání s námi. Kdo by konec konců stál o to, aby byl polapen a odhalen, ani strašidlo určitě ne!

Konečně! U předního palubního průvlatu něco zašramotilo. Napjal jsem zrak a uviděl temnou postavu, která se tam právě napřímila. Několika skoky jsem se k ní dostal, strhl ji na podlahu a pevněji tam držel. Všechno proběhlo tak rychle, že jsem neměl ani čas pořádně si strašidlo prohlédnout.

"A mám té, hochu! Dneska jsi tady byl naposledy!" vyrazil jsem ze sebe. Držel jsem vetřelce pevně za ruce a koleny ho tlačil k palubě. "Kde jsi nechal vítr, který má ohlašovat tvůj příchod? Ty jsi nějaké divné strašidlo!"

Nadpozemská bytost se chvíli dusila a potom se jí podařilo zasípat několik vět, po kterých mi přeběhl po zádech mráz. To je ostuda!

"Hej, Charley!" řekl totiž ten duch, "jste snad posedlý ďáblem? Přestaňte mne škrtit nebo se udusím."

Byl to můj Angličan! Pustil jsem ho a udiveně se na něj díval. Už to tak bylo! Raffley se postavil, zhluboka se nadechl a vybuchl:

"U Joviše, kde jste nechal oči? To nerozeznáte sira Johna Raffleye od strašidla?"

"No, abych řekl pravdu, tak jsem si vás skutečně spletl se strašidlem," zamumlal jsem. "Musel jsem jednat rychle a nebyl čas, abych si vás prohlédl mikroskopem. Měl jste přece být u kotvy. Jak jste se sem dostal?"

"Napadlo mne, že jsem si možná přece jen nevybral dobré místo. Proto jsem šel sem. Opřel jsem se o příklop, který povolil a převrhl se. A za pár vteřin jsem už ležel vedle příklopu a moje kosti praskaly pod vašim kolenem. Čert aby vás vzal, drahý Charley! Půl tuctu kostí a kloubů jste mi pořádně pochroumal!"

"Tak to byl převrácený příklop, co jsem zaslechl? Vlastně jste si všechno zavlnil sám, sire Johnne. Měl jste zůstat na svém místě. Jak jsem vás mohl v takové tmě poznat?"

"Ale předtím, než jste na mne skočil jako levhart na jehně, mohl jste se mne přece zeptat na rodný a křestní list! Celé tělo mám polámané, jsem..."

Najednou se zarazil a naslouchal. Od zadního průvlaku se k nám neslo pronikavé a zároveň tupé hvízdání a syčení. Žádný závan větru jsme ale necítili. Už jsem se nedivil, že pověřiví Čingalci byli přesvědčeni, že vítr opravdu fičí.

Přikrčil jsem se, abych se na místo rychle doplížil, když tu Raffley neopatrně vykřikl:

"Poslouchejte! To je pravé strašidlo! Rychle, Charley, musíme ho chytit!"

Rozběhl se k místu, odkud se podezřelé zvuky ozývaly, ale po několika metrech klopýtl o stočené lano a natáhl se na podlahu. Hluk, který přitom způsobil, by vyplašil i nejlépe ochočené strašidlo. Rychle jsem se snažil dostat k průvlaku.

Ducha jsem sice neviděl, ale když obsadím průvlak, ze kterého vylezl, nemůže nám uniknout. Přiskočil jsem tedy k průvlaku a rozhlížel se, kde duch vězí. Uviděl jsem ho! Utíkal zrovna kolem prostředního stěžně k místu, kde upadl Raffley. Ten ještě pořád ležel na zemi a strašidlo ho proto nevidělo. Já jsem byl moc daleko na to, abych mohl nějak zasáhnout, a tak jsem jen na lorda zavolal:

"Běží rovnou k vám, sire! Srazte ho na zem! Chyt'te ho!"

"Už ho mám!" odpověděl Raffley a napřáhnul ruce. "Aii devils, ten chlap má ale tvrdé pěsti! Stůj, darebáku! Stop, stop, stop!"

V matném svitu hvězd jsem uviděl, jak se lord najednou zapotácel. Prchající mu zřejmě zasadil opravdu silnou ránu.

Duch pádl k přednímu pru vlaku, zvedl poklop a rychle se soukal do otvoru.

Ještě než úplně zmizel, zavolal radostně lámanou holandštinou:

"Jen chyt' krásného, dobrého a udatného Quimba, když na to máš! Dožehť hodného, rychlého Quimba!"

Zůstal jsem stát jako solný sloup. Ocítl jsem se snad nějakým zázrakem v burské usedlosti na jihu Afriky nebo jsem ještě pořád na čínské džunce v přístavu Point de Galle? Takhle se přece vyjadřoval můj dobrý basutský Kafr! Poznal jsem jeho hlas hned, i když od chvíle, kdy mi na rozloučenou daroval svou tabatěrku, už uplynulo několik roků. Ta tabatěrka odpočívala vedle jiných památek z cest u mne doma... Byl to on, určitě to byl můj Quimbo! Ale jak se dostal na čínskou loď a do společnosti námořních lupičů a únosců žen?

Můj údiv byl obrovský, ale přesto jsem se rychle vzpamatoval. Nejdřív jsem zamířil k lordovi, který se kolébal opodál a tiskl si hlavu rukama.

"Co se vám stalo?" zeptal jsem se. "Proč tady takhle stojíte?"

"Duní mi v nijako v tureckém bubnu," postěžoval si. "Zdá se mi, že si to ďábelské stvoření vztekem utrhlo hlavu a hodilo mi ji do obličeje."

"To by ale nemohlo mluvit. Slyšel jste, co volalo?"

"Jestli jsem slyšel? Copak jsem mohl něco slyšet, když mi v hlavě praskalo, jakoby se chtěla rozpadnout?"

"Máte smůlu, sire, velkou smůlu!"

"To už snad ani nemůže být smůla, drahý Charley! Nejdřív mi rozlámete polovinu kostí v těle a potom, když se už raduji, že mi aspoň hlava zůstala celá, mne udeří ten zatracený duch svou palicí zrovna do nosu. To byla rána! Myslím, že na ni do smrti nezapomenu."

"Jeho hlava to ale nebyla!"

"To vím i bez vás! Ten tak zvaný duch byl člověk z masa a kostí - a jaký! Připadalo mi, že má sílu jako lev. Důkaz toho cítím ještě pořád v hlavě. Hučí mi v nijako u Niagary! To by mě ale zajímalo, čím mě vlastně v zápalu boje přes hlavu praštil. To snad musela být půlka naší milé zeměkoule, nebo spíš rovnou celá!"

"Zkusíme ten předmět najít."

Ohlédl jsem se a spatřil kousek od nás zelený kulatý předmět. Zvedl jsem ho a podal Angličanovi.

"Tady máte hlavu toho ducha," řekl jsem při tom. "Myslíte, že strašidla nosí tohle na krku?"

"Meloun! Těžký aspoň osm liber! A takový plod musí spadnout na hlavu anglickému lordovi zrovna o půlnoci! Chcete se vsadit, Charley?"

"Proč?"

"Že ten meloun dodatečně hodím tomu duchovi na hlavu zase já."

"Nesázím se."

"To nemůžete udělat jedinou výjimku, Charley? Ne?"

"Už proto ne, že byste sázku prohrál."

"Prohrál? Ani ve snu... Hodím mu ten meloun na hlavu tak jistě, jako že..."

"Jistější ale je, že mu ho na hlavu nehodíte," přerušil jsem ho.

"Snad vážně nevěříte tomu, že se vzdám své sladké pomsty?"

"Jsem o tom dokonce pevně přesvědčený."

"Proč?"

"Protože vím, že nebudete chtít bombardovat hlavu mého dobrého přítele melounem těžkým osm liber."

"A já... já nejsem váš dobrý přítel?"

"To rozhodně ano!"

"A nebombardoval on mou hlavu?"

"Ale jen proto, že vás neznal."

"Já ho taky neznám. A teď mne napadá, od které doby máte přátele mezi strašidly?"

"Ode dneška. Ale bez legrace, to strašidlo je opravdu můj dobrý známý."

"Co to říkáte?"

"Je to můj bývalý věrný sluha, basutský Kafr, který mne doprovázel několik měsíců po jižní Africe. Jmenoval se Quimbo a určitě se vám bude líbit, až ho poznáte."

"Charley, kdybych vás neznal, přísahal bych, že se mi snažíte všet bulíky na nos. Ten chlap je přece společník kidnapperů"

"To je pravda."

"A vy říkáte, že to je dobrý člověk?"

"Byl takový!"

"Ale už není!"

"Určitě je. Quimbo se nikdy nemohl stát kidnapperem, pirátem nebo jiným zločincem."

"Tak jste se spletl."

"Ne! Víím určitě, že to je on."

"Ale tak trochu přemýšlejte, Charley! Jak by se takový Kafr odněkud z Kapské dostal mezi západoasijské piráty?"

"Snad nám to poví on sám. Ostatně, Basutové patří k velké rase Beču-anců, ale protože Bečuanci jsou příbuzní s Kafry, používám pro Quimbo také takové označení. Quimbo si nejspíš našel někde v podpalubí dobrý úkryt, nejspíš mezi přítěží. Kdyby chtěl, mohl už piráty několikrát nepozorovaně odvézt, aby mohli uprchnout. Neudělal to, protože je asi nepovažuje za svoje přátele. Půjďme ho dolů najít."

"Potřebujeme lampy."

"Něco najdeme v kapitánově kajutě. Pojdte!"

"Nebylo by dobře, kdybychom ještě předtím poděkovali čingalským gardovým granátníkům za jejich odvahu?"

"Uděláme to, aby věděli, z koho měli strach."

Udatní hrdinové seděli stále na svém místě. Když jsme přišli až k nim, zeptal se poručík:

"Mylordové, duch už je pryč? To bylo strašné, opravdu strašné!"

"Ještě není pryč," odpověděl jsem.

"Není ale nikde vidět!"

"Je pořád na lodi. V podpalubí."

"Neuletěl do oblaků? Je tady? Pak tady ale nemůžeme zůstat my!"

"Jste zbabělé baby! Nebyl to žádný duch nebo strašidlo, ale člověk! Ubohý člověk, kterého lupiči přinutili, aby s nimi žil na lodi. Půjďme dolů, abychom ho sem přivedli. Mudellierovi řekneme, jaké statečné vojáky poslal na džunku hlídat lupiče!"

S hlubokým povzdechem klesl poručík zase na místo(kde předtím seděl. Nikdy jsme se nedozvěděli, jestli to byl oddech ulehčení nebo bázně před soudcem. Konec konců ale mudUier neměl žádné právo zlobit se na vojáky, protože sám byl stejně pověřivý jako oni.

Kapitola devátá Nečekané setkání

NEJDŘÍV JSME OBA zamířili do kapitánské kajuty, kde jsme zapálili lampu. Potom jsme vešli do místnosti, kde byli věznění piráti. Jejich pouta byla v pořádku. Pátrali jsme po Quimbovi ve všech místnostech, nikde ale nebyl. Sestoupili jsme proto až do nejspodnějších prostorů, kde byla přítěž pro udržení rovnováhy lodě. Za při těž sloužil na té to džunce písek. Prosvítili jsme každý kout, ale marně. O něčí přítomnosti však pár maličností svědčilo. Raffleyje nejspíš nepostřehl, protože zklamaně poznamenal:

"Tady také není! Kdybych byl pověřivý, uvěřil bych, že to nebyl člověk, ale duch. Nebo se snad basutští Kafři dokáží udělat neviditelnými?"

"To určitě ne! Nemůžou zmizet, jako nemůžete zmizet vy nebo já."

"Quimbo je však pryč, úplně pryč! A zmizel beze stopy."

"To se mýlíte."

"Ale? Chcete se vsadit?"

"Proč?"

"Že váš slavný Kafr není v téhle místnosti."

"Nesázím se!"

"A proč ne?"

"Protože bych sázku určitě vyhrál a připravil vás tak o peníze."

"Nesmysl! Když to víte tak jistě, pak teprve nesmíte sázku odmítnout. Ale abych řekl pravdu, moc vašemu tvrzení nevěřím."

"Ale! Objevil jsem stopu uprchlíka a vy víte moc dobře, že jakmile najdu stopu, člověk, který ji zanechal, mi už neuteče."

"To vím, ale... kde je ta stopa?"

"Tady v písku."

"Kde? Nic nevidím."

"Je přímo před námi! Tady! Napravo je povrch písku hladký, ale nalevo... co tam vidíte?"

"Nepatrné zvýšení. Víc nic."

"Víc nic? Podle mne je toho až dost!"

"Jak to?"

"Je tam člověk, kterého hledáme. Zavrtal se do písku."

"Udusil by se."

"To ne. Nevidíte tam vzadu na hromádce malou díru?"

"Ovšem, máte pravdu, něco tam je."

"A ta díra vede k hlavě toho Kafru. A co je tam v levém rohu?"

"Hm! Slupka melounu!"

"Správně! Jak se tam asi dostala?"

"Snad si nemyslíte, že si budu lámat hlavu se slupkou z melounu."

"To si nemyslím, protože se ta věc dá vysvětlit a vaši hlavě nebude žádné nebezpečí hrozit. Quimbo měl hlad a žízeň. Proto vyšel o půlnoci na palubu a hrál si na strašidlo, aby si mohl odnést sem dolů meloun. Stráž přitom umírala strachy a utíkala na druhou stranu lodi."

"Hm! Pak by ale ten váš Quimbo musel být pořádné mazaný chlapík."

"Hloupý určitě není. Teď ho musím vylákat ven z písku. Quimbo, jsi tady?"

Neozvalo se nic.

"Quimbo, vím že jsi se schoval do písku. Pojď ven! Nic se ti nestane!"

Opět žádná odpověď. Od doby, kdy jsme se viděli naposledy, už přece jen uteklo hodně vody a dobrý černochoch můj hlas nepoznal. Navíc se v té nízké, vlhké místnosti hlas dost zkresloval. Přistoupil jsem tedy ještě blíž a zavolal:

"To už mne neznáš? Nevzpomínáš si na hodného Evropana, se kterým jsi byl u boera van heí roer? Vylez ven!"

Poslední slova zabrala. Písek se začal hýbat a za chvíli z něj zaznělo:

"Na hodného, dobrého Evropana, který dostal od krásného, dobrého a statečného Quimba tabatěrku?"

"Ovšem!"

"Se kterým jsi Quimbo až do Groote Klofu a bojoval tam se Zulukafrý?"

"Ano!"

"Myn tijd, míry tgd! Jestli je tady můj milý Evropan, pak je zde i Quimbo! Quimbo už leze ven z písku!"

Písek se rozhrnul a dobrák Quimbo se objevil v plné kráse. Nejdříve jsme uviděli vysoký účes, jehož tvar a velikost se nezměnily, potom bezvousý basutský obličej s tupým nosem, širokými ústy a malými očima. Černochoch si mne chvíli prohlížel, pak radostně roztáhl ústa od ucha k uchu a vyskočil z písku tak prudce, až narazil hlavou o nízký strop. Pečlivě opatrovaný účes se tím rázem změkl, ale Kafr si toho v prvním návalu radosti nevšiml. Přiskočil ke mně, chytnul mne za ruce a volal:

"Ach, to je opravdu můj hodný, dobrý Evropan! Quimbo má obrovskou radost, že ho zase vidí. Quimbo musí zlíbat všechny ruce svého mynheera."

A hned se dal také do díla. Líbal mi "všechny" ruce tak horlivě, že by došly k velké újmě, kdyby byly z čokolády nebo marcipánu a ne z hmoty mnohem pevnější a odolnější. Zdálo se, že Quimbova radost roste každým okamžikem, protože mne objal kolem krku a špulil rty k tomu, aby mne líbal i na tváře. Tomu jsem se ale obratně vyhnul a zadržel ho.

"Tak už dost, Quimbo! Víš, že máš z našeho setkání stejnou radost jako já. Tak s tím teď na chvíli přestaň. Zajímalo by mne, co děláš tak daleko od Kapské a ještě k tomu na pirátské lodi."

"Ó, pane, Quimbo není zloděj nebo lupič! Je jen sluha na pirátské lodi."

"A nepomáhal jsi jim při jejich lupičských výpravách?"

Zaškaredil se, což u něj bylo výrazem svatosvatého ujištění, pak se udeřil oběma rukama do hrudi a vykřikl:

"Quimbo nikdy nedělal to, co oni! Lupiči Quimba chytili a poručili mu, aby čistil palubu a sloužil kapitánovi."

"Tak dobře! Půjdem nahoru na palubu a tam mi všechno povíš."

"Nahoru? Tam je moc vojáků!"

"A co má být?"

"Co myslíš, že udělají vojáci, až uvidí dobrého, krásného Quimba? Určitě mě sváží a hodí k ostatním pirátům."

"Ne. Jsi pod mou ochranou."

"Quimbo nepůjde do vězení?"

"Určitě ne!"

"Quimbo se může vrátit zpátky do země Basutů?"

"Ano."

"Nebo může jít do Tjelatjapu?"

"Do Tjelatjapu? Co je to?"

"Tjelatjap je krásné město, kde bydlí mynheer Bontwerker."

"Kde to město je?"

"Na velkém, krásném, vzdáleném ostrově."

"Jak se ten ostrov jmenuje?"

"Seraju."

"Seraju a Tjelatjap? To mi nic neříká. Sire Johnne, znáte ta jména?"

"Nikdy jsem je neslyšel," zavrtěl Angličan hlavou.

"Já taky ne... i když... Seraju je myslím nějaká řeka!"

"Ano, ano," přikyvoval horlivě Quimbo. "Seraju je velká, hluboká řeka."

"Vždyť jsi tvrdil, že se tak jmenuje ostrov!"

"To se Quimbo spletl," připustil černochoch.

"Seraju je řeka na Jávě."

"Jáva! Jáva!" zatleskal Kafr radostné rukama. "Mynheer uhádl správné jméno ostrova. Jsi velice chytrý a moudrý, pane!"

"Už si vzpomínám i na Tjelatjapu. Je to přístavní město na jihu ostrova a blízko něj, tuším, ústí Seraju do moře."

"Ano, řeka opravdu ústí do moře u města."

"Znáš dobře to město?"

"Ó, ano. Quimbo plul po řece Seraju a bydlil ve městě."

"To je opravdu zajímavé. Představte si, sire Jormě, že tenhle Basut se dostal až na Jávou. Tomu se ani nechce věřit!"

Musí nám o tom všem vyprávět. Pojdme nahoru!"

"Proč chcete jít na palubu?" ptal se lord. "Nebude lepší jít rovnou do hotelu? Tam je víc pohodlí."

"Zůstanu na lodi. Je možné, že nám Quimbo prozradí věci, na které se budeme chtít zeptat zajatých pirátů."

"Well V kapitánově kajutě bude dost místa."

Když jsme procházeli podpalubím, kde byli uvázaní kidnappeři, zaslechli jsme kapitánovo zaklení. Zřejmě doufal, že je Quimbo osvobodí a tím, že jsme černochoch našli, padla jeho poslední naděje.

"Quimbo toho musí hodně vyprávět," prohlásil černochoch hned, jak jsme vešli do kajuty, "ale nejdřív se chce pořádně najíst. Má veliký hlad, moc veliký, protože dneska neměl svůj meloun."

Jídla bylo naštěstí dost. Quimbo polykal jedno obrovské sousto za druhým jako hladový vlk. Když se konečně nasytil, vyzval jsem ho, aby vyprávěl, co se mu stalo od chvíle, kdy jsme se spolu v Kapsku rozloučili.

Quimbo se nedal dlouho pobízet. Pohodlně se usadil a začal. Ale jak! Z hrdla se mu řinula slova jak vodopád. Při řeči se mu míchala anglická slova s holandskými a basutskými výrazy a jeho zvyk mluvit o sobě ve třetí osobě srozumitelnost celého vyprávění ještě zmenšoval. A jak se přitom tvářil! Mluvil s takovým chvatem, jakoby jeho život závisel na tom, že nesmí přestat ani na okamžik. Během půl minuty ze sebe vysypal takovou spoustu slov v několika jazycích, že by jim člověk neporozuměl ani za celý den. Raffley se na mne nejdřív udiveně podíval, potom potřásl hlavou a sundal si skřípec, aby si mohl vypravěče prohlédnout bez skel. Nakonec mu trpělivost došla a on vyskočil, mával nesouhlasné rukama a vykřikl:

"Stop/ Chlape, chceš nás připravit o rozum? Který normální člověk by tě mohl poslouchat a nezničit si při tom nervy?"

Mluv pomalu, vždyť ti nerozumíme ani slovo!"

Quimbo sklapl pusou, zadíval se nechápavě nejdřív na mne, potom na Angličana, a zahořekoval:

"Krásný, dobrý a statečný Quimbo že nemluví správně? Mluví přece pusou! Čím podle vás má Quimbo mluvit?"

"Jasně že ne ušima!" odpověděl mu Raffley. "Ale mluv pomalu! Nepospíchej tak a my ti rozumět budeme."

"Nechápu, pane, proč Quimbovi nerozumíš. Quimbo sám ví dobře, co povídá."

Po jeho slovech vybuchl sir John zoufalým smíchem. Když se trochu uklidnil, otočil se ke mně a řekl:

"Měl jste pravdu, Charley! Ten váš Quimbo je skutečně nádherný chlapík. Good god! Ohromně se těším na všechno, co s ním teď zažijeme. Ať pokračuje, ale zkuste ho přemluvit, aby zmírnil svoje tempo!"

Pokusil jsem se Quimbovi vysvětlit v čem je problém, ale bez jakéhokoliv výsledku. Černochoch sice začal mluvit pomalu, po minutě však nabíral na rychlosti a mluvil snad ještě rychleji než předtím. Nakonec jsem ho přerušil.

"Tak dost, Quimbo!" rozhodl jsem. "My ti opravdu vůbec nerozumíme. Raději se tě vždycky na něco zeptám, a ty mi budeš odpovídat."

"Ano!" souhlasil. "Pro Quimba to tak bude lepší. Když Quimbo mluví sám, neví, o čem má povídat."

"Tak mi nejdřív řekni, kam jsi šel, když jsme se spolu rozloučili."

"Nešťastný Quimbo šel do Cape Town."

"Do Kapského města? Proč jsi nešel domů do Basutska?"

"Quimbo tam nechtěl jít. Chtěl být daleko, aby neviděl krajinu a lidi, kteří znali Mitjé."

"To jsi se tak trápil proto, že si to děvče vzalo Búra?"

"Ano, Quimba to moc mrzelo. Chtěl si vzít Mitjé za ženu a ona ho nechtěla! Proč? Quimbo by byl krásný, dobrý a statečný manžel! Quimbo šel tedy do Cape Town, kde potkal mynheera Bontwerkera. Quimbo se stal jeho sluhou."

"Přijal tě za sluhu? Co ten člověk dělal?"

Než mohl černochoch odpovědět, prohodil Raffley:

"Počkejte! Jednou jsem se v Kapském městě seznámil s nějakým Bon-twerkerem. Byl to bohatý, nezávislý člověk, obchodník s diamanty. Představil mi ho náměstek guvernéra. Bontwerker mi vyprávěl, že má staršího, také svobodného bratra na Sundských ostrovech..."

Najednou se zarazil.

"Pokračujte," vyzval jsem ho. "Proč jste přestal?"

"Protože... ah, zná Quimbo opravdu tohoto Bontwerkera?"

"Můžeme se hned přesvědčit. Quimbo, co dělá ten tvůj mynheer Bon-twerker?"

"Kupoval diamanty a drahokamy," odpověděl Kafr.

"Byl ženatý?"

"Ne, neměl ženu, stejně jako Quimbo. Proto byli on a Quimbo vždycky sami."

"A nějaké příbuzné?"

"Měl bratra v Tjelatjapu, ale ten najednou zemřel. Můj pán tam jel, aby převzal dědictví, a Quimbo plul s ním."

"Tak přece! Tvůj mynheer tedy dědil po bratrovi a odcestoval na Jávu. Co dál? Zůstal tam?"

"Ne. Dal lod obrátit a odplul zpátky do Cape Town."

"Kdy?"

"V Tjelatjapu zůstal čtyři měsíce, potom vzal hromadu peněz, které dostal po bratrovi a s Quimbem odplul domů."

"Jak to? Vždyť ty jsi tady!"

"Quimbo ani jeho mynheer domů nedopluli."

"Proč?"

"Najednou se vedle naší lodě objevila spousta kidnappers, piráti vylezli na palubu a postříleli kapitána i námořníky."

"Celé mužstvo povraždili! A co se stalo s cestujícími? Bylo jich hodně? Také jsou mrtví?"

"Byl tam jen Quimbo a mynheer. Piráti pobrali všechny věci z lodi na svoje pramice a pak loď zapálili. Nás vzali s sebou."

"Kde se to stalo?"

"To Quimbo neví. Ale nebyli jsme daleko od pevniny, kde nás pak věznili."

"Jak dlouho?"

"Moc dní a týdnů. Quimbo dny nepočítal, ale bylo to opravdu dlouho."

"Nevíš náhodou, kde vás drželi?"

"V Hu-niao!"

"Hu-niao? To jsi zase asi popletl. Pamatuješ si to jméno dobře?"

"Quimbo si to pamatuje dobře!"

"Hm, to tedy nevím. Hu-niao je čínský název a znamená to tygří pták. To zní divně. Byl to ostrov?"

"Ne."

"Takže pevnina."

"Ani pevnina!"

"Ani ostrov ani pevnina? Co tedy? Nebyl to ostrov spojený s pevninou?"

"Ano. Hu-niao je ostrov s cestou na pevninu."

"Tak poloostrov! Víš u jaké pevniny?"

"To Quimbo neví."

"Nemluvil jsi o tom se svým pánem?"

"Quimbo nesměl s mynheerem vůbec mluvit."

"Každý jste byl jinde?"

"Ano."

"Tak to ani nevíš, jestli žije?"

"Mynheer není mrtvý. Piráti mu nosili jídlo a pití."

"Víš to určitě? Byl jsi přece vězněný jinde než on. Nemůžeš vědět, co se s ním stalo."

"Quimbo to ví jistě. Mluvil s mynheerem, když pán musel napsat dopis, protože piráti chtěli víc peněz."

"Kam ten dopis posílal?"

"Do Tjelatjapu!"

"Určitě? Přemýšlej! Je to důležité!"

"Pán to Quimbovi řekl."

"Pak to bude pravda. Řekl ti to tedy ještě na lodi, potom vás rozdělili. Co jsi dělal v zajetí?"

"Nic. Quimbo jen lenošil. Potom jsem šel na lod."

"Nevíš, komu tvůj pán dopis poslal?"

"To mynheer Quimbovi neřekl."

"Jak ten poloostrov vypadá?"

"Quimbo si neměl čas, něčeho všimnout. Hned na břehu ho zavřeli."

Měl jsem na jazyku ještě spoustu otázek, ale Raffleymu došla trpělivost a zarázů mne.

"Nechtě vašeho Quimbo vydechnout, Charley," řekl. "Ať si odpočine. Stejně se od něj nic dalšího nedozvíme! Je to... no prostě skutečný Quimbo!"

"Ale, sire Johnne, ty věci jsou ohromně důležité! Musíme zjistit, kde..."

"Kde vězí Bontwerker?" přerušil mne.

"Ano."

"Od Quimba se to nedovíte!"

"A od koho tedy? Znáte snad někoho, kdo nám to řekne?"

"Ano."

"Koho myslíte?"

"Piráty, samozřejmě."

"Ti nic neřeknou!"

"Záleží na tom, jak se jich budeme ptát. Chcete jít se mnou dolů a vyslechnout je? Ale nechtě všechno na mně, ano?"

"S radostí, sire Johnne! Rád se vzdám toho, dělat zbytečné věci."

"Myslíte, že mi ti chlapi nic neprozradí?"

"Jsem o tom přesvědčený."

"Vždyť je čeká smrt!"

"Právě proto nic neřeknou."

"Třeba si některý bude chtít ulehčit svědomí."

"Taková jako jsou oni žádné svědomí nemají, sire! Budete vyslyšet muže bez víry a citu, kteří už ztratili naději. Jim už je všechno jedno."

"Ať je to jak chce, musíme zjistit, kde Bontwerkera vězní. Určitě je to ten člověk, se kterým jsem se seznámil."

"Samozřejmě, že je to on!"

"Ti lumpové ho obrali o peníze a teď ho drží v nějakém brlohu! Víte, co jsem si vzal do hlavy?"

"Myslím, že to uhodnu."

"Nu?"

"Chcete ho vysvobodit."

"Přesně tak! Nejdříve ale musíme zjistit, kde vlastně vězí."

"To ano."

"A můžou mi to prozradit jen zajatci."

"Můžou, ale nemusí. A také neřeknou! Tvrdím to předem... no, ale zkuste to můžete."

Sestoupili jsme zase do podpalubí, ale Quimba jsme nechali nahoře. Lord nejdříve zkoušel štěstí u kapitána, ale ten mu ani neodpověděl. Číňan neotevřel ústa ani když mu Raffley vlídně domlouval, ani když mu vyhrožoval. Potom vyslyšel ostatní, ale se stejným výsledkem. Rozzlobený přistoupil ke mně a řekl:

"Mám dát ty psy zmrskat?"

"A máte na to právo, sire John?"

"To je mi jedno. Udělám to, co budu chtít."

"Bez výsledku."

"Uvidíme!"

"Budiž! Napráskat zaslouží všichni. Ale budou z toho mít jen radost."

"Radost? To by měli hodně divný vkus. Komu by výprask způsoboval potěšení?"

"Těmhle vrahům. Vědí, že nečeká nic jiného než smrt. Naději, že by dostali milost, nemají. Čím víc na ně budete naléhat, tím větší budou mít radost z vašeho neúspěchu. Lidé, pro které Bůh a ďábel, nebe a peklo, spasení a zatracení jsou naprosto lhostejnými pojmy, nic neprozradí ani v hodině smrti."

"Ale já se musím dozvědět, kde Bontwerkera uvěznili!"

"Existují i jiné prostředky."

"Jaké?"

"Chtěl jste cestovat na Jávu. Tak jedte do Tjelatjapu, kam byl poslán dopis se žádostí o výkupné."

"Ale komu byl dopis určen? Vždyť to nevíme!"

"Snad toho člověka vypátráme na místě."

"S takovým dopisem se nikdo nechlubí."

"Já bych si troufal tu osobu vypátrat během jediného dne!"

"Tak dobře. Pojedete se mnou?"

"Ano. Už dříve jsem byl skoro rozhodnutý vaše pozvání přijmout, ale teď už neváhám vůbec. Musíme zjistit, komu byl dopis od Bontwerkera určen."

"A když to nezjistíme? Nemůžeme jeho pobyt zjistit ještě nějak jinak?"

"Pokusím se. Dívejte se, jak se bude kapitán tvářit, až s ním budu mluvit. Myslím, že nejdřív se bude spokojeně usmívat a pak se poněkud zalekne."

Mluvili jsme spolu anglicky, takže nám Číňané nerozuměli. Buo! vůbec, nebo určitě jen špatně. Vzal jsem svítilnu a držel ji tak, aby světlo dopadalo na pirátův obličej. Pak jsem se čínsky zeptal:

"Jak se jmenuješ?"

Neodpověděl a ani mrknutím oka nedal najevo, že něco slyšel.

"Rád bych věděl, kde vězníte pana Bontwekra," pokračoval jsem klidně dál.

Zase nic.

"Mlčení ti neprospěje," řekl jsem. "Vypátráme sami, kde je, až dojedeme do Hu-niao."

Zdůraznil jsem čínské jméno, o kterém Quimbo tvrdil, že je správné. Kapitán překvapeně naslouchal a pak se pohrdavě usmál. Tvářil jsem se, jako bych jeho samolibý úsměv neviděl a rychle se opravil:

"Ach, to jsem špatně řekl. Měl jsem na mysli Hu-kiao, tam pojedeme."

Pozorně jsem se mu díval do obličeje a neušlo mi, jak se při vyslovení druhého jména lekl. Snažil se však svoje vzrušení utajit. Byl jsem spokojený s výsledkem mého pokusu a vrátil se k Raffleyovi. Opustili jsme podpalubí, a když jsme se zase ocitli na palubě, zeptal se mne Raffley:

"Co jste tím sledoval? Říkal jste, jak bude reagovat, ale já si ničeho nevšiml."

"Že ne? A jeho obličej jste pozoroval?"

"Ves!"

"A nic jste neviděl?"

"Ale ano. Jak jste říkal, nejdřív se usmíval a pak se lekl."

"No, víte, nějak jsem se nemohl smířit s tím, že se poloostrov jmenuje Hu-niao. Quimbo si název špatně zapamatoval. Přemýšlel jsem o podobných jménech a napadlo mne Hu-kiao. To znamená Tygří most. A takové jméno mi už víc vyhovovalo. Ostrov je s pevninou spojený jen úzkým pruhem země, nějakým tygřím mostem."

"Možná. Ale kde ten poloostrov je?"

"Nejspíš na pobřeží Sumatry. Budeme ho hledat."

"Hledat poloostrov? Jak? To máme obeplout celou Sumatru a u každého poloostrova zastavit a zeptat se, jak se jmenuje?"

"Ne. Spíš jsem myslel, že se podíváme do mapy."

"Well, s tím souhlasím! Ale zítra na to bude také dost času."

"Určitě! Svoje jsme tady už udělali. Můžeme sejít s klidným svědomím vyspat."

Poručili jsme vojákům, aby pořádně zajatce hlídali a opustili jsme loď. Quimbo šel pochopitelně s námi. V hotelu se pro něj najde určitě pohodlnější místo k odpočinku, než je hromada písku v podpalubí čínské džunky.

Kapitola desátá Světlo v temnotách

DRUHÝ DEN jsme ještě seděli u snídani, když nás navštívil mudellter, aby se přesvědčil o výsledku naší čekané na strašidlo. Raffley mu vyprávěl co se přihodilo a připojil také několik kousavých poznámek na adresu pověřivých vojáků a jejich velitele. Soudce se tvářil rozpačitě, ale pak se sebral a s přísnou tváří požadoval, aby mu byl Quimbo vydán. Dopustil se prý dvou trestných činů.

"Dvou trestných činů?" opakoval Raffley udiveně, zatímco já jsem měl co dělat, abych se soudci rovnou nevysmál.

"Jistě," odpověděl sebejistě mudellier. "Poděsil stráž a už proto musí být přísně potrestán. A potom..."

"A potom? Co ještě?" zajímal se Angličan.

"A potom hlavní důvod - ten muž byl dopaden na džunce a je to tedy námořní lupič jako ostatní. Bude potrestán zároveň s nimi. Je mojí povinností černocha zatknout a uvěznit."

Skřípec se svezl lordovi až na špičku nosu, když jeho majitel vykřikl:

"Co to je za nápad! Už jste, mudeUiere, zapomněl, kdo jsem?"

"Nezapomněl."

"Nu? Mám na mysli můj poměr k Jeho vznešenosti generálnímu guvernérovi."

"Jste příbuzný toho vznešeného pána."

"Správně! A kdo je tenhle gentleman, který sedí vedle mne?"

"Váš přítel."

"Také dobře. A kdo je Quimbo, kterého jste označil jako piráta?"

"Jeto... je to... je..."

Zarazil se a Raffley za něj dokončil větu:

"Je to sluha mého přítele. Můžete mi říct, co z toho vyplývá?"

"To nevím," přiznal soudce, kterému začalo být z kategorického Angličanova tónu nevolno.

"Vždyť je to tak jednoduché! Tady je příbuzný generálního guvernéra, tady přítel toho příbuzného a konečně sluha tohoto přítele. Je tedy jasné, že Quimbo je sluha generálního guvernéra. Nemyslíte?"

MudeUier neodpověděl, jen rozpačitě kroutil hlavou.

"Cože? Nechcete tomu věřit? Když něco tvrdím a někdo vrtí hlavou, je to urážka, která se dá smýt mezi gentlemany jen krví. Doufám, že jste gentleman\ Charley, přineste, prosím, mé pistole!"

"Ne, ne, ne! Počkejte! Ani mne nenapadlo vás urážet, pane! Není zapotřebí krveprolití. Naprosto vám věřím."

"Tak tedy věříte, že Quimbo není lupič, ale poctivý člověk?"

"Ano."

"A že mu nikdo nesmí zkřivit ani vlas na hlavě?"

"Ano."

"Dobře," pokýval sir John spokojeně hlavou a nasadil si skřípec zase na pravé místo. "Dohodli jsme se. Ostatně ve vlastním zájmu raději zapomeňte, že na lodi kdy nějaký Kafr byl."

"Proč?"

"Protože jste ho považovali za strašidlo, a já bych pak musel vyprávět guvernérovi, jak celé vaší armádě nahnal strach jediný černoch. Myslíte, že by vás za to guvernéř pochválil?"

"Opravdu, na lodi žádné strašidlo nebylo. Souhlasí s tím Vaše lordstvo?"

"To jsem rád. Musím vám totiž oznámit, že guvernéř dnes přijede. Jeho příchod oznámil zvláštní posel. Bude soudit čínské piráty."

Guvernéř skutečně ten den odpoledne přijel a navštívil nás v hotelu Madras. Vyslovil nám své uznání za energický zásah, kterým jsme celou záležitost uzavřeli, a za statečnost, s jakou si posádka naší malé jachty v celé věci počínala. Potom sáhl do kapsy a vyndal naditou peněženku.

"A tady je sto liber, které jste vyhrál, sire Johne. Já sázku prohrál."

Raffley sbalil podávané bankovky a nedbale je strčil do kapsy. Pak řekl:

"Tady vidíte, Charley, jak je užitečné uzavřít občas malou sázku."

"To vidím, ale stejně se sázet nebudu."

"To je škoda! Jinak jste skvělý chlapík, Charley, ale nikdy nebudete..."

"Zarazte, sire! Včera jste řekl, že mne budete považovat za řádného a dokonalého muže, jestli se moje předpoklady splní. Nu, a moje předpověď se naplnila do puntíku a vy zase máte svou umbretta pipe. Co tedy chcete víc?"

"Yes! Řádný muž jste, ale pravý a stoprocentní gentleman se sázek nebojí. Mám vás rád a je mi proto opravdu líto, že vám chybí sportovní duch. Ale ještě není všechno ztracené. Snažte se, a jednou se budete chovat tak, jak se sluší na pravého gentlemana, totiž nobile a gentiemanlike. Schopnosti na to máte, jen chťtí!"

Aby rozhodl o džunce a zajatých pirátech, vydal se guvernér sám na prohlídku lodě. Cestou jsme mu vyprávěli o Bontwerkerovi a o poloostrově Tygří most. Guvernér piráty vyslechl, aby zjistil, kde to místo leží, ale všichni tvrdili, že místo zvané Hu-kiao neznají. Nepromluvili ani když je dal pořádně zmrskat. To místo pro ně muselo mít ohromný význam.

Guvernér nakonec vynesl rozsudek, že všichni budou jako námořní lupiči ještě ten den pověšeni, jen ten, kdo prozradí, kde Hu-kiao je, obdrží milost. Žádný však nepromluvil, a tak byli večer pověšeni na ráhno všichni do jednoho.

Nezbývalo nám nic jiného, než začít pátrat po záhadném poloostrově v mapách. Byla to ale zbytečná práce - jméno Hu-kiao jsme neobjevili. Přeložili jsme jeho jméno do všech indických a jihočínských nářečí a výsledek byl stejný.

Ještě jednou jsem šel vyzpovídat Quimba. Kladl jsem mu všemožné otázky, ale nic nového jsem se od něj nedozvěděl. Nakonec mne napadlo, abych se ještě jednou vrátil na džunku. V kapitánově kajutě jsem si už předtím všiml několika map. Raffley šel se mnou.

Prohlédli jsme všechny mapy, ale ani tady jsme neobjevili nejmenší stopu. Už jsme chtěli mapy odložit, když jsem najednou zahlédl ještě jednu mapu, která se od ostatních lišila. Nebyla natištěná, ale nakreslená rukou. Byla to mapa pro lodivoda a znázorňovala Nikobarské ostrovy. Kresba byla neobyčejně pečlivá a to určitě mělo nějaký důvod. Co znamenala pro kid-nappery? Od nich jsme se už nemohli dozvědět nic, musel jsem tedy ještě jednou podrobit Quimba výslechu.

Jeho paměť se ale podobala nepopsanému listu papíru. Nedokázal si vzpomenout ani na směr cesty, kterým džunka plula.

"Znáš Nikobarské ostrovy?" zkusil jsem ještě jednu možnost.

"Nikobary? Quimbo nikdy nic neslyšel o Nikobarách."

Napadlo mne, že obyvatelé Nicobar ísionds jsou Malajci, a proto jsem se ho zeptal ještě jednou a použil přitom malajský název souostroví.

"Neříká ti něco jméno Pulau Sembilang?"

Podíval se na mne vyjeveně a v očích mu zablesklo poznání. Jeho paměť pracovala na plné obrátky.

"...bilang... bilang už Quimbo viděl. Je to spousta ostrovů v moři."

"Nemýlíš se? Pamatuješ si to jméno dobře?"

"Chytrý Quimbo se vůbec neplete. Lod' zakotvila u ostrovů."

"U kterého ostrova?"

"To Quimbo neví."

"Neslyšel jsi jména jednotlivých ostrovů?"

"Piráti se mezi sebou bavili, ale Quimbo jim nerozuměl."

"Tak dávej pozor. Budu fikat jména, a když ti bude nějaké připadat známé, řekneš mi to."

Pomalu jsem vyjmenovával názvy jednotlivých ostrovů a po každém jsem se na chvíli odmlčel, abych mu poskytl dost času k přemýšlení. Z jeho obličeje bylo jasné, že namáhá paměť jak se dá, a když jsem konečně vyslovil jméno

Tillangdžong, bouřlivě zatleskal a radostně vyskočil.

"Tilil... till... langdžong... langdžong. To je jméno ostrova, který Quimbo viděl!"

"Skutečné?"

"Ano. Tillangdžong je ostrov, kde lod' zakotvila a zůstala tam nějakou dobu stát."

"Rozmyslí si to pořádně, Quimbo! Moc na tom záleží!"

Černoch zvedl pravou ruku, jako by chtěl přísahat, jeho obličej zvážněl a z úst se mu řinul proud slov:

"Quimbo to ví naprosto přesně. LocT zůstala stát a piráti pořád opakovali: ...langdžong, ...langdžong, ...langdžong!"

Quimbo to slyšel dobře."

"A víš snad, proč tam zakotvili?"

"Bydlí tam Ta-ki."

"Ta-ki?Kdojeto?"

"Ta-ki je vysoký, silný lupič. Hotový obr. Tak vysoký, že všude naráží hlavou do stropu!"

Svoje slova doprovázel posuňky, ze kterých bylo zřejmé, že Ta-ki musí být pořádný kolos.

"Ta-ki byl také na džunce?" ptal jsem se dál.

"Ano," přisvědčil a bylo vidět, jakou má radost z toho, že mi může konečně podat pořádné informace.

"Od té chvíle, kdy jsi se dostal na lod ty?"

"Ta-ki tam už byl, když nás zajali."

"Jel s vámi až na ostrovy Pulau Sembilang?"

"Ta-ki jel pořád s námi."

"Proč myslíš, že bydlí na Tillangdžongu?"

"Protože tam Ta-ki vystoupil."

"Ah! A na lod' se už nevrátil?"

"Ne. Zůstal na ostrově."

"Sám?"

"Ano."

"Víš proč? Co tam dělal?"

"To Quimbo neví."

"Byl na ostrově sám, když vystoupil, nebo tam byli i jiní muži?"

"Na pobřeží byli nějakí muži."

"Kolik?"

"Pět nebo deset, Quimbo je nepočítal."

"Vzal si Ta-ki z lodi nějaký náklad?"

"Nechal vyložit hodně sudů se střešným prachem."

"Že by tam měli lupiči tajné skladiště? Nakládali na loď něco z pevniny?"

"Spoustu melounů, kokosů a ovoce."

JV teď dávej zvlášť pozor! Na co se tě zeptám, to je nejdůležitější ze všeho. Ta-ki už byl na lodi, když jsi na ni přišel z Tygřího mostu. Ví tedy, kde je ten poloostrov?"

"Ta-ki stál na palubě, když mě přivedli. Určitě to ví."

"Dobře! Jaké měl postavení na lodi? Patřil mezi obyčejné lodníky nebo mezi velitele? Měl nějaký titul?"

"Když na něj kapitán volal, vždycky mu říkal Tsu."

"Tsu? Tak to byl tedy důstojník. Bude určitě vědět, co se potřebujeme dovědět. Nevíš, jestli viděl pana Bontwerkera?"

"Mluvil s ním, ale stáli daleko a Quimbo neslyšel o čem."

"To je škoda! Bylo by dobré vědět, co mají v úmyslu. Ale mám ještě jednu důležitou otázku. Byl kapitán zároveň velitelem ostrova?"

"Ne, kapitán ne."

"A kdo tedy?"

"Muž, kterému říkali Ling-ao."

"To by mohlo být možné. Ling-ao znamená Velitelský meč. Důstojník, který vystoupil na Nikobarách, se jmenuje Ta-ki, tedy Velká odvaha. Nebude zřejmě nebezpečný jen svou velkou silou, ale i statečností. Musíme si počínat opatrně."

To už jsem pochopitelně neřikal Quimbovi, ale lordovi, který stál u nás a s velkým napětím sledoval rozmluvu mezi černochem a mnou.

Teď mávl pohrdavě rukou a prohodil:

"Lidé, kteří mají velkou postavu často postrádají odvahu, zatímco jediný trpaslík mnohdy zazené deset obrů. Já se ho nebojím. A vy, Charley?"

"Zbytečná otázka!"

Pokusil jsem se ještě něco od Quimba dozvědět, ale Kafr byl se svými vědomostmi u konce. Ostatně, řekl nám toho víc, než jsme čekali. Přistoupil jsem k Angličanovi a prohlásil:

"Myslím, že teď už se máme čeho chytit. Ling-ao je nejspíš nejvyšší velitel celé té roztomilé pirátské společnosti a sídlí na Tygřím mostě. Není vyloučeno, že má několik pirátských lodí. Ta-ki je asi velitel skladiště na Tillangdžongu. Tam bychom měli zamířit nejdříve a dostat z něj informaci, kde leží tajemný poloostrov."

"Hm, chcete se vsadit?"

"Nechci!"

"Počkejte aspoň, než řeknu o co jde. Sázím padesát nebo i sto liber, že z Ta-kiho nic nedostaneme."

"Vsadte se s Quimbem, sire John! Já se nesázím!"

"Jste hrozný člověk! Myslíte, že bych se vsadil s Kafrem? Rozhodl jste se tedy jet se mnou a vysvobodit mistra Bontwerkera?"

"Ano."

"Wett, řekněte mi tedy, jestli aspoň doufáte, že se nám to podaří."

"Věřím, že ano."

"Welll Kdy vyplujeme?"

"Zítra ráno za odlivu."

"Jachta je připravená už dnes."

"Dnes je moc brzy. Musíme si všechno pořádně promyslet. Ta věc zase tak nespěchá. Cestu k Mcobar Islands urazíme za čtyři dny. Nemusíme mít tedy strach, že nám Ta-ki zatím uteče. Nejspíš u Tillangdžongu kotví málokdy nějaká loď."

"Souhlasím. Váš Quimbo pojede také?"

Nebylo třeba, abych odpovídal, protože dobrý černochoch se ozval sám:

"Krásný a statečný Quimbo pojede všude s vámi! Chce zůstat u dobrého Evropana, vysvobodit mynheera Bontwerkera a pobít všechny piráty, Číňany i Malajce!"

Kapitola jedenáctá Uprchlíci z Andaman

NIKOBARSKÉ SOUOSTROVÍ se rozkládá téměř na sto dvanáctém stupni délky, východně od Ferra a severozápadně od Sumatry. Podnebí má tropické, ale mořské větry a časté deště způsobují, že zde chladněji. Přesto je však pobyt na ostrovech nebezpečný, protože z pobřežních bažin a houštin kořenovníků se šíří zimnice, která řadí i mezi domorodci. Zimnici mohou dostat i zvířata a není nic neobvyklého spatřit na ostrovech domácí prase, které se svíjí v záchvatech horečky.

Četné pokusy o kolonizaci ostrovů skončily neúspěšně. Teprve v roce 1869 se Nikobar zmocnila Británie, ale jen proto, aby na nich založila trestaneckou kolonii. Její správu měl na starosti guvernér Andamanského souostroví.

Byli sem deportováni především sipáhiové z indických povstání, kteří v kolonii vytvořili různorodou společnost, složenou ze všech možných kmenů a národů, žijících v Hindustanu a na Džakartě.

Už jsem se zmiňoval o nádherné flóře na Cejlonu a musím přiznat, že rostlinám na Nikobarech se nevyrovná žádný kout na světě. Zatímco na Cejlonu převládají kokosové palmy, na Nicobar Islands rostou pomalu všude arekové palmy a nádherně vonící pandany. Kromě nich je kolem nepředstavitelné množství jiných druhů tropických stromů a člověk má pocit, že se ocitl v pohádkovém světě. Na Cejlonu je totiž přece jen na každém kroku vidět lidská činnost, ale Nikobary

se mohou pochlubit nedotčenými rozlehlými pralesy, jejichž nádhera se nedá ani popsat. Je to džungle, do které ještě nevročila noha bělocha. Ze země pučí miliony zárodků, ze kterých se vyvíjejí rostliny nejfantastičtějších tvarů a nad touto směsicí podivuhodných keřů a stromů se zdvíhá temný závoj překrásných palmových korun. Velkolepost tohoto díla přírody se nedá zobrazit na papíře ani na plátně.

Snad nejpodivuhodnější z celé rostlinné říše je pandán. Spolu s palmami patří k nejmpozantnějším druhům jednoděložných rostlin. Člověk je při pohledu na něj přesvědčený, že je to přežívající svědek pravěku. Na podstavci z hlavních a ze vzdušných kořenů, který se podobá kuželovité stavbě ze silných kůlů, se tyčí kmen, spojený se sousedními stromy větvemi s podivuhodnými kopinatými listy a s velkými, šiškám podobnými plody. Hlavní kořeny se často zvedají až do výšky dvaceti stop a strom jako celek působí tak zvláštním a nezvyklým dojmem, že ho můžeme klidně nazvat bláznivým dílem přírody.

Na pobřeží je džungle obklopena pruhem mangrového houští, které bují jen tam, kde moře za přílivu zavlažuje jeho kořeny a sluneční paprsky je za odlivu osuší. Právě odtud se šíří bacily zimnice, které tak sužují domorodce a návštěvníky ostrovů.

Z moře kolem ostrovů vykukují četné věnce korálových útesů. Koral se zde předvádí ve všech možných tvarech a barvách, takže oči Evropana se tím pohledem mohou bavit celé hodiny.

Domorodé příbytky, ať už jednotlivé domky nebo celé vesnice, jsou postaveny většinou jen na pobřeží, protože do dusné džungle se dá proniknout jen s velkými obtížemi a prázdná místa ve vnitrozemí ostrova rychle pohltnou prales. Chaty jsou budovány nakůlech, jednak proto, aby vzdorovaly záplavě mořské vody a nepřátelským nájezdům, a také aby základy domů neustále ovíval čerstvý vzduch, který zmírňuje škodlivost zimních výparů.

V trestanecké osadě na Nikobarech je uvězněno několik stovek zločinců. Osada je zřízena na ostrově Camorta. Bývají sem posíláni lidé, kteří se dopustili těžkých zločinů, a tak většina trestanců je odsouzena k doživotní deportaci. Ale i ti, kteří dostali pouze dlouholetý trest, jsou prakticky odsouzeni na stejnou dobu, protože pobyt v kolonii končí pravidelně úmrtím na vražednou zimnici. Nemoc totiž sklátí v poměrně krátké době i nejsilnějšího muže. Nelze se proto divit, že se trestanci neustále pokoušejí z ostrovů smrti uprchnout.

Vzdálenost souostroví od pevniny a skutečnost, že ke Camortě jen málokdy zavítá nějaká loď, způsobují, že útek je téměř nemožný, ale přesto jsou známé případy, kdy byli uprchlíci úspěšní.

Už jsem psal o tom, že pan Bontwerker adresoval dopis se žádostí o výkupné do jávského Tjelatjapu. Nepovažoval jsem za těžké najít adresáta a dozvědět se, kam měla být odpověď poslána. Pak by už nebylo složité najít cestu k Tygřímu mostu. Ale od okamžiku, kdy nám Quimbo vypravoval o Ta-kim a o ostrově Tillang-džong, rozhodli jsme se, že lepší bude plout přímo na tento ostrov. Ta-ki Tygří most znal a mohl nám jeho polohu prozradit. Jak ho ale k tomu přimět? Nepochyboval jsem, že uskokem dosáhneme víc než násilím. Ale jakou léčku sestrojít? Už delší dobu jsem nad tím přemýšlel a pořád mě nic nenapadlo.

Pomalu jsme se už blížili k průlivu Ten Degree Channel, který odděluje Nikobary od Andaman, a já ještě na nic nepřišel. "Věděl jsem to," prohlásil lord Raffley. "Od začátku jsem se s vámi chtěl vsadit o to, že nám ten chlap na Tillang-džongu nic neprozradí. Čert aby do toho... To nás nic pořádného nenapadne? A výpraskem toho taky moc nedosáhneme."

"Jestli umí mlčet tak, jako jeho společníci, pak určitě ne! Ti se nechali raději pověsit, než by něco vyrazili."

"A co tedy dělat? Nemáme moc času na rozmýšlení. Je už skoro poledne a večer zakotvíme u Tillang-džongu."

"Nezbývá než spoléhat na náhodu. Mne aspoň nic kloudného nenapadá."

"Já jsem na tom stejně. Hlavu mám prázdnou jako převrhnutý sud. A když si ještě uvědomím, jaké nesnáze nám způsobí neznalost jazyka, ztrácím naději na..."

"Neznalost jazyka?" přerušil jsem ho. "Proč? Ta-ki je přece Číňan!"

"Ano, s ním se domluvíte v jeho mateřštině. To samozřejmě vím. Ale vy si opravdu myslíte, že nám bude stačit Číňana najít a vyslechnout? Tomu nevěřím."

"Já také ne. Ale není na ostrově sám. Lidé, kteří tam bydlí, jsou..."

"Nejspíš Nikobarci," skočil mi do řeči Raffley. "Rozumíte snad jejich řeči?"

"Hm! Jsou to mišenci Malajců a Burmezů a není vyloučené, že se svou troškou malajštiny a hindštiny se s nimi domluví."

"To by bylo dobré, protože já z jejich řeči také neznám ani slovo. Ale snad by nám pomohl Kaladi. Zeptám se ho." Angličan v záchvatu radosti nad tím, že opět získal zpátky číair and umbrella pipě, obdaroval svého sluhu takovým množstvím peněz, že ten se mohl klidně oženit se svou Molamou. Přesto ale nechtěl opustit milovaného mahorodžu a vydal se s ním na další cestu. Byl několik let námořníkem a proplul indické a čínské moře křížem krážem. Na cestách získal bohaté jazykové znalosti, které nám teď mohly být užitečné. Na Raffleyovu otázku Čingalec odpověděl, že zná dobře ostrov Tillangdžong a že s nepatrnými znalostmi malajštiny se s tamním obyvatelstvem dá dohodovat.

Ještě jsme nedomluvili, když Kaladi upřel zrak na malý bod na mořské hladině. Udiveně vykřikl a řekl:

"Sáhíbe, tam něco plave. Jestli se nemýlím, tak je to člun."

"Jaký?" zeptal se lord.

"Andamanský."

"Nejspíš se někde utřhl a proud ho zanesl sem."

"To ne! Příd' je obrácená jižně k naší lodi. To je při dnešním větru nemožné. Veslují!"

"Hm! Podíváme se."

Raffley přinesl svůj dalekohled a chvíli člun pozoroval. Potom prohlásil:

"Jsou to dva úzké, k sobě přivázané čluny. V nich sedí muži a veslují."

"Dva k sobě přivázané čluny, sáhíbe?" ptal se Kaladi.

"Ano. Teď se obrátili. Vypadá to, že se nám chtějí vyhnout."

"Nech je, nech je, ať se vyhnou, sáhíbe! Nezáleží nám na nich!"

"Proč ne? Dva svázané čluny na širém moři, to je přece divná věc. Mám chuť je dohonit a promluvit si s nimi!"

"Nech je, sáhíbe, nech je!"

"Vypadá to, že o ně máš strach. Proč?"

"Jsou to nešťastníci, kteří veslují o svobodu a o život."

"Nerozumím ti!"

Zato já jsem Kaladimu rozuměl až moc dobře.

"Nejspíš to jsou prchající trestanci," řekl jsem.

"Cože? Uprchlí trestanci? Plují z Andaman?"

"Určitě."

"A zdá se, že se chtějí dostat na Nikobary."

"Také si to myslím."

"Pak to ale nejsou uprchlíci."

"Proč ne?"

"To by se dostali z deště pod okap. Na Nikobarách je chytanou. Kdo prchá z Andaman, vydá se na sever k pevnině. Na to jste asi, Charley, zapomněl."

"Nezapomněl."

"Ne?"

"Prepariské průplavy na severu jsou moc frekventované a pro uprchlíky nebezpečné. Výhodnější je pro ně vydat se přes Nikobary na severní pobřeží Sumatry."

"Ale na Nikobarech je chytanou."

"Nechytanou, když budou chytí a opatrní. Britští úředníci jsou jen na Camortě. Jakmile uprchlíci projedou kolem ní, útěk se jim podaří."

"Myslíte? Hm! Asi máte pravdu. Uprchlí trestanci! Jsem britský občan a je mojí povinností ty muže zadržet. Nemyslíte?"

"Osobně mi do toho nic není, ale myslím si, že trest za spáchané zločiny není ukládán proto, aby nebyl odpykán."

"Weí, vezmeme tedy ty chlapíky na palubu a uvidíme, jestli to jsou zločinci."

Na Raffleyův povel kormidelník otočil a zamířil přímo ke člunům. Veslaři pustili vesla. Bylo jim hned jasné, že nemají šanci uniknout. Jachta proplula těsně vedle nich a my jsme si muže ve člunu mohli dobře prohlédnout. Oba seděli v jednom člunu, ke kterému byl přivázán druhý, aby se jim snáze dařilo udržet rovnováhu. Měli na sobě jen dlouhé košile, které jim sahaly až po kolena. Na rukávech byla vytištěna nějaká znamení.

"Mají košile trestanců," podotkl lord. "Dokonce jsou z oddělení na ostrově zmijí, kam jsou deportováni jen nejnebezpečnější zločinci. Budu s nimi zprvu jednat velmi přátelsky."

Nahnul se přes zábradlí a anglicky zavolal na muže, kteří se na něj úzkostlivě dívali:

"Odkud plujete, chlapci?"

"Z Malých Andaman," odpověděl jeden z mužů.

"A kam?"

"Do Camorty."

"Proč?" "Na návštěvu."

"Ke komu?"

"K příbuzným na pohřeb."

"Dobře, chlapci. Už jste určitě unavení tím veslováním. My plujeme také do Camorty. Vystupte na palubu!"

"Nemůžeme, pane."

"Proč ne?"

"Jsme jen obyčejní lidé, kteří se nehodí do společnosti vznešených ma-harádžů."

"Nevadí. Nějak se už tady srovnáme. Jen se nebojte a pojdte nahoru!"

Lord pronesl ta slova laskavým, otcovským tónem a jeho obličej přitom zářil radostí, jakoby ho opravdu potěšilo, že může pomoci nebohým lidem.

Ze člunu ale přesto zazněla odmítavá odpověď:

"Odpusťte, sáhíbe! Veslujeme rádi a nechceme vás urazit svou přítomností."

"Z toho máte zbytečný strach, chlapci! Spíš mne urazíte, když mému pozvání nevyhovíte. Jsem Angličan, který každé zamítnuté pozvání odplácí nepřátelstvím."

To už znělo přísněji. Muži se na sebe podívali, pak ten, který až dosud mluvil, řekl:

"Nesmíme, pane. Ušetří naší kastu!"

Lordovi se svezl skřípec na špičku nosu a pak se ozval rozkazovačný hlas:

"Ušetřit vaši kastu? Jste snad brahmáni, pro které není moje loď dost dobrá? Jestli hned nevystoupíte na palubu, nařídím, aby na vás jachta plnou parou najela a potopila vás i vaše skořápky! Polezte a to hned!"

Muži mezi sebou rychle prohodili několik slov. Pak jeden vykřikl:

"Nejedeme do Camorty, pane! Já se přeřekl."

"A kam tedy?"

"Na Tillangdžong!"

Jakmile jsem to zaslechl, promluvil jsem místo lorda:

"Ke komu? Známe to tam, tak mluve pravdu!"

Po krátkém zaváhání jsem dostal odpověď:

"K jednomu Číňanovi. Jmenuje se Ta-ki. Je to nejvznešenější muž na ostrově."

"To je váš příbuzný? Jedete snad na pohřeb jemu?"

"Ne. Budeme u něj jen bydlet, abychom se v domě smutku neznečistili."

"Dobře! Zavezeme vás tedy na Tillangdžong. Už jste pozváni na palubu a tak musíte vyhovět. Nahoru, jestli nechcete být potopeni."

Jachta nebyla válečné plavidlo a oni se zpočátku domnívali, že neznáme oděv trestanců a necháme je být. Teď ale pochopili, že musí poslechnout, zvláště, když si několik námořníků přineslo pušky. Opustili tedy svoje čluny, ve kterých jsme zahlédli značnou zásobu kokosových ořechů. Pak jsme uviděli, že jeden z nich je na nohou spoutaný železnými řetězy. Musel to být obávaný zločinec. Teď už samozřejmě uprchlíkům nezbývalo nic jiného, než přiznat barvu. Zbraně neměli a tak se vzdali bez odporu. Jejich plavidlo jsme upevnili k vlečnému lanu a pokračovali v cestě.

"Je zvláštní, že cílem jejich cesty je Tillangdžong," prohlásil Raffley.

"A jedou právě k tomu Číňanovi," dodal jsem.

"Nezdá se vám, že je to dost nápadné?"

"Něco mne napadlo."

"Copak, Charley?"

"Určitě ho znají. Je to zločinec a oni také. Jsou si jisti, že jim pomůže a bude je chránit před úřady. Nejspíš rozmnoží řady jeho námořních lupičů. Nebydlí snad na ostrově jen proto, aby najímal na svou džunku uprchlé trestance?"

"Možná. Těm lidem je úplně jedno, co budou dělat, jen když se octnou zase na svobodě."

"V tom případě by byl Číňan v trestanecké kolonii známý jako osoba, na kterou se může každý v případě útoku s důvěrou obrátit."

"Asi ano. Hned se o tom přesvědčíme."

"Kam chcete jít?" zeptal jsem se, když se otočil k odchodu.

"Kam jinam než k zajatcům."

"Abyste se o tom přesvědčil?"

"Jistě."

"Nedělejte to!"

"Proč?"

"Byla by to chyba. Jsem přesvědčený, že stejně nic neřeknou."

"Tak je dám zmrskat, až dostanou chuť do řeči."

"K čli se můžeme dostat i jiným způsobem. K čemu je zbytečně týrat?"

"Několik ran by jim neuškodilo. Jaký jiný způsob máte na mysli, Char-ley?"

"Tajně vyslechnu, o čem si povídají."

"Fuj! Plížit se a vyzvídat! To je nedůstojné! Nejste přece někde v pralese, ale na anglické jachtě."

"Co na tom? Tady se snad nedá tajně poslouchat?"

"Tak dobře. Stejně se nic nedozvíte."

"Dozvim se to, co potřebuji vědět."

"Jsem zvědavý, jak to chcete zařídit."

"Jednoduše. Podívejte se na ty muže u komínu. Určitě by si rádi pohovořili o tom, co se stalo. Nemyslíte?"

"Jistě! Člověk na první pohled vidí, že by se rádi jeden druhému svěřili."

"Nemůžou ale mluvit, dokud u nich bude Kaladi stát na stráž. Když je viděl ve člunu, měl s nimi soucit, ale teď se tváří velmi přísně. Dejte ty muže dopravit do podpalubí a tam je uvažte. Až budou sami, řeknou si navzájem, co mají na srdci."

"To by samozřejmě šlo. A vy je tam chcete vyslechnout?"

"Ano."

"Nebylo by lepší nechat to na Kaladim?"

"Chcete nejspíš naznačit, že jim rozumí lip než já?"

"Přesně tak!"

"V tom máte pravdu, ale mělo by to také jednu nevýhodu."

"Jakou?"

"Nestačí jim jen rozumět, ale z jednotlivých slov a náznaků vykombinovat a domyslet si závěr."

"Dobře! K tomu se ovšem Kaladi moc nehodí. Bude opravdu lepší, když tam půjdete sám. Kam je máme přivázat, Charley?"

"K sudům. Já se schovám za nádrže. Světlo jim tam ale nenechávejte!"

"Weř, uděláme to tak! Jděte tedy, my tam přijdeme za chvíli. Jsem zvědavý, jestli to k něčemu bude."

Zajatci stáli u komína a pozorovali nás. Lord k nim přistoupil a předstíral, že je jde vyslechnout. Odvrátil tím jejich pozornost ode mne a navíc se postavil tak, že museli stát zády ke mně. Využil jsem příležitosti a sestoupil nejbližším průvlakem dolů.

Schoval jsem se mezi sudy tak, aby mne zajatci nemohli objevit až přijdou. Za několik minut je přivedl jeden námořník a Raffley. Lord poručil, aby byli pevně spoutáni a pak s námořníkem odešel. Využil jsem hluku, který při odchodu způsobili a připlížil se co nejbliže k trestancům. Mohl jsem pohodlně zaslechnout i jejich šepot. Hlavní ovšem bylo, jakou řečí se chtějí mezi sebou domlouvat.

Měl jsem štěstí, protože mluvili jazykem indických námořníků, který zná v těch končinách každý lodník. Ta řeč se dá přirovnat k pověstné lingua franca, používané ve středomořských přístavech. Rozuměl jsem téměř každému slovu,

které jsem zaslechl.

"Jsme tady sami?" zeptal se jeden z mužů tlumeně.

"Nikdo tady není," odpověděl mu jeho druh.

"Víš to určitě?"

"Ano. Prohlédl jsem všechny kouty, dokud bylo ještě světlo."

"Já taky. Byli tady jen ti dva a ti už odešli."

"Můžeme klidně mluvit. Nikdo nás neuslyší."

"To je jedno. Mluvení nám na svobodu nepomůže."

"Ne, ale můžeme se poradit co dál."

"Nemůžeme nic dělat. Jsme ztraceni!"

"Já myslím, že naději máme."

"Opravdu?"

"Ano. Ti angličtí psi nás dopraví asi do Camorty, kde nás budou chtít odevzdat úřadům. Dorazíme tam nejspíš za tmy. Až nás povedou ven z lodi, musíme skočit do vody a zachránit se plaváním."

"Plaváním? V těch poutech?"

"Pouta?" zasmál se opovržlivě první muž. "Kdyby byla železná! Jsou to jen řemeny a já mám ostré zuby. Rozkousu tvoje pouta a ty mne pak rozvážeš."

"Ano. Skočíme do moře! Ale..." zarazil se druhý starostlivě, "zapomněl jsi na řetězy, co mám na nohou. S nimi se mi bude těžko plavat."

"Pomůžu ti. Za tmy se dostaneme nějak na břeh, kde bude dost člunů, abychom si nějaký vybrali a doveslovali na Tillangdžong. Až budeme na ostrově, už nám nic nehrozí. Ta-ki nás schová tak, že nás nikdo nevypátrá."

"Má takové úkryty?" /

"Ještě u něj nenašli jediného uprchlíka."

"A potom? Co se s námi stane potom?"

"O tom jsme už přece mluvili. Půjdeme na Ta-kiovu džunku."

"Přijmou nás?"

"Určitě!"

"Nikdy jsem na lodi nedělal."

"To se naučíš. Ta-ki poskytuje uprchlíkům pomoc s podmínkou, že se připojí k jeho lidem. Nebo se snad bojíš?"

"Ne! Udělám všechno, abych se nevrátil zpátky do vězení. Chci zůstat na svobodě! Víš, kde Ta-kiho najdeme?"

"Ano. U tří různě dlouhých stožárů. Na ostrově označují místo, kde kotví lodě, vysokými bambusovými stěžni. Takových sloupů tam je hodně, ale jen tři stojí těsně vedle sebe a každý je jinak vysoký. Tam ho najdeme. Je to někde na východní straně ostrova. Dá se to prý snadno najít. A teď do práce. Než pouta rozkousání, uteče pár hodin." Pochopil jsem, že už se nic důležitého nedozvím. Proto jsem se potichu vyplížil ven ke schodům a nahoru na palubu. Nezpůsobil jsem přitom ani ten nejmenší šramot. Když mne Raffley uviděl, hned se zvědavě ptal:

"Tak co, dozvěděl jste se něco?"

"Ano."

"Co?"

"Nejdřív mi řekněte, jestli máte ocelová pouta."

"Yes. Člověk musí často doplnit mužstvo na cestě a chlapi, které v těchto končinách seženete, jsou hodně nespolehliví. Každý člověk, který přijímá do své posádky Indy, má v zásobě železná pouta."

"Tak dejte zajatcům železa. Chtějí překousat řemeny."

"No, zuby na to mají! Dám jim ale pouta, o které šije ubrousí."

Když ocelová pouta přinesli, popadl je Quimbo a radostně vykřikl:

"Dejte ta železa Quimbovi. On je připevní tak dobře, že si lupiči vylámou všechny zuby a stejně se nedostanou ven."

Sestoupili jsme dolů, abychom trestancům vyměnili pouta. Oba zajatci na nás vrhali zlostné pohledy, když jsem uchopil napůl překousaný řemen a prohodil:

"Znám tvoje zuby a vím co máš v úmyslu. Nechceš náhodou večer skočit do moře?"

"Nechceme, pane! Ani nás něco takového nenapadlo," dušoval se muž.

"Myslím, že vás napadlo ještě víc. Co třeba doplovat na Camortu, ukrást tam člun a doplout na Tillangdžong?"

"Co bychom tam dělali?" zasmál se trestanec.

"Vyhledali Ta-kiho."

"To říkáš proto, že jsme o něm už dřív mluvili."

"Ne. Říkám to proto, že vím, kam vás chce zařadit. Mezi svoje námořní lupiče. Ale přepočítali jste se! Na Camortě vás předáme úřadům, ale ještě předtím si od vás vypůjčíme vaše košile."

Mlčeli. Lord se udiveně zeptal:

"Chcete jejich košile? Mluvíte vážně, Charley?"

"Naprosto."

"Pro koho?"

"Pro sebe a pro Kaladiho."

"To se do nich chcete obléknout?"

"Ano."

"Jste blázen, Charley!"

"Já myslím, že ne."

"Který gentleman by si oblékl košile těch... Fuj!"
"Gentleman, který se tak chce zmocnit jistého Ta-kiho!"
Upřel na mne oči a pak ze sebe vyrazil:
"Jistého Ta-kiho? Zmocnit se ho? Mluvíte vážně?"
"Ano!"
"Řekněte mi, proboha, k čemu potřebujete tyhle špinou a hmyzem prolezlé košile? Vždyť je to sebevražda..."
"Počkejte!" přerušil jsem ho. "Tady o tom nebudeme mluvit. Pojďme na palubu nebo do vaší kajuty, sire Johnne!"
"Wett! Jsem zvědavý, jakého pavouka zase máte na mozku!"

Kapitola dvanáctá Na Nikobarech

VSTOUPILI JSME DO KAJUTY. Košile jsem s sebou samozřejmě vzít nesměl. Předal jsem je Quimbovi, aby je v rámci možností vyčistil. Raffley se usadil na pohovku, překřížil nohy a zeptal se:
"Charley, chcete se vsadit?"
"Proč?"
"Že váš nápad je pořádná hloupost."
"Nesázím se. Už proto ne, že jsem přesvědčený, že byste sázku prohrál. A v takovém případě by sázka nebyla sázkou."
"Nesmysl. Sázka je vždycky sázkou. Máte ale tak nepolepšitelně tvrdou hlavu, že se naschvál nechcete zachovat jako gentleman. Proboha, řekněte mi, na co ty košile potřebujete?"
"Chci se do nich obléknout."
"Skutečně?"
"Ano."
"To už je moc! A takovou šílenost chcete udělat kvůli Ta-kimu?"
"Ano."
"Proč? Jaký k tomu máte důvod?"
"Nejdřív mi řekněte, sire Johnne, jestli jsou na lodi staré korkové zátky?"
Podíval se na mne vyjeveně a pak se zeptal:
"Korkové zátky? Rozuměl jsem vám dobře?"
"Ano."
"K čemu je potřebujete? Korkové zátky a špinavá trestanecká košile! Není ta vaše šílenost nakažlivá?"
"Musím se namaskovat. Opálenými korkovými zátkami si natřu kůži."
"Natřete si kůži? Opálenými korkovými...? Mluvíte pořád víc šíleně! Nejste spokojený se svojí nynější kůží?"
"Jsem, ale když si obleču jen trestaneckou košili, budou mně vidět ruce, lýtka a prsa. Proto si musím obarvit i tyhle části těla."
"Obarvit? Ale proč, proboha?"
"Aby Ta-ki neviděl, že jsem běloch. Kůže by mne prozradila."
"Hm! Už ml začíná svítat. Chcete jít k Ta-kimu?"
"Ano."
"Na Tillangdžong?"
"Ano."
"Místo zajatých trestanců?"
"Ano."
"A vydávat se za ně?"
"Ano."
"Abyste zjistil, co má za lubem?"
"Ano."
Zlostně se postavil.
"Pořád jen to vaše: ano, ano, ano! Mluvte jasně a podrobně. Jak se ve vaší hlavě mohl zrodit tak nebezpečný a šílený nápad? Vplížit se Ta-kimu v přestrojení za uprchlého trestance až do domu!"
Vyprávěl jsem mu, co jsem dole vyslechl.
"Hm!" bručel. "Z toho ještě nevyplývá, že se musíte vydávat do takového nebezpečí."
"Žádné nebezpečí nehrozí."
"Tomu vy tak rozumíte!"
"Trochu snad ano?"
"Tak na něj nedbáte," opravil se. "Jste už taková náture, že se vám líbí čertoviny, při kterých musí být život pořád v ohrožení. Nechápu, proč je potřeba dělat zrovna takovou ztřeštěnost."
"Já to chápu."
"To je ale domýšlivost! Teď vám řeknu, jak to všechno vyřídíme úplně jinak. A až skončím, budete se mnou souhlasit."
"Tak jak?"
"Pojedeme k Tillang-džongu..."
"Wett!"
"Zakotvíme u tří různých stěžňů..."
"Wett!"
"Vystoupíme na pevninu..."

"Well!"
"Vyhledáme toho Ta-kiho..."
"Well!"
"Nechtě si pro sebe svoje impertinentní wett\ Jestli si ze mne chcete dělat blázny, uvědomte si, že to nedovolím!"
"Ani mne to nenapadlo," řekl jsem s úsměvem.
"Znám vás moc dobře! Tak tedy vyhledáme Čiňana a přinutíme ho, aby nám řekl, kde je Tygří most."
"Jak ho chcete přinutit?"
"Nejdříve po dobrém, a když to nepůjde, tak výpraskem."
"Hm! Hm!"
"Co mají znamenat vaše dvě "hm"? Chcete tím říct, že nesouhlasíte?"
"Ano!"
"Proč?"
"Vždyť jste dnes už několikrát sám řekl, že z toho Čiňana nevymítíme ani slůvko. Dokonce jste se chtěl i vsadit!"
"Hm! Správně! Hm!"
"Hm? Ted zase vy, sire Johnne? Kdybychom to udělali, jak jste právě navrhl, nedozvíme se vůbec nic."
"A když to uděláme podle vás..."
"Pak jsem přesvědčený, že ho nádherně obelstíme!"
"Špatné by to nebylo, rozhodně by to nebylo špatné!"
"Tak vidíte!"
"Ale to nebezpečí!"
"Už jsem řekl, že z nebezpečí nemusíte mít strach."
"A co když vaši lest prohlédne?"
"To bych se musel chovat hodně hloupě!"
"To nemáte pravdu! Často se člověk chová chytře a pak ho ta nejnepatrnější náhoda srazí do záhuby."
"Když se srazit dá. Kdo si ale počíná opravdu chytře, nezapomíná ani na náhody."
"Snad! S takovými ďábelskými kousky máte víc zkušeností než já. Přesto ale trvám na svém varování: jestli vzbudíte podezření, je to váš konec! Slyšel jste přece, co je to za obra!"
"A vy jste k tomu dodal, že obři většinou nebývají moc stateční."
"Pořád mi jen odporujete! Když si něco vezmete do hlavy, nehne s vámi ani deset koní. Nejspíš vás ještě někdy uvidím jako chladnou mrtvolu. Potom mi ale nezazlívejte, když si budu mýt ruce a říkat, že jsem nevinný. Půjdu si raději celou věc promyslet."
Odešel pryč. Nemohl jsem se na něj zlobit, protože to, jak se mnou mluvil, dokazovalo, že si o mne dělá opravdu starost. Záleželo mu na mně a nechtěl, abych se vydával do nebezpečí.
Pozoroval jsem ho, jak se dlouhými kroky prochází nahoře po palubě. Chodil tak skoro hodinu a za tu dobu se na mne ani jednou nepodíval. Až pak se přede mnou najednou objevil, položil mi ruku na rameno a řekl:
"Charley!"
"Sire Johnne?"
"Myslíte, že to vydržíte?"
"Co?"
"Maškarádu v trestanecké košili."
"Ano."
"Quimbo košile vypařil a pak dlouho pral ve vařící vodě. Obléknout byste se do nich snad tedy mohl. Ale ten Čiňan... ten Čiňan!"
"Toho se nebojím."
"A Kaladiho chcete vzít sebou?"
"Ano."
"To mne trochu uklidňuje. Je to spolehlivý chlapík. Dělejte si tedy co chcete. Nemám proti tomu žádné námitky. Ale běda, jestli vám ten Čiňan zkriví vlas na hlavě! Dal bych ho roztrhat na kusy! Jak se chcete dostat na ostrov?"
"Ve člunech uprchlíků."
"Ano, tak to bude nejvhodnější. Kdy?"
"Zítřka časně zrána."
"Kde zůstaneme na noc?"
"Na Camortě."
"Tam odevzdáme uprchlíky?"
"Ano."
"Budeme ale muset vrátit i košile."
"Úředník nám je nechá, když se dozví, k čemu je potřebujeme."
"Hm! Obávám se něčeho horšího."
"Čeho?"
"Že nám ten člověk všechno zkazí."
"Proč?"
"Půjde před námi na Tillangdžong a zatkne Ta-kiho pro napomáhání uprchlým trestancům."
"Něco takového mu musíme rozmluvit. Ostatně, myslím, že bude rád, když Ta-kiho zatkneme my a on si nebude muset pálit prsty."

"Cože? To myslíte vážně, že Ta-kiho zajmeme?"

"Ano."

"To přece není potřeba! Stačí hojen obelstít!"

"Máte pravdu, ale zneškodnit ho budeme muset stejně."

"Proč? Když nám řekne, kde leží Tygří most, nebude nám už nebezpečný."

"Ale ano! A moc!"

"Nerozumím vám."

"Dejme tomu, že z něj všechno vytáhneme a pak najednou zmizíme. Hned pochopí, že jsme ho podvedli."

"Jistě."

"A neudělá všechno, aby nám naše plány ještě překazil?"

"Nemůže."

"Že ne?"

"Ne. Co by mohl udělat? Cožpak nás může předhlonit, aby varoval obyvatele Tygřího mostu?"

"Snadné by to neměl, ale my nevíme nic o zdejších poměrech. Piráti mohou mít nějaký varovný systém, o kterém nemáme ani potuchy. Ne! Tohle riskovat nemůžeme. Ta-kiho je nutné zneškodnit."

"Jak?"

"Tak, že ho jako zajatce necháme tady na lodi nebo ho dopravíme ke správci na Comortě."

"Co myslíte, že by bylo lepší?"

"To druhé."

"WeR, tak to uděláme. Moji jachtu tedy nebudete potřebovat?"

"Ale ano. Ráno se s Kaladim přeplavím na Tillang-džong a vy přijedete několik hodin za námi."

"Kam?"

"Na východní pobřeží. Ke třem různě vysokým stěžňům."

"Máme tam zakotvit?"

"Ano."

"A vystoupit na pevninu?"

"Ne."

"Říkal jste přece, že se toho Číňana chceme zmocnit!"

"Jistě."

"Jak to máme udělat, když zůstaneme na lodi?"

"Nestarejte se, přivedu ho na loď sám."

"Sám? To je nemožná věc!"

"Kdyby všechno nemožné bylo tak snadné, nebylo by těžké stát se Napoleonem. Zkrátka - přivedu ho na loď a odvezeme ho na Camortu, kde ho odevzdáme úřadům."

"Jen kdyby to šlo všechno tak hladce, jak si myslíte. Starých korkových zátek je tady dost. Kdy začneme s malířskou produkcí?"

"Až večer. A řetězy si připnu na nohy teprve ráno."

"Řetězy?"

"Ty, které měl jeden z trestanců, když jsme je chytili."

"AU devils! Vy si je chcete vzít?"

"Proč ne? Musím působit přesvědčivě. Se řetězi získám Číňanovu důvěru snadněji."

"Už nic nenamítám. Dělejte si, co chcete, když musíte za každou cenu vypadat jako kriminálník a vrah."

Všechno bylo dojednáno. Už mýjen zbývalo získat pro svůj podnik Ka-ladiho, a to bylo velmi snadné. Potěšilo mne, s jakou ochotou se hned rozhodl jít se mnou. Dal jsem mu potřebné pokyny a byl jsem přesvědčený, že budu mít společníka, který mne v žádném případě nenechá na holičkách.

Ještě nebyl večer, když jsme před sebou uviděli Camortu, kopcovitý ostrov s bujnou vegetací, obklopený množstvím korálových útesů, které značně znesnadňovaly příjezd. Přístav, do kterého jsme vpluli, se od jiných přístavů jižních moří lišil naprostým klidem a tichem. Opodál jsme viděli okrouhlé chaty Nikobarců a několik domů trestanecké osady. Hlouček zvědavců stál na pobřeží, ke kterému jsme se nemohli dostat, dokud neskončí odliv.

Spustili jsme kotvy a za chvíli zahlédli několik mužů, kteří se k nám brodili bahnem. Nesli lehký člun a nějakého člověka. Jakmile překročili odlivem obnažený bahenný pás pobřeží, spustili člun na vodu, muže do něj posadili a veslovali k lodi. Muž vystoupil na palubu naší jachty. Byl to Angličan, velitel trestanecké kolonie. Jeho veslaři byli vězni. Zajímalo se o to, jak dlouho chceme na ostrově zůstat a jak se nám daří. Když uslyšel, že nemáme žádné nemocné, dal nám povolení k vystoupení na břeh, a velmi se divil, když jsme mu řekli, že zůstaneme na lodi. Rád by nás pohostil, ale my jsme nezapomínali na nebezpečí zimnice, které na nikobarských ostrovech hrozilo. Stačí jediná noc, aby se člověk tou smrtelnou nemocí nakazil. Proto jsme se rozhodli strávit noc na jachtě.

Když se Angličan dozvěděl, proč jsme přijeli, navrhl, že dá zajatce okamžitě dopravit na ostrov. Na náš dotaz, jestli zná Číňana Ta-kiho, odpověděl:

"Znám ho dobře! Žije na Tillangdžongu a je to jediný obchodník, který se na Nikobarech usadil. Opatřuje nám různé potřeby, které bychom tady jen těžko sehnali. Usnadňuje nám opravdu hodně ten bídny život tady."

"Je to poctivý člověk?" zeptal jsem se.

"Ovšem. Pokud jde mluvit o poctivosti u čínského obchodníka."

"Na kterém místě ostrova bydlí?"

"Na severozápadním pobřeží. Jeho dům je už zdálky vidět."

"Na druhé straně žádné obydlí nemá?"

"Ne. Tam je jen malá chata na kůlech, která patří jednomu starému domorodci."

"Nejsou u ní tři stěžně různě vysoké?"

"Ano. Vy tu chatrč znáte?"

"Jistě, i když jsme tam nikdy nebyli. Znáám místo z popisu, který mi nevědomky poskytli oba zajatci. Váš Čňan není zdaleka tak bezúhonný, jak si, pane, myslíte! Je to darebák, který vás vodí za nos."

"Určitě se mýlíte, pane."

Vyprávěl jsem mu, čím se Ta-ki opravdu zabývá. Velitel mne udiveně poslouchal a pak se chtěl hned se svým člunem vydat na Tillang-džong a Čňana zatknout. Podařilo se mi přemluvit ho, aby celou záležitost nechal na nás. Souhlasil se zřejmou úlevou. Zatýkáni mořského lupiče mu připadalo dost nebezpečné a tak ten úkol rád přenesl na někoho jiného. Vrátil se pak na pevninu a poslal nám větší, ovocem naplněný člun, na kterém byl zpátky odvezen jeden zajatec. Z ovoce nám nejvíc chutnaly kokosové ořechy, plné lahodného mléka. Při otvírání ořechů jsme ale museli dávat pozor, abychom tekutinu nevylili. Domorodci používají na otvírání ořechů zvláštní těžký nůž, nazývaný tahu. Neobratný člověk snadno kokos rozštípně a přijde o lahodnou šťávu. Ten, kdo ví, jak postupovat, odstraní naklepáním a několika údery skořepinu, která kryje vnitřní olejovitou slupku. Do ní pak navrtá otvor a mléko pohodlně vypije.

Když nastal večer, začal jsem si natírat ruce, nohy a hrud' ohořelým korkem. Rozhodl jsem se pro toto barvivo, neboť se dá z těla smýt snadněji než jiná. Můj Quimbo mi pomáhal s velkým potěšením. Byla radost pozorovat černocha, jak mě v potu tváře tře a přitom se blaženě usmívá. Tvářil se stále veseleji. Konečně mi nabarvil i obličej, ustoupil několik kroků, chvíli mne zálibně pozoroval a pak šťastně prohlásil:

"Ó, jste opravdu pěkný a krásný, pane. Stal jste se skoro tak krásný, jako je Quimbo a basutští Kafri."

"Opravdu mi to tak sluší?" zeptal jsem se vesele.

"Ano! Dobrý, statečný Quimbo je jen o trochu hezčí, protože jeho barva drží pevně na kůži. Quimbovi se barva nesmyje, ale vám, pane, vám ano. Škoda, že teď nejsme oba mezi basutskými Kafry. A kdo udělal z mynheera tak krásného člověka? Já, Quimbo! Chytrý, obratný a šikovný Quimbo!"

Jeho radost kalila jen myšlenka, že mne nemůže doprovázet na nebezpečnou výpravu. Ale Kaladi se pro to hodil lépe a navíc Ta-ki Quimba znal.

Druhý den ráno jsme vytáhli kotvy a vypluli na širé moře. Urazit celou cestu z přístavu k východní části ostrova Tillang-džongu v člunech by bylo hodně namáhavé. A k čemu se dřít, když se věc dala provést snadněji?

Plavili jsme se na severozápad a nedaleko ostrova vstoupili s Kaladim do člunů, zabavených uprchlým trestancům. Přerázili jsme poutači lano a odrazili od jachty.

"Good result!" popřál nám lord. Začali jsme veslovat směrem na jihovýchod.

Úředník z Camorty nám řekl, že Čňanův dům stojí na severozápadním pobřeží ostrova, a proto jsme změnili svůj původní plán. Dohodli jsme se na tom, že jachta nepojede přímo za námi na východ, aby nevzbudila v Ta-kim podezření, ale přistane u jeho domu, jakoby s ním chtěl Raffley uzavřít nějaký obchod. Ještě předtím však měla jachta obeplout celý Tillangdžong, aby se náš anglický přítel mohl po nás poohlédnout. Teprve až by v dalekohledu uviděl, že už jsme u tří stěžňů vystoupili, měl s lodí přistát a zakotvit.

Mořský proud nás unášel správným směrem tak rychle, že jsme ani nepotřebovali veslovat. Veslo jsem používal jen jako kormidlo. Kaladi mne chvíli s úsměvem pozoroval a pak řekl:

"Sáhibe, z vás se stal skutečný Čingalec! A ty řetězy na nohou! Ta-ki ani nemůže pochybovat o tom, že jste uprchlý trestanec."

"Nejsem Čingalec, ale arabský námořník. Nezapomeň na to! Tak se neprozradím podle řeči," připomněl jsem Kaladimu. Asi za hodinu jsme uviděli severozápadní pobřeží Tillangdžongu. Na pobřeží bylo postaveno velké množství chat, od kterých nás pozorovalo několik lidí. Chvíli nás sledovali, pak jeden muž odběhl. Zdálo se, že je neobyčejně velký a statný.

"Možná to byl ten Čňan," podotkl Kaladi.

"Zdá se," souhlasil jsem. "Uviděl, že plujeme k východnímu pobřeží a domyslel se, že jsme nejspíš uprchlíci. Ted běží, aby nás uvítal u tří stěžňů."

"Je to silný chlap, sáhibe. Budeme se s ním přát?"

"Nejspíš ne. Aspoň ty určitě ne, Kaladi. Nedělej si starosti!"

Pro případ boje jsem měl jedinou zbraň - dýku, kterou jsem zastrčil za lýkový opasek. Jinou zbraň jsme si vzít nemohli. Brzy jsme vybočili z příznivého proudu a museli jsme začít veslovat. Naše plavba se zpomalila a Ta-ki měl dost času, aby ke své chatrči dorazil před námi. Pluli jsme podél východního pobřeží a pozorně ho sledovali. Konečně jsme uviděli tři stěžně různé výšky, jak vyčnívají z moře. Kousek od nich stála chata na kůlech a v ní dva muži, kteří si nás pozorně prohlíželi. Jeden měl prostřední postavu, zato druhý byl doslova Herkules.

"Čňan a starý domorodec, kterému chata patří," prohodil jsem. "Zamíříme k nim!"

Byla doba přílivu, a tak přistání bylo snadnou záležitostí. Oba muži vlezli do moře, aby nám přidrželi čluny, až narazíme na pevninu. Kaladi rychle vyskočil, ale já se naschvál pohyboval nemotorně, jakoby mi řetězy hodně překážely. Obrovitý Čňan měl obličej rozbrázděný hlubokými vráskami a tenký knír mu splýval až na prsa. Nejistě jsme ho pozdravili. Chvíli si nás prohlížel, pak nám podal ruku, aby nám pomohl na břeh.

"Jmenuji se Ta-ki. Hledáte mne?"

"Ano. Pomoz nám!" prosil jsem.

"Rád, protože vidím, že jste uprchlí z Ostrova zmijí. Z něj pocházejí moji nejlepší muži. Kdy jste utekli?"

"Včera ráno."

"Pronásledoval vás někdo?"

"Ne."

"Viděl vás někdo?"

"Neviděl."

"Dobře. Není tedy potřeba, abych vás hned schovával. Pojdte za mnou!"

Starý domorodec odešel do své chaty, ale Ta-ki nás vedl nahoru do džungle. U houštiny, která pokrývala zem jako koberec, se zastavil, odhrnul větev a přikázal nám, abychom vlezli dovnitř. Ocitli jsme se ve veliké, čtyřhranné jámě, která byla rozdělena bambusovými větvemi na několik místností. Strop chyběl, a tak na nás seshora dopadalo slabé světlo, ve kterém jsme uviděli, že stěny jsou vyzděné skořápkami mušlí. Proto bylo v jámě sucho, což nebylo v tomto ročním období běžné.

Ta-ki na chvíli zmizel v zadním oddělení a přinesl nám oděv, do kterého jsme se převlékli. Pak mne silným železným svěrákem zbavil pout. Zdálo se, že je připravený na všechno. Teprve teď se zeptal na naše jména a naši minulost. Kaladi se vydával za indického vojáka, který byl deportován pro vraždu, a já byl majitelem arabské dhau, plachetnice, se kterou jsem provozoval obchod s otroky. Britové mne ale přistihli a dopravili na Andamany. Číňan uvěřil každému našemu slovu. Nabídl nám jídlo a nakonec přinesl láhev rumu. Popíjeli jsme a poslouchali Číňana, který nám líčil radosti a slasti námořních pirátů. Vůbec se nás neptal na naše plány - byl pevně přesvědčený, že rádi vstoupíme do jeho služeb.

"Zvlášť ty to můžeš daleko dotáhnout," obrátil se na mne. "Velel jsi plachetnici, musíš tedy být dobrý námořník, který umí sám řídit loď. Nebude dlouho trvat a Ling-tao ti svěří nějakou džunku."

"Ling-tao? Kdo je to?"

"Náš nejvyšší velitel."

"Velí také nějaké lodi?"

"Ted už ne. Sídli na Hu-kiao."

Konečně jsem uslyšel to jméno! Hu-kiao, Tygří most! Musel jsem se hodně přemáhat, aby moje další otázky zněly naprosto lhostejně.

"Hu-kiao. Co je to? Kde je to místo?"

Napjatě jsem čekal. Dostanu odpověď na tak důležitou otázku?

"Proti ostrovu Mansillar v zátce Tapanulli."

Bohudík! Věc se podařila. Jen stěží jsem v sobě potlačil radost a zeptal jsem se:

"Zátoka Tapanulli? Není to na jihozápadním pobřeží Sumatry?"

"Ano. Vidím, že jsi dobrý námořník. Šťastná náhoda tě k nám zavedla. Až tady zakotví naše loď Hajang-dze při zpáteční cestě, dopravím vás na palubu a pojedete s ní na Tygří most. Velký Ling-tao se o vás už postará."

"Hajang-dze?" předstíral jsem překvapení.

"Ano."

"Ta loď se nevrátí nikdy!"

"Co to říkáš?"

"Zajal ji nějaký Angličan a nechal všechny muže i kapitána pověsit na ráhna."

"Kde se to stalo?" ptal se Číňan a v jeho hlase se ozval strach.

"V Point de Galle na Cejlonu."

"Tam Hajang-dze opravdu plul. Je pravda, co říkáš?"

Vyskočil a přistoupil ke mně, a tvářil se, jakoby mne chtěl sníst.

"Je to pravda! Viděl jsem to na vlastní oči," odpověděl jsem.

"Ty? Vždyť jsi říkal, že jsi byl na Ostrově zmiří!"

"Tam jsem byl jen dva dny a pak jsme utekli. Na Andamany mě dopravili z Point de Galle."

"Hajang-dze dostaly velké válečné lodě?"

"Ne. Malá jachta, která patří nějakému anglickému lordovi. Slyšel jsem, jak se to stalo."

Vyprávěl jsem Číňanovi, jak k zatčení pirátů došlo, a jeho vztek vůči-hledě narůstal. Klel a tloukl pěstí do stolu jako šílený. Nemohl pochopit, jak se jejich nejlepší loď mohla zmocnit soukromá jachta.

"A říkáš, že všechny popravili? Opravdu všechny?" ptal se rozčileně.

"Naživu nechali jenom jednoho Kafra. Jmenoval se Kimbu nebo tak nějak."

"Quimbo! Ten bláznivý černocho! Všechno souhlasí. Už je to jasné, byl to náš Hajang-dze! Kdybych toho anglického psa dostal do rukou...!"

"Co bys udělal?"

"Pomstil bych se! Hrozně bych se pomstil!"

"Vždyť jsi tady sám! Jak bys to dokázal?"

"Já a sám?" zasmál se pohrdlivě. "Stačí, když tady budeš pár dní a poznáš, jestli jsem sám. Rád bych jen věděl..."

Přerušil ho starý Nikobarec, který přiběhl ze své chaty a volal:

"Ta-ki, pojd' nahoru! Je tady malý parník a obeplovává ostrov."

Číňan vylezl rychle ven a my za ním. Šli jsme džunglí na pobřeží. Na okraji houštiny jsem se zarazil a udiveně vykřikl.

Ta-ki se otočil a já ukázal na jachtu:

"Ta loď! Vypadá úplně stejně, jako jachta toho Angličana, co zajmul Hajang-dze. Ano, určitě je to ona! Poznávám ji!"

Číňan se na mne upřeně podíval a zeptal se:

"Nepleteš se?"

"Ne. Určitě je to ona!"

Ostře pozoroval parník, který proplouval kolem nás. Pak zaskřípal zuby a řekl:

"Kdybych měl po ruce muže, který dokáže řídit takovou loď! Och, pak... pak..."

"Co bys udělal?" zeptal jsem se.

"Zabil bych všechny na lodi a pak dopravil parník na Tygří most k Ling-taovi. Taková loď by nám prokázala dobré služby!"

"Tak se parníku zmocni, jestli to dokážeš! Já s ním dokážu jet."

"Opravdu?"

"Ano."

"Dopravil bys parník na Tygří most?"

"Snadno."

"Tak rychle! Objíždí ostrov a myslím, že přirazí ke břehu tam, kde mám dům. Musím nějak zařídit, aby tady zůstali na noc. Až se setmí, svolám všechny svoje lidi a parníku se zmocníme."

Spěchal k severozápadnímu pobřeží a my běželi za ním. V chatách, které tam stály, bylo uloženo množství ovoce a různých předmětů určených k prodeji. Brzy se objevila jachta, která se přiblížila k ostrovu a spustila kotvy.

"Loď zakotvila! Zakotvila!" jásal Čňan. "Dovesluji k ní a nabídnu posádce ovoce."

"Vezmi mě s sebou," požádal jsem ho.

"Proč? Co bys tam dělal?"

"Chci si loď prohlédnout. Musím vidět, jaké má stroje a jestli s nimi dokážu zacházet."

"Tak pojď! Snad nám ten anglický pes dovolí vystoupit na palubu."

Ta-ki rychle naplnil dva velké koše ovocem a my jsme je odnesli do člunu. Doveslovali jsme k jachtě, kde stál na můstku lord, a když jsme se přiblížili, zavolal:

"Člun, ahoj! Co nám vezete?"

"Ovoce," odpověděl Čňan. "Čerstvé ovoce. Je to výborný prostředek proti zimnici!"

"Vystupte na palubu!"

Raffleyův obličej zářil radostí, ale Čňan si toho nevšímal. Jeho myšlenky se soustředily jen na blížící se pomstu. Rychle se chopil lana, které nám z jachty hodili, a přivázal k němu člun. Pak poslal na dalších lanech nahoru koše s ovocem a nakonec jsme vylezli i my.

Lord zatím sestoupil z můstku dolů. Ta-ki přistoupil k němu a uctivě ho pozdravil. Podivil se, když mu Raffley na pozdrav neodpověděl, ale přísným hlasem se ho zeptal:

"Jmenuješ se Ta-ki?"

"Ano," odpověděl mu Čňan rozpačitě.

"A říkáš O Tsu?"

"Tsu?" opakoval Čňan, aby získal čas. Jeho rozpaky se rychle změnily ve zděšení.

"Ano, Tsu! Tak o tobě aspoň mluvili na Hajang-dze. Nebo snad chceš tvrdit, že to není pravda?"

"Nevím o čem mluvíš, pane! Žádný Hajang-dze neznám."

"Ne? Ale, ale! To nebudeš ani vědět, kdo je Ling-tao, co?"

"Ne."

"A kde je Tygří most?"

"Také ne! Ničemu nerozumím! Co po mně vlastně chceš? Proč se mne vyptáváš na jména, která slyším poprvé v životě a... Oh ne! Quimbo!"

Dobrý černoch, který byl v podpalubí, se právě objevil v jednom z prů-vlaků. Jakmile uslyšel svoje jméno, přišel blíž a vykřikl:

"To je přece Ta-ki, velký a mocný pirát z Číny! Vzpomínáš si ještě na Quimba? Vzpomínáš, vid', Ta-ki!"

Čňan pochopil, že je prozrazen a jeho sebejistota ho rychle opustila.

Otevřel ústa a zmateně se díval na Kafra.

"Tak poznáváš krásného, statečného Quimba nebo ne?" opakoval černoch svou otázku a pohupoval v ruce klackem, který náhodou držel.

Čňan ze sebe nedokázal vypravit ani slovo a jen lapal po dechu.

"Proč pořád otevíráš hubu a nemluvíš?" rozzlobil se Kafr. "Dám ti takovou ránu, zeji hned zavřeš!"

Po těch slovech zvedl svůj kyj a udeřil Čňana do hlavy. Obr spadl na zem. Člověk, který se holedbal, že pobije celé mužstvo jachty, klesl po jediné ráně basutského Kafra a ležel v bezvědomí u našich nohou!

Počítal jsem s těžkým zápasem, a tak mi teď spadl ze srdce velký balvan, když se všechno tak jednoduše vyřešilo.

"Thunder storm, to byla rána!" vykřikl Raffley. "Kdo by to od našeho Quimba čekal?"

Kafr jeho slova zaslechl a pyšně se zeptal:

"Proč Anglán Quimbovi nedůvěřuje? Quimbo je udatný hrdina. Neměl vůbec strach, i když není tak veliký a silný jako Čňan. Quimbo má rád svého Evropana a zabije pro něj všechny Čňany i jiné potvory. Jak Quimbo splnil svůj úkol?"

"No, dobře. To jistě! Jen doufám, že jsi ho nezabil!"

Sklonil jsem se, abych ležícího pořádně prohlédl. Za chvíli jsem mohl lorda uklidnit:

"Není mrtvý a brzy přijde k sobě. Pěkně velká boule ho ale bude zdobit několik týdnů."

"Neuškodí mu to. Kdo zavadí hlavou o takový klacek, nesmí se divit, když mu bude v hlavě nějakou dobu hučet.

Svážeme ho, aby nedělal hlouposti až se probere."

Námořníci připoutali Čňana ke stěžni tak pevně, aby se nemohl ani pohnout. Raffley pak poručil kormidelníkovi, aby dal zvednout kotvy.

"Já bych raději ještě zůstal tady," odporoval jsem.

"Proč?"

"Naše práce ještě neskončila."
"Jaká práce?"
"Ta-ki má spojence, se kterými chtěl loď přepadnout a zmocnit se jí," vysvětloval jsem.
"A co nám na tom záleží?"
"Hodně! Nevím, kde se ti lidé skrývají."
"Já také ne!"
"Musíme je najít."
"Proč?"
"Abychom je zneškodnili!"
"Už přece jsou neškodní."
"Myslíte?"
"Můžou nás snad ještě přepadnout nebo nám jinak uškodit?"
"To jistě ne!"
"Pak nám na nich nezáleží! Nejsem policista ani úředník zdejší tresta-necké kolonie. Sir John Raffley nemá chuť chytat nějaké cizí pobudy!"
"Jak chcete. Ale na ostrově jsou zásoby, které můžeme potřebovat."
"Zásoby? Viděl jste je? Víte, kde jsou?"
"Ano."
"Tak to řekněte správci na Camortě. Já nic nepotřebuji. A když už něco chci, tak to zaplatím. Nechci nějaké nakradené věci. Šli jsme sem za určitým cílem a k němu jsme, alespoň myslím, dospěli."
Neodpovídal jsem a jen se na něj s úsměvem díval.
"Proč se na mne tak díváte, Charley?" zeptal se. "Mýlím se snad?"
"Myslíte, jestli moje práce byla korunována zdarem?"
"Ano."
"Je to v pořádku. Svou sázku byste prohrál!"
"Dejte mi se sázkou pokoj a raději mi povězte, co jste zjistil."
"Hodně! Víím, kde je Tygří most, sire!"
"Kde?"
"Na jihozápadním pobřeží Sumatry u ostrova Mansillar v zátoce Tapa-nulli."
"Naproti velkému ostrovu Pulau Nias?"
"Severovýchodně od něho. Mezi ním a pevninou."
"Nemýlíte se?"
"Doufám, že ne."
"Nepověsil vám na nos bulíka?"
"Ani ho to nenapadlo!"
"Jste chlapík, Charley! Udělal jste to výborně! Moc jsem nevěřil, že z Či-ňanajeho tajemství dostanete. Teď už nebudeme ztrácet na Tillang-džongu čas. Dovedeme Čiňana na Camortu a odevzdáme ho úřadům. Co s piráty tady na ostrově, to ať už si rozhodne velitel kolonie sám. My čekat nebudeme a pojedeme na Sumatru."
"Hm! Máte na takovou plavbu dost uhlí?"
Jenám. Už jsem na to myslel. Na Camortě si opatříme slušnou zásobu dříví. Trestanců je tam dost, aby nám palivo opatřili."
Vytáhli jsme kotvy a jachta se dala do pohybu. Ta-ki zatím nabyl vědomí. Rána na hlavě hodně bolela a Čiňan si na ni chtěl sáhnout. Měl ale ruce spoutané. Když si uvědomil svou novou situaci, zmocnila se ho zuřivost. Vyrázil ze sebe vztekly výkřik a krví podlitýma očima si prohlížel chvílemi Raffleye a chvílemi mne.
"Ty ničemo a zrádče!" zasípal. "Poskytl jsem ti ochranu a tys mne za to zradil!"
"To se pleteš," zasmál jsem se. "Nepotřeboval jsem tvou pomoc, protože nejsem uprchlý trestanec."
"A kdo tedy jsi?"
"Přítel majitele této jachty. Pomáhal jsem mu zajmout Hajang-dze. Jeho kapitán i s celou posádkou už dostal zasloužený trest a i ty se dočkáš spravedlivé odměny. Pak už jen zbývá vyhledat Ling-taoa na Tygřím mostě. Díky tobě už víme, kde to místo leží."
Proklínal všechny moje předky, ale nakonec zmlkl a zavřel oči. Nevím, jestli proto, že se styděl za svou neopatrnost, nebo aby nám dal najevo své opovržení.
Kaladi zůstal na břehu, když jsem s Ta-kim odjel na jachtu. Jakmile ale uviděl, co se na lodi děje, našel si jiný člun a dovesloval k nám. Oba čluny jsme zavěsili na loď, protože mě napadlo, že se ještě můžou hodit.
Když jsme na Camortě spustili kotvy, dal lord znamení, že potřebuje mluvit s velitelem. Ten hned přišel a měl velkou radost z toho, jak naše výprava skončila. Zaznamenal do protokolu mou výpověď a slíbil, že nám opatří tolik dřeva, kolik dokážeme naložit. Pak odjel se svým novým zajatcem na pevninu. Brzy potom nám začali trestanci nosit dřevo. Bylo ho tolik, že jsme s nakládáním skončili až kolem půlnoci. Na cestu k Sumatře nám muselo bohatě stačit. Druhý den hned za svítání jsme vypluli z camortského přístavu a zamířili k záhadnému Tygřím mostu.

Kapitola třináctá V zátoce Tapanulli

TEDY V ZÁTOCE Tapanulli jsme měli hledat poloostrov Hu-kiao. Kdybych nebyl tak pevně přesvědčený, že mi Čiňan řekl pravdu, silně bych pochyboval, že tam takové místo můžeme objevit. Vždyť zátoka celá slouží jako největší přístav

na Sumatře, a proto je v ní neustále živo. Zdálo se nemožné, aby tam někde leželo pirátské doupě. Lord o tom také pochyboval a jeho nedůvěra vzrůstala každým dnem, jak jsme se blížili k cíli. A když jsme konečně minuli ostrov Pulau Simeulue a zahrnuli do zálivu Tapanulli, prohlížel si Raffley pozorně každou loď, která nás mījela, a pak se najednou zeptal:

"Charley, chcete se vsadit?"

"Proč?"

"Že neuspějeme. Jsem si skoro jistý."

"A já tvrdím, že slavně dospějeme k cíli."

"Dobře, chcete se tedy vsadit?"

"Ano!"

Poprvé od chvíle, co jsme se poznali, jsem se sázkou souhlasil. Lord se na mne překvapeně podíval a jeho skřípec putoval až na špičku nosu. Pak radostně vykřikl:

"Skutečně? Vy chcete opravdu uzavřít sázku?"

"Ano."

"To je zázrak, obrovský zázrak! To jste mne ale opravdu potěšil, protože vzrostla šance, že se z vás jednou stane skutečný, nefalšovaný gentleman. Já tedy tvrdím, že jsme sem pluli zbytečně. A vy?"

"Já naopak říkám, že dosáhneme toho, proč jsme sem jeli."

"Tak se opravdu vsadíme?" volal lord s dětinskou radostí.

"Ano."

"O kolik?"

"Navrhněte sám."

"Sto liber."

"To je málo."

"Cože? Málo? Kolik tedy?"

"Tisíc liber!"

"Ti... ti... ti..."

Dokázal ze sebe vypravit jen první slabiku. Vykulil na mne oči a otevřel ústa, jakoby mne chtěl spolknout. Vypadalo to, že tak překvapují či odpověď ještě v životě nedostal.

"Tisíc liber," přisvědčil jsem klidně. Tvářil jsem se lhostejně, jakoby šlo o několik šilinků.

"Nezbláznil jste se, Charley?"

"Vím dobře, co říkám."

"Ale tisíc liber! To je hromada peněz. To pro vás není žádná maličkost!"

"Jistě, že není."

"Nemůžu to pochopit! Tak opatrný člověk chce najednou vsadit tisíc liber. Máte tolik u sebe?"

"Ne."

"Ne? Good god! A přece chcete tolik vsadit?"

"Jistě!"

"Jak je to možné?"

"Vypůjčím si od vás."

"Jávám půjčím... půjčím... tisíc liber..."

Zakoktal se a podíval se na mne jako na nerozluštitelnou záhadu.

"Často jste mne přemlouval k půjčce a tisíc liber jste mi nejednou nabízel," vysvětloval jsem s klidným úsměvem. "Proč se tedy díváte, když teď vaši laskavost přijímám?"

"Ah, tak," zasmál se. "Chcete mne dostat do pastí! Ale to se vám nepodaří, protože jsem pevně přesvědčený, že sázku vyhraju. Tak dobře. Půjčím vám tisíc liber, a abyste věděl, jak si věřím, sázím dvojnásobnou sázku, tedy dva tisíce liber. Souhlasíte?"

"Ne."

"Ne? AR devils! Proč zase? Co můžete mít proti tomu, že sázím dvakrát víc než vy?"

"Vlastně nechci, abyste vsázel peníze."

"A co tedy?"

"Jednu věc, kterou bych chtěl mít. Vsadíte ji proti mé tisícovce?"

"Jakou věc myslíte?"

"Chair and umbrell pipe."

Pronesl jsem ta slova tak lhostejně, jakoby šlo o něco téměř bezcenného. Raffley sebou trhl, vyskočil a napřáhl proti mně ruku.

"Mou chair and umbrell pipe? K čertu, vy jste se zbláznil, Charley! Co vás to napadlo? Mám riskovat ztrátu své hole!"

"Proč ne?"

"Jak se tak můžete ptát. Myslel jsem, že jste rozumný člověk, a vy zatím..."

"Mluvíte opravdu upřímně, sire John?"

"A co vám mám říct jiného? Přisahám, že jsem v životě nedostal tak nesmyslnou a nemožnou nabídku."

"To tvrdíte vy, pane. Já si myslím něco jiného. Ještě před chvílkou jste tvrdil, že sázku určitě vyhrajete!"

"To říkám i teď."

"Proč se tedy bojíte? Když jste tak přesvědčený, nic vaší umbrell pipe nehrozí."

"Nesmysl! Hrozí, nehrozí! Nenechám na náhodě, jestli o svou hůl přijdu nebo ne."

"Jste přece přesvědčený, že náhoda stojí na vaší straně, sire Johnne Raffley!"

"A i kdyby! Ta pipe, to je dar od londýnského Traveller Clubu. Co by řekli jeho členové, kdyby se dozvěděli, jak lehkomyšlné jsem s ni zacházel? Ne, ne! Na váš návrh nemůžu přistoupit. Nikdy! Vsázím dva tisíce liber!"

"A já vsadím jen proti vaší pipe."

"Potom sázku neuzavřeme!"

"To myslíte vážně?"

"Ano."

"To je mi vás ale líto, sire Johnne!"

"Líto? Mne? Proč?"

"Až do této chvíle jsem byl přesvědčený o tom, že jste pravý gentleman."

"Až do teď? Už o tom pochybujete?"

"Musím."

"Thunder storm! To už je příliš! Vy mne urážíte!"

"Takovou urážku jsem slyšel mnohokrát od vás. Často jste mi říkal, že kdo odmítne nabízenou sázku, není gentleman!"

"Ale já neodmítám sázku! Nechci se jen sázet o cha'r and ambreUa pipe, protože tu vsadit nemůžu. Nesmím!"

"To je jen výmluva! Nechcete ji prostě vsadit, protože se bojíte. Je to vaše vina, že k sázce nedojde. Taková je skutečnost. Chcete snad tvrdit něco jiného?"

Zatvářil se hrozně rozpačitě a rozčileně si mnul ruce.

"Fatální, ďábelská věc," mumlal si. "Docela a úplně fatální. Já opravdu nevím, co dělat!"

Po těch slovech se obrátil a odešel pryč. Chvilí pobíhal po zadní palubě, mával rozčileně rukama, kroutil hlavou a cvičil se ve všech možných pantomimických výkonech. Pak se ke mně vrátil, položil mi ruku na rameno a zeptal se:

"Charley, chcete se vsadit?"

"Ano."

"Vašich tisíc liber proti mým dvěma tisícům?"

"Ne!"

"Tak tisíc liber proti chair and umbreUa pípě?"

"Ano."

"Bože, smiluj se nade mnou! Měl jste pravdu. Jako gentleman musím na vaše podmínky přistoupit. Ale jestli prohraju, budu muset vystoupit z klubu a už nikdy se před svými přáteli neobjevím. Jste hrozný člověk, Charley!"

"Ale přece jen skutečný gentleman, který ví, co znamená sázka."

"Hm, ano. Ale řeknu vám upřímně, že jako poloviční gentleman jste mi byl milejší, mnohem milejší."

Odešel na zadní palubu. Samozřejmě jsem nechtěl připravit svého přítele o vzácnou hůl. Ale potíže, které jsem mu mínil sázkou způsobit, ho měly poučit o tom, že není správné odsuzovat každého, kdo nechce přistoupit na každou nesmyslnou sázku.

Během naší rozmluvy jsme projeli kolem ostrova Pulau Simeulue a zahrnuli jsme na jih. Nalevo, daleko před námi, jsme uviděli souostroví Ba-nyak a po naší pravici vystupovaly z vody malé ostrůvky, které se rozkládají před pobřežím ostrova Pulau Nias. Blížili jsme se k zátocce Tapanulli.

Není snadné proplout mezi Kepulauan Banyak a Pulau Nias, protože v cestě překáží množství drobných ostrůvků.

Nejlepší je najmout si lodi-voda. My jsme se ale do nesnází nedostali, protože jen jsme minuli Pulau Plni, přiblížilo se k nám několik člunů s vlajkou lodivoda. Do prvního, který k nám připlul, jsme hodili lano a veslař k nám vyšplhal na palubu.

Byl to Malajec, který mluvil celkem obstojně anglicky a holandsky. Brzy se s lordem dohodl na mzdě za doprovod do přístavu a Raffley mu svěřil vedení jachty. Malajec odešel ke kormidelníkovi a ukazoval mu, kudy má plout.

Já jsem šel na příď, odkud byl nádherný rozhled. Krajina byla překrásná. Čím víc jsme se blížili k zátocce, tím určitěji před námi vystupovalo pobřeží Sumatry. Ta zeleň ostrovů! Flóra na Sumatře hýří neobyčejnou

krásou a bohatostí. Ze širého moře jsme se ocitli mezi malebnými ostrůvky a blížili se k pevnině, která se koupala jako vábná kouzelnice v safírových vlnách mořské hladiny a v bílých oblacích oblohy. Byl jsem natolik uchvácen tím nádherným pohledem, že jsem úplně zapomněl na to, co se děje za mnou na palubě.

Vzpomněl jsem si na všechna vyprávění o Sumatře. Na mysli mi vytanula jména množství zvířat, která na ostrově žijí.

Orangutani, sloni, dva druhy nosorožců, tapiři, levharti a tygři. Ti poslední prý mají takovou sílu, že jsou nebezpeční a obávaní jako jejich indiští příbuzní. Jestli se mi naskytne příležitost k lovu?

Konečně jsme se dostali do zátoky, kde náhodou nekotvila žádná jiná evropská loď, zato se všude hemžily malajské čluny a lodice. Jachta udělala půlkruh a zakotvila proti Mansillarským ostrovům.

Slunce právě zapadalo, když se lodivod spustil do svého člunu a odves-loval ke břehu. Lord opustil kormidlo a zašel za mnou. Od chvíle, kdy se mnou uzavřel osudnou sázku, se tvářil nadmíru vážně, ale teď už měl obličej zase veselý.

"Chcete se vsadit, Charley?" zeptal se.

"Proboha, už zase? O co?"

"Že prohrajete svých tisíc vsazených liber."

"Ani mne nenapadne. Úplně mi bude stačit vaše hůl. Víc nechci."

"Nesmysl! Nevyhrajete ji!"

"Ale ano."

"Ne, jsem si naprosto jistý."

"Jaký máte důvod ke své jistotě?"

"Není tady ani Hu-kiao ani Čiňan Ling-tao."

"Jak to můžete vědět, sire John?"

"Trochu jsem se poptával."

"Koho?"

"Lodivoda."

Leknutím jsem ustoupil o několik kroků. Hodně ostrým tónem jsem vykřikl:

"Toho jste se ptal? Zrovna toho?"

"Ovšem! Zná přece celý zdejší kraj a poměry. Nechápu, proč se tak divně tváříte."

"Protože jste udělal pěknou hloupost."

"Hloupost?"

"Tu největší na světě, abyste věděl!"

"Poslyšte, Charley, nemluvte tak! Ví té, že jsem v podstatě dobrák, ale..."

"...ale když můžete udělat hloupost, tak ji uděláte," vpadl jsem mu do řeči. "Omlouvám se, jestli jsem na vás mluvil hrubě, ale je docela možné, že jste všechno pokazil dřív, než jsme stačili spustit kotvy!"

"Dokažte to!"

"Jak to můžu už teď dokázat? Počkejte! Hledáme tady zločince, který musí mít kolem sebe spoustu lidí a velký vliv na ostrově. Celá jeho činnost je šikovně skrytá a kdo se ho bude chtít zmocnit, nesmí o tom všude nahlas vyprávět. Měli jsme proti němu použít nějakou chytrou lest a hlavně, hlavně nikdo neměl vědět, proč jsme přijeli. A vy jste všechno vyzradil lodivo-dovi, kterého vůbec neznáte!"

"Nic jsem nevyzradil," bránil se Raffley. "Jen jsem se zeptal, jestli nezná to místo a toho člověka."

"To úplně stačí."

"Jak to?"

"Jestli tady Ling-tao opravdu bydlí a řídí odtud svoje džunky, má tady v zátocě určitě spoustu svých spojenců, především mezi lodivody, kteří s ním táhnou zajeden provaz. Nemyslíte si to také, pane?"

"Hmmm!" zabručel a nejspíš zakašlal Angličan.

"Odpovězte jasně, sire John! Myslíte si, že mám pravdu nebo ne?"

Poškrabal se za levým uchem a pak vykřikl:

"Zatracená historie!"

"Takže mám pravdu?"

"Ale já to myslel dobře."

"O tom vůbec nepochybuji. Ale byl bych raději, kdybyste nepodnikal nic, na čem se předem nedomluvíme."

"Máte pravdu, Charley. Úplně s vámi souhlasím. Udělal jsem kopanec."

"Dejme tomu, že lodivod je Číňanův člověk. Půjde nejspíš rovnou za ním a oznámí mu, že do přístavu připlula parní jachta a její majitel, Angličan, že se ptal, kde by našel Tygří most a muže jménem Ling-tao. Co udělá Číňan?"

"To opravdu nevím."

"Ale já ano!"

"Co tedy?"

"Ať už bude tušit co zamýšlíme nebo ne, dá nás určitě hlídat."

"A možná nás bude chtít zlikvidovat."

"Snad. Proto zůstaneme večer i v noci na palubě. Brzy ráno uděláme okružní plavbu po zátocě."

"Proč?"

"Abychom objevili Tygří most. Quimbo tady byl, měl by tedy to místo poznat."

"Je to ale nebezpečné!"

"Nebezpečné?"

"Zátoku neznáme a budeme potřebovat zase lodivoda, který může být Ling-taův vyzvědač."

"Nevezmeme si lodivoda, ale jiného člověka, který zdejší vody zná. Postarám se o to."

Brzy se setmělo. Na obloze jasně zářily hvězdy a měsíc. Viděli jsme dobře daleko kolem sebe, nic podezřelého jsme však nespatriili. Přesto, že už byl večer, sjížděly se k nám stále čluny a jejich majitelé nám nabízeli ke koupi ovoce, potraviny a jiné předměty. Koupili jsme si něco k jídlu, ale na palubu jsme pro jistotu nikoho nepustili. Zboží jsme na jachtu vytáhli v koších, do kterých jsme potom vložili peníze.

Když obchodníci konečně odjeli, postavili jsme stráž, která měla hlásit každý podezřelý pohyb v okolí lodi, ale ze spánku nás nic nevyrušilo, protože zbytek noci proběhl klidně.

Ještě předtím, než jsme se vydali na okružní cestu, chtěl se Raffley odebrat na pevninu a předložit na místním úřadu svoje listiny. Trochu nás zaskočilo, když k naší jachtě přirazil hned při východu slunce člun s nizozemským přístavním úředníkem, který si chtěl naše papíry prohlédnout na palubě. Nechal veslaře ve člunu a na palubu vylezl jen s jedním mužem, Číňanem. To bylo normální, protože na Sumatře žije hodně lidí z Číny. Tenhle byl, jak jsme se dozvěděli, úředníkovým písařem.

Mám už ve zvyku pozorovat pozorně každé hnutí neznámých lidí, ale na těch dvou jsem nepozoroval nic podezřelého. Jenom jednou se mi zdálo, že se Číňan zatvářil divně. Bylo to ve chvíli, kdy ze zadního průvlaku vylézal Quimbo. Ale bylo možné, že ho tak překvapil podivný černochoův zevnějšek, a tak jsem tomu nevěnoval pozornost.

Přístavní úředník zjistil, že všechno v pořádku a opustil loď. Já jsem si pak dal spustit jeden andamanský člun a jel jsem hledat lodivoda. Ze všech mužů, které jsem potkal, se mi zdál vhodný jen jeden - starý rybář, který mne ujistil, že zná celé okolí zátoky. Oblíček se mu rozzářil radostí, když jsem mu nabídl poměrně malou částku za to, že bude dopoledne řídit naši loď. Vystoupil se mnou na palubu a my mohli zahájit plavbu, do které jsem vkládal všechny naděje.

Seděl jsem s lordem na přední palubě a Quimbo stál vedle nás. Poručil jsem mu, aby pozorně sledoval pobřeží a upozornil nás, až se objeví Tygří most. Bohužel jsme brzy poznali, že náš krásný, dobrý a statečný Quimbo

210 ;
není zrovna nejspolehlivějším patronem. Snad stokrát ukázal na břeh a křičel: "To je Tygří most! Je to tam! Quimbo to ví určitě!" Jakmile jsme se ale k tomu místu přiblížili, rychle svoje tvrzení odvolal. Nezůstali jsme jen v zátoce, ale pluli jsme dál až do Batu Mundanu a Tapusu, ale všechno bylo marné. Quimbo nedokázal hledané místo určit a ani my neviděli nic, co by si zasluhovalo pojmenování Tygří most.

"Už věříte, že vyhraju sázku já?" zeptal se Raffley. "Ta-ki vás obelhal."

"Nevěřím. Spíš si myslím, že Quimbo nemá tak dobrou paměť, aby si zapamatoval určité místo."

"Snad. Ale i v tom případě je nad slunce jasnější, že jsme cestu na tenhle krásný ostrov podnikli zbytečně. Prozkoumali jsme celé pobřeží a nenašli ani stopu. Kde by tedy ten Tygří most byl?"

"Celé pobřeží jsme neprozkoumali!"

"Kde jsme ještě nebyli?"

"Břehy řeky."

"Hm!" zabručel mrzutě.

"Zatím jsme pluli jen kolem mořského pobřeží. Nevšiml jste si, jak široká řeka ústí do zátoky?"

"Je opravdu široká. Ale co nám je do řeky?"

"Quimbo nedělá valný rozdíl mezi říčním a mořským pobřežím a navíc si vůbec špatně pamatuje místa. Náš poloostrov může být docela dobře i na řece."

"Myslíte si tedy, že se máme pustit proti proudu?"

"To ne. Byla by to neopatrnost. Naše jachta by byla moc nápadná na řece. Podniknu plavbu po řece ve člunu. A vezmu s sebou Quimba, kterého posadím dozadu, aby nebyl moc vidět. Číňani ho znají."

"Mne s sebou nevezmete?"

"Ne."

"Proč? Chcete získat všechnu slávu sám, Charley? Pořád se jen vystavujete nebezpečí smrti."

"Nesmysl! Na zásluhách nezáleží. Jde míjen o to, abych vypátral piráty a všechno ostatní je vedlejší. Vás bude zapotřebí najachtět. Nezapomínejte, že vás určitě pozorně sledují a není vyloučeno, že piráti podniknou na jachtu útok."

"Well, musím zkrátka zůstat na palubě. Vy si dělejte co chcete."

Pronesl to hodně nevrlym tónem. Raffley byl podnikavý a odvážný člověk, který se navíc mohl chlubit vzácnou hrdostí, nezištností a ušlechtilostí. Ale zatím se mi ve všech podnicích, na které jsme se společně vydali, dařilo lip než jemu, a proto jsem chápal, že chce také vyniknout. Ted ale

šlo o hodně. Celý výsledek našeho snažení závisel na tom, abychom poloostrov našli. Nechtěl jsem nic riskovat a tak jsem dělal, že jsem si jeho mrzutosti nevšiml.

Obrátili jsme jachtu a pluli zpátky. Ještě jsme ani nedorazili k zátoce, když jsme potkali lodici, která byla plovoucím obchodem s oděvy. Zavolali jsme na člun a já jsem si koupil sarong, dlouhé, košili podobné šaty, a malajský slaměný klobouk. Lodice odplula, ale my zůstali stát na místě. Chtěl jsem totiž opustit jachtu už tady a ne až v zátoce, kde nás budou Číňanovi lidé určitě pozorovat.

Náš lodivod, starý rybář, mi ochotně poskytl svůj člun, a když jsem se oblékl do sarongu a na hlavu si posadil slamák, vystoupili jsme z jachty. Ve člunu byly narovnané rybářské sítě, mezi kterými se ukryl Quimbo. Jachta vplula do zátoky a my pomalu veslovali za ní.

Kapitola čtrnáctá Na Tygřím mostě

PROPLÉTALI JSME SE mezi spoustou člunů a lodí, ale nebudili jsme žádnou pozornost. Jen jsme se dostali k ústí řeky a já chtěl černochovi připomenout, aby se pořádně díval, ukázal Quimbo vzrušeně na levý břeh a prohodil:

"Oh, mynheer, Quimbo už bude brzy u Tygřího mostu. Tady džunka kotvila, když Quimbo přišel na loď. Potom odplula pryč na Cejlon!"

Zaradoval jsem se a jen stěží zachoval klid, když jsem se ptal:

"Jak daleko je odtud Tygří most?"

"To Quimbo nedokáže odhadnout. Jen dál vesluj, pane, a Quimbo ti potom řekne."

Poslechl jsem a vesloval. Po obou březích stály chatrče těch nejpodivuhodnějších tvarů. Asi po půlhodině plavby obydlí zmizela a kolem nás bylo jen bambusové křoví. Vesloval jsem další čtvrt hodinu a přestával věřit, že Quimbo tentokrát mluvil pravdu, když vtom jsem před sebou uviděl ostrov uprostřed řeky. Mezi pravým břehem a ostrovem proudila voda volně, ale levý břeh byl s ostrovem spojený mostem.

Nepoznal jsem, jestli jde o most kamenný nebo dřevěný, protože byl hustě zarostlý zelení. Křoví bylo uměle sestříháno tak, že tvořilo tvar podobný dvěma obrovským tygrům, kteří se navzájem dotýkají hlavami. Quimbo radostně zamával rukama a vykřikl:

"Tady, tady je Tygří most! Tady jsou domy lupičů, kde uvěznil Quimba a..."

"Tiše, tiše!" zarazil jsem ho. "Nikdo nás nesmí slyšet. Byljsi na ostrově?"

"Ano, Quimbo byl na ostrově."

"Je tam nějaký dům? Někaká chata?"

"Ne. Jsou tam jen stromy, keře a bambus."

"A kde bydlí Číňan?"

"Na břehu řeky."

"Vždyť tam nic nevidím! Jenom hustý les a bambusovou houštinu."

"Z ostrova vede cesta přes most do domu."

"Do houštiny?"

"Ano."

"Z čeho je udělaný."

"Postavili ho z bambusu."

"Vede do domu ještě jiná cesta nebo jen ta přes most?"

"Quimbo o žádné jiné cestě neví."

"Tak dobře. Ted už bud zticha a schovej se pod síť."

Přiblížili jsme se k ostrovu. Chtěl jsem objevit Číňanův dům, proto jsme museli ostrov obeplout. Vesloval jsem tou stranou, kde řeka volně proudila. Najednou jsem spatřil prořídle houští a v něm několik schodů vedoucích k vodě. U schůdků byl přivázaný člun. Ostrov tedy sloužil jako přístav. Obyvatelé tohoto místa nevystupovali ze člunů na pobřeží řeky, ale na ostrově a odtud se po mostě dostali do domu. Nemohl jsem pochopit, proč to dělají tak složitě. Vesloval jsem dál proti proudu, až jsem se dostal do míst, odkud nás už nemohli z ostrova zahlédnout. Přirazil jsem u levého břehu a člun jsme vytáhli na břeh, kde jsem ho schovali do křoví. Chtěl jsem Quimbovi nařídit, aby na mne počkal u člunu, ale černoch se začal bránit.

"Tone, mynheer!" zanařikal. "Dobrý Quimbo tady nebude čekat, protože by ho roztrhali tygři."

"Cožpak tady jsou tygři?"

"Oh, tady jich je strašně moc! Quimbo je slyšel řvát celé noci."

"Tak pojď se mnou, ale - mlč!"

Nepotěšil mne. Tygři! To mohlo být nebezpečné, protože jsem si s sebou vzal jen revolvery a nůž. Nedalo se ale nic dělat. Šli jsme po břehu řeky směrem k ostrovu. Pochod nebyl snadný, protože jsem se musel prodírat hustým křovím. Quimbovi za mnou se už šlo lépe.

Netrvalo dlouho a dostali jsme se na úzkou, lidmi vyšlapanou stezku, která vedla stejným směrem, kterým jsme šli. Co chvíli jsme spatřili podobnou, do houští odbočující cestičku. Nebylo tedy tak těžké dostat se do pralesa.

Postupovali jsme jen pomalu a opatrně. Když jsem usoudil, že už nejsme daleko od mostu, začal jsem se chovat ještě obezřetněji. Najednou jsem se prudce zastavil. Před námi stálo Číňanovo obydlí. Viděl jsem také Tygří most, který se klenul z pravé strany přes řeku. V pozadí stál dost vysoký bambusový dům a vedle něho tři menší budovy. Nalevo byla ohrada, postavená ze silných, asi šest stop vysokých kůlů, které byly zapuštěny těsně vedle sebe do země. Uprostřed této ohrady byla další, ještě větší. K čemu tady takové palisády mohly sloužit?

Ustoupil jsem do houštiny, aby mne z domu nezpозorovali. Quimbo, který stál vedle mne, ukázal na jednu z malých budov a zašeptal:

"Tam byl Quimbo zavřený. Svázali ho tak pevně, že nemohl uprchnout."

V tu chvíli jsme zaslechli nářek, vycházející z velkého domu.

"To je hlídač, který hlídal a dával jídlo nešťastnému Quimbovi," vysvětloval Kafr.

"Proč nařiká?" divil jsem se.

"Protože dostává od Ling-ťaoa výprask."

Měl jsem na jazyku ještě další otázku, ale zmlkl jsem, neboť z protějších dveří vystoupili tři muži. Jednoho jsem znal - byl to náš lodivod ze včerejšího večera. On a druhý muž, také Malajec, se u dveří zastavili, zatímco třetí, Číňan, došel k palisádě a otevřel úzká dvířka. Zaslechli jsme zlostné mručení nějaké šelmy. Číňan vstoupil dovnitř a dvířka za sebou zavřel. Stačil jsem zahlédnout stín velkého levharta, zřejmě natolik ochočeného, že Číňanovi neublížil.

Asi za deset minut se Číňan vrátil ke svým společníkům.

"To je Ling-ťao!" zašeptal Quimbo vyděšeně.

"Proč tam má toho levharta?"

"Quimbo neví, ale slyšel ho často řvát."

V hlavě se mi zrodila myšlenka, kterou jsem se ale nemohl zabývat, protože z ostrova zazněly zvuky čínského bubínku a Číňan se s oběma Malajci vydal tím směrem přes most. Netrvalo dlouho a vraceli se zpátky. Doprovázel je další muž, ve kterém jsem ke svému překvapení poznal písaře přístavního úředníka. Vedli s sebou spoutaného člověka s roubíkem v ústech. Byl oblečený jako Malajec. Zavedli ho k ohradě a Ling-ťao opět otevřel vrátka. Číňan a lodivod uchopili svého zajatce a zanesli ho dovnitř. Dveře nechali pootevřené, takže jsme mohli skulinou vidět, co se uvnitř děje.

Levhart ležel opodál a tlumeně vrčel. Číňan došel k vnitřní ohradě, otevřel vchod a zatáhl spoutaného muže za dveře. Potom za sebou branku zavřel. Muži zůstali chvíli ve vnitřní ohradě, pak vyšli ven, zavřeli i dveře do vnější ohrady a odešli na ostrov.

Kdo byl ten spoutaný člověk? Proč ho věznili? Byly ty palisády vůbec vězení? A ten pardál hlídač zajatců? Byl uvnitř ohrady také Bontwerker, kterého hledáme?

Takové otázky se mi honily hlavou, ale marně jsem se snažil na některou najít odpověď. Pevně jsem ale věřil, že všechna tajemství odhalím do dnešního večera. Rozhodl jsem se totiž ještě se sem vrátit a obyvatele tohoto brlohu pořádně překvapit. Ted nám nezbývalo nic jiného, než se vrátit zpátky. Svůj cíl, nalezení Tygřího mostu, jsme už ostatně splnili.

Přesto jsme ještě chvíli zůstali ve svém úkrytu, protože jsem se chtěl přesvědčit, jestli je v budovách ještě víc lidí.

Napadlo mne, že by nebylo na škodu, kdybych důkladněji poznal ostrov a most. Přikázal jsem tedy Quimbovi, aby se vrátil do člunu a sám jsem se plazil křovím k mostu. Ocitl jsem se na mostě a uslyšel kousek od sebe nějaké hlasy. Měl jsem jen tak čas se schovat v houštině a už se objevil Ling-ťao s lodivodem. Došli až k přístavišti, kolem kterého jsme před nedávným propluli, a tam se zastavili. Zřetelně jsem slyšel jejich rozhovor.

"Myslíš, že bys to dokázal?" ptal se Číňan.

"Doufám," zněla odpověď.

"Času máš dost, abys vymyslel něco kloudného. Jachty se zmocnit musíme. Tolik bychom ji potřebovali! Je nás tady ale málo. Kromě vás tři tady už mám jen hlídače, a na toho není spolehnouti. Zrovna před chvílí jsem ho musel zmrskat, protože dával tomu Holanďanovi tajně jíst. Ostatní chlapi jsou na moři a vrátí se až za několik týdnů. Jestli se ti podaří vylákat jachtu do Padangu, bude naše! Bude stačit, když tam požádáš o pomoc mého bratra Hi-sena."

"Doufám, že se mi to podaří. Snad mne cestou něco napadne."

"Zastav se u mne ještě před odjezdem."

Vrátil se po mostě do svého domu a lodivod vlezl do člunu a odplul po proudu.

Ted' už jsem věděl, že na ostrově jsou jen čtyři lidi: Ling-ťao, písař, Ma-lajec a hlídač. Z těch jsem strach mít nemusel. Rozhodoval jsem se, jestli se mám pokusit osvobodit vězně sám, ale pak jsem si vzpomněl na levharta. Na takovou bestii jsem se nemohl odvážet s pouhým revolverem! A potom - tady se rodily úklady proti naší jachtě! Provést to chtěl lodivod, a proto jsem se musel neprodleně vrátit a jeho úklady zmařit. Plížil jsem se po mostě zpět, našel jsem Quimba, který mne už netrpělivě vyhlížel, a rychle se vrátil ke člunu. Spustili jsme ho na vodu, Quimbo se schoval pod síť a já vesloval, pokud mi síly stačily, po proudu. Pluli jsme hodně rychle, ale lodivoda jsme zahlédli až v ústí řeky. Vesloval k pobřeží, kde chtěl zřejmě přestoupit do svého lodivodského člunu.

Přirazil jsem k jachtě a sotva jsem vystoupil na palubu, zavolal na mne kormidelník:

"Vracíte se sám, pane? Kde jste nechal lorda Raffleye?"

"Sir John tady není?" zeptal jsem se překvapeně.

"Ne. Odešel už před delší dobou s čínským písařem."

"A kam?"

"Za vámi!"

"To je ale neopatrnost!"

Skoro ze mne vylétlo slovo "hloupost". Kormidelník mi sdělil další podrobnosti. Po mém odchodu byl lord hodně nervózní, a tak byl rád, když se na lod vrátil písař, aby si vyjasnil nějaké nesrovnalosti kolem kotevního poplatku. Raffley se písaře zeptal, jestli zná dobře břeh řeky, protože se snaží objevit místo, kterému se říká Tygří most. Nedbal na moje varování, protože zřejmě považoval písaře za důvěryhodnou osobu. Ten mu řekl, že ho na břeh doprovodí - a vydal ho do rukou Ling-ťaovi!

Ted' už jsem pochopil, kdo byl ten spoutaný muž. Kormidelník mi řekl, že písař obstaral lordovi na jeho přání také malajské šaty.

Během kormidelníkova vyprávění se kolem nás shromáždili všichni lod-níci. Řekl jsem jim, co všechno jsem viděl a slyšel. Hned se chtěli vydat k Tygřímu mostu a lorda osvobodit.

Podařilo se mi jim to rozmluvit.

"Ne tak rychle, pánové! Nemůžeme nechat jachtu bez dozoru. A potom, tolik mužů na to ani nebude potřeba. A podívejte se! Tamhle zrovna připlouvá lodivod! Jsem zvědav, s čím přijde."

Muž přirazil k jachtě, lodníci mu hodili lano a on vystoupil na palubu. Pozdravil, přistoupil ke mně a řekl:

"Sáhíbe, přivádí mne k tobě důležité poselství. Majitel této lodi odešel, aby vyhledal Tygří most, je to tak?"

"Ano."

"Ten most není tady, ale v Padangu. Sáhíbe se už vydal na cestu s písařem přístavního úřadu a já se s nimi potkal.

Požádali mne, abych se k vám vrátil a vyřídil, abyste pluli s lodí za ním. Nalodí se v Padangu."

vDobře! Ty ale zůstaneš na lodi už teď! Do Padangu tě dopravíme, až vysvobodíme lorda z vězení u Tygřího mostu. Svažte ho!"

Deset svalnatých rukou strhlo chlapa k zemi, pevně ho svázalo a dopravilo do podpalubí. Potom jsem nařídil, aby spustili člun, vzal jsem si ručnici a vlezl do člunu ještě s dalšími čtyřmi ozbrojenými muži. Jako šíp vyletěl člun přes zátoku k ústí řeky.

S Quimbem nám trvala cesta k mostu přes tři čtvrtě hodiny, teď jsme pluli dvakrát rychleji. Námořníci se opírali do vesel ze všech sil, aby co nejdříve vysvobodili svého velitele. Dorazili jsme k ostrovu a přirazili ke schodům. Námořníci se schovali a já šel hledat čínský bubínek. Vísel kousek dál na stromě. Třikrát jsem do něj silně udeřil. Ling-ťao vyšel z domu a běžel na ostrov. Překvapilo ho, když spatřil neznámého člověka.

"Kdo jsi a co tady hledáš?" zeptal se mne přísně.

"Potřeboval bych mluvit se dvěma muži, kteří jsou tady na ostrově. Jmenují se Bontwerker a Raffley."

Zděšeně couvl a pak ze sebe vypravil:

"Nerozumím ti!"

"Jak se jmenuješ?"

"Hi-sen."

"Možná. Tady ti ale říkají Ling-ťao. Jsem z jachty, jejíhož majitele jsi uvěznil. My dva jsme se zmocnili tvou džunkou Hajang-dze a dali pověsit celé její mužstvo. Potom jsme zajali Ta-kiho na Tillang-džongu a teď jsme tady, abychom se vypořádali s tebou a tvým bratrem v Padangu."

"Pořád nevím, o čem mluvíš," koktal.

"Tak ti to vysvětlím názorněji. Takhle!"

Udeřil jsem ho do spánku, takže bez hlesu klesl na zem. Námořníci přiskočili a spoutali ho. V tu chvíli jsem uviděl, že z domu vyšli i písař, Malajec a malý, krivonohý Číňan. Byli asi zvědaví, kdo to bubnoval na ostrově. Nekladli skoro žádný odpor a během minuty leželi spoutaní vedle svého náčelníka. Konečně jsme se dostali ke vchodu do vnější ohrady.

Zvedl jsem pušku a jeden z námořníků pootevřel tiše dvířka. Šelma nás už stejně slyšela. Úzkou skulinkou jsem viděl, jak stojí přikrčená ke skoku naproti vchodu a sleduje nás zuřivýma očima. Zvedl jsem svou těžkou medvědobijku, namířil a zmáčkl kohoutek. Náboj zasáhl levharta do oka. Zvíře se vymrštilo do výše a dopadlo zpátky na stejné místo.

Námořníci chtěli vběhnout dovnitř, ale já je zarazil. V ohradě mohl být ještě další levhart, i když jsem předtím viděl jen jednoho. Proto jsem nabil ručnici a opatrně vstoupil do otvoru. Jiná šelma tam nebyla. Moji průvodci chtěli s jásotem vniknout za mnou, ale já jim naznačil, aby byli potichu a sám jsem se plížil k vnitřní ohradě. U dvířek jsem se zastavil a naslouchal. Mluvili tam spolu dva muži.

"Tu ránu vypálil on," slyšel jsem hlas lorda Raffleye. "Tak hrozný hluk nadělá jen ta jeho stará kulovnice."

"Opravdu si myslíte, my lorde, že nás váš přítel zachrání?"

"Určitě! Za žádnou cenu nás tady nenechá. Znáám ho moc dobře."

"Co když zajmou i jeho?"

"To je k smíchu! Ten není tak hloupý, aby se nechal doběhnout. Nějaký Číňan se ho nezmocní. Ten je..."

Zmlkl a naslouchal, protože jsem zaklepal na dvířka.

"Je někdo venku?" zavolal.

"Ano."

"Kdo?"

"Někdo, kdo by se s vámi rád vsadil."

"O co?"

"O vaši chair and umbrella. pipe!"

z "Charley! Charley, jste to opravdu vy? Otevřte, rychle otevřte!"

i Vyhověl jsem mu. Nemohl vstát, protože byl pevně spoutaný, stejně jako

l jeho společník, na kterém bylo vidět, že v tom smutném vězení strávil mnoh delší dobu než lord."

f "Rozvažte mne, Charley, rychle, ať vám můžu potřást pravicí."

l "Tohle je pan Bontwerker?" zeptal jsem se.

' "Ves, yes! Ale nemluvte tolik a přežte nám raději pouta."

Jeho přání bylo samozřejmě rychle splněno. Lord vyskočil, objal mne a přitiskl k sobě tak pevně, až mi málem vyrazil dech. Přitom si nadával těmi nejhroznějšími názvy a vyzval mne, abych vypravoval, jak jsem se k nim dostal.

Potom mi řekl on, že plul s písáem na ostrov, a když vystoupil ze člunu, přepadli ho ze zadu a donesli k Číňanovi.

Holandanovi jsem nemusel vysvětlovat, co na ostrově pohledáváme, protože lord mu už sám řekl, že jsme připruli na Sumatru, abychom ho dostali z rukou pirátů. Jen jsem mu musel vyličit příběh dnešní průzkumné plavby.

Námořníci uvítali Jeho Lordstvo bouřlivým jásotem. Žádali, aby mohli zmrskat Ling-taoa "devíticásou kočkou", a byli zklamaní, když jsem jim to nepovolil. Zkoušeli jsme se od zajatců něco dozvědět, ale marně. Mlčeli a neřekli jedině slovo.

Prohlédli jsme domy a dost nás překvapilo, jak jednoduše jsou zařízené. Vždyť námořní lupičství bylo výnosné zaměstnání. Kde tedy byla ukrytá kořist? Kde byly třeba jen peníze, které sebrali Bontwerkerovi? Rozdělili se o ně piráti? I v tom případě by někde tady musely být, protože na Ling-taoa určitě připadl značný podíl.

Prohledali jsme všechny místnosti a okolí domů, nenašli jsme však vůbec nic. Znenadání přišlo vysvětlení. Na ostrově se totiž objevil starý rybář, náš dnešní lodivod, doprovázený Quimbem. Při svém návratu na jachtu jsem neměl moc času a nevzpomněl jsem si na starce, který mi půjčil člun. Rybář se po mně ptal a Quimbo mu prozradil, že jsem jel osvobodit lorda Raffleye a jeho bývalého pána mynheera Bontwerkera. Domluvili se, že poplují oba za námi k Tygřimu mostu. A teď se tady skutečně objevili.

Když starý rybář uslyšel, že marně hledáme peníze a jiné cenné předměty, prohlásil:

"Tady, pane, nenajdeš nic, protože Hi-senovo bohatství je ukryto jinde."

"Víš kde?"

"V Padangu. Tady to není ani jeho dům. Přijíždí sem jen občas, ale nevěděl jsem proč. Pochopil jsem to až teď."

Normálně přebývá v Padangu."

"Má tam nějaký obchod?"

"Spolu se svým bratrem tam má velkou směnárnu."

"Tak směnárnu! Pan Bontwerker má naději, že svoje peníze přece jen dostane zpátky."

Když to spoutaný Číňan uslyšel, začal divoce klít. Nebyla to však poslední příležitost k jeho nadávkám. Pak totiž spatřil mého Kafra, který k němu přistoupil, dloubl ho nohou do slabin a řekl:

"Máš oči? Vidíš tady krásného, dobrého a statečného Quimba, kterého jsi mořil hladem? Teď ale půjdeš do vězení a hlad budeš mít ty! Jsi špatný a šeredný chlap a bídný klacek!"

"Táhni, ohavol!" zařval Číňan. "Už je mi jasné, že jsi všechno zavinil ty! Měl jsem té rovnou zabít."

Vlezl jsem do ohrady, abych stáhl levharta. Jeho kůže mi měla připomínat dnešní dobrodružství. Quimbo mi pomáhal a nabídl se, žeji vyčiní podle kafeřského receptu.

Pak už nezbyvalo nic jiného, než se domluvit, co uděláme se zajatci. Zdejší úřadům jsme nevěřili, protože bylo dost pravděpodobné, že Ling-tao má mezi obyvatelstvem hodně spojenců. Proto jsem navrhl, abychom ničemy dopravili do hlavního města a předali je guvernérovi. Určitě je přísně potrestá na výstrahu ostatním. Ostatní se mnou souhlasili.

O to, co se stane s budovami a s Tygřím mostem, jsme se příliš nestarali. Nechali jsme všechno na svém místě, naložili zajatce do člunů a vydali se na zpáteční cestu. Největší radost měl pochopitelně pan Bontwerker, který nespustil svého věrného Quimba ani na chvíli z očí. Byl přesvědčený o tom, že jen jemu má co děkovat za své zachránění.

Dorazili jsme k jachtě a dali hned zatopit pod kotli. Ještě než jsme ale stačili vytáhnout kotvy, obklopila naši loď spousta člunů s domorodci. Chtěli se dozvědět podrobnosti o celé události. Nejdotěrněji se chovali zaměstnanci

místních úřadů, kteří nás chtěli dokonce vyhrožováním přinutit k vydání zajatců. Nevšímali jsme šijích a plnou parou vyrazili z přístavu. Dohonit nás pochopitelně nedokázali.

Dobře jsem si všiml, že lord Raffley kolem mne po celou dobu obchází jako kočka okolo horké kaše. Skřípec mu neustále padal na špičku nosu. Nebylo divu. Nos se mu totiž zkormouceně skláněl k zemi jako uši novo-fundladského psa. Nakonec si dodal odvahy a položil mi ruku na rameno.

"Charley!"

"Sire Johnne?"

"Vyhrál jste."

"Sázku? To ano."

"No! Přinesu vám tedy vaší umbrellapípe," Zajíkl se apokl sliny. "Nikdy se už nesmím objevit v londýnském Traveller Clubu na Near Street 47. Budu..."

"Sire Johnne," přerušil jsem ho. Musel jsem postupovat opatrně, abych se ho nějak nedotkl. "Splníte prosbu jednomu svému příteli?"

"Kterému?"

"Mně."

"Ano."

"Prosím, abyste ode mne přijal dar. Za věrně přátelství v boji proti pirátům bych vám rád věnoval svou chair and umbrellapípe. Přijímáte?"

Angličanova tvář se rozzářila jako vycházející sluníčko.

"Charley! Vy jste, vy jste..."

"Přijímáte?"

"Yes! Od vás ano! A teď jste, Charley, skutečně a neodvolatelně řádný a dokonalý gentleman od Londýna až ke Kapskému Městu, od Barny až k Saň Francisku, i když se nikdy..."

"...i když jsem svou první sázku v životě na lordu Raffleyovi vyhrál."

Padang, hlavní město západního guvernementu, je pěkné, výstavné město s velkým přístavem a čilým obchodním ruchem, protože všechny plodiny úrodného západu Sumatry se vyvážejí odtud. Už v té době měl Padang asi dvacet tisíc obyvatel a poměry v něm byly takové, že jsme nemuseli pochybovat o spravedlivém potrestání Číňana a jeho pomocníků.

Námořní policie už delší dobu marně pátrala po pirátech, a tak nás všichni uvítali s jásotem, když jsme připluli, abychom odevzdali zdejšímu úřadům naše hosty z podpalubí. Hned další den bylo zahájeno vyšetřování a my jsme byli předvoláni jako svědci. Chovali se k nám nadmíru uctivě, a když pan Bontwerker udal částku, o kterou byl oloupen, projevil soud ochotu, aby mu byla uhrazena z konfiskovaného jmění obou bratrů. Číňanův bratr Hi-sen byl samozřejmě také zatčen a s ním i mnoho dalších spojenců v Padangu. Lupiči našťastí Bontwerkerovi sebrali jen malou část jeho dědictví po bratrovi. Větší část odeslal z Tjelatjapu bezpečnější cestou.

Zůstali jsme v Padangu dva týdny a pak jsme dopravili Bontwerkera do Colomba, odkud se chtěl vydat na cestu do Kapského Města. Protože se

rozhodl, že si u sebe ponechá věrného Quimba navždy, nezbyvalo nic jiného, než abych se s Kafrem rozloučil.

Quimbo to provedl svým typickým drastickým způsobem, ale tentokrát mi do smíchu nebylo. Pak ke mně přistoupil a podal mi ruku.

"Pamatuješ se ještě, můj dobrý Evropane, na to, jak jsi našel Quimba dole v podpalubí zahrabaného v písku?"

"Pamatuji se dobře," ubezpečil jsem ho. "Tenkrát jsme si mysleli, že jsi s.trašidlo."

"Ó, Quimbo není žádné strašidlo, protože je krásný a statečný, ale kdybys ho tehdy nenašel, pověsili by Quimba jako námořního lupiče, i když byl nevinný. Proto Quimbo nikdy nezapomene na dobrého Evropana. Může se tě Quimbo na něco zeptat?"

"Jistě. Co chceš vědět?"

"Až bude Quimbo někdy cestovat a dostane se do Evropy, může té navštívit?"

"Ovšem! Měl bych z toho obrovskou radost."

"Pak tedy přijede Quimbo určitě. Ale předtím si udělá o moc lepší účes. Jsou v Evropě také tak mladé a krásné ženy, jako byla Mitjé?"

"Jejich tam spousta."

"Tak to si Quimbo udělá účes tak krásný, aby se kolem něj seběhla celá stovka takových Mitjé."

Na tváři se mu objevil úsměv od ucha k uchu. Ještě jednou mi potřásl rukou a pak vážně prohlásil:

"Když tedy říkáš, že je tam hodně krásných žen, to Quimbo přijede zcela jistě!"

Bohužel jsem svého udatného Kafra už nikdy nespatřil a proto se také shluknutí stovek krásných slečen neuskutečnilo. Nevím, jestli toho mám litovat nebo ne.

Asi po roce mi poslal lord Raffley dva časopisy staršího data. Bylo to číslo v Surabaya vydávaného Bin-tang-timoru a číslo Sumatra Cowantu z Padangu. Oba listy popisovaly zajetí Číňana Ling-taoa na Tygřím mostě a další příhody.

Zjistilo se, že kromě Hajang-dze měl ještě další dvě džunky, a proto na ně byl uspořádán hon. Obě džunky se po čase vrátily do zátoky Tapanulli, kde byly uvítány takovým způsobem, že se nepodařilo uniknout ani jedinému muži. Na ráhna pak pověsili tolik pirátů, že od té doby si námořníci nemohou stěžovat na nebezpečnou plavbu v tamnějších mořích.

TALISMAN

ZVLÁŠTNÍ CHROCHTÁNÍ a mručení mne vyburcovalo ze spánku. Nebo to snad bylo chrápání některého mého spolunocležníka?

V neprodyšně uzavřené chatě bylo ovzduší, které mne dohánělo k zoufalství. V těsném prostoru muselo najít místo ke spaní osm lidí a pět psů. Ani se neptejte, jak se jim to povedlo!

Těch třináct tvorů leželo křížem krážem přes sebe všemi dvaapadesáti předními a zadními končetinami tak těsně, že vyklouznutí z té směsice se zdálo absolutně nemožné.

Uprostřed stanové chaty, postavené ze sobích kůží, doutnaly zbytky obrovské hranice. Její palčivý dým se zatím rozložil do husté, neproniknutelné hmoty, protože všechny otvory, kterými by kouř mohl unikát, byly pečlivě ucpané. Hlavu jsem měl položenou na kyčli dobré matky Snjáry-Myši, páchnoucí rybím tukem, na pravé noze mi ležel starý strýc Sáttea-Šíp a levá noha sloužila jednomu psovi jako poduška.

Otec Pent, nebo také Benedikt, rozevřel můj kožich, aby si svou drahocennou hlavu uvelebil přímo na mém žaludku, takže psův ocas, kterému vlastně Pent představoval rohožku, mě v jednom kuse hladil kolem nosu.

Ke všemu tomu neocenitelnému pohodlí je potřeba ještě připočítat strašné vedro, které se vyvíjelo uvnitř mého neprodyšného kožešinového oděvu a ďábelsky aromatický pach třináctinásobného vdechování a vydechování. A to vůbec nemluvíme o znamenité čilosti těch malých, čertovsky rychlých stvoření, která neodbytně ke psům patří.

Kromě toho jsem byl každou chvilku probuzen diatonickými a chroma-tickými srdečnými projevy, jejichž chrápavé fortissimo naplňovalo stan.

Ale ne! Tentokrát to nemohlo být chrápání. Ty zvuky se ozývaly zvenku.

Posadil jsem se a znovu zaslechl ono zvláštní chraptění a mručení. Pak se ozval výstřel a pronikavý křik.

"Atjé, tasne le tarfok - otče, je tady medvěd!"

V okamžiku bylo všech dvaapadesát končetin v pohybu, a zdánlivě nemožné rozvázání toho gordického uzlu bylo šťastně provedeno během několika vteřin.

Lidé křičeli a řvali, psi vyli a štěkali, oheň byl zadupán při všeobecné sháňce po zbraních. Každý se hnál pro tu svou pušku a ve zmatku popadl sousedovu.

Přesto jsme všichni byli asi za minutu před stanem a hnali se směrem, odkud ještě pořád volal o pomoc Neete-Kuna, syn starého Penta, který měl stráž s "kakke Keira", sluhou Erichem.

Jakmile nás Neete zahlédl, běžel k nám a ze všech sil volal:

"Tarfok, tarfok le mesam - medvěd, medvěd má mého sobího koloucha!"

"Kde je?" zeptal se ho otec.

"Tuos kvouto pleuvqj - tam na bahnisku!"

Vezměte lyže, pušky, nože a dřevce!" poručil otec Pent. "A nezapomeňte na provazy! Běžme za ním."

Lyže byly opřené o stěnu stanu. Rychle jsme šije připevnili a spěchali k bahnisku, které leželo v těsné blízkosti příbytku starého Laponce. Kekke Keira zůstal u Pentovy ženy a jeho tří dcer.

Bylo nás tedy pět: Pent, strýc Sátte, Neete, já a druhý čeledín, který se jmenoval Anda, což je vlastně zkratka Ondřeje. Byla asi hodina po půlnoci, ale na cestu jsme viděli dobře, protože obloha rudla severní září tak nádherně, jak jsem do té doby ještě neviděl. Nebyla to zvolna se rozšiřující a zase se smršťující souhra mírných barev, nebyl to ani ten veliký a klidně na obzoru plující světelný útvar. Tentokrát se severní záře podobala nepřetržitému, silnému chrlení paprskovitých snopů jisker, které mizely někde v nekonečnu, a zároveň ohromnému kolotání tisíce, přesně za sebou vždy ve větších poloměrech se otáčejících ohnivých kruhů.

Ten neustálý boj světla a tmy by na mne určitě zapůsobil daleko silnějším dojmem, kdyby se ve mně zrovna v tu chvíli neprobudila lovecká vášně.

Medvědí stopy, hluboko zaryté do sněhu, se daly snadno rozpoznat. Netrvalo dlouho a uviděli jsme i zvíře. Vypadalo jako tmavý, rychle se pohybující bod na bílé sněhové ploše.

Medvěd musel být obrovský, když dokázal tak běžet a táhnout ještě mladého soba. Přesto jsme z něj nemuseli mít strach. Laponských medvědů se lidé bojí méně než vlků. Chybí jim totiž ta zuřivost, která je typická pro obávaného šedého grizzlyho ze severoamerických hor. V Laponsku se medvěd člověku zdaleka vyhne a napadne ho jen když už nemá jinou možnost.

Laponci jsou znamenití lyžaři. Moji společníci letěli po rozsáhlé zasněžené pláni rychlostí expresního vlaku, ale starému Pentovi to pořád připadalo pomalé.

"Rychleji! Hněte sebou!" volal. "Jinak se dostane na finop, pahorek, a pak se nám ztratí za skálou. Budeme ho těžko hledat."

Napnuli jsme svaly, ale zdálo se, že i medvěd rozuměl výstraze našeho vůdce. Přidal do kroku a najednou zahrnul vlevo. Určitě zahlédl svoje pronásledovatele a zamířil proto k pahorku, za kterým se začínaly zvedat hory porostlé zasněženými jedlovými lesy.

Snažili jsme se uprchlíkovi nadběhnout, ale nepodařilo se nám to. Zmizel nám z dohledu dříve, než jsme stačili doběhnout k pahorku.

"Tady je jeho kēja, stopa," ozval se strýc Sátte. "Míří rovnou nahoru. Sundejte si lyže, už nám k ničemu nebudou."

Odvázali jsme si lyže, pověsili šije přes ramena a pustili se do prudkého svahu. Sněhu bylo několik stop a to samozřejmě hodně naše stoupání stěžovalo. Byla to námaha a za chvíli jsme byli pod svými těžkými kožichy pořádně propocení, ale přesto jsme postupovali jen pomalu.

Konečně jsme se dostali na vrchol, kde jsme pochopitelně zase museli vzít zavděk pouze medvědí stopou. Sám lupič už před námi získal znamenitý náskok.

Povrch pahorku byl rozeklaný. Prodírali jsme se ostrými, napůl zasněženými trhlínami ve skalním hnízdě. Vyhýbali jsme se jim ze všech stran a začali jsme mít pocit, že nás medvěd s rozmyslem tahá za nos. Navíc jsme museli neustále dávat pozor, protože šelma se mohla objevit za každým větším balvanem a nebylo by příjemné, narazit na ni nepřipraveni.

Po nějaké době jsme dorazili na mírné návrší, kde si medvěd na chvíli odpočinul. Poznali jsme, že máme co dělat s pěkně

vychytralým mackem. Rozhodl se pro tohle vyvýšené stanoviště, protože odtud mohl krásně pozorovat náš výstup a podle toho se zařídit.

Byl to opravdový lišák, protože tu krátkou dobu použil k tomu, aby povečeřel. Promarnil sotva deset minut, ale za tu chvíli v něm zmizela víc než polovina koloucha.

"Wu oike, to je neštěstí!" bědoval otec Pent. "Ten patině pahakáse, d'áblův syn, nám tady nechal jen nohy a kůži! Hautesu so mon kalpak lapmet, já ho umlátím k smrti!"

Zatočil rozzlobeně svým dřevcem a pustil se dál po stopě. Ta směřovala sráznou rokličku vzhůru k Jjáířu, strmému pohoří. Téměř při každém kroku nám podkluzovaly nohy, a tak trvalo dost dlouho, než jsme se zastavili na výšině u lesa. Bylo pro nás výhodné, že jedlový les byl řídký. Mezi kmeny se sice válelo množství balvanů, ale medvědí šlápoty byly dobře rozeznatelné.

Mlčky jsme kráčeli jeden za druhým, až jsme se konečně dostali na volné prostranství. Na kraji lesa se Pent, který šel první, zastavil.

"Co vidíš?" zeptal se ho strýc Sátte.

Došel jsem k Pentovi a uviděl stejně jako on člověka, který rychle běžel po kraji lesa, ale když zaslechl Sátteův hlas, okamžitě se schoval ve stínu stromů.

"Kdo to byl?" zeptal jsem se tiše.

"Nepoznal jsem ho, pane," odpověděl Pent. "Zajímalo by mě ale, co tady může mít v tuhle roční dobu na práci."

"Jsi přece jediný stálý obyvatel této krajiny."

"Ano. Je to snad člověk, který vyšel na aito?"

Slovo aito znamená cestu, na kterou se vydá ten, kdo se stěhuje.

"To se mi nezdá," pochyboval jsem. "V tom případě by nás přece pokojně pozdravil. Ale on se před námi schoval. Jeho cesta je tedy cesta bezpráví."

"To si, pane, myslíš doopravdy?"

"Ano."

"Pak se za ním musím pustit."

V jeho hlase byla znát starost a obava. Neuměl jsem si to vysvětlit, a proto jsem se ještě zeptal:

"Myslíš, zeje to lovec sobích zubů?"

"Ne, veljam, bratře! To si nemyslím. Musím zjistit, kdo to je. Vy se zatím pusťte za medvědem!"

"Nesmíš jít sám!" ozval se jeho syn Neete.

"Eh, co ty víš, chlapče! Jděte! Nepotřebuju mít u sebe doprovod."

Pent promluvil tak velitelským tónem, že jsme ho bez dalších námitek poslechli. Byl jsem přesvědčený, že není právě bezpečné sledovat v lese a v závějích cizince, který zjevně o naši společnost nestál. Choval se podezřele, zvláště v těchto místech, kde musí mít člověk opravdu vážné důvody, aby chtěl žít osamoceně. Pent by si ale svoje rozhodnutí nedal vymluvit, a tak jsme ho nechali jít a pustili jsme se po medvědí stopě.

Naše námaha brzy přinesla ovoce. Šlápoty směřovaly k holé planině, pokryté zvětřalými, roztroušenými balvany. A tam si šelma našla úkryt, protože jsme celou planinu obešli a nenalezli stopu směřující ven.

Až do té doby jsme měli u sebe psy přivázané na provaze. Ted jsme je ale vypustili. Netrvalo dlouho a uslyšeli jsme jejich zuřivý štěkot a hluboké medvědo-vo mručení. Povyk vycházel dlouho z jednoho místa a pak se od nás začal vzdalovat.

Laponský pes je při lovu na medvěda velmi opatrný. Na vlka se hned vrhne a snaží se mu zakousnout do hrdla, ale medvěda jen dráždí a pokouší

se ho vylákat z úkrytu. Dává si přitom pozor, aby se nedostal do nebezpečné blízkosti jeho mohutných tlap.

A ani teď jsem nezaslechl jediné zakňučení, které by naznačovalo, že se medvědovi podařilo některého psa zasáhnout. Zato jsem uslyšel něco jiného: výstřel a hned za ním druhý. A pak spustila celá smečka vítězoslavný ryk na znamení, že medvěd padl.

"Neete!" vykřikl Andua, který stál vpravo ode mne. "Je po něm?"

"Mye lepe vinsam! Visodake le tarfok! Kratatjé! - Pojďte sem ke mně! Medvěd je mrtvý! Zvítězili jsme!"

Běželi jsme k němu a našli jsme medvěda už bez známky života. Mladý Neete ho pustil až k sobě a ze vzdálenosti dvou metrů ho střelil přímo do rozevřené tlapy.

"Věděl, že ten kolouch patří mně," prohlásil chlapec, "a proto šel přímo ke mně, abych ho mohl zabít."

V Laponsku má totiž každý člen rodiny své stádečko, označené zvláštní značkou. Hned při narození daruje otec synovi soba, při křtu druhého, a ten, kdo objeví u dítěte první zoubek, musí mu darovat třetího. Také čeledínové dostávají svou mzdu v sobech, takže když se pak ožení se služkou a spojí dohromady stádo, mohou začít samostatně hospodařit. U Laponců vlastně neexistuje chudina, jen snad tehdy, když rodině uhynie celé stádo na nakažlivou nemoc nebo v silných mrazech bez sněhu zajde hladem, protože se přes tvrdý ledový povlak nedostanou zvířata ke své potravě - mechu a lišejníku.

"Sotn le enok - je to samec!" ujal se velení strýc. "Stáhněte mu kůži a rozřežte ho na kusy, aby se lip odnášel! Tělo patří nám a tlapy dáme..."

Zarazil se. Uvědomil si, že jsem s nimi a ohledy mu nedovolily větu dokončit. Tušil jsem příčinu.

Laponci jsou z velké většiny křesťané, ale ze své pohanské minulosti si ponechali mnohem víc zvyků než jiné evropské národy. Na svých dávných zvycích lpí houževnatě, ale snaží se před cizinci zatajit.

Medvědí tlapy měl nejspíš dostat prastarý bůh, kterému říkají Tchirmes a dodnes se mnoho Laponců klání v tajných hájích jeho soškám, jakýmsi hrubě přitesaným špalkům.

A opravdu. Tlapy muži oddělili a zabalili zvlášť.

"Podívejte, jak jsou vyhublé!" pravil přitom Neete. "Ten medvěd už seděl v doupěti a něco ho vyrušilo ze zimního spánku. Vylezl ven a dostal hlad. Připlížil se tak tiše, že jsem ho postřehl, až když kolouch naposledy zamečel. Ať duše toho medvědího lupiče věčně bloudí jako strašidlo v pustém lese!"

Medvěd byl vysoký víc než šest stop. Muži ho rozřezali na kusy a s nákladem na zádech jsme nastoupili zpáteční cestu. Když jsme se přiblížili k místu, kde se od nás otec Pent oddělil, zastavil jsem se.

"Otec Pent se ještě nevrátil," řekl jsem. "Neměli bychom se po něm poohlédnout?"

"Nesmíme," odmítl můj návrh strýc Sätte. "On nás vede, a když poručil, aby za ním nikdo nechodil, musíme poslechnout."

"Ale mohlo se mu něco stát."

"Nic se mu nestalo. Zná tady každý strom, každé zvíře. Nemusíme o něj mít strach. Možná se už vrátil do chaty."

"To pochybuji. Spíš by se vydal za námi, aby nám pomohl dostat medvěda."

"Věděl, že nás je pět, a to je na jednoho medvěda víc než dost. Půjďme dál!"

Prošli jsme lesem a sestoupili ze skalnatého svahu. Na bahnité rovině jsme si přidělali lyže, abychom se rychleji dostali pod střechu. Severní záře právě dohasínala, když jsme se přiharcovali k chatě.

Zaklad laponského obydlí tvoří několik tyčí, zaražených v kruhu do země tak, aby se jejich hroty dotýkaly. Protože Pent patřil k bohatším Laponcům, měla jeho chata dvojité pláště ze sobích kůží. Nahoře byla ponechaná díra, kudy odcházel kouř. Na noc se otvor ucpával, aby zbytečně neunikalo teplo. Kožený povlak obepínal chatu ze všech stran a ještě splýval asi půl metru po zemi, aby se pod něj daly schovat různé zásoby. A protože bylo zimní období, měl příbytek ještě jeden krov - silnou vrstvu zmrzlého sněhu, který nepropouštěl teplo.

Uprostřed obytného prostoru byl umístěn krb, nad kterým visel na řetězu zavěšený měděný kotlík. Kolem krbu byly na silné vrstvě sena rozprostřeny měkké kožešiny, které sloužily za lůžka a židle zároveň.

Domácí nádobí a nářadí bylo upevněno na šikmých stěnách, a nahoře, těsně pod kouřovým otvorem, se houpaly sobí kýty a sobí žaludky, ve kterých byl uložen sýr. Také tam bylo zmrzlé mléko a sobí krev, která platí v Laponsku za univerzální lék.

Před vchodem nás přivítal kokke Keira hlučným jásotem. Ne snad, že by se mu po nás tak stýskalo, ale protože medvědí kýty představují pro Laponce vítanou pochoutku. Na jeho pokřik vyšly ven i ženy.

"Kušně le atje - kde je otec?" zeptala se matka, když uviděla, že Pent s námi není.

"Ještě se nevrátil?" divil se strýc Sätte.

"Ne! Kde zůstal, etuař/am?"

Etuatjam je zdrobnělina od etuoi, strýc.

"Venku v lese."

"V lese? Ve vysokém sněhu? Co když přijde medvěd, vlk nebo dokonce uuoikenes, strašidlo a přepadne ho? Proč zůstal v lese?"

"Spatřil nějakého člověka a šel za ním. Byl to amaís, cizinec, který se před námi schovával."

"Tije lepet takhamjezpuettme - udělali jste pořádnou hloupost. Cizinec je možná zabiják sobů a má u sebe zbraň. Proč jste nechali otce jít samotného?"

"Šotu le trawam nau - poručil nám to tak."

"V tom případě jste museli poslechnout," uklidnila se žena. "On ví dobře, co dělá."

Otec Pent byl zřejmě pravý patriarcha, který v rodině neomezeně vládl a dokázal ve všech případech prosadit a uplatnit svou vůli. Jakmile se ženy dozvěděly, že si otec Pent přál zůstat v lese sám, hned zmizely jejich starosti.

Všichni jsme se pustili do práce s naším úlovkem. Tlapy někam zmizely, ani jsem si nevšiml kam. Vnitřnosti jsme hodili do kotle a rozporcované maso pověsili ven na mráz.

Lidé a psi se zase u ohně přitiskli navzájem k sobě, ale na spánek už nikdo nepomyslel. Najednou jsme u vchodu zaslechli hrabání a kůže, která zakrývala vchod, se nadvzdla.

"Řepě!" vykřikla polekaně matka Snjára.

Řepě, Liška, byl oblíbený pes otce Benedikta a doprovázel ho i na jeho cestě za cizincem. Tedl proklouzl pod stanovou kůži, zastavil se před námi a začal pronikavě výt.

"Řepě! Kušně le atjé - Liško! Kde je otec?" zeptal se strýc Sätte a vyskočil ze svého lůžka.

Pes poznal, že jsme mu porozuměli. Skákal na strýce, žalostně kňučel a několikrát běžel ke vchodu a zpátky.

"Je to jasné," prohlásil jsem a chopil se ručnice. "Jeho pánovi se stalo nějaké neštěstí a pes sám mu nedokáže pomoci. Pospěšme si!"

"Možná pes jenom otce předběhl," soudil čeledín Keira.

"Ne! Takhle se chová pes, který něco potřebuje."

Vyšli jsme z chaty a volali na starého Penta do noci. Byl mráz a naše hlasy byly slyšet hodně daleko, ale ať jsme poslouchali sebepozorněji, odpověď jsme nedostali.

"Měl jsi pravdu, pane," otočil se na mne strýc Sätte. "Otcí se něco stalo. Vezměte lyže a zbraně, pusťte psy!"

"To nestačí," namítal jsem. "Musíme mít také tyče, řemeny a provazy. Mohl spadnout do nějaké ledové trhliny ve skalách."

Ženy začaly naříkat a bédovat. Raději jsme si pospíšili, sbalili všechno potřebné a s lyžemi na nohou vyrazili. Strýc Sätte jel vpředu a držel chytrého psa na dlouhém řemenu.

Chatu jsme opustili opačným směrem než předtím. Na začátku naší honby za medvědem jsme měli hory po levici, zatímco teď se tyčily po naší pravé straně. Úpatí horstva se opíralo o rozsáhlou rovinu, teď vysoko zasněženou, a právě podél tohoto úpatí nás pes vedl.

Hnal se tak rychle, že bychom mu bez lyží určité nestačili. První čtyři míle jsme téměř proletěli. Pak pes zatočil vpravo a

zamířil k mírnému návrší. Ani jsme si nesundali lyže a spěchali jsme do kopce, až jsme dorazili na nezalesněnou planinu, která na druhé straně prudce klesala dolů.

"Ipme! Sotn watsa salajegnai! Orop wachnok! - Proboha! Pes půjde do ledové rozsedliny! Dávejte pozor!" vykřikl varovně strýc Sätte. Přitáhnul řemínek, aby přinutil psa jít pomaleji a při každém kroku ted zkoušel dřev-cem zem před sebou.

"Tahle zem je nebezpečná?" zeptal jsem se.

"Pane! Kráčíme přes ruíq/mo, peklo, kde přebývají zlí duchové. Každý z nich si tady vyvrtil rozsedlinu, ve které sedí a pokrývá ji sněhem, aby oklamal lidi. Když člověk na takový příkrov stoupne, zřítí se rovnou do pekla. Jen někdy ho zachrání jeho strážný duch, který včas natáhne ruku a zachytí ho."

To byl typický příklad, jak Laponci, nebo Samelatjit, jak si sami říkají, kombinují dohromady křesťanské a pohanské prvky. Strýci Sätteovi bylo nakonec jedno, jestli ho ochrání anděl nebo šotek, protože věřil, že oba jsou stejně důležité a mocní.

Postupovali jsme nyní už pomaleji a opravdu jsme narazili na několik rozsedlin, nad kterými sníh utvořil souvislou sněhovou pokrývku. Ta sice pohodlně unesla psa, ale pod vahou člověka by se probořila.

Nebezpečná místa se dala rozeznat podle tvaru a podle poněkud odlišné barvy sněhu. Přenášeli jsme se přes takové pasti pomoci svých holí a pak jsme rychle ujížděli dál.

Zákeřných rozsedlin bylo ve svahu mnohem více než na rovině, a tak jsme museli zachovávat maximální opatrnost.

Psovi se pomalejší tempo nelíbilo, silně trhal řemenem a nakonec se mu podařilo z obojku vyklouznout. Řítil se pak obrovskými skoky ze svahu, ale neběžel daleko. Najednou se zastavil a spustil žalostné vytí.

"Tam!" vykřikl strýc Sätte. "Doufejme, že jdeme ještě včas!"

Spěchali jsme za psem a zarazili se před rozsedlinou s proraženým sněhovým poklopem. Pes stál u otvoru a snažil se ho zvětšit hrabáním. Musel přitom dávat velký pozor, aby do něj také nespádl. A k místu směřovaly stopy lyží z levé strany, které však nepokračovaly dál.

Neet se položil vedle díry na břicho a zavolal dolů:

"AQe! Totn lep taiie? - Otče! Jsi tam?"

Odpověď nedostal, zato pes se choval jako pomatený. Chystal se každou chvíli skočit dolů, ale pokaždé se hlubiny zalekl a uskočil zpátky.

"Pent je dole," prohlásil jsem. "Nechme zbytečného zdržování! Provazy sem! Někdo z nás se musí spustit dolů."

"Já," přihlásil se Neete. "Jsem ze všech nejlehčí. A ty jsi pane z nás nejsilnější, budeš tedy jistit řemen."

"Dobře! Svažte tyče a položte je přes otvor jako oporu. Rychle!"

O minutu později už visel mladík nad propastí, ze které stoupal hrozný mráz. Pomalu jsem ho spouštěl a nebyl ještě moc hluboko, když se ozval:

"Mon lep šot - už ho mám! Hodte mi ještě jeden provaz!"

Provazy, které jsme měli, byly spletené ze sobí kůže, a i když vypadaly tence, unesly i nejtěžšího člověka. Spustili jsme Neetovi druhý řemen, aby k němu přivázal otce. Za chvíli už byli oba nahoře.

Otec Pent se skácel do sněhu jako zmrzlá kost.

"Je mrtvý," naříkal Neete. "Zlí duchové mu vzali život i duši."

Pozorně jsem starého Laponce prohlédl. Srdce mu slabě tlouklo a zdálo se, že neutrpěl žádné vážné zranění.

"Žije," uklidňoval jsem ostatní. "Nic mu nechybí, jenom ztratil vědomí. Ta rozsedlina asi není moc hluboká, že, Neete?"

"To ne, pane! Je strašně moc hluboká a obložená ze všech stran ledem," odpověděl chlapec. "Je ale úzká a otec nedopadl až na dno, protože se zachytil lyžemi o stěnu."

"To je zázrak!"

"Ano, svatý Jesots ho chránil. Ale jak to s ním vypadá, pane? Nemůže zemřít?"

"Možná že narazil hlavou o led. Určité ale trpěl silným mrazem. Myslím, že se při pádu omráčil, protože jinak by se už dávno vzpamatoval. Udělejte z tyčí nosítka! Zaneseme ho do chaty. Někdo běžte napřed a přijďte nám naproti se saněmi, abychom se dostali rychleji domů!"

"Já to udělám," nabídl se Keira. "Poběžím tak rychle, že se zahřeju. Kozích vám tady nechám, abyste z něj udělali nosítka."

Svléknul rychle kozích, popadl hůl a ručnici a už ujížděl cestou, kterou jsme sem přišli.

My jsme zatím sestavili z tyčí, provazů a Keirova kozichu nosítka, na která jsme naložili starého patriarchu a vydali se na zpáteční cestu.

Byl to těžký pochod. Není žádná maličkost vyhnout se s těžkým břemenem záludně ukrytým smrtonosným pastím. Zabralo nám hodně času vyhledávání zavátých rozsedlin, a tak jsme se dostali na rovinu ve chvíli, kdy se už vracel Keiro se sobím spřežením. Měl na sobě kozích, vypůjčený od Andy.

Přenesli jsme zraněného na saně a ty se pak rozjely rychlostí vlaku po sněhové pláni. Spřežení řídil Sätte a je pochopitelné, že se saně dostaly domů mnohem dříve než my na lyžích.

Než jsme uložili lyže a vešli do stanové chaty, ležel už otec Pent u ohně, ještě sice v bezvědomí, ale už zahřátý. Matka Snjára mu za pomoci svých dcer rozevřela ústa a cpala mu do nich velké kusy zmrzlé sobí krve. Svou činnost doprovázela hlasitým bédováním a naříkáním.

"To ho chcete zabít?" zařval jsem, když jsem to uviděl.

"Krev pomáhá proti všemu, pane!" odporovaly mi horlivě ženy.

"Ale v tomhle případě škodí. Vyčistěte mu hned pusu a rozeptejte mu šaty! Mám lepší lék."

Měl jsem ve svém, v té době už pořádně zhubenělem cestovním vaku ze všech léků a pomůcek už jen lahvičku, naplněnou do poloviny arnikovou tinkturou, ale právě ta se mi teď hodila. Jestli jsem se ovšem nezmýlil a Pent neutrpěl

nějaké vnitřní zranění.

Nechal jsem Pentovi uvolnit šaty, aby se mu ulehčilo dýchání, a protože jsem neměl po ruce salmiak ani kafr, požádal jsem o šňupavý tabák.

Všichni se nesmírně divili, že chci dávat mrtvému šňupec, ale přesto mi každý podal svou tabatěrku, muži i ženy. Laponci jsou totiž vášniví milovníci tabáku. Skoro stejně, jako alkoholu, ale o ten je u nich přece jen větší nouze. Vsunul jsem omráčenému starci řádnou dávku tabáku do nosní dírky a pak už jsem jen čekal najevo účinek. Netrvalo to dlouho a Pent sraštil čelo, začala se mu chvět oční víčka, pak pootevřel ústa a konečně nastal všeobecně známý výbuch, pro které mají snad všechny jazyky světa stejný výraz: hé... hé... hép...čííí...

"Aejtnan - na zdraví!" ozvalo se radostně ze všech stran.

Kletba smrti byla pryč!

Pent otevřel oči, udiveně s nimi zakoulel a pak promluvil:

"Muq/i vatopte malep - dejte mi krev!"

Matka Snjára se na mne tázavě podívala. Souhlasně jsem přikývl, protože tak kategorické žádosti ještě nedávno téměř mrtvého nedokázalo moje srdce odolat.

Žena ihned rozevřela další sobí žaludek a vytloukla z něj úplně zmrzlou krev. Pak se matka a její tři dcery vrhly na pacienta a cpaly do něj zmrzlou potravu ze všech stran, takže Pent nemohl ani dýchat a jen lapal po vzduchu.

Veliké kusy zmrzlé krve v něm mizely tak rychle a v takovém množství, že jsem o něj dostal strach a učinil jsem jejich řádění přítrž. Pacient si vydechl, ale hned se chytil za hlavu a zabědoval:

"Mon lep luokatest, mon lep havetetovum - bolí mě to, jsem zraněný!"

Prohlédl jsem si místo, na které ukazoval, a nahmatal jsem pod tlustou kožešinou čepicí velký otok. Skutečně tedy na něco narazil.

"Pomůžu ti," uklidňoval jsem ho a sáhl jsem po arnikové tinktuře.

"Tote lep pasker - ty jsi lékař?" zeptal se udiveně.

"Ano," zalhal jsem, abych si získal jeho důvěru.

"Co to máš?"

"Lék, který zmenší bolest."

"Jak chutná?"

"Nebudeš ho pít. Naleju ti lék na hlavu."

"Můžu si čichnout?"

Přidržel jsem mu skleničku opatrně u nosu. Nasál do sebe spokojeně lihovou vůni a pak poprosil:

"Nech mi ten lék raději vypít, pane! Uzdravím se mnohem rychleji, než když mi s ním pokropíš hlavu."

K jeho zklamání jsem důrazně odmítl. Požádal jsem ženy o kousek látky, navlhl jsem ho a přiložil na otok. Pak jsem otci Pentovi zavázal hlavu a lahvičku s lékem strčil do slány u svého lůžka, aby byla po ruce, až budu obvaz obnovovat.

"Atjé, jak jsi se dostal do rozsedliny?" zeptal se najednou Neete a tou otázkou hodně ulevil všeobecně zvědavosti.

Stařec chvíli mlčel a pak řekl:

"Teď se na nic neptej! Později se všechno dovíte."

Museli jsme ho poslechnout, i když jsem nechápal, proč odkládá odpověď na tak jasnou otázku. Vzhledem k tomu, že jsme ho zachránili, jsme přece měli právo vědět, co se mu přihodilo.

Ale Pent naléhal jen na to, abychom mu pověděli, jak dopadl náš lov medvěda, a jak jsme zjistili, že se mu stala nehoda.

Když se dozvěděl, že se medvědi vnitřnosti už vaří v kotli, poručil, abychom se pustili do hostiny.

Matka Snjára vylovila dlouhým nožem kusy masa z kotle a naskládala si je do klína, jehož mdlý lesk naznačoval, co všechno už látka předtím vytřela, setřela a otřela. Na klíně bylo pak maso rozděleno na menší kousky, a každý, bez ohledu na to, jestli je to muž, žena nebo pes, si mohl vzít, na co měl chuť.

Já jsem měl to štěstí, že mi posluhovala krásná Marja, Pentova nejstarší dcera. Bylo jí asi dvacet a během mého čtrnáctidenního pobytu v chatě mne velice vlídně "uzamkla" do svého něžného srdce.

Dosahovala mi právě tak k ramenům, ve svých tmavých vlasech měla alespoň dvě libry tuku, a na tvářích třicet čtverečných coulů smolné masti. Její rtíky se usmívaly v šířce dobrých dvanácti centimetrů, nosík se podobal velkému lískovému oříšku a očka si vlivem neustálého sněžného oslnění navykla mžourat tak, jako známe třeba u krtků a rejsků. Marja roztrhala nejlepší kousky, které se jí podařilo vyrvat ze psích zubů svými dehtem natřenými prsty a strkala mi maso rovnou do pusy. Rodiče přihlíželi této pohostinnosti s velkou spokojeností, a já tomu důvěrnému nácipávám unikl pouze tak, že jsem se rychle zvedl a vyšel na chvíli ven z chaty, abych se nadýchal čerstvého vzduchu a zachránil svoje útroby.

Když jsem se vrátil, přivítal mne bujarý smích všech přítomných. Hned jsem pochopil, jak jsem byl neopatrný. Sáhl jsem po lahvi s arnikou a přidržel ji proti světlu ohně.

Byla prázdná, docela bom bos, jak by řekl Turek. Ti dobří Laponci a Laponky si natřeli arnikou žaludky. Měl jsem chuť jim vynadat, ale nakonec jsem se musel dát do smíchu, když se mi starý Pent začal zkroušeně omlouvat:

"Poslouchej, pane, ne abys huboval. Jedli jsme medvěda a poznali jsme, že byl nemocný. Proto jsme se rozdělili o medicínu, která hojí všechny nemoci. Já jsem pro svou hlavu už žádnou nepotřeboval. Bolest zmizela a já jsem zase úplně zdravý."

Podal jsem mu prázdnou láhev a řekl přitom:

"Když jsi uměl vypít lék, vezmi si i obal. Láhev je tvoje."

Tím dárkem jsem mu udělal velkou radost, protože sklenice nebo láhev je v laponské domácnosti drahocenná věc.

Starý Pent mi to hned potvrdil:

"Herat/am, drahý pane, jsi dobrý a slavný lékař," prohlásil s nadšením v hlase. "S tebou vešlo do mé chaty velké

požehnání. Když jsi přišel, přinesl jsi nám tři lahve spanJca uin (otec Pent sice mluvil o španělském víně, ale ve skutečnosti dostal rum), které rozveselily naše srdce, ale tvoje medicína chutná ještě lépe. Škoda, zejí nemáš víc! Ale teď jsem unavený. Nechceš

se ještě prospat? Až se probudíme, doprovodíš mne do Jjelu, protože si s tebou musím promluvit o důležité věci." Události posledních hodin nám daly všem zabrat, proto byl návrh všeobecně přijat. Kouřový otvor byl rychle zase utěsněn a brzy nato byla v chatě stejně záviděníhodná situace jako před příchodem medvěda.

Člověk, zvyklý cestovat různými kraji, si zvykne na všechno. Proto jsem i já spokojeně usnul a probudil se až když si krásná Marja přitáhla při rozdělávání ohně pod sebe moje dlouhé kožešinové boty, a posadila se na ně bez ohledu na to, že v nich vězely i moje nohy.

Taková malá Laponka není moc těžká, a tak jsem trpělivě čekal, až svou práci skončí. Pak mi zase s roztomilou pozorností přisunula nohy zpátky. Posadil jsem se, abych pozoroval, jak Marja připravuje ranní polévku.

Podstatu polévky tvořil vývar, který zbyl v kotli. K tomu dívka přidala kusy zmrzlé sobí krve, rozdrobený sobí sýr, který chutná zhruba tak, jako staré krabice od žvýkacího tabáku, dávku siku, zmrzlého lososa, takže pach rybiny brzy naplnil celý prostor stanu, několik hrstí bleberu (vaccinium myrtillus), trochu soli, protože Pent byl naštěstí dost zámožný, několik hrstí hrubé mouky, hodně připomínající suché drtiny a nakonec na kousky rozřezaná vyčištěná medvědí střeva. Kdy a jak je ale moji hostitelé čistili nevím a raději jsem o tom moc nepřemýšlel.

Místo abych se vrhl na tento lukulovský kvas, poprosil jsem raději o kus sušeného sobího masa. Ochotně mi vyhověli, protože, jak se zdálo, rádi se rozdělili o můj díl polévky.

Po snídani, jestli se dá mluvit o snídani v zemi, kde vládne několikaměsíční polární noc, mne otec Pent požádal, abych s ním šel ven před chatu.

Vyhověl jsem mu. Sebrali jsme pušky a hole, vklouzli do lyží a vyrazili. Pent mne vedl stejnou cestou, jakou jsme včera pronásledovali medvěda. Z toho jsem odhadoval, že rozmluva, o které mluvil před tím, než jsme šli spát, se bude týkat jeho posledního dobrodružství.

Ale Pent vedle mne užijžděl mlčky a nepromluvil dříve, než jsme se dostali k místu, kde se od nás včera oddělil.

"Pyejo, héra- sedni si, pane!" vyzval mne a sám se hned posadil na sněh. "Chci s tebou mluvit o věci, o které nesmí nikdo jiný nic vědět."

Sedl jsem si k němu a psi, bez kterých neudělá žádný Laponec ani krok, si lehli na naše nohy. I cizí host, když pobude u Laponců alespoň dva dny, dostane takového věrného, spolehlivého průvodce.

Stařec chvíli zíral před sebe, jakoby hledal slova, kterými rozhovor začít. Mlčel jsem také, abych ho nerušil. Konečně se ozval:

"Pane, umíš mlčet?"

"Ano."

"A budeš mlčet?"

"Když si to přeješ, tedy ano."

"Věřím ti. Chtěl bys mi chytit zloděje?"

"Zloděje? Já?" zeptal jsem se překvapeně.

"Ano, ty! Když je u nás spáchán nějaký zločin, pošle sem řconoks, král, svoje vojáky, kteří pachatele hledají. Ale trvá hodně dlouho, než se taková výprava zahájí a pachatel zatím dávno zmizí v Norje, kam za ním vojáci nesmějí. A taky jsou ti muži málokdy natolik chytří, aby chytili Samelata, který se v krajině vyzná mnohem lépe."

"Okradli tě?" zeptal jsem se.

"Ano!" odpověděl a divoce blýskl svými malými mžouravými očima. Tvář, jindy tak přívětivě vlídná, se mu sraštila nevrlou grimasou.

"Kdo?"

"Nevím."

"Máš na někoho podezření?"

"Ne."

"Někdo z tvé čeledi?"

"Ne."

"A co ti ukradli? Soba?"

"Ale, pane! Jak bych mohl vědět, že mi někdo ukradl soba? Mám jich víc jak tisíc a každou chvíli se některý z nich zatoulá. A navíc, ukradený sob by mi ani moc nevadil. Ne, ne! Krádež byla horší, protože se mi ztratily peníze, moc peněz."

Zmlkl a znenadání se dal do litostivého pláče. Dětská mysl Laponců nepotřebuje mnoho k citovému výlevu a starý Pent patrně nemohl oželeť žádnou ztrátu pouze mužnou rezignací.

Už jsem začínal tušit. Byl ten muž, který se před námi schovával, zloděj? Objevil nějakou tajnou skrýš mého hostitele? Podle laponského ponětí byl otec Pent bohatý. Vždyť mi zrovna řekl, že má přes tisíc sobů a měl tedy určitě i nějakou skrýš na peníze.

Když Laponec navštíví tržiště v některém severním městečku, požaduje za své kožešiny a ostatní zboží jen tvrdé tolary. Každýrok tak putuje slušná zásoba stříbra do nehostinných sněhových pustin vysokého severu, kde zmizí navždy, protože obyvatel laponského kraje jen málokdy za ty peníze něco koupí.

Když se pomalu naplní váček tolary, vyhledá Laponec osamělé, skryté místo v bažině nebo horách, a tam svoje peníze uloží. O skrýši zachovává hluboké mlčení a teprve těsně před smrtí o něm řekne svému dědici. Aby při náhodném objevení úkrytu nepřišel o veškerou hotovost, rozdělí peníze na víc částí a čas od času se pak chodí přesvědčit, že peníze jsou na svém místě a také se pokochat pohledem na své bohatství.

Často se stane, že Laponec umře nečekaně a nestačí nikomu prozradit, kam svůj poklad uschoval. Jeho jmění tak je pro příbuzné nenávratně ztraceno. Také nejsou vzácností živelné pohromy, které skryš zničí nebo alespoň znepřístupní. Tak se stává, že bývají navždycky ztraceny značné hodnoty. Dá se vlastně tvrdit, že laponské pustiny jsou obrovské pokladny, které pohlcují značný úrok.

"Můžeš mi říct, kolik ti vzali?" zeptal jsem se.

"Dva měšce," odpověděl stařec.

"Ukryl jsi je?"

"Ano, pane. Víš, že nikdo nesmí vědět, kam jsem svoje riksdalery, královské tolary, uložil. Ani bratr, ani ženy, ani syn. Také víš, že jsem byl na trhu v Enontekisu. Prodal jsem tam hodně kožešin, sýra a také rukavice, které upletly moje dcery. Vyměnil jsem je za to, co jsem potřeboval a ještě mi zbyly dva měšce stříbra.

A včera, když ostatní šli dojit, vzal jsem lyže a jel áojjelu, abych peníze schoval. Při návratu jsem uviděl ve skalách cizince. Stíhal jsem ho, ale zmizel mi. Pro jistotu jsem se vrátil, vybral peníze a ukryl je na jiném místě.

Ale pak po půlnoci, když jsme honili medvěda, objevil se cizinec zase. Hned mne napadlo, že slídí po mém stříbru, a proto jsem ho pronásledoval. Zmizel mi v lese. Já se vrátil ke své skryši a přesvědčil jsem se, že peníze jsou na svém místě. Právě jsem šije prohlížel, když jsem dostal ránu do hlavy. Upadnul jsem do sněhu a před očima se mi zatemnilo, pak jsem se ale vzchopil a začal se bránit. Zloděj mi vytrh váčky z ruky a už uháněl pryč. Hnal jsem se za ním. Pokusil se zmizet na druhé straně horského hřbetu a já mu chtěl nadběhnout přes ledové rozseldliny. Znáš tady každý kousek země, ale vztek mne zaslepil. Přehlédl jsem prohlubeň a spadl do ní. Probral jsem se až v chatě a zloděj zatím zmizel kdoví kde."

"Poznal jsi ho?" zeptal jsem se.

"Nepoznal. Připízl se ke mně zezadu a navíc měl na tvářích masku proti omrznutí, jakou tady nosíme všichni."

"Nevšímal sis jak byl velký?"

"Pane, noc v Samelantu trvá tři měsíce a klame oči. Severní záře nebyla tu noc klidná, její plameny se míhaly po sněhu a oslňovaly. Kdo mohl něco vidět? Ten chlap byl oblečený úplně stejně, jako každý jiný v této krajině. Nepoznal bych toho zloděje, ani kdyby stál těsně vedle mne. Jestli mi nepomůžeš, neobjevím zloděje nikdy a moje stříbro, dědictví pro mého syna, bude navždy ztraceno."

"Já že mám... Jak bych ti mohl pomoci já, když ti nejsou nic platní ani královští vojáci? Znáš zdejší zem ještě míň než oni a nemám žádné pravomoci."

"To se pleteš, pane! Tvoje hlava přečnívá všechny Samelatjity a nikdo nikdy neviděl v naší zemi takové zbraně, jaké nosíš. Každý zloděj se tě bude bát. A také jsi procestoval cizí, divoké země, kde jsi se naučil číst stopy uprchlíků. Sám jsi vyprávěl ojindatjit, indiánům, které jsi honil po horách a po lesích, abys jim vzal kožešiny, které ti ukradli. Dovedu tě na stopu zloděje a věřím, že jakmile se na ni podíváš, už ti ten chlap neunikne."

Tolik důvěry jsem opravdu nečekal! Kdybych jeho prosbu odmítl bez skutečně závažného důvodu, musel bych se stydět.

"At'é, otče, jsem v Samelantu teprve krátkou dobu a opravdu nevím, jestli ti moje pomoc k něčemu bude..."

Jeho očka se vychytrale zaleskla.

"Ale bude, héra, jen když budeš chtít. Jsi přece lékař, sám jsi to řekl."

"Ach, to si myslíš, že lékaři se učí, jak chytat zloděje?"

"Nedělej si legraci! Lékař se učí všechno. A také všechno dokáže, když chce."

"Kdo ti to řekl?" zamumlal jsem užasle.

"Nikdo mi to nemusel říkat. To ví přece každý. Doktorovi se všechno podaří, protože ví, jak se dělá sqjva tjalem, svaté písmo a talismany. A kdo u sebe nosí dobrý sqjva tjalem, tomu se povede vše, stačí jen dávat pozor a nic nepokazit."

"Ale to není pravda," zavrtěl jsem hlavou. "Žádné takové amulety a talismany, které dávají tajemnou sílu, vůbec neexistují."

"Ó já vím, že to chceš udržet v tajnosti, pane! Nechceš přiznat, že jsou. Já sám ale takové písmo mám!"

"Od koho?"

"Také od doktora. Potkal jsem ho před mnoha lety u moře v Lulea. Byl to velmi moudrý člověk. Dal mi lék na moje nemocné oči, a když jsem ho poprosil o sqjva tjalem, hned mi ho napsal. A nechtěl za něj žádné peníze! Nosil jsem talisman dlouho na prsou a za celou tu dobu se mi nic špatného nestalo. Ale pot písmo rozežral a talisman ztratil svoje ochranné kouzlo. Kdyby byl v pořádku, určitě bych do rozseldliny nespádl. Chtěl jsem tě poprosit, abys mi napsal nové sqjva t/ařem."

"Kde ho máš?"

"Tady!" ukázal na svou hrud'

"Smíš ho ukázat?"

"Doktor mi to nezakázal. Chceš se podívat?"

"Ano."

Pent sáhl pod šaty a vytáhl stočený proužek kůže, zavěšený na tenkém řemínku. Rozbalil kůži a podal mi kousek papíru.

"Tady je. Znáš znaménka, která na něm jsou?"

Na papíře bylo něco napsáno obyčejnou tužkou. Písmo bylo hodně setřené, ale přečíst se dalo. A k mému velkému překvapení jsem rozluštil verše nebožtíka Heinricha Heineho. Měl jsem co dělat, abych neyprskl smíchy. Na papíře totiž stálo:

JVa Gangu krásně voní sady s lesky čarovnými, a krásní lidé mlčky klečí před květy lotosovými. V Laponsku ale lidé špinaví, ploskohlaví a širokohubí, u ohně dřepí a ryby vaří, přitom pořád melou a vrnL

A nezištný kouzelník celé to dílo podepsal slůvkem "šprýmař".

Tedy taková rýmovačka ležela dlouhá léta na hrudi otce Benedikta a on jí přičítal zázračnou moc!

Kdo pro něj mohl takový "talisman" napsat? Byl to opravdu nějaký lékař? Nechtělo se mi věřit, že by se vzdělaný člověk mohl natolik zapomenout, aby pověřivého Laponce v podobných nesmyslech ještě podporoval.

Počáteční smích mě rychle přešel.

"Otče Pěnte, "řekl jsem rozmrzele, "tohle není žádný talisman, ale kjives tjalok, hloupé písmo. A ten, který to načmáral, určitě nebyl doktor."

"Ale, pane! Vždyť mi to pomáhalo!"

"Tak já ti přečtu, co tam stojí, abys věděl, co si máš o tom ničemovi myslet. Poslouchej!"

A přečetl jsem mu celou básničku.

Pent mne pozorně poslouchal, a když jsem skončil, vyskočil a zlostně vykřikl:

"Ty se mi posmíváš! To tam určitě není!"

"Je."

"To není pravda, pane!"

"Takže jsem podle tebe lhář?"

Laponec se vzpamatoval.

"Pane, vždycky jsi se k nám choval dobře, ale teď určitě musíš žertovat. Tenhle talisman mne už pomohl v nejedné těžké chvíli, ale slova, která jsi přečetl, jsou zlá a urážlivá. Nemůžou člověka ochraňovat. Proto mi také nemohou nahradit moje stříbro."

"To máš pravdu. Přečetl jsem ti přesné to, co je na papíře napsáno. Nic jsem nevynechal a ani nic nepřidal. Zahod' tu hloupost!"

"Řekl jsi mi pravdu?" nechtěl stále věřit Pent.

"Ano."

"Víš co, pane! Vyzkoušíme ten papír."

"Jak to chceš udělat?"

"Zase si ho vezmu k sobě, a když zloděje chytíme, je dobrý. Když ho nechytíme, nestojí kouzlo za nic."

"To nepůjde. Chceš, abych ti zloděje pomohl chytit, a já k tomu ten papír nepotřebuji. Jestli chceš, aby taková zkouška k něčemu byla, musíš jít hledat sám."

Pent se zamyslel a pak prohlásil:

"Máš pravdu. Uděláme to jinak. Zloděj určitě už peníze někam ukryl, a až ho chytíme, nenajdeme u něj nic a on se nepřizná. Pak mu dám svoje sqjva tjalem. Když ho ochrání, je talisman dobrý, ale jestli peníze najdeme, bude pravda to, co jsi říkal ty."

To byla ovšem čistě laponská logika, ale protože měla tak dobrodružný nádech, souhlasil jsem.

"Tak dobře! Ukaž mi stopu!"

Vnikli jsme hlouběji do zasněženého, řídkého lesa. Asi za čtvrt hodiny jsme dorazili ke šterkovišti, porostlému zakrslou kručinkou, teď pochopitelně zavátou sněhem. Uviděl jsem tam dvě stopy po lyžích.

"Mám ti ukázat místo, kam jsi schoval svoje peníze?" zeptal jsem se starého Penta.

"To bys dokázal," podivil se.

"Určitě."

Prohlížel jsem si stopy a pak jsem se zastavil u úzké trhliny ve zvětralé skále.

"Tady to bylo," prohlásil jsem.

"Uhodl jsi to, pane," přiznal Pent užasle. "V té šterbině jsem opravdu měl oba váčky se stříbrem."

"Podívej!" pokračoval jsem. "Tadyjsi se přikrčil, kdyžjsi peníze prohlížel a tady se zastavil zloděj, aby tě mohl udeřit."

"Jak to můžeš vědět?"

"Později ti všechno vysvětlím."

Neznámý cizinec se na několik okamžiků za Pentem zastavil a za tu dobu se mu lyže zabořily hlouběji do sněhu a nechaly tak jasné stopy, že mi nemohly ujít. Kromě toho jsem si všiml, že jedna cizincova lyže byla na spodku poškozená, zřejmě od ostrého kamene, a zanechávala za sebou ve sněhu zřetelnou rýhu. To byla důležitá věc, kterou jsem si prozatím chtěl nechat pro sebe.

"Pustíme se po jeho stopě?" zeptal se Pent.

"Ano."

Pokračovali jsme v pátrání. Z lesa jsme vyjeli na volné prostranství a pustili se po druhém svahu táhlé vyvýšeniny do širokého údolí, kterým jsme museli projet, abychom se dostali na rovinu.

Stopy byly ve sněhu vyryté jen mělce. To dokazovalo, že zloděj tudy doslova proletěl. Také my jsme sjížděli z kopce po típytivém sněhovém povlaku rychlostí expresního vlaku.

Takovou rychlostí jsme mohli během dvou hodin dorazit k Pentovu nejbližšímu sousedovi. Toho jsem znal, dvakrát jsem ho už navštívil. Byl to také celkem zámožný člověk, měl ale menší domácnost, totiž jen ženu, dceru a teutnara, čeledína, který mou důvěru zrovna nevzbuzoval. Jeho pán mi vyprávěl, že k němu přišel asi před rokem odněkud z Norska.

Když se někdo odváží úplně sám přejít přes severní divočinu, má obvykle jen málo počestných důvodů k opuštění své chudé vlasti. Proto jsem si také dovedl celkem lehce představit, že ten chasník je našim hledaným zlodějem.

Jestli byla moje domněnka správná, pak se dalo čekat, že stopa uhne někam stranou. Muž si bude chtít svůj lup schovat dříve, než dorazí do chaty svého živitele.

Jenže to se nestalo! Stopy lyží se táhly v nezměněném směru dál.

Bud byl ten zloděj hodně neopatrný nebo naopak velmi drzý patron, když nedbal ani na ta nejzákladnější pravidla

opatrnosti. Pentovi jsem samozřejmě nic neřekl a mlčky se držel po jeho boku, až jsme konečně došli k sousedovu příbytku.

Jeho dcera byla právě venku a hned jak nás uviděla, zavolala dovnitř na otce. Hospodář nám vyšel naproti.

"Hyna liřna atua - mır s tebou!" pozdravil ho Pent.

"Tujna qjqj - s tebou také!" odpověděl soused.

Pak se chytli navzájem v pase, odsunuli si protimrazovou škrabošku a navzájem si třeli nos o nos. Já jako cizinec jsem se musel spokojit pouhým stiskem ruky. Podobně jsme se pozdravili se ženou a dcerou a pak se Benedikt zeptal:

"Kdepak je teutnar Pávek? Nikde ho nevidím."

"Tamhle u zvířat. Podívej se."

Opravdu jsme uviděli u stáda sobů nějakého muže. Zvířata se zrovna pilně zabývala vyhrabováním lišejníku ze sněhu.

"Má na nohou lyže?" zajímal jsem se.

"Ne. Jsou opřené o chatu."

Přistoupil jsem k lyžím a důkladně šije prohlédl. Nemýlil jsem se - na jedné byla hluboká rýha.

"Zavolej ho sem! Chceme si s ním vážně promluvit."

Soused pronikavě hvízdal, a když se čeledín podíval naším směrem, mávl na něj, aby přišel.

"Puorest - dobrý den!" pozdravil nás s nevinným výrazem ve tváři.

"To jsou tvoje lyže?" zeptal jsem se ho.

"Ano, pane!"

"Pojďme dovnitř! Musíme si promluvit."

Čeledín bez zaváhání prolezl otvorem, za ním Pent, já a nakonec hospodář. Náš soused se mimochodem jmenoval Stalo, tedy Obr, i když mi dosahoval jen po ramena.

"Atje Stalo, "obrátil jsem se kněmu, "tenhle teutnar od tebe brzy odejde."

"A kam?" divil se Laponec.

"Půjde do kiteku, do vězení!"

"Ale co to říkáš, pane?" vykřikl Stalo polekaně.

"Slyšel jsi. Zavřou ho."

"Proč?"

"Je to lupič!"

"Pane! Chceš mne urážet? Mne i celou mou rodinu?"

"Ne. To určitě ne. Nemám k tomu nejmenší důvod. Jedl a pil jsem s tebou a mám rád tebe i tvou rodinu. Chci pro tebe jen dobro, a proto ti říkám, že čeledín Pávek je lupič."

Nastalo hluboké ticho, které po chvíli přerušil Stalo.

"Dokaž to, pane!" vykřikl.

"Hned to bude. Tento muž byl včera pryč. Je to tak?"

"Ano. Poslal jsem ho předevčirem přes Jjel ke své čapě, sestře Rauné, které se narodil syn. Pávek mu měl dovést mladého soba jako dar."

"Kdy se vrátil?"

"Hodně pozdě. Teprve dnes, když jsme dojili."

"Ať ti otec Pent řekne, kde se tvůj čeledín tak zdržel."

Pent vyprávěl o své nešťastné příhodě. Čeledín klidně poslouchal a nedal na sobě nic znát. Zato ostatní se chovali stále víc rozčileně.

Když Pent skončil, zeptal se Stalo čeledína:

"Co tomu říkáš?"

"Neudělal jsem to," odpověděl mladík klidně.

"Lžeš!"

"Ne, Byl to někdo jiný. K ledovým rozsedlinám jsem se vůbec nedostal."

"Oni ale sledovali tvou stopu."

"Spletli se. Ať se pokusí u mne nějaké stříbro najít."

"To se také stane," řekl hospodář tvrdě.

Pávkův oděv a potom i celá chata byly prohledány co nejpečlivěji, ale marně. Nenašli jsme nic.

"Kde byl od té doby, co se vrátil?" zeptal jsem se Stala.

"U stáda."

"Nikde jinde?"

"Ne. Ale... nechtěl bys na chvíli jít před chatu?"

"Proč?"

"Chci promluvit s kunusem, s kouzelným bubínkem."

Věděl, že mne Pent považuje za opravdového přítele, a tak mi upřímně řekl, co chce dělat. Mnoho Laponců ještě lpí na starých zvycích, a k těm patří i vyptávání pomocí kouzelného bubínku.

Rád bych se té věci také zúčastnil, ale musel jsem se podrobit hospodářově vůli. Ani ženy nesměly být u čarodějné akce a šly se podívat ke stádu sobů.

Já jsem si připevnil lyže, abych důkladně prohlédl nejbližší okolí, protože mi bylo jasné, že lupič neukryl peníze nijak daleko.

Stop bylo všude plno a já se musel hodně soustředit. Udělal jsem kruh kolem chaty a stáda a všiml jsem si, jak obě ženy povážlivě vrtí hlavou nad svým počínáním.

Objížděl jsem ve stále větších kruzích, ale až při třetím kole jsem narazil na osamocenou stopu lyží s typickou rýhou. Pustil jsem se po ní.

Vedla mne k úzké, z lesa vystupující strouze, ve které byl led. Asi po pěti minutách prudkého klouzání jsem se překvapeně zastavil. Objevil jsem něco, co Laponci drží v největší tajnosti. Předě mnou byl tiorjvigardi, parohový plot - malá, sobími parohy obehnaná ohrádka, prastaré pohřebiště, které dodnes sloužilo jako pohanské obětiště.

V jejím středu stál scyfc, kámen zvláštního tvaru vytažený z vody. V dnešní době už nebývají takové kameny uctívány, ale přece jen je ííor-Jvigardi posvátné místo, na které smí vstoupit jen noha hospodáře.

A právě k této ohradě směřovala čeledínova stopa. Už jsem tušil, kde je jeho skrýš. Kdo by si byl pomyslel, že Laponec ukryje kradenou věc na posvátném místě.

Stopa se táhla až na druhou stranu ohrady a odtamtud se vracela zpátky. Postavil jsem se do čeledínovy stopy, takže jsem byl ve stejné poloze jako on, když ukrýval lup.

Pak jsem pozoroval sníh v dosahu svých prstů. Byl skoro neporušený, jen tam leželo několik sněhových vloček, které nevypadaly na to, že by je tam navál vítr. Spíš je tam něco setřáslo. Klekl jsem si a pozoroval parohy. A tam jsem konečně našel to, co jsem hledal. Mezi dva lopatkovité parohy tam byl zastrčen váček na tabák. Když jsem se ho dotkl, nahmatl jsem uvnitř dva menší pytlíky. Byly to jistě ukradené peníze.

Nechal jsem všechno tak, jak to bylo a ujížděl zpátky ke Stalovu stanu. Když jsem dojel ke stádu a ptal se po čeledínovi, řekli mi, že je pořád uvnitř. Chvilí jsem ještě čekal, pak se otevřel dveřní otvor a já vešel do chaty.

Čeledín Pávek se na mne posměšně zašklebil.

"Hera! Dal jsem mu svůj sqjva tjalem a on ho ochránil," přivítal mne starý Pent. "Můj talisman je tedy dobrý."

"Tak?" řekl jsem vážně, "Kde ho má?"

"Zavěsil jsem mu ho na krk, ale on mi ho teď vrátí, protože už nebude potřebovat jeho pomoc."

"A co řekl kouzelný bubínek?" zeptal jsem se souseda Stala.

"Je nevinný," odpověděl mi. "Zloděj přišel od východu. Byl to fcq/noloc-pjetnak, švédský pes, který hned se stříbrem uprchl. Bubínek to řekl."

"Je to určitě pravda?"

"Bubínek se nikdy neplete! Je to bezpečnější ukazatel než slovo pastora, který čte z bible."

"Nerouhejte se, otče Stalo," řekl jsem přísně. "Řeč tvého bubínku nemá ani takovou cenu jako řeč obyčejné dřevěné lyže."

"Děláš si legraci? Jak může mluvit dřevěná sta?"

"Hovoří pravdivěji než bubínek. A taky ochraňuje oba váčky otce Penta daleko lépe než to dokázal jeho talisman."

"Můj sajva tjalem je dobrý," tvrdil horlivě Pent. "Ale ať ta tvoje lyže promluví, pane."

"Dobře! Uslyšíte, co dřevěná lyže řekne a ty pak, otče Pěnte, hodíš svůj talisman do ohně."

Vyšel jsem ven a přinesl jsem dovnitř poškozenou Pávkovu lyži.

"Je to tvoje sta?" zeptal jsem se čeledína.

"Ano," připustil.

"Podívejte se na tuhle rýhu! To jsou ústa, kterými lyže hovoří. Zaryla se do sněhu tam, kde Pavko přepadl otce Penta a ukázala nám cestu až sem. A mně také pověděla, že zlodějem není nikdo jiný než Pávek a teď mi řekne, kde ukryl ukradené peníze."

"Ať to tedy prozradí," zasmál se drze čeledín.

"Prozradí, neměj strach! Ale předtím nám řekneš ty sám, proč jsi zastrčil ukradené váčky se stříbrem do svého tabákového měšce. Ukaž nám svůj měšec!"

"Ztratil jsem ho," řekl Pávek rozpačité.

"Lžeš! Lyže mi řekla, že jsi ho ukryl nedaleko odtud. Pojdte všichni se mnou! Dovedu vás k místu, kde Pávek schoval stříbro otce Penta."

"Je to pravda, pane?" vykřikl Pent.

"Ano!"

"Opravdu? Pak ti slibuji, že svůj talisman spálím a už nikdy nebudu věřit kouzelnému bubínku."

"Výborně! Přijímám tvůj slib. Pojdte, ale dávejte pozor, aby vám Pávek neupláchl."

Všichni si vzali lyže a připojili se ke mně. Jeli těsně za mnou až k místu, kde už byly jasně vidět čeledínovy stopy. Tam jsem se zastavil a ukázal na sníh.

"Sehněte se a sami se přesvědčete, jak zřetelně mluví tahle stopa. Její řeč je pravdivější než řeč bubínku, ale vy naschvál zavíráte oči a uši, abyste neviděli a neslyšeli."

Jeli jsme dál. Za mnou vedl Pent a Stalo mezi sebou čeledína a obě ženy celý průvod uzavíraly. Dorazili jsme k parohovému plotu a Stalo se začal tvářit polekaně.

Nakonec to už nevydržel a vykřikl:

"Kam nás to vedeš, pane? K tomu místu je zakázaná cesta!"

"Tak? Poctivý člověk sem vstoupit nesmí, ale zloděj tady může beztrestně ukrýt svůj lup? Ty jsi ale pohan, sousede Stalo! Máš ještě daleko do křesťana. Podívej se! Tady končí čeledínova stopa a tamhle visí jeho měšec. Přesvědči se sám, jestli patří Pavkovi."

Naklonil jsem se a strhl z parohů kožený pytlík. Zvedl jsem ho vysoko nad hlavu a pozoroval, jaký účinek moje slova vzbudila.

"Ano! Je to jeho váček na tabák!" vykřikl ohromeně Stalo.

I obě ženy souhlasně přikyvovaly a otec Pent zaprosil:

"Otevři ho, pane, ať se přesvědčíme, že v něm jsou moje peníze!"

"Jsou tam, neboj se. Otevři ho sám!"

Pent popadl měsíc, rozvázal řemínek a vytáhl dva váčky.

"Musím je přepočítat," zamumlal, i když počítat neuměl.

Sklonil se nad svůj poklad a soused Stalo i obě ženy také. Všechny tři ohromně zajímalo, jak velký poklad si otec Pent uschoval.

O Paveka se nikdo nestaral a chlapík se toho rozhodl využít. Pomalu se sunul stranou. Nechal jsem ho být. Stejně mu nehrozil jiný trest než to, že ho hospodář vyžene. Nenápadně jsem ho ale pozoroval, aby neudělal nějakou další škodu. Neztrácel čas. Připlížil se ke starému sobovi, nasadil mu ohlávku a postraňky, připojil staré saně a posadil se. Od chvíle, kdy jsem otci Pentovi podal jeho peníze, neuplynuly ani tři minuty, a už ujížděl pryč po zasněžené rovině.

Díval jsem se za ním jen na okraj lesa. Najednou se za mnou ozval radostný Pentův křik.

"Ano! Všechno je tady! Sto dvanáct! Pane! Kde jsi pane?"

"Tady!"

Přihnali se ke mně.

"Pane! Měl jsi pravdu!" volal Pent. "Hodím svůj talisman do ohně!"

"A nebudeš se už ptát bubínku?"

"Nikdy! Tady si vezmi, pane! Dám ti dva ríkšdalery. Jsem ti vděčný, hrozně moc vděčný a ty sis je zasloužil."

S úsměvem jsem peníze odmítl.

"Nechci," řekl jsem. "Jen si nech, co ti patří."

"Ó, pane! Ty jsi tak dobrý! Ale teď si pospěšme domů. Chci vyprávět matce Snjáre, jak jsem měl šťastný den. A... kde je Pávek?"

"Pávek? Někde tamhle!"

Ukázal jsem na saně, které pomalu mizely za obzorem.

"Utekl!" vykřikli všichni.

"Nechtě ho," uklidňoval jsem je. "Ať si hledá v dálce jiného pána. Ale v tom máš pravdu, otče Pěnte, že musíme pospíchat domů. Matka Snjára neví, kam jsme jeli."

Ale tak rychle se nám přece jen odjet nepodařilo. Stalo nás nepustil dřív, než jsme zašli dovnitř na trochu jídla a doušek jukastavky. Teprve potom nás bodrý hostitel propustil a my nastoupili zpáteční cestu.

Otec Pent, kterému padla ze srdce tíha ztraceného stříbra, letěl na lyžích jako pták, a tak jsme do chaty dorazili za dvě hodiny. Bylo načase, protože ostatní se už o nás začali strachovat.

Sesedli jsme se kolem ohně u medvědího masa a otec Pent vyprávěl celou příhodu. Když skončil, snesla se na moji hlavu lavina chvály.

Strýc Sátte a mladý Neete mě tiskli ruku, Keira a Anda na mne přívětivě mávali a krásná Marja se na mne usmála tak kouzelně a mastně, že se její tvářička podobala čerstvě sloupnuté uzené kytě vytažené z vařící vody.

A stará, dobrá matka Snjára? Ach, běda! Podívala se na svého manžela a pak sladce řekla:

"Atje, to mon etsyap - otče, mám ho ráda!"

A pak se obrátila ke mně:

"Tjalmi tapo, to mon kalkap tjulest - zavři oči, políbím tě!"

A vrhla se na mne s takovou vehemencí, jakoby mne chtěla spíš zardousit než políbit. Ten jediný polibek, který jsem v Laponsku slízl a přinesl si domů, měl přesně takový zvuk a takovou hydrodynamickou sílu, j ako když se vypouští voda z ohřívací lahve.

Otec Pent přihlížel tomu výjevu s pobaveným úsměvem. Potom sáhl do veliké kapsy a vytáhl talisman, který si vzal od Paveka ještě předtím, než jsme se vydali k parohovému plotu.

Hodil papír do ohně a prohlásil:

"Pane, udělal jsem to, co jsem slíbil. Dokázal jsi mi, že můj sqjva t/aíem není opravdu svaté písmo. Ať ho tedy oheň sežere! Ale ty zůstaneš u nás tak dlouho, jak se ti bude líbit, protože tě všichni máme rádi. A ty jsi tak chytrý a vlídný, jako bys byl náš bratr nebo syn. Mon JcaípaJc vortuot! Od-přísáhnou to!"

Oheň zničil vtip nerozvážného vtipálka. Příznivci Heinricha Heineho mi určitě odpustí, že otec Pent už nenosí jeho verše na své hrudi jako talisman.

KAREL MAT QUIMBO

Povídka z Afriky a další...

Edice velká řada číslo 7 (knihy Karla Maye) Jazyková úprava Gustav Kadlec. Grafická úprava Michaela Vydrová.

Výroba Ing. Rudolf Mates. Sazba Anna a Jakub Kubů.

Vydalo nakladatelství Toužimský Moravec

Minská ul. 5, Praha 10, 101 00

v roce 1995 jako svou 641. (71.) publikaci.

ISBN 80 - 85773 - 46 - 5